

Javni holding Ljubljana

 energetika Ljubljana

 **VODOVOD
KANALIZACIJA
SNAGA**

 LPP

KONSOLIDIRANO LETNO POROČILO 2023

Ljubljana, april 2024

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	PREDSTAVITEV SKUPINE JAVNI HOLDING	1
1.2	SISTEM VODENJA IN UPRAVLJANJA	5
1.3	IZJAVA O UPRAVLJANJU	9
1.4	POROČILO POSLOVODSTVA	14
1.5	POROČILO NADZORNEGA SVETA	16
1.5.1	<i>Obravnavane teme na sejah Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.</i>	16
1.5.2	<i>Spremljanje in nadzor nad poslovanjem družbe – dodatne zahteve Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.</i>	17
1.5.3	<i>Preveritev Konsolidiranega letnega poročila za leto 2023</i>	22
1.5.4	<i>Delo revizijske komisije Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana d.o.o.</i>	23
1.5.5	<i>Sklepi</i>	26
2	POSLOVNO POROČILO	28
2.1	GOSPODARSKA GIBANJA	28
2.2	ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV	29
2.3	POSLOVANJE SKUPINE JAVNI HOLDING	31
2.3.1	<i>Analiza poslovanja</i>	31
2.3.2	<i>Finančni položaj</i>	35
2.3.3	<i>Pomembnejši kazalniki poslovanja in finančnega položaja Skupine</i>	37
2.3.4	<i>Upravljanje s tveganji</i>	38
2.4	POROČILO O IZVAJANJU DEJAVNOSTI	44
2.4.1	<i>Komunalne dejavnosti</i>	45
2.4.2	<i>Energetske dejavnosti</i>	48
2.4.3	<i>Potniški promet</i>	49
2.4.4	<i>Druge dejavnosti</i>	51
2.5	POROČILO O NALOŽBENI DEJAVNOSTI	52
2.6	IZJAVA IN POROČILO O NEFINANČNEM POSLOVANJU	53
2.7	RAZISKAVE IN RAZVOJ	53
2.8	UPRAVLJANJE S KADRI	55
2.9	VARSTVO OKOLJA	57
2.10	DRUŽBENA ODGOVORNOST	64
2.11	RAZVOJNE USMERITVE	67
2.12	POSLOVNI DOGODKI PO DNEVU IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE	70
3	RAČUNOVODSKO POROČILO	71
3.1	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	71
3.2	KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI	76
3.2.1	<i>Konsolidirani izkaz finančnega položaja</i>	76
3.2.2	<i>Konsolidirani izkaz poslovnega izida</i>	77
3.2.3	<i>Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa</i>	78
3.2.4	<i>Konsolidirani izkaz denarnih tokov</i>	79
3.2.5	<i>Konsolidirani izkaz gibanja kapitala</i>	80
3.3	RAZKRITJA POSTAVK V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH	81
3.3.1	<i>Poročevalska družba</i>	81
3.3.2	<i>Podlage za sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov</i>	81
3.3.3	<i>Pomembne informacije o računovodskih usmeritvah</i>	87
3.3.4	<i>Določanje poštene vrednosti</i>	100
3.3.5	<i>Konsolidirani izkaz denarnih tokov</i>	101
3.3.6	<i>Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom</i>	102
3.3.7	<i>Poslovni dogodki po dnevu izkaza finančnega položaja Skupine</i>	141
3.4	IZJAVA POSLOVODSTVA	142

Pomembnejši podatki in nekateri kazalci poslovanja Skupine Javni holding

	LETO 2023	LETO 2022	LETO 2021	LETO 2020
Prodana voda v m ³	21.964.336	22.293.214	20.873.094	21.102.797
Odvedena odpadna voda v m ³	19.788.983	19.581.913	19.443.624	19.469.217
Proizvodnja toplote v MWh	1.149.897	1.292.696	1.417.359	1.269.764
Prodaja toplote v MWh	979.213	1.126.778	1.251.512	1.112.800
Distribuirane količine zemeljskega plina v MWh	908.586	810.009	907.954	799.824
Prodaja zemeljskega plina v MWh	627.563	645.575	756.943	686.866
Prodaja CNG v MWh	54.446	50.841	44.541	35.987
Proizvodnja električne energije v MWh	280.035	339.061	389.393	359.233
Prodaja električne energije v MWh	286.634	314.871	462.997	422.454
Skupaj zbrani odpadki (v tonah)	162.165	155.011	166.755	151.277
Skupaj sprejeti odpadki v obdelavo (v tonah)	168.743	165.666	172.038	167.598
Po obdelavi odloženi komunalni odpadki (v tonah)	23.310	9.017	10.964	11.089
Vsi odloženi odpadki (v tonah)	45.548	29.285	39.716	28.001
Število potovanj z mestnim linijskim prevozom	34.368.492	28.050.798	19.086.895	16.090.625
Prevoženi kilometri v mestnem linijskem prevozu	11.624.900	11.111.965	10.386.025	8.185.556
IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31.12. (v EUR)				
Bilančna vsota	827.134.451	786.817.180	726.414.757	685.977.133
Nepremičnine, naprave, oprema in neopredmetena sredstva in naložbene nepremičnine	681.100.388	659.296.534	616.429.812	591.061.452
Finančne naložbe, denar in denarni ustrezniki	5.897.770	12.219.754	12.032.598	10.911.011
Terjatve	88.704.297	82.719.134	78.366.142	54.303.559
Druga sredstva	51.431.996	32.581.758	19.586.205	29.701.111
Kapital	379.242.784	368.334.705	373.115.799	381.281.249
Poslovne in druge obveznosti	159.193.789	150.737.662	123.757.225	102.149.853
Finančne obveznosti - od tega:	288.697.878	267.744.813	229.541.733	202.546.031
- Nekratkoročna finančna posojila najeta od bank	113.589.800	105.177.577	65.870.757	38.597.598
- Katkoročne finančna posojila najeta od bank	88.695.085	62.259.127	54.703.436	44.709.660
IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO (v EUR)				
Kosmati donos iz poslovanja	447.348.389	396.788.408	317.583.332	280.803.326
Poslovni odhodki	426.055.191	398.531.638	322.079.119	272.245.214
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	21.293.198	-1.743.230	-4.495.787	8.558.112
Amortizacija	38.814.479	37.601.148	38.398.815	39.229.149
- Amortizacija od lastnih osnovnih sredstev	27.221.839	26.169.176	27.980.635	27.810.425
- Amortizacija od najetih osnovnih sredstev in infrastrukture	11.592.640	11.431.972	10.418.180	11.418.724
Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA)*	48.515.037	24.425.946	23.484.848	36.368.537
Finančni izid	-8.413.001	-3.933.079	-3.587.779	-3.836.636
Čisti poslovni izid	11.286.999	-6.031.930	-8.358.039	3.952.511
STROŠKI DELA IN PLAČ ZA LETO				
Stroški dela v EUR	111.071.124	97.832.519	89.598.524	89.587.719
Stroški plač v EUR	77.197.150	67.853.932	64.400.530	62.225.774
Povprečno število zaposlenih iz ur	2.459,92	2.449,71	2.450,26	2.488,35
Povprečna bruto plača na zaposlenega iz ur v EUR	2.615,16	2.308,23	2.190,26	2.083,90
INVESTICIJE V LETU (v EUR)				
	68.000.000	87.209.051	67.656.983	47.665.341
KAZALNIKI POSLOVANJA DRUŽBE				
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,05	1,00	0,99	1,03
Čista donosnost kapitala (v %)	3,0	-1,6	-2,2	1,1
ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 31.12.				
	2.456	2.430	2.454	2.500
POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH V LETU				
	2.433,3	2.431,9	2.449,9	2.502,3
ŠTEVILO NAJETIH DELAVCEV NA DAN 31.12.				
	10	9	12	17

* Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA) je rezultat iz poslovanja (EBIT), povečan za amortizacijo od lastnih osnovnih sredstev.

Pomembnejši podatki in nekateri kazalci poslovanja posameznih družb v Skupini Javni holding za leto 2023 (bilančni podatki po SRS)

	JAVNI HOLDING	VOKA SNAGA	Energetika Ljubljana	LPP
IZ BILANCE STANJA NA DAN 31.12. (v EUR)				
Bilančna vsota	187.679.358	268.512.706	436.152.395	58.328.062
Neopredmetena in opredmetena sredstva, naložbene nepremičnine	2.098.629	234.140.994	336.655.930	36.828.047
Finančne naložbe	183.634.280	1.000	1.861.799	525.036
Terjatve	1.107.091	25.388.149	55.801.517	19.737.205
- od tega poslovne terjatve do obvladujoče družbe po pogodbi o obvladovanju	0	1.371.781	0	9.611.579
Zaloge, denarna sredstva in kratkoročne AČR	839.357	8.982.563	40.393.149	1.237.774
Kapital	170.631.008	166.099.932	213.593.632	10.778.811
Rezervacije in dolgoročne PČR	1.499.295	42.721.889	7.125.342	4.693.659
Obveznosti:	15.096.007	57.477.322	195.681.719	34.167.294
- Finančne obveznosti - banke	417	40.162.410	142.108.331	20.013.728
- Finančne obveznosti - do drugih	1.006.120	0	0	0
- Finančne obveznosti - iz najemov osnovnih sredstev	1.541.727	126.905	195.064	5.070.561
- Finančne obveznosti - leasing	0	0	0	0
- Poslovne obveznosti do odvisnih družb po pogodbi o obvladovanju	4.707.256	0	0	0
- Ostale obveznosti (poslovne, ostale)	7.840.487	17.188.007	53.378.324	9.083.005
Kratkoročne PČR	453.048	2.213.563	19.751.702	8.688.298
IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO (v EUR)				
Prihodki iz poslovanja (brez prihodkov po pogodbi o obvladovanju)	13.910.470	113.474.054	278.204.292	63.649.713
Prihodki iz poslovanja po pogodbi o obvladovanju	0	0	0	4.707.256
Odhodki iz poslovanja (brez odhodkov po pogodbi o obvladovanju)	12.866.110	111.354.329	257.518.103	66.938.221
Odhodki za iz poslovanja po pogodbi o obvladovanju	4.707.256	0	0	0
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	-3.662.896	2.119.725	20.686.190	1.418.748
Amortizacija	508.357	9.849.852	13.954.836	4.556.181
- Amortizacija od lastnih osnovnih sredstev	211.711	9.821.692	13.859.935	3.328.501
- Amortizacija od najetih osnovnih sredstev	296.646	28.160	94.901	1.227.680
Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA)*	-3.451.185	11.941.417	34.546.125	4.747.249
Rezultat iz finančnega in izrednega poslovanja	-46.468	-1.941.282	-2.796.521	-1.398.241
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	-3.709.365	127.051	16.368.370	0
STROŠKI DELA IN PLAČ ZA LETO				
Stroški dela v EUR	11.036.073	32.043.637	29.572.942	38.418.472
Stroški plač v EUR	8.028.484	21.995.556	20.880.195	26.292.916
Povprečno število zaposlenih iz ur	194,95	832,89	553,36	878,72
Povprečna bruto plača v EUR	3.431,86	2.200,73	3.144,46	2.493,49
Povprečna stopnja izobrazbe	6,4	4,4	5,4	4,4
INVESTICIJE V LETU (v EUR)				
	315.217	28.300.078	37.540.435	1.844.270
KAZALNIKI POSLOVANJA DRUŽBE				
Koeficient gospodarnost poslovanja	0,79	1,02	1,08	1,02
Čista donosnost kapitala v %	-2,1	0,1	8,0	0,0
ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 31.12.	200	846	559	851
POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH V LETU	198,8	833,5	551,2	849,7
ŠTEVILO NAJETIH DELAVCEV NA DAN 31.12.	0	0	10	0

*Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA) je rezultat iz poslovanja (EBIT), povečan za amortizacijo od lastnih osnovnih sredstev.

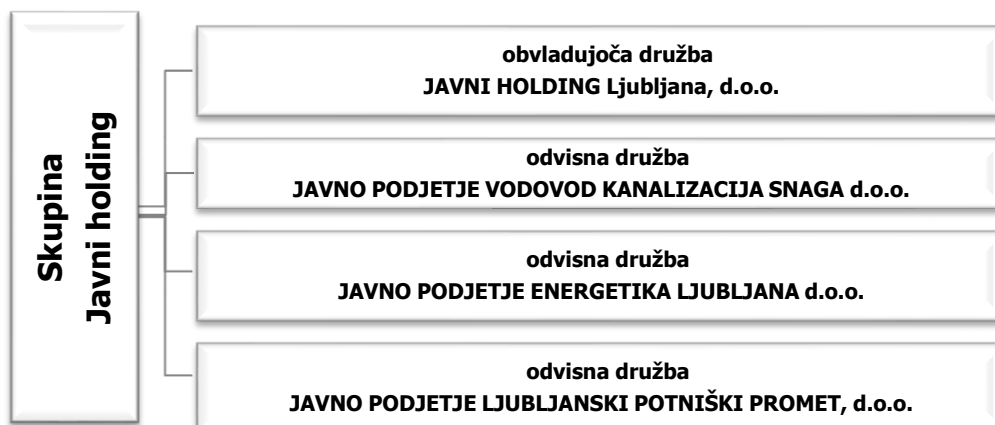
1 UVOD

1.1 Predstavitev Skupine Javni holding

Družbe Skupine Javni holding so z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 18/21; v nadaljevanju: novela ZGD-1) v februarju 2021 postale subjekti javnega interesa, za katere novela ZGD-1 določa, da morajo oblikovati nadzorne svete in le-ti revizijske komisije, razen če gre za odvisne družbe, povezane s pogodbo o obvladovanju. Zato, ter z namenom zagotoviti učinkovito poslovno odločanje za doseganje čim boljših poslovnih rezultatov vseh odvisnih družb ter na tej podlagi povezati kapitalsko že povezane družbe v pogodbeni koncern, je Javni holding pripravil Pogodbo o obvladovanju, ki je bila po pridobitvi pozitivnega mnenja nadzornega sveta in soglasja skupščine sklenjena dne 5. 5. 2021 med Javnim holdingom kot obvladujočo družbo ter družbami Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP kot odvisnimi družbami, veljati pa je začela z vpisom v sodni register dne 13. 5. 2021.

V skladu z novelo ZGD-1 je bila imenovana revizijska komisija nadzornega sveta Javnega holdinga, ki opravlja naloge revizijske komisije tudi za odvisne družbe v pogodbenem koncernu.

Pogodbeni koncern Javni holding (v nadaljevanju: Skupina) so v letu 2023 sestavljale:

Konsolidirani računovodski izkazi se izdelujejo na nivoju Skupine. Konsolidirano letno poročilo je mogoče pridobiti na sedežu družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., Verovškova 70, Ljubljana.

Osnovni podatki obvladujoče družbe	
Družba:	JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., družba za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: Javni holding)
Sedež:	Verovškova ulica 70, 1000 Ljubljana
E-pošta:	info@jhl.si
Spletna stran:	http://www.jhl.si
Matična številka:	5860199000
Davčna številka:	SI57209294
Šifra dejavnosti:	70.100 Dejavnost uprav podjetij
Osnovni kapital:	151.446.841 EUR
Št. reg. vložka pri Okr. sodišču v Ljubljani:	1/25680/00

Osnovni podatki odvisnih družb			
Družba:	JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o. (v nadaljevanju: VOKA SNAGA)	JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o. (v nadaljevanju: Energetika Ljubljana)	JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o. (v nadaljevanju: LPP)
Sedež:	Vodovodna cesta 90, LJ	Verovškova ulica 62, LJ	Celovška cesta 160, LJ
E-pošta:	vokasnaga@vokasnaga.si	info@energetika.si	mail@lpp.si
Spletna stran:	https://www.vokasnaga.si/	https://www.energetika.si/	https://www.lpp.si/
Matična številka:	5046688000	5226406000	5222966000
Davčna številka:	SI64520463	SI23034033	SI66742790
Šifra dejavnosti:	36.000	35.300	49.310
Osnovni kapital:	99.836.586 EUR	57.602.057 EUR	18.155.600 EUR

➤ Lastniška struktura

Osnovni kapital družbe Javni holding znaša 151.446.841 EUR in ga je ob ustanovitvi zagotovilo Mesto Ljubljana kot edini ustanovitelj in družbenik s stvarnim vložkom – poslovnimi deleži v sedmih javnih podjetjih. Na podlagi delitvene bilance so na seji skupščine družbenikov dne 14. 6. 2001 pravni nasledniki Mesta Ljubljane sprejeli družbeno pogodbo, s katero so bili določeni poslovni deleži Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) in devetih primestnih občin: Brezovica, Dobrova – Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Horjul, Ig, Medvode, Škofljica, Velike Lašče in Vodice v osnovnem kapitalu Holdinga Ljubljana, d.o.o. Občina Vodice je v istem letu MOL prodala svoj poslovni delež, ki je znašal 1,05 % osnovnega kapitala Holdinga Ljubljana, d.o.o. V prvi polovici leta 2002 je tudi Občina Velike Lašče, MOL s pogodbo o prenosu poslovnega deleža, odprodala 1,0 % svojega poslovnega deleža in je ostala lastnica preostalih 0,39 % osnovnega kapitala Holdinga Ljubljana, d.o.o. Navedeni delež je Občina Velike Lašče prodala MOL v letu 2007, in sicer s pogodbo o odsvojitvi poslovnega deleža z določilom, da se 31. 12. 2007 določi za dan prenosa poslovnega deleža. Z istim dnem je tudi Občina Ig svoj poslovni delež (1,83 %) prodala MOL. MOL ima tako v Javnem holdingu 87,32 % poslovni delež. V letu 2007 so se iz Skupine Javni holding izločila tri javna podjetja, ki izvajajo dejavnosti GJS le na območju MOL, in katerih edini lastnik postane MOL (Žale, Parkirišča in Ljubljanske tržnice (slednji sta se nato združili v LPT)).

Na dan 31. 12. 2023 sestavljajo osnovni kapital družbe Javni holding osnovni vložki naslednjih družbenikov:

Družbenik	Vrednost osnovnega vložka	Delež družbenika
Mestna občina Ljubljana (MOL)	132.243.381,56 EUR	87,32 %
Občina Medvode	5.815.558,69 EUR	3,84 %
Občina Brezovica	4.179.932,81 EUR	2,76 %
Občina Dobrova – Polhov Gradec	3.271.251,77 EUR	2,16 %
Občina Škofljica	2.726.043,14 EUR	1,80 %
Občina Dol pri Ljubljani	1.908.230,20 EUR	1,26 %
Občina Horjul	1.302.442,83 EUR	0,86 %
Skupaj	151.446.841,00 EUR	100,00 %

➤ Strateške usmeritve

Osnovni namen družbe Javni Holding je učinkovito in strokovno izvajanje poslovnih funkcij za družbe v Skupini in druge poslovne subjekte, poleg tega pa ima aktivno vlogo v strateškem usmerjanju javnih podjetij in zadevah, ki so ključne za razvoj družb v Skupini. Z vzpostavitvijo pogodbenega koncerna je namen družbe dodatno zagotoviti učinkovito poslovno odločanje za doseganje čim boljših poslovnih rezultatov vseh družb v Skupini in vsake družbe posebej. V

Strateškem načrtu družbe Javni holding za obdobje 2022–2027, ki je bil pripravljen v letu 2021, smo zastavili smernice, ki jim v okviru letnih načrtov sledimo na poti k uresničitvi vizije in poslanstva.

Z oblikovanjem strateških ciljev in določanjem strateških korakov za njihovo doseganje nadgrajujemo razvojne poti in iščemo vedno nove možnosti, ki bodo Skupini dale tisti zagon, ki ga v prihodnjem obdobju nujno potrebuje za ohranitev ključne osrednje vloge in nadaljnji razvoj kompleksnega sistema na področju gospodarskih javnih služb.

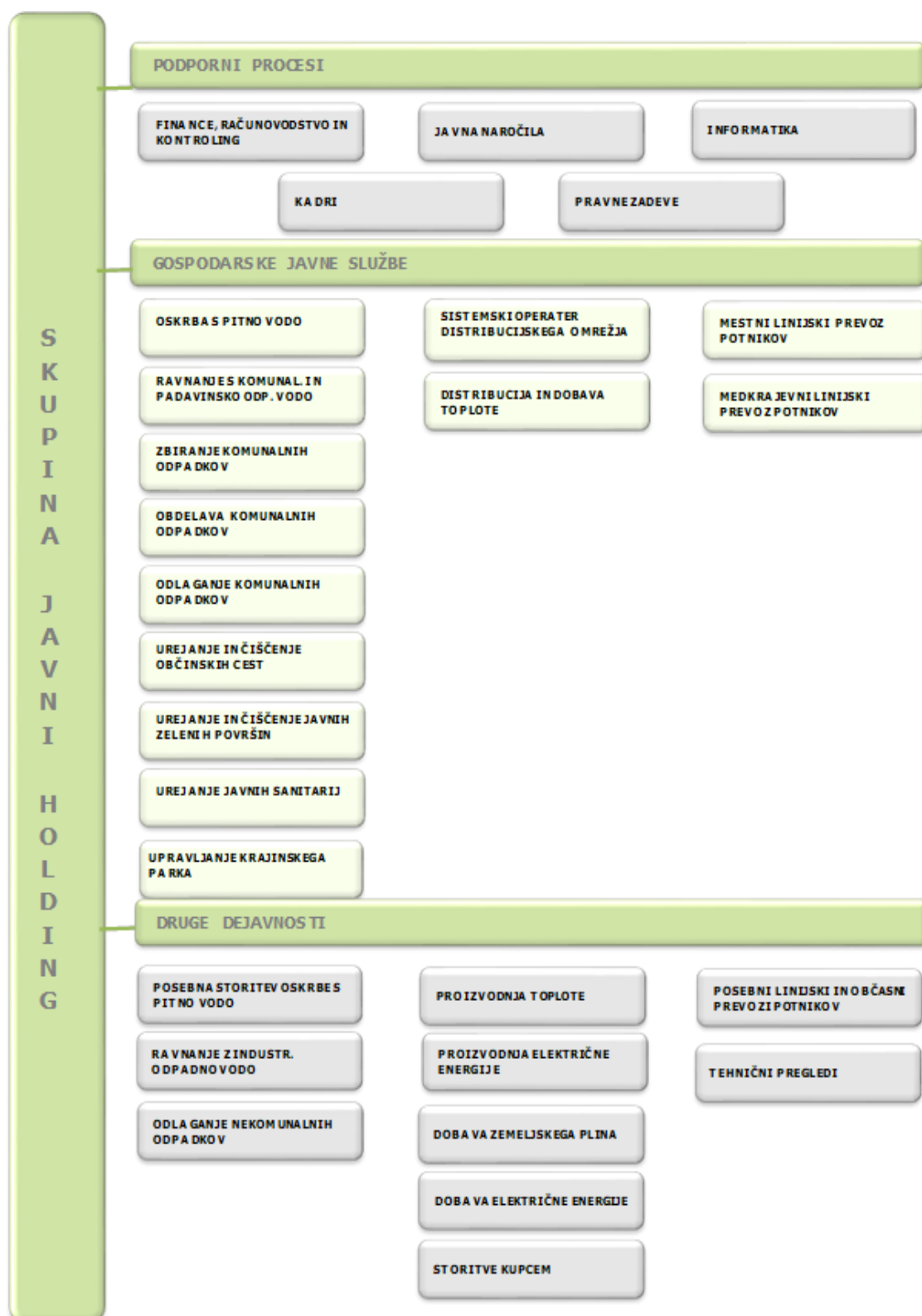
Tak pristop je zagotovilo, da si bomo vsi sodelavci z vsem svojim znanjem in ustvarjalno energijo prizadevali krepiti poslovno samozavest in ugled ter pospeševali razvojno usmerjenost, vzporedno pa izboljševali poslovne rezultate in zagotavljali večjo učinkovitost. Z navedenim bodo zadovoljni končni uporabniki in tudi občine lastnice. V strateškem načrtu 2022–2027 smo si zastavili naslednje cilje, ki jih postopoma že uresničujemo:

Strateški cilji Skupine Javni holding

- 1 Celovita digitalna transformacija
- 2 Napreden sistem Poslovne inteligence (BI)
- 3 Informativno – komunikacijski portal / kanal družb v skupini na UDP MOL
- 4 Dolgoročna hramba dokumentarnega gradiva

➤ **Poslovna področja Skupine Javni holding**

Poslovna področja Skupine Javnega holdinga so prikazana v naslednji shemi:

Javni holding v obliki strateškega holdinga združuje podporne službe družb v Skupini (finančno računovodsko službo, službo za javna naročila, službo za informatiko ter pravno in kadrovske službe), v okviru katerih mu je zaupana odgovornost in skrb za upravljanje s kadri, kakor tudi skrb za enotne informacijske rešitve, vodenje postopkov velikih javnih naročil, pravno zastopanje v vseh postopkih in drugo svetovanje, notranje revidiranje delovanja procesov, spremljanje poslovanja odvisnih družb, zagotavljanje virov financiranja in obsežno poročanje ustanoviteljem, nadzornemu svetu, revizijski komisiji nadzornega sveta ter drugim, tako notranjim kot zunanjim uporabnikom informacij. Na nivoju družb v Skupini v obvladujoči družbi skrbimo tudi za enotno politiko komuniciranja z javnostmi, poenoteno komuniciranje preko spletnega portala in usklajeno komuniciranje z mediji.

Obvladujoča družba Javni holding v okviru opravljanja servisnih storitev za javna podjetja skrbi za pripravo enotnih izhodišč za izdelavo letnih načrtov, usklajevanje predlogov investicijskih načrtov javnih podjetij, izvajanje nadzora nad poslovanjem javnih podjetij, spremljanje izvajanja cenovne politike, skrbi za enotno informiranje uporabnikov storitev javnih podjetij ter pripravo analiz in poročil o poslovanju javnih podjetij. S skupnim upravljanjem obvladujoča družba zagotavlja učinkovito poslovno odločanje za doseganje čim boljših poslovnih rezultatov in izkoriščanje sinergijskih učinkov.

Naloga javnih podjetij pa je zagotavljati nemoteno in kakovostno izvajanje gospodarskih javnih služb, pri čemer sta zanesljiva in kakovostna oskrba uporabnikov ključna kriterija uspešnega izvajanja dejavnosti javnih podjetij. V družbah v Skupini opravljamo raznovrstne gospodarske javne službe in druge dejavnosti, s čimer zagotavljamo visoke osnovne življenjske standarde prebivalcem MOL in primestnih občin. Nenehne družbene spremembe in razvoj ter zahteve uporabnikov nam neprestano narekujejo dviganje kakovosti storitev ter vedno bolj učinkovito in uporabnikom prijazno izvajanje dejavnosti javnih služb.

1.2 Sistem vodenja in upravljanja

Sistem vodenja in upravljanja omogoča preglednost poslovanja Javnega holdinga in odvisnih družb. Obvladujočo družbo upravlja skupščina družbenikov Javnega holdinga, ki jo sestavljajo vsi družbeniki. Organi družbe Javni holding so nadzorni svet, revizijska komisija nadzornega sveta in poslovodstvo družbe. V odvisnih družbah ustanoviteljske pravice izvaja Svet ustanoviteljev, odvisne družbe pa vodijo in zastopajo posamezni direktorji, edini družbenik odvisnih družb je Javni holding.

Skupščina družbenikov

Skupščino družbe sestavljajo vsi družbeniki. Vsakih dopoljenih 50 EUR osnovnega vložka daje družbeniku en glas. Skupščina je sklepčna, če so prisotni družbeniki, ki imajo večino glasov vseh družbenikov. V skladu z družbeno pogodbo Javnega holdinga skupščina odloča z navadno večino glasov, razen v primeru, ko družbena pogodba ali zakon določa višjo večino.

Skupščina družbe se je v letu 2023 sestala na štirih rednih sejah, od katerih je bila ena seja sklicana s strani nadzornega sveta družbe. Poleg v letnem poročilu izpostavljenih zadev je med drugim obravnavala in sprejela poslovni načrt Javnega holdinga za leto 2023 in leto 2024 in investicijske načrte odvisnih družb za leto 2023 in leto 2024 ter se strinjala s poslovnimi načrti odvisnih družb za leto 2023 in leto 2024. Obravnavala je letna poročila Javnega holdinga in odvisnih družb ter konsolidirano letno poročilo za leto 2022, s poročili neodvisnega revizorja. Sprejela je poročilo o realizaciji investicijskih načrtov Javnega holdinga in odvisnih družb v letu 2022. Sprejela je Sklep o dopolnitvi Sklepa o določitvi razmerij za osnovna plačila direktorja Javnega holdinga in direktorjev javnih podjetij, meril uspešnosti in višine spremenljivih prejemkov ter drugih pravic in odločila, da se spremenljivi del plačila za uspešnost poslovanja za leto 2022 ne določi zaradi zasledovanja cilja gospodarnega ravnanja. Sprejela je polletno

poročilo o poslovanju Javnega holdinga in odvisnih družb ter se seznanila z obdobjimi poročili o poslovanju družb v skupini. Podala je soglasje h kratkoročni zadolžitvi Javnega holdinga za potrebe zagotavljanja likvidnosti odvisnih družb. Imenovala je direktorja družb VOKA SNAGA in Energetika Ljubljana. Na predlog MOL in na usklajen predlog manjšinskih družbenikov je imenovala člane nadzornega sveta družbe za novo mandatno obdobje. Sprejela je Sklep o določitvi višine prejemkov članov nadzornega sveta družbe. Vsi sklepi skupščine družbe v letu 2023 so bili sprejeti soglasno.

Nadzorni svet

Nadzorni svet JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. ima devet članov, in sicer šest članov imenovanih s strani Skupščine družbe na predlog Mestne občine Ljubljana in tri člane imenovane s strani Skupščine družbe na usklajen predlog manjšinskih družbenikov.

Člani nadzornega sveta, imenovani na predlog MOL, so imenovani za mandatno dobo štirih let. Člani nadzornega sveta, imenovani na predlog manjšinskih družbenikov, pa so imenovani za mandatno dobo dveh let po sistemu rotacije, tako da se v štirih letih izmenjajo člani, imenovani na predlog vseh šestih manjšinskih družbenikov. Člani nadzornega sveta družbe so po poteku mandatne dobe lahko ponovno imenovani.

Sestava Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. se je v letu 2023 spreminjala. V začetku leta 2023 je odstopno izjavo s funkcije člana nadzornega sveta družbe z dnem 4. 1. 2023 podal David Polutnik. Za nadomestno članico je bila na predlog MOL imenovana Mateja Avbelj Valentan. Dne 30. 9. 2023 je odstopno izjavo z mesta članice nadzornega sveta podala Urška Otoničar. Sestavi nadzornega sveta, ki je delovala v letu 2023, je z dnem 17. 12. 2023 potekel mandat. Skupščina družbe je na seji 25. 10. 2023 imenovala člane nadzornega sveta družbe za novo mandatno obdobje.

Člani nadzornega sveta, imenovani na predlog MOL, z nastopom mandata 17. 12. 2019 oziroma 9. 11. 2020 in trajanjem mandata do 17. 12. 2023:

- Jadranka Dakić, predsednica
- Jelka Žekar, namestnica predsednice
- Urša Otoničar (do 30. 9. 2023)
- Vasja Butina
- Miha Butara
- David Polutnik (od 9. 11. 2020 do 4. 1. 2023)
- Mateja Avbelj Valentan (od 5. 1. 2023)

Člani nadzornega sveta, imenovani na usklajen predlog manjšinskih družbenikov, z nastopom mandata 18. 12. 2021 in trajanjem mandata do 17. 12. 2023:

- Marko Podvršnik
- Slađana Brodnik
- Urška Zdešar

Skupščina družbe je na seji 25. 10. 2023 imenovala člane nadzornega sveta **za novo mandatno obdobje**.

Na predlog MOL so bili z dnem 18. 12. 2023 v nadzorni svet družbe imenovani:

- Jadranka Dakić
- Jelka Žekar
- Vasja Butina
- Mateja Avbelj Valentan
- Miha Butara
- Sašo Rink

Na usklajen predlog manjšinskih družbenikov so bili z dnem 18. 12. 2023 v nadzorni svet družbe imenovani:

- Anita Mežek
- Darko Jurca
- Natalija Pavlin

Ustanovna seja nadzornega sveta družbe v novem mandatnem obdobju je bila 16. 1. 2024. Za predsednico nadzornega sveta družbe je bila izvoljena Jadranka Dakić, za namestnico predsednice pa Jelka Žekar.

Revizijska komisija nadzornega sveta

Revizijska komisija nadzornega sveta Javnega holdinga je bila imenovana v skladu z novelo ZGD-1 po vzpostavitvi pogodbenega koncerna na podlagi sklenjene Pogodbe o obvladovanju med obvladujočo družbo Javni Holding ter odvisnimi družbami VOKA SNAGA, Energetika Ljubljana in LPP.

Člane revizijske komisije imenuje nadzorni svet. Sestavljajo jo predsednik in dva člana. Predsednika imenuje nadzorni svet izmed svojih članov. En član mora biti neodvisni strokovnjak, usposobljen za računovodstvo ali revizijo z večletnimi praktičnimi izkušnjami. Revizijska komisija je imenovana za čas trajanja mandata nadzornega sveta in predstavlja strokovno podporo nadzornega sveta, predvsem na področjih računovodskega poročanja, finančnega poslovanja, notranjih kontrol in obvladovanja tveganj ter zunanjega in notranjega revidiranja Skupine in družb v pogodbenem koncernu.

Revizijsko komisijo, ki jo je imenoval nadzorni svet 21. 4. 2021, sestavljajo: predsednica ga. Jadranka Dakić, članica ga. Jelka Žekar in članica ga. Jovita Ažman kot neodvisna strokovnjakinja.

Poslovodstvo matične družbe

Funkcijo direktorja Javnega holdinga od 5. 1. 2023 dalje opravlja Krištof Mlakar. Skupščina družbe ga je imenovala za mandatno dobo petih let na seji dne 4. 1. 2023. Na isti seji je Skupščina družbe iz nekrivdnih razlogov odpoklicala Zdenko Grozde s funkcije direktorice družbe, tako da ji je s tem dnem prenehal mandat.

➤ Upravljanje odvisnih družb

Edini družbenik odvisnih družb je obvladujoča družba Javni holding, organa družb pa sta še Svet ustanoviteljev in poslovodstvo posamezne družbe.

Svet ustanoviteljev

Javni holding opravlja tudi strokovne, organizacijske in administrativno-tehnične naloge za potrebe Sveta ustanoviteljev, ki je pristojen za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin v javnih podjetjih v Skupini, in za usklajevanje odločitev v zvezi z zagotavljanjem obveznih in izbirnih gospodarskih javnih služb.

Svet ustanoviteljev sestavljajo aktualni župani občin ustanoviteljic in je pristojen za odločanje o cenah oziroma tarifah za uporabo javnih dobrin, ki jih zagotavljajo javna podjetja, dajanje soglasij k nakupu oziroma odprodaji poslovnega deleža v drugi družbi, dajanje soglasij za najemanje posojil in drugo zadolževanje, za obremenitev nepremičnin, ki je nad 5 % vrednosti osnovnega kapitala javnega podjetja kot tudi odločanje o drugih zadevah v skladu z zakonodajo.

Svet ustanoviteljev se je v letu 2023 sestal na štirih rednih sejah in eni dopisni seji. Na prvi redni seji po izvedenih lokalnih volitvah je za predsednika Sveta ustanoviteljev izvolil župana

Mestne občine Ljubljana, za namestnika predsednika pa župana Občine Brezovica. Obravnaval in potrdil je Elaborat o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode družbe VOKA SNAGA za leto 2023, ter predlog načina obračuna storitev, povezanih z nepretočnimi greznicami, obstoječimi greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami, predlog cen za obračun storitev odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode, kot tudi predlog cen za obračun posebne storitve oskrbe s pitno vodo ter posebne storitve odlaganja nekomunalnih odpadkov, vse za leto 2023. Obravnavana sta bila tudi Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana za leto 2023 ter Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za leto 2023, pripravljena s strani družbe VOKA SNAGA. Svet ustanoviteljev je na podlagi izdelanih elaboratov potrdil cene zbiranja in obdelave komunalnih in bioloških odpadkov ter ceno odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov za leto 2023. Sprejel je Sklep o spremembi Sklepa o tarifnem sistemu za obračun storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki. Podal je soglasja k načrtovanim kratkoročnim in dolgoročnim zadolžitvam družb Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP v letu 2023 in letu 2024. Potrdil je izjavo upravljavca odlagališča, VOKA SNAGA, za izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje Odlagališča nenevarnih odpadkov Barje, za leto 2023. Obravnaval je predlog družbe VOKA SNAGA za prodajo nepremičnine in se s predlogom strinjal. Člani so obravnavali in sprejeli Program razpolaganja s stvarnim premoženjem družbe LPP, ki ga predstavljajo zunanje oglasne površine na avtobusih mestnega potniškega prometa in soglašali z oddajo le-teh na podlagi javnega zbiranja ponudb. Svet je sprejel Program ravnanja s komunalnimi odpadki za leto 2023 in Poročilo o delu skupnega organa občin za obdobje september 2022 do avgust 2023. Tekoče se je seznanjal z obvestili o posojilnih pogojih zadolžitve. Vse sklepe v obravnavanem obdobju so člani Sveta ustanoviteljev sprejeli soglasno.

Družbenik

Pristojnosti družbenika obsegajo odločanje o zahtevi za vplačilo osnovnih vložkov, odločanje o vračanju naknadnih vplačil, o delitvi in prenehanju poslovnih deležev, ukrepih za pregled in nadzor dela poslovodje, o postavitvi prokurista in poslovnega pooblaščenca, o sprejemu poslovnega načrta, o sprejemu pisnega poročila o poslovanju družbe na koncu vsakega polletja in letnega poročila družbe s predlogom za uporabo bilančnega dobička ter odločanje o drugih zadevah, za katere tako določa zakon ali družbena pogodba in katere niso izrecno prenesene v odločanje Svetu ustanoviteljev.

Družbenik je v letu 2023 sprejel ugotovitvene sklepe o sprejemu letnih poročil odvisnih družb za leto 2022 s poročili neodvisnega revizorja ter o uporabi bilančnega in čistega dobička ter pokrivanju izgube, ugotovitvene sklepe o sprejemu polletnih poročil o poslovanju odvisnih družb za obdobje I-VI 2023, ugotovitvene sklepe o sprejemu poslovnih načrtov odvisnih družb za leto 2023 in 2024 in o sprejemu investicijskih načrtov odvisnih družb za leto 2023 in 2024. Sprejel je sklepe o izvajanju notranjih revizij v odvisnih družbah in podal soglasje h kratkoročni zadolžitvi Javnega holdinga za potrebe zagotavljanja likvidnosti odvisnih družb.

Poslovodstva odvisnih družb

Poslovodstvo posameznih odvisnih družb predstavlja direktor, ki vodi in zastopa družbo ter uresničuje sprejeto poslovno politiko družbe. Imenuje in odpokliče ga skupščina edinega družbenika. V letu 2023 so funkcijo direktorja odvisnih družb opravljali:

Družba	Ime in priimek	Funkcija	Imenovanje	Mandatna doba
VOKA SNAGA	David Polutnik	direktor	5. 1. 2023	5 let
Energetika Ljubljana	Samo Lozej	direktor	1. 2. 2019	5 let
LPP	Peter Horvat	direktor	3. 1. 2021	5 let

Skupščina družbe je na seji dne 4. 1. 2023 odpoklicala Zdenko Grozde s funkcije direktorice družbe Javni holding Ljubljana in z dnem 5. 1. 2023 imenovala za direktorja družbe Javni holding Ljubljana Krištofa Mlakarja za mandatno dobo petih let (do 4. 1. 2023 direktor družbe VOKA SNAGA), za direktorja družbe VOKA SNAGA pa Davida Polutnika za mandatno dobo 5 let.

1.3 Izjava o upravljanju

V skladu z določbo petega odstavka 70. člena ZGD-1 poslovodstvo družbe Javni holding izjavlja, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2023 upravljanje družbe skladno z zakoni, Družbeno pogodbo o ustanovitvi JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o., družbe za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: Družbena pogodba) in drugimi veljavnimi predpisi.

Poslovodstvo družbe Javni holding v skladu s 60.a členom ZGD-1 izjavlja, da je konsolidirano letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu z ZGD-1 in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

V skladu s petim odstavkom 70. člena ZGD-1, ki določa minimalne vsebine izjave o upravljanju, družba Javni holding podaja naslednja pojasnila:

➤ Kodeks o upravljanju

V letu 2017 je bil sprejet Kodeks upravljanja družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb (v nadaljevanju: kodeks), ki je objavljen na spletni strani <https://www.jhl.si>. Kodeks za vse družbe v Skupini upošteva poenotena merila za doseganje visokih standardov vodenja in nadzora ter oblikovanje transparentnega in razumljivega sistema korporativnega upravljanja.

➤ Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Sistem notranjih kontrol je opredeljen kot sestav računovodskih in drugih kontrol, vključno z organizacijskim ustrojem, metodami in postopki, ki jih vzpostavi vodstvo v sklopu svojih združenih ciljev z namenom, da si z njimi pomaga pri gospodarnem, učinkovitem in uspešnem izvajanju dejavnosti.

Notranje kontrole v Skupini imajo pomembno vlogo pri odkrivanju in preprečevanju goljufij ter zaščiti tako premoženja kot ugleda družbe. Namen notranjih kontrol je zagotoviti učinkovitost in uspešnost delovanja, pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni in drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi, kar skušamo doseči predvsem z izvajanjem naslednjih ukrepov in notranjih kontrol:

- oblikovanje učinkovite in transparentne organizacijske strukture
- oblikovanje jasnih in poenotениh računovodskih usmeritev ter njihova dosledna uporaba
- kontrola popolnosti zajemanja podatkov, ki obsega preverjanje, ali so vsi poslovni dogodki nesporni, ali so odobreni s strani pooblaščenih oseb, ali so vsi poslovni dogodki pravočasno in pravilno knjiženi

- kontrola pravilnosti računovodskih podatkov, v okvir katere sodi preverjanje mesečnih uskladitev prometa in stanj med pomožnimi knjigami, analitičnimi evidencami in glavno knjigo ter kontrola izvajanja letnega popisa (inventura) stanja sredstev in obveznosti do njihovih virov in uskladitev stanj po knjigah z dejanskim stanjem, ugotovljenim s popisom
- kontrola razmejitev dolžnosti in odgovornosti, ki obsega ločevanje izvajanja nalog, na primer evidentiranja poslovnih dogodkov od upravljanja s finančnimi sredstvi družbe (plačila)
- kontrola odgovornosti zadolžencev za sredstva, varovanje sredstev pred krajo, izgubami, neučinkovito uporabo
- kontrola omejitve dostopa - poenoten računovodski in poslovni informacijski sistem tako v obvladujoči družbi Javni holding, kot v odvisnih družbah, zagotavlja ustrezne omejitve dostopa do omrežja, aplikacij in podatkov ter nadzor nad dostopi in ima že vgrajene nekatere kontrole popolnosti zajemanja in obdelovanja podatkov ter usklajenosti prometov analitičnih evidenc z glavno knjigo, oziroma se izvajajo tudi kontrole prenosov prometnih podatkov, kjer je to potrebno
- nadziranje se izvaja tudi na način, da se preverja pravilnost računovodskih podatkov v okviru funkcije poročanja oziroma analiziranja in preučevanja odmikov od načrtovanih ali preteklih prometov in stanj (redna mesečna in občasna obdobja poročila o poslovanju družbe).

Menimo, da nam sistem notranjih kontrol v vseh pomembnih pogledih daje ustrezna zagotovila za doseganje ciljev na področju skladnosti poslovanja z zakoni, predpisi, sprejetimi notranjimi akti družbe in drugimi navodili; uspešnega poslovanja ter zagotavljanja kakovostnih storitev; varovanja sredstev pred izgubo zaradi malomarnosti, zlorab, slabega upravljanja, napak, poneverb ter drugih nepravilnosti; razvijanja in ohranjanja zanesljivih računovodskih in drugih podatkov ter pravilnosti prikazovanja le-teh v računovodskih poročilih in uporabe enotne metodologije dela, vključno z enotno predpisanimi obrazci in dokumenti.

Z namenom vzpostavitve celovitega sistema za obvladovanje tveganj v družbah Skupine ter, da se vodstvu družb in nadzornemu svetu ter revizijski komisiji nadzornega sveta zagotovijo kakovostne osnove in informacije za vodenje in nadzor, imajo družbe v Skupini izdelan register tveganj in določene skrbnike tveganj ter Metodologijo za vzpostavitev in vodenje registra tveganj v družbi, ki podrobneje opredeljuje postopke za upravljanje s tveganji. Upravljanje s tveganji je podrobneje predstavljeno tudi v poglavju 2.3.4 Upravljanje s tveganji.

Za stalno preverjanje pravilnosti in zakonitosti, gospodarnosti in urejenosti poslovanja skrbi tudi Služba za notranjo revizijo kot samostojna organizacijska enota, ki izvaja neodvisno in objektivno revizijsko aktivnost znotraj Skupine.

Služba za notranjo revizijo preverja skladnost poslovanja z zakoni in drugimi predpisi, skladnost z usmeritvami, načrti, ustreznost delovanja notranjih kontrol, računovodskih informacij, varovanje premoženja, gospodarno in učinkovito uporabo dejavnikov ter doseganje namenov in ciljev v zvezi s poslovanjem. Svoje poslanstvo izvaja v skladu s Temeljno listino Službe za notranjo revizijo, v skladu s Pravilnikom o notranji reviziji Javnega holdinga, v skladu z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, Kodeksom notranje revizijskih načel in Kodeksom poklicne etike notranjih revizorjev.

V letu 2023 so se aktivnosti Službe za notranjo revizijo izvajale na podlagi letnega načrta dela, ki ga je potrdil direktor družbe, nanj pa je po predhodni obravnavi na revizijski komisiji podal soglasje tudi nadzorni svet družbe. V skladu z letnim načrtom dela Službe za notranjo revizijo so bili opravljeni notranje revizijski pregledi posameznih področij poslovanja v Javnem holdingu in v odvisnih družbah. Preverjene so bile izvedene aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi danih priporočil iz preteklih notranjih revizij ter svetovalne in druge naloge, skladno s sprejetim načrtom ter sklepi poslovodstva družbe in nadzornega sveta.

Dodana vrednost notranje revizije je bila dosežena s svetovanjem in v obliki danih priporočil po izvedenih revizijskih pregledih, katerih izvajanje sistematično preverja. O svojem delu je Služba za notranjo revizijo redno medletno in na letni ravni poročala in seznanjala poslovodstva družb v Skupini, revizijsko komisijo nadzornega sveta in nadzorni svet družbe.

➤ Podatki o delovanju Skupščine družbe in njenih ključnih pristojnostih

Pristojnosti in delovanje skupščine opredeljujeta ZGD-1 in Družbena pogodba. Skupščino Javnega holdinga sestavljajo vsi družbeniki, odloča pa o naslednjih vprašanjih:

- o imenovanju in odpoklicu direktorja družbe ter imenovanju in odpoklicu direktorjev posameznih javnih podjetij v skupini Javnega holdinga,
- sprejema letno poročilo družbe s predlogom za uporabo bilančnega dobička in letna poročila s predlogom za uporabo bilančnega dobička posameznih javnih podjetij v skupini Javnega holdinga,
- sprejema poslovni načrt družbe in poslovne načrte posameznih javnih podjetij v skupini Javnega holdinga,
- sprejema pisno poročilo o poslovanju družbe in javnih podjetij v skupini Javnega holdinga na koncu vsakega polletja,
- o spremembah in dopolnitvah družbene pogodbe,
- o povečanju in znižanju osnovnega kapitala družbe,
- o vstopu novega družbenika,
- o imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta družbe,
- o imenovanju revizorja družbe,
- o ukrepih za pregled in nadzor dela direktorja družbe in
- o drugih zadevah določenih z družbeno pogodbo ter ostalimi predpisi.

➤ Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja in nadzora

Družba ima enega poslovodjo, ki ima naziv direktor. Imenuje ga skupščina družbe za mandatno dobo petih let in je po poteku mandatne dobe lahko ponovno imenovan.

Direktor družbe vodi posle družbe in jo zastopa. Pri zastopanju lahko opravlja vsa pravna dejanja, ki spadajo v pravno sposobnost družbe. Pri vodenju družbe, direktor vodi redne posle, ki izvirajo iz narave dejavnosti družbe, uresničuje sprejeto poslovno politiko družbe, zlasti pa:

- organizira in vodi delovni proces,
- izdelava poslovni načrt družbe in ga predloži v mnenje nadzornemu svetu in v sprejem skupščini,
- sestavi letno poročilo družbe z vsemi računovodskimi izkazi in drugimi sestavnimi deli, vključno s predlogom uporabe bilančnega dobička in ga predlaga v sprejem skupščini po predhodni preveritvi nadzornega sveta,
- določa notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest družbe,
- imenuje vodilne delavce in sklepa z njimi pogodbe o zaposlitvi,
- izvršuje sklepe skupščine in nadzornega sveta,
- izdeluje poročila o poslovanju na zahtevo nadzornega sveta in skupščine,
- skrbi za obveščanje nadzornega sveta in skupščine,
- predlaga sprejem sklepov skupščini in nadzornemu svetu,
- opravlja druge naloge v skladu z veljavnimi predpisi in akti družbe.

Direktor potrebuje soglasje skupščine za naslednje vrste poslov:

- najemanje posojil in drugo zadolževanje v okviru višine zadolžitve in izdanih poroštev,
- pridobitev, odsvojitve in obremenitev nepremičnin.

Družba ima nadzorni svet, ki ima devet članov. Člane nadzornega sveta imenuje in odpokliče skupščina družbe, in sicer šest na predlog Mestne občine Ljubljana, tri pa na usklajen predlog občinskih svetov manjšinskih družbenikov. Člani nadzornega sveta, imenovani na predlog Mestne občine Ljubljana, so imenovani za mandatno dobo štirih let. Člani nadzornega sveta, imenovani na predlog manjšinskih družbenikov (občinskih svetov), so imenovani za mandatno dobo dveh let po sistemu rotacije, tako da se v štirih letih izmenjajo člani, imenovani na predlog vseh šestih manjšinskih družbenikov. Člani nadzornega sveta so po poteku mandatne dobe lahko ponovno imenovani.

V skladu z Družbeno pogodbo ima nadzorni svet naslednje pristojnosti:

- nadzoruje vodenje poslov družbe,
- preveri letno poročilo družbe in predlog za uporabo bilančnega dobička ter zavzame stališče do revizijskega poročila,
- daje mnenje k predlogu poslovnega načrta družbe,
- daje mnenje k pisnemu poročilu o poslovanju družbe in povezanih javnih podjetij na koncu vsakega polletja in ga posreduje v sprejem skupščini,
- predlaga skupščini sprejem sklepov iz svoje pristojnosti ali daje mnenje k predlogom za sprejemanje sklepov skupščine, danih s strani direktorja,
- opravlja druge zadeve določene po Družbeni pogodbi.

V skladu z novelo ZGD-1 je bila v maju 2021 imenovana revizijska komisija nadzornega sveta Javnega holdinga, ki opravlja naloge revizijske komisije tudi za odvisne družbe, povezane v pogodbeni koncern na podlagi sklenjene Pogodbe o obvladovanju.

Revizijsko komisijo sestavljajo predsednica in dve članici, pri čemer je ena članica skladno z ZGD-1 neodvisna strokovnjakinja, usposobljena za računovodstvo in revizijo. Revizijska komisija je imenovana za čas trajanja mandata nadzornega sveta. Pristojnosti in naloge revizijske komisije so:

- spremlja postopek računovodskega poročanja ter pripravlja priporočila in predloge za zagotovitev njegove celovitosti,
- spremlja učinkovitost in uspešnost notranje kontrole v družbi, notranje revizije, če obstaja, in sistemov za obvladovanje tveganja,
- spremlja obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov, zlasti uspešnost obvezne revizije, pri čemer upošteva vse ugotovitve in zaključke pristojnega organa,
- pregleduje in spremlja neodvisnost revizorja letnega poročila družbe, zlasti glede zagotavljanja dodatnih nerevizijskih storitev,
- odgovarja za postopek izbire revizorja in predlaga nadzornemu svetu imenovanje kandidata za revizorja letnega poročila družbe,
- nadzoruje neoporečnost finančnih informacij, ki jih daje družba,
- ocenjuje sestavo letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za nadzorni svet,
- sodeluje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja,
- sodeluje pri pripravi pogodbe med revizorjem in družbo, pri čemer so prepovedana vsa pogodbeno določila, ki skupščini omejujejo izbiro imenovanja revizorja. Vse take določbe so nične,
- poroča nadzornemu svetu o rezultatu obvezne revizije, vključno s pojasnilom, kako je obvezna revizija prispevala k celovitosti računovodskega poročanja in kakšno vlogo je imela revizijska komisija v tem postopku,

- opravlja druge naloge, določene s statutom ali sklepom nadzornega sveta,
- sodeluje z revizorjem pri opravljanju revizije letnega poročila družbe, zlasti z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z revizijo,
- sodeluje z notranjim revizorjem, zlasti z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z notranjo revizijo,
- opravlja druge naloge, določene z družbeno pogodbo ali sklepom nadzornega sveta.

➤ Politika raznolikosti

V skladu s 7. točko petega odstavka 70. člena ZGD-1 v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in organih nadzora družbe z vidika spola in drugih vidikov (starosti ali izobrazbe in poklicne izkušnje) družbe v Skupini zaenkrat še niso sprejele posebne formalizirane politike raznolikosti, vendar so zagotovljene enake možnosti vsem kategorijam v postopkih kadrovanja. Ne glede na to, da družbe nimajo formalizirane politike raznolikosti, ki bi se izvajala v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe glede vidikov kot so npr. spol, starost, izobrazba ali poklicne izkušnje, sta organ vodenja in organ nadzora izbrana oziroma sestavljena na način, da predstavljata oziroma zagotavljata heterogenost glede spola in starosti ter komplementarnost oziroma strokovno raznolikost znanja, izkušenj, kompetenc in veščin članov. Pri izboru posloводства in nadzornega sveta se prizadeva za kontinuiteto delovanja obeh organov, s tem da se ne menjajo vsi člani organov naenkrat, upoštevajo pa se tudi splošno sprejeta načela nediskriminacije.

Krištof Mlakar

Direktor

Javni holding Ljubljana

1

JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.
Verovškova ulica 70, 1000 Ljubljana

1.4 Poročilo posloводства

S povezovanjem in krepitvijo skupne identitete, ki jo predstavljamo družbe v Skupini, zagotavljamo učinkovit in zanesljiv storitveni javni servis ob zagotavljanju družbeno-odgovorne politike navzven in navznoter skozi razvoj, kadrovanje, projekte in mnoge druge gradnike poslovanja. Osrednja tema, ki jo bomo v Skupini prek skupne vizije z MOL naslovili v prihodnje, bo »Misija 100«, s katero smo se zavezali k izvedbi aktivnosti na poti do ogljične nevtralnosti 2030.

Poslovanje družb v Skupini je v letu 2023 zaznamovalo umirjanje razmer na energetskih trgih, nadaljevanje negotovosti v mednarodnem okolju in vremenske neviščnosti, izmed katerih izstopa predvsem avgustovska vodna ujma v Sloveniji, ki je prizadela tudi uporabnike nekaterih naših storitev v Ljubljani in Medvodah. V Skupini smo se odzvali, izkazali solidarnost in požrtvovalnost, odpeljali tudi 7.500 ton odpadkov v izogib negativnim vplivom na okolje.

Skupina je tudi v letu 2023 aktivno spremljala zakonodajo za omilitev posledic energetske krize. Odvisne družbe v Skupini so v letu 2023 iz tega naslova prejele 18,2 mio EUR državnih pomoči, od tega VOKA SNAGA 2,0 mio EUR, Energetika Ljubljana 16,1 mio EUR in LPP 0,1 mio EUR.

V obvladujoči družbi Javni holding smo za odvisne družbe v Skupini ter družbi LPT in ŽALE izvajali poslovne funkcije učinkovito in strokovno. Poudarek je bil na zagotavljanju tekoče likvidnosti vseh družb in informacijske varnosti ter na digitalizaciji podpornih procesov. Skladno s priporočili revizijske komisije nadzornega sveta so bila izvedena izobraževanja s področja kibernetne varnosti za zaposlene vseh družb.

V Javnem holdingu smo izvedli 429 postopkov javnih naročil v skupni vrednosti 132,9 mio EUR brez DDV, na podlagi katerih smo sklenili 578 pogodb, okvirnih sporazumov in aneksov. Vložili smo 2.260 predlogov za izvršbo, 194 tožb oziroma pritožb ter ugovorov in 16 prijav v stečajnih postopkih oziroma postopkih prisilne poravnave. Pravno in finančno je bilo pregledano 1.552 pogodb, okvirnih sporazumov in aneksov.

Konsolidirani čisti poslovni izid leta 2023, iz katerega so izločene vse medsebojne transakcije med družbami v Skupini, je pozitiven v višini 11,3 mio EUR.

Odvisni družbi Energetika Ljubljana in VOKA SNAGA sta poslovali pozitivno. K pozitivnemu poslovnemu rezultatu Energetike Ljubljana v višini 16,4 mio EUR so prispevale predvsem prejete državne pomoči iz naslova pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize in nadomestil zaradi reguliranih cen v skupni višini 16,1 mio EUR. Družba VOKA SNAGA je realizirala dobiček v višini 0,1 mio EUR. Negativni poslovni izid pa je ugotovila odvisna družba LPP v višini 4,7 mio EUR, predvsem zaradi višjih stroškov poslovanja in višjih stroškov financiranja. Obvladujoča družba Javni holding je, v skladu s sklenjeno pogodbo o obvladovanju v letu 2021, pokrila nastalo letno izgubo odvisne družbe LPP, ki je tako poslovno leto 2023 zaključila brez izgube.

Družba Javni holding je iz naslova opravljanja storitev za naročnike dosegla pozitiven poslovni izid v višini 1,0 mio EUR, po pokrivanju ugotovljene letne izgube odvisne družbe LPP pa je bil poslovni izid leta 2023 negativen v višini 3,7 mio EUR.

V septembru 2023 je Javni holding izpolnil obveznost za pokrivanje izgube do družbe LPP v letu 2021 v višini 1,8 mio EUR in delno do družbe VOKA SNAGA v višini 1,0 mio EUR za pokrivanje izgube v letu 2022. Preostala obveznost obvladujoče družbe za pokrivanje izgube odvisnih družb ob koncu leta 2023 znaša 11,0 mio EUR, od tega je bila obveznost do odvisne družbe LPP iz leta 2022 v višini 4,9 mio EUR poravnana v januarju 2024.

Skupina je v letu 2023 realizirala investicije s sredstvi družb v višini 68,0 mio EUR oziroma 85,8 % letnega investicijskega načrta (od tega 19,5 mio EUR v postavitev plinsko parne enote PPE-TOL od načrtovanih 37,3 mio EUR).

Izgradnja najobsežnejše investicije plinsko-parne enote (PPE-TOL) odvisne družbe Energetika Ljubljana bo zaključena v letu 2024, v septembru 2023 pa je bil s pričetkom vročih zagonov dosežen pomemben mejnik pri izgradnji PPE-TOL. V teku je priprava dokumentacije za pridobitev uporabnega dovoljenja.

Družba VOKA SNAGA je v letu 2023 realizirala večjo vrednost investicij od načrtovanih predvsem zaradi intenzivnih investicijskih vlaganj povezanih z obsežno gradnjo vodovodne in kanalizacijske infrastrukture na območju MOL. Obvladujoča družba Javni holding je v juliju 2023 dokapitalizirala družbo VOKA SNAGA v skupni višini 0,5 mio EUR za izvedbo investicijskih vlaganj. Pomembnejše investicije družbe LPP v letu 2023 so nakup električnega vlakca za opravljanje turističnih prevozov v Ljubljani in 7 rabljenih avtobusov za mestni linijski prevoz.

Največje strateške investicije sprejete za obdobje 2022-2027, ki so potekale v letu 2023 in se bodo odvijale tudi v naslednjih letih, predstavljajo projekt izgradnje objekta za energijsko izrabo goriva iz komunalnih odpadkov TEO Ljubljana, energetska izraba Ljubljanice ob istočasni vzpostavitvi krožne plovne poti, izgradnja kotlovnice na biomaso, proizvodnja zelenega vodika s postavitvijo prve javne polnilnice na vodik, nakup avtobusov na okolju prijazen pogon in veliki kohezijski projekt Čisto zate: »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja«.

Tudi v letu 2023 je bila štirikrat izvedena javnomnenjska raziskava Panel, katere rezultati kažejo, da so anketiranci v povprečju najbolj zadovoljni s storitvami družbe VOKA SNAGA, ki so jo ocenili s 3,60 od možnih 5, sledita družbi Energetika Ljubljana s 3,54 in LPP s 3,46.

Družbena odgovornost je eno naših temeljnih načel, kateremu pri poslovanju vseskozi namenjamo posebno pozornost. V Javnem holdingu smo leta 2023 s strani Revizorskega sveta Ekvilib inštituta prejeli napredni certifikat Družbeno odgovoren delodajalec (krovni certifikat–nivo 1) za področje organizacijskega upravljanja, usklajevanja zasebnega, družinskega in poklicnega življenja, medgeneracijskega sodelovanja ter varnosti in zdravja pri delu.

V skladu z zeleno in trajnostno strategijo Javnega holdinga, namenjeni ozaveščanju naših uporabnikov in najmlajši populaciji, smo sodelovali na dogodkih kot so sejem Narava-zdravje in Evropski teden mobilnosti. Junija je potekala on-line 8. konferenca o varnosti in zdravju pri delu »Zdravo, delam varno«, kjer je bilo še posebej izpostavljeno zdravje zaposlenih na delovnem mestu. V otroškem kreativnem mestu Minicity smo v maju 2023 na svetovni dan čebel sodelovali pri dogodku za otroke, kjer smo organizirali različne delavnice s področja svojih dejavnosti. Sodelavkam in sodelavcem smo omogočili udeležbo na dobrodelnem teku (Hop na Grad) v korist otrok na Pediatrični kliniki v Ljubljani in na svetovnem dobrodelnem teku v korist fundacije Wings for Life, ki skuša najti zdravilo za poškodbe hrbtenjače. Povabili smo jih tudi na ogled predstave Evolucija ob 60. obletnici delovanja Pionirskega doma. Junija smo se zbrali in tekmovali v več disciplinah na 37. srečanju delavcev komunalnega gospodarstva (Komunaliada 2023) v Kopru.

Skupaj smo uspešno zaključili leto 2023, za kar se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v družbah v Skupini, ki so z odgovornim delom in izkazano pripadnostjo vplivali na uspešnost poslovanja. Zahvala pa gre tudi lastnikom, nadzornemu svetu in revizijski komisiji da smo skupaj dosegli zastavljene cilje ter še povečali kakovost življenja občanov in občank v MOL in primestnih občinah.

1
Krištof Mlakar
Direktor
JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.
Verovškova ulica 70, 1000 Ljubljana

1.5 Poročilo nadzornega sveta

Sestava Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

Nadzorni svet JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. ima devet članov, in sicer šest članov imenovanih s strani skupščine družbe na predlog MOL in tri člane imenovane s strani skupščine družbe na usklajen predlog manjšinskih družbenikov. Sestava Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. v letu 2023 je podrobneje predstavljena v okviru predstavitve organov družbe na straneh 6 in 7.

Pregled števila sej Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

Nadzorni svet JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. se je v letu 2023 sestal **na 7 rednih sejah in 1 dopisni seji** ter sprejel **83 sklepov**. Vsi sklepi so bili sprejeti **soglasno**.

- 18. redna seja z dne 24. 1. 2023*
- 19. redna seja z dne 21. 2. 2023*
- 5. dopisna seja z dne 30. 3. 2023*
- 20. redna seja z dne 25. 4. 2023*
- 21. redna seja z dne 13. 6. 2023*
- 22. redna seja z dne 29. 8. 2023*
- 23. redna seja z dne 26. 9. 2023*
- 24. redna seja z dne 12. 12. 2023*

1.5.1 Obravnavane teme na sejah Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

- Preveritev Letnega poročila družbe Javni holding za leto 2022 s poročilom neodvisnega revizorja in preveritev Letnih poročil odvisnih družb VOKA SNAGA, Energetika Ljubljana in LPP za leto 2022 s poročili neodvisnega revizorja
- Preveritev Konsolidiranega letnega poročila družbe Javni holding za leto 2022 s poročilom neodvisnega revizorja
- Obravnava spremenljivega dela plačila za uspešnost poslovanja za leto 2022
- Poročilo revizijske komisije nadzornemu svetu družbe o rezultatih obvezne revizije
- Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode za leto 2023; predlog oblikovanja cen posebne storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode za leto 2023; predlog oblikovanja cen posebne storitve oskrbe s pitno vodo za leto 2023
- Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana za leto 2023
- Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za leto 2023
- Predlog oblikovanja cen posebne storitve odlaganja nekomunalnih odpadkov za leto 2023
- Ažurirani registri tveganj družbe Javni holding in odvisnih družb
- Analiza nabave in prodaje zemeljskega plina javnega podjetja Energetika Ljubljana
- Poročilo javnega podjetja Energetika Ljubljana o poteku projekta izgradnje plinsko parne enote (PPE-TOL)
- Poročilo o poslovanju družbe Javni holding in odvisnih družb za obdobje januar – junij 2023
- Poslovni načrt Javnega holdinga in poslovni načrti odvisnih družb za leto 2024

- Predlogi za zadolžitev odvisnih družb v letu 2023 in 2024 in predlog zadolžitve Javnega holdinga v letu 2023
- Seznanitev z obvestili o kreditnih pogojih kratkoročnih in dolgoročnih zadolžitev odvisnih družb v letu 2022 in 2023
- Primerjalna analiza poslovanja javnega podjetja LPP v obdobju 2010 – 2023
- Obravnava osnutka predloga javnega podjetja VOKA SNAGA za ustanovitev družbe za recikliranje embalaže
- Seznanitev s predlogom za imenovanje direktorja javnega podjetja Energetika Ljubljana za novo mandatno obdobje
- Informacija o nerevidiranih računovodskih izkazih (izkaz poslovnega izida in bilanca stanja) družbe Javni holding in odvisnih družb za leto 2022
- Aktualne informacije o poslovanju Javnega holdinga in odvisnih družb
- Seznanitev z obvestilom o zagotovitvi finančnega jamstva za izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje Odlagališča nenevarnih odpadkov Barje, za leto 2023
- Seznanitev s poročili o poteku sej in delu revizijske komisije nadzornega sveta družbe in s potrjenimi zapisniki sej revizijske komisije
- Sklici sej Skupščine družbe Javni holding
- Sklici sej Sveta ustanoviteljev javnih podjetij, povezanih v Javni holding
- Gradiva Službe za notranjo revizijo Javnega holdinga:
  - Načrt dela Službe za notranjo revizijo Javnega holdinga za leto 2023
  - Večletni načrt dela Službe za notranjo revizijo Javnega holdinga za obdobje 2023 - 2027
  - Poročilo o notranji reviziji obvladovanja tveganj na področju nabave energentov v letih 2021 – 2022 v družbi Energetika Ljubljana
  - Poročilo o notranji reviziji izvedbe kibernetske varnosti z zunanjim veščakom v Sektorju za informatiko za JHL in javna podjetja v letu 2022 v družbi Javni holding
  - Poročilo o notranji reviziji oskrbovalnih procesov in skladiščnega poslovanja v letih 2021 – 2022 v javnem podjetju LPP
  - Poročilo o notranji reviziji oskrbovalnih procesov in skladiščnega poslovanja v letih 2022 – 2023 v javnem podjetju Energetika Ljubljana
  - Poročilo o notranji reviziji oskrbovanih procesov in skladiščnega poslovanja v letih 2022 – 2023 v javnem podjetju VOKA SNAGA
  - Ocena izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije delovanja centralne čistilne naprave in obvladovanja tveganj na tem področju v letih 2020 in 2021 v družbi VOKA SNAGA
  - Ocena izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije dejavnosti tehničnih pregledov in homologacij v letih 2019 in 2020 v družbi LPP
  - Ocena izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije izvajanja procesov Službe za kadrovske in splošne zadeve za JHL in odvisna javna podjetja v družbi Javni holding
  - Ocena izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije obvladovanja tveganj na področju nabave energentov v letih 2021 – 2022 v javnem podjetju Energetika Ljubljana
  - Letno poročilo o delu Službe za notranjo revizijo za leto 2022

1.5.2 Spremljanje in nadzor nad poslovanjem družbe – dodatne zahteve Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

Nadzorni svet JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. je v letu 2023 skrbno in odgovorno nadzoroval poslovanje družbe in Skupine ter podal nekatere pobude in zahteval dodatna gradiva oziroma pojasnila:

- Vežano na zagotavljanje kibernetne varnosti celotnega informacijskega sistema Javnega holdinga in odvisnih družb je izpostavil nujnost kontinuiranega izobraževanja sodelavk in sodelavcev, kar mora biti stalna naloga.
- Izpostavil je pomembnost obravnave registrov tveganj na kolegijih Javnega holdinga in posameznih družb, saj je potrebno, da se z njimi seznanijo celotno vodstvo in uskladi ter sprejme ustrezne ukrepe za minimiziranje tveganj.
- Opozoril je, da morajo odgovorni za posamezna tveganja v družbah skrbno in ažurno spremljati situacije in pravočasno predlagati ustrezne ukrepe poslovodstvu.
- Izpostavil je nujnost opredelitve ključnih kadrov in nasledstev v vseh družbah v skupini.
- Predlagal je okrepitev Službe za notranjo revizijo, v kateri delujeta dva notranja revizorja in opravljata temeljite revizije za vse družbe v skupini Javnega holdinga, kot tudi za javni podjetji Ljubljanska parkirišča in tržnice ter ŽALE.
- Tudi v letu 2023 je nadzorni svet posebno skrb namenil tekoči obravnavi problematike področja energentov pri izvajanju dejavnosti dobave zemeljskega plina in toplote javnega podjetja Energetika Ljubljana glede na razmere na energetske trgu. Zahteval je pripravo posodobljenih analiz nabave in prodaje zemeljskega plina za leto 2023 in 2024, s projekcijami nabav, prikazom aktualnih razmer na trgu zemeljskega plina in vplivom na poslovni rezultat javnega podjetja. Javno podjetje Energetiko Ljubljana je pozval, da pri nabavi energentov usmeri pozornost na finančne posledice.
- Izpostavil je zahtevo, da so nakupi oziroma plačila emisijskih kuponov s strani javnega podjetja Energetika Ljubljana koordinirani s Sektorjem za finance in računovodstvo Javnega holdinga.
- Izpostavil je odlično opravljanje temeljitih notranjih revizij in kvalitetno pripravljenih poročil o njihovi izvedbi, ki so s priporočili in mnenji pripomogle k izboljšanju poslovanja vseh družb v skupini Javnega holdinga.
- Pozval je k preglednejši ureditvi skladiščnega poslovanja javnih podjetij Energetika Ljubljana in VOKA SNAGA, k preučitvi možnosti racionalizacije skladiščnih lokacij javnega podjetja VOKA SNAGA ter k izvedbi izredne inventure materiala na določenih skladiščnih lokacijah.
- Javno podjetje Energetiko Ljubljana je pozval naj preveri možnost načina nabave zemeljskega plina za lastno proizvodnjo po ugodnejših cenah.
- Ponovno je pozval k razmisleku o smiselnosti investicij javnega podjetja Energetika Ljubljana v širitev plinovodnega omrežja, glede na upad števila plinovodnih priključkov ter razmer na trgu energentov.
- Zahteval je pripravo primerjalne analize stanja poslovanja javnega podjetja LPP od leta 2010 ter izračun možnih scenarijev nadaljnjega vzdržnega poslovanja javnega potniškega prometa.
- Izpostavil je potrebo po pripravi skrbne finančne projekcije za obdobje odplačevanja predvidenega nakupa novih avtobusov in ponovno obravnavo gradiva pred pričetkom izvedbe postopka javnega naročila.
- Javnemu podjetju LPP je priporočil, da preuči možnosti racionalizacije poslovanja.

- Opozoril je, da je potrebno sindikate javnega podjetja LPP seznaniti s finančno situacijo javnega podjetja in zadolženostjo in zaježiti težnje po dvigu plač.
- Opozoril je na previdnost pri morebitnem zadolževanju znotraj skupine, ki naj bo temeljito predhodno preverjena.
- Spremljal je realizacijo investicij in zahteval sprotne informacije o poteku pomembnejših projektov, zlasti o poteku projekta izgradnje plinsko parne enote PPE-TOL in o poteku velikega kohezijskega projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja.
- Vezano na projekt izgradnje plinsko parne enote PPE-TOL je zahteval pisno poročilo o poteku gradnje in predvidenih datumih zagona ter prevzema objekta, tudi s prikazom finančnih podatkov.

Delo nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

18. redna seja, 24. 1. 2023

Predsednica nadzornega sveta je člane seznanila s sklepi skupščine družbe z dne 4. 1. 2023, ki je za direktorja Javnega holdinga imenovala Krištofa Mlakarja, za direktorja VOKA SNAGA Davida Polutnika ter se seznanila z odstopom Davida Polutnika s funkcije člana nadzornega sveta in imenovala Matejo Avbelj Valentan za novo članico nadzornega sveta na predlog MOL. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 12. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta ter s potrjenim zapisnikom 11. redne seje revizijske komisije. Člani so se seznanili z informacijo o oceni poslovanja družbe Javni holding in odvisnih družb v letu 2022. Obravnavana so bila gradiva Službe za notranjo revizijo, in sicer so se člani nadzornega sveta seznanili s Poročilom o notranji reviziji obvladovanja tveganj na področju nabave energentov v letih 2021 – 2022 v javnem podjetju Energetika Ljubljana, poročilom o notranji reviziji izvedbe kibernetne varnosti z zunanjim veščakom v Sektorju za informatiko JHL in javna podjetja v letu 2022 v družbi Javni holding ter z dvema ocenama izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja in sicer na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije delovanja čistilne naprave in obvladovanja tveganj na tem področju v letih 2020 in 2021 v javnem podjetju VOKA SNAGA ter na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije dejavnosti tehničnih pregledov in homologacij v letih 2019 in 2020 v javnem podjetju LPP. Podano je bilo soglasje k Načrtu dela Službe za notranjo revizijo Javnega holdinga za leto 2023 ter k Večletnemu načrtu dela Službe za notranjo revizijo za obdobje 2023 – 2027. Nadzorni svet se je seznanil tudi s kreditnimi pogoji kratkoročnih zadolžitev in dolgoročne zadolžitve javnega podjetja Energetika Ljubljana ter s kreditnimi pogoji kratkoročnih zadolžitev odvisnih družb v letu 2022 ter z obvestilom javnega podjetja VOKA SNAGA o zagotovitvi finančnega jamstva za izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje Odlagališča nenevarnih odpadkov Barje, za leto 2023.

19. redna seja, 21. 2. 2023

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 13. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta ter s potrjenim zapisnikom 12. redne seje revizijske komisije. Seznanil se je z Informacijo o nerevidiranih računovodskih izkazih (izkaz poslovnega izida in bilanca stanja) družbe Javni holding in odvisnih družb za leto 2022. Obravnavani so bili elaborati, ki jih je skladno z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja za leto 2023 pripravilo javno podjetje VOKA SNAGA, in sicer Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode za leto 2023, Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana za leto 2023 in Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe zbiranja

določenih vrst komunalnih odpadkov za leto 2023. Nadzorni svet je podal pozitivno mnenje k predlaganim predračunskim cenam. Pozitivno mnenje je bilo podano tudi k načinu obračuna storitev povezanih z nepretočnimi greznicami, obstoječimi greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami za uporabnike, za katere se skladno s tretjim in četrtem odstavkom 17. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode zagotavlja le čiščenje komunalne odpadne vode iz nepretočnih greznic in obdelava blata iz malih komunalnih čistilnih naprav in obstoječih greznic, na območju komunalne čistilne naprave. Nadzorni svet je nadalje podal pozitivno mnenje k cenam posebne storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode za leto 2023, k cenam za obračun posebne storitve oskrbe s pitno vodo za leto 2023, ter k cenam za obračun posebne storitve odlaganja nekomunalnih odpadkov javnega podjetja VOKA SNAGA. Seznanil se je s posodobljeno Analizo nabave in prodaje zemeljskega plina javnega podjetja Energetika Ljubljana za leto 2022 in oceno za leto 2023. Obravnaval je gradiva Službe za notranjo revizijo in se seznanil z Letnim poročilom o delu Službe za notranjo revizijo Javnega holdinga Ljubljana za leto 2022, s Poročilom o notranji reviziji oskrbovalnih procesov in skladiščnega poslovanja v letih 2021 – 2022 v javnem podjetju LPP ter z Oceno izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije izvajanja procesov Službe za kadrovske in splošne zadeve za JHL in odvisna JP v družbi Javni holding Ljubljana. Člani so se seznanili tudi s sklicem seje Sveta ustanoviteljev.

5. dopisna seja, 30. 3. 2023

Člani nadzornega sveta so se na dopisni seji seznanili z obvestilom o zagotovitvi finančnega jamstva javnega podjetja VOKA SNAGA za izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje Odlagališča nenevarnih odpadkov Barje, za leto 2023 v obliki izjave upravljavca odlagališča, katero v skladu z 42. členom Uredbe o odlagališčih odpadkov potrди Svet ustanoviteljev. Zaradi izpolnitve pogoja zagotovitve finančnega jamstva v obliki izjave upravljavca odlagališča, je nadzorni svet podal tudi pozitivno mnenje k dopolnjenemu in spremenjenemu Poslovnemu načrtu javnega podjetja VOKA SNAGA za leto 2023, ki ga potrди Svet ustanoviteljev ter se seznanil z Registrom tveganj javnega podjetja VOKA SNAGA za leto 2022.

20. redna seja, 25. 4. 2023

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 14. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta, s potrjenim zapisnikom 13. redne seje revizijske komisije ter s Poročilom revizijske komisije nadzornemu svetu o poteku in rezultatih obvezne revizije. Podal je pozitivno mnenje k letnim poročilom Javnega holdinga in odvisnih družb za leto 2022 s poročili neodvisnega revizorja ter h konsolidiranemu letnemu poročilu Javnega holdinga za leto 2022 s poročilom neodvisnega revizorja. Seznanil se je s čistim dobičkom poslovnega leta 2022 družbe Javni holding, s katerim je ob sestavi letnega poročila delno pokrila preneseno izgubo in podal pozitivno mnenje k predlogu pokrivanja bilančne izgube po stanju na dan 31. 12. 2022 Javnega holdinga v breme drugih rezerv iz dobička. Podal je pozitivno mnenje k predlogu pokrivanja bilančne izgube po stanju na dan 31. 12. 2022 javnega podjetja VOKA SNAGA v breme zakonskih rezerv, k predlogu, da bilančni dobiček po stanju na dan 31. 12. 2022 javnega podjetja Energetika Ljubljana ostane nerazporejen ter se seznanil z bilančno izgubo po stanju na dan 31. 12. 2022 javnega podjetja LPP. Podal je pozitivno mnenje k predlogu Sklepa o dopolnitvi Sklepa o določitvi razmerij za osnovna plačila direktorja Javnega holdinga Ljubljana in direktorjev javnih podjetij, meril uspešnosti in višine spremenljivih prejemkov ter drugih pravic, ter podal pozitivno mnenje k predlogu sklepa, da se spremenljivi del plačila za uspešnost poslovanja za leto 2022 zaradi zasledovanja cilja gospodarnega ravnanja, ne določi ter da se iz istih razlogov tudi zadržani del spremenljivega dela plačila za uspešnost poslovanja iz preteklih let, v letu 2023 ne izplača. Nadzorni svet se je seznanil še z informacijo o poslovanju družbe Javni holding in odvisnih družb za obdobje januar – marec 2023 in ob obravnavi slednje sprejel dodatni sklep, da javno podjetje Energetika Ljubljana do

naslednje seje nadzornega sveta pripravi poročilo o poteku gradnje in predvidenih datumih zagona ter prevzema objekta PPE-TOL, tudi s prikazom finančnih podatkov. Člani so se seznanili še z ažuriranimi registri tveganj Javnega holdinga in odvisnih družb, ter s Poročilom o notranji reviziji oskrbovalnih procesov in skladiščnega poslovanja v letih 2022 – 2023 v javnem podjetju Energetika Ljubljana. Podano je bilo pozitivno mnenje k predlogu, da javno podjetje LPP predlaga MOL vključitev dodatne dolgoročne zadolžitve za leto 2023 v rebalans proračuna kot tudi pozitivno mnenje k predlogu za dodatno kratkoročno zadolžitev javnega podjetja VOKA SNAGA v letu 2023. Nadzorni svet se je seznanil s kreditnimi pogoji kratkoročne zadolžitve javnih podjetij Energetika Ljubljana in LPP ter s sklicem seje Skupščine družbe in seje Sveta ustanoviteljev.

21. redna seja, 13. 6. 2023

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 15. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta ter s potrjenim zapisnikom 14. redne seje revizijske komisije. Seznanil se je z razširjeno Informacijo o poslovanju družbe Javni holding in odvisnih družb za obdobje januar – marec 2023 ter z informacijo o oceni poslovanja za obdobje januar – maj 2023. Obravnavana je bila Analiza nabave in prodaje zemeljskega plina javnega podjetja Energetika Ljubljana, ob obravnavi katere je bilo izpostavljeno, da se gradivo dopolni v skladu z razpravo. Nadzorni svet se je seznanil tudi s poročilom javnega podjetja Energetika Ljubljana o poteku projekta izgradnje plinsko parne enote (PPE-TOL). Nadzorni svet se je seznanil s Poročilom o notranji reviziji oskrbovalnih procesov in skladiščnega poslovanja v letih 2022 – 2023 v javnem podjetju VOKA SNAGA in ob obravnavi slednjega sta bila izpostavljena dodatno sprejeta sklepa s strani revizijske komisije in sicer, da se zagotovi ravnanje z materiali kot dober gospodar in da se vzpostavi evidence v skladu z dejanskim stanjem. Člani so se seznanili še s kreditnimi pogoji kratkoročne in dolgoročne zadolžitve javnega podjetja Energetika Ljubljana in kreditnimi pogoji kratkoročne zadolžitve javnega podjetja VOKA SNAGA.

22. redna seja, 29. 8. 2023

Člani nadzornega sveta so se seznanili z informacijo o poslovanju Javnega holdinga in odvisnih družb v obdobju januar – junij 2023 ter z oceno poslovanja v obdobju januar – julij 2023. Člani nadzornega sveta so bili seznanjeni z zamikom pričetka zagona PPE-TOL, v zvezi s čimer je bila izpostavljena tudi likvidnostna problematika javnih podjetij. Obravnavana je bila dopolnjena Analiza nabave in prodaje zemeljskega plina javnega podjetja Energetika Ljubljana za leti 2023 in 2024 skladno z zahtevami iz razprave predhodne seje. Člani nadzornega sveta so podali pozitivno mnenje k predlogu, da se družba Javni holding do konca leta 2023 kratkoročno zadolži pri družbi ZALE za zagotavljanje likvidnosti odvisnih družb. Člani so se seznanili še s kreditnimi pogoji dolgoročne zadolžitve javnega podjetja VOKA SNAGA, kreditnimi pogoji kratkoročne zadolžitve javnega podjetja Energetika Ljubljana in kreditnimi pogoji kratkoročne zadolžitve javnega podjetja LPP.

23. redna seja, 26. 9. 2023

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 16. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta ter s potrjenim zapisnikom 15. redne seje revizijske komisije. Člani nadzornega sveta so obravnavali Poročilo o poslovanju družbe Javni holding in odvisnih družb za obdobje januar – junij 2023 in nanj podali pozitivno mnenje. Ob obravnavi poročila je bil sprejet dodaten sklep, da javno podjetje LPP in strokovne službe družbe Javni holding pripravijo primerjalno analizo stanja od leta 2010 ter izračun možnih scenarijev nadaljnjega vzdržnega poslovanja javnega potniškega prometa. Seznanili so se tudi z informacijo o poslovanju Javnega holdinga in odvisnih družb za obdobje januar – avgust 2023. Obravnavali so posodobljeno Analizo nabave in prodaje zemeljskega plina javnega podjetja Energetika Ljubljana. Podano je bilo pozitivno mnenje k predlogu za dodatno kratkoročno zadolžitev Javnega holdinga v letu 2023 za zagotavljanje likvidnosti odvisnih družb in vključitev

celotne kratkoročne zadolžitve v Odlok o rebalansu proračuna MOL za leto 2023. Pozitivno mnenje je bilo podano tudi k predlogu dodatne kratkoročne zadolžitve javnega podjetja VOKA SNAGA pri bankah za potrebe uravnavanja finančne likvidnosti in rednega poslovanja in dodatne dolgoročne zadolžitve javnega podjetja VOKA SNAGA pri bankah za potrebe financiranja investicij. Člani so se seznanili s kreditnimi pogoji kratkoročne zadolžitve Javnega holdinga pri družbi ŽALE. Nadzorni svet se je seznanil z Oceno izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije obvladovanja tveganj na področju nabave energentov v letih 2021 – 2022 v javnem podjetju Energetika Ljubljana in sprejel dodaten sklep, da Služba za notranjo revizijo do konca septembra 2024 ponovno preveri izvedbo priporočila o pripravi navodila za izračun stroškov nabave energentov za proizvodnjo ob različnih scenarijih zakupa (kombinacije energentov in časovna dinamika zakupov na letni ravni), pri čemer naj odločitve o nakupih energentov za proizvodnjo temeljijo na dokumentiranih izračunih. Člani so se seznanili še s sklicem seje Skupščine družbe in sklicem seje Sveta ustanoviteljev. Članica nadzornega sveta Urška Otoničar je na seji podala odstopno izjavo z mesta članice nadzornega sveta z dnem 30. 9. 2023.

24. redna seja, 12. 12. 2023

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 17. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta ter s potrjenim zapisnikom 16. redne seje revizijske komisije. Podal je pozitivno mnenje k predlogu Poslovnega načrta Javnega holdinga za leto 2024 ter k predlogu, da Javni holding zagotovi sredstva za investicijska vlaganja iz poslovnega načrta javnega podjetja VOKA SNAGA za leto 2024, na način povečanja osnovnega kapitala javnega podjetja. Nadzorni svet je podal pozitivno mnenje tudi k predlogom poslovnih načrtov odvisnih družb za leto 2024. Člani so se seznanili z razširjeno informacijo o poslovanju Javnega holdinga in odvisnih družb za obdobje januar – september 2023, ter z oceno poslovanja za obdobje januar – november 2023. Nadzorni svet se je seznanil s primerjalno analizo poslovanja javnega podjetja LPP, in sicer s poslovnim izidom za obdobje 2012 – 2022 in z oceno poslovnega izida za leto 2023 in sprejel dopolnjen sklep, da se gradivo dopolni z ustrežno razlago in razvojnim vidikom, skladno z razpravo in sklepom 23. seje nadzornega sveta družbe. Obravnavan je bil osnutek predloga javnega podjetja VOKA SNAGA za ustanovitev družbe za recikliranje embalaže. Obravnavan je bil predlog za zadolžitev odvisnih družb v letu 2024, v okviru obravnave katerega je nadzorni svet družbe podal pozitivno mnenje k predlogom, da se javna podjetja VOKA SNAGA, Energetika Ljubljana in LPP v letu 2024 kratkoročno zadolžijo pri bankah za potrebe uravnavanja finančne likvidnosti in rednega poslovanja in dolgoročno zadolžijo pri bankah za potrebe financiranja investicij ter LPP za namen izplačila prispevkov za poklicno zavarovanje voznikov po sodbi Vrhovnega sodišča RS. Seznanil se je še s kreditnimi pogoji kratkoročne zadolžitve javnega podjetja VOKA SNAGA in kreditnimi pogoji kratkoročne zadolžitve javnega podjetja LPP v letu 2023. Seznanil se je tudi z gradivom za imenovanje direktorja družbe javno podjetje Energetika Ljubljana in podprl predlog za imenovanje dosedanjega direktorja za novo mandatno obdobje. Nadzorni svet se je seznanil še s sklicem seje Skupščine družbe in sklicem seje Sveta ustanoviteljev.

1.5.3 Preveritev Konsolidiranega letnega poročila za leto 2023

Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. je na 3. seji dne 25. 04. 2024 preveril sestavljeno in revidirano Konsolidirano letno poročilo družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. za leto 2023. Nadzorni svet je ugotovil, da je Letno poročilo sestavljeno skladno z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) ter da predstavlja verodostojen odraz dogajanj in celovito informacijo o poslovanju Skupine v letu 2023. Ker nadzorni svet na letno poročilo in poročilo neodvisnega revizorja ni imel pripomb oziroma zadržkov, je sprejel pozitivno stališče k letnemu poročilu in poročilu neodvisnega revizorja.

1.5.4 Delo revizijske komisije Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana d.o.o.

Sestava Revizijske komisije (v nadaljevanju: RK) v letu 2023 je podrobneje predstavljena v okviru predstavitve organov družbe v točki 1.2 Sistem vodenja in upravljanja.

V letu 2023 se je RK sestala na **6. rednih sejah** ter sprejela **48 sklepov**. Sklepi so bili soglasno sprejeti, predsednica RK pa je o obravnavanih temah in sprejetih sklepih redno poročala nadzornemu svetu družbe.

Seje so potekale v naslednjih terminih:

12. redna seja RK JHL	10. 1. 2023
13. redna seja RK JHL	13. 2. 2023
14. redna seja RK JHL	21. 4. 2023
15. redna seja RK JHL	30. 5. 2023
16. redna seja RK JHL	19. 9. 2023
17. redna seja RK JHL	6. 12. 2023

Na sejah RK so bile obravnavane naslednje teme:

- S področja spremljanja računovodskega poročanja in nadziranja neoporečnosti finančnih informacij je RK obravnavala naslednja gradiva na podlagi katerih je skozi leto spremljala poslovanje družb v Skupini in na katera je podala svoja mnenja ter sprejela ustrezne sklepe:
  - Pregled (obravnavana) nerevidiranih računovodskih izkazov družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za leto 2022;
  - Pregled (obravnavana) zadolžitev odvisnih družb v skupini JAVNI HOLDING Ljubljana po stanju 31. 12. 2022 in po stanju 30. 6. 2023;
  - Pregled (obravnavana) tožb, kjer so podjetja tožene ali tožeče stranke v skupini JAVNI HOLDING Ljubljana po stanju 31. 12. 2022 in po stanju 30. 6. 2023;
  - Pregled (obravnavana) terjatev družb v skupini JAVNI HOLDING Ljubljana po stanju 31. 12. 2022 in po stanju 30. 6. 2023;
  - Revidirana letna poročila družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za leto 2022 in Konsolidirano letno poročilo za leto 2022. RK je ugotovila, da so letna poročila za leto 2022 kvalitetno sestavljena skladno s Slovenskimi računovodskimi standardi, konsolidirano letno poročilo pa v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja;
  - Informacijo o poslovanju družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za obdobje I – III 2023;
  - Poročilo o poslovanju družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za obdobje I – VI 2023.
  - Informacijo o poslovanju družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za obdobje I – IX 2023;

Na obravnavana poročila RK ni imela pripomb in je poudarila, da so pripravljena kvalitetno, pregledno in v skladu z računovodskimi standardi in usmeritvami revizijske komisije.

- S področja spremljanja učinkovitosti notranjih kontrol, notranje revizije in sistemov obvladovanja tveganj je RK obravnavala naslednja gradiva, na katera je podala svoje mnenje in sprejela ustrezne sklepe:
  - Poročilo o notranji reviziji izvedbe kibernetске varnosti z zunanjim veščakom v sektorju za informatiko Javnega holdinga in javnih podjetij v letu 2022 v družbi JAVNI HOLDING Ljubljana d.o.o. V pregledu je bilo podanih 37 priporočil za zelo konkretne aktivnosti. RK je poročilo označila kot koristno za odpravo ključnih ranljivosti v okviru varnosti informacijskih sistemov. Opozorila je na nujnost spremljanja uresničevanja priporočil

za odpravo ranljivosti ter potrebo po še dodatnih, nenapovedanih revizijah. Izpostavila je nujnost rednega poročanja vodstvu o izvajanju priporočil s strani Sektorja za informatiko, ter dodala priporočilo, da se organizirajo kontinuirana izobraževanja za zaposlene v zvezi s to problematiko;

- Oceno izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije izvajanja procesov službe za kadrovske in splošne zadeve za Javni holding in odvisne družbe v družbi JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., kjer je bilo ugotovljeno, da so priporočila le delno izvedena. Članice revizijske komisije so opozorile, da je ena ključnih prednostnih nalog kadrovske službe upravljanje kadrovskih virov za vse družbe, v okviru tega pa proaktivno iskanje in zagotavljanje ustreznih kadrov. Zato so Službo notranje revizije zadolžile, da v najkrajšem možnem času ponovno preveri izvajanje danih priporočil;
  - Poročilo o notranji reviziji oskrbovalnih procesov in skladiščnega poslovanja v letih 2021–2022 v družbi JP LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o. kjer je bilo ugotovljeno, da družba uspešno obvladuje procese, ki so se v notranji reviziji preverjali;
  - Poročilo o notranji reviziji oskrbovalnih procesov in skladiščnega poslovanja v letih 2022–2023 v družbi JP Energetika Ljubljana d.o.o. RK je izrazila mnenje, da je skladiščno poslovanje družbe Energetika Ljubljana d.o.o. zaskrbjujoče in predlagala vodstvu, da se sprovedejo takojšnje aktivnosti za ureditev tega področja;
  - Poročilo o notranji reviziji oskrbovalnih procesov in skladiščnega poslovanja v letih 2022–2023 v družbi JP VOKA SNAGA d.o.o. Glede na ugotovljene pomanjkljivosti je RK predlagala vodstvu, da vzpostavi evidence v skladu z dejanskim stanjem in prouči možnosti racionalizacije skladiščnih lokacij ter jasnejšo opredelitev odgovornosti;
  - Oceno izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije obvladovanja tveganj na področju energentov v letih 2021–2022 v družbi JP Energetika Ljubljana d.o.o. Članice RK so predlagale, da služba notranje revizije do konca leta 2024 pri nabavi zemeljskega plina za proizvodnjo preveri izvedbo predloga, ki ga je dala družbi glede priprave navodila in izračuna stroškov nabave energentov za proizvodnjo ob različnih scenarijih zakupa;
  - Pregled in obravnava ažuriranih registrov tveganj družb skupine JAVNI HOLDING Ljubljana. Članice revizijske komisije so poudarile, da register ne sme biti samo izdelek, ki se letno pregleda in uskladi, ampak resen akcijski načrt za minimiziranje tveganj. Skrbniki tveganj morajo skupaj z vsemi vpletenimi pravočasno in ustrezno ugotavljati, meriti, ocenjevati in obvladovati tveganja. S tveganji in z aktivnostmi za minimiziranje tveganj morajo biti seznanjeni vsi vpleteni, vodstvo pa jih mora potrditi, zato je nujno, da se register tveganj ob zaključku usklajevanja in ažuriranja obravnava na kolegiju direktorjev. Opozorile so tudi, da se morajo družbe dobro pripraviti na okoljska tveganja ter opredeliti katere dejavnosti so trajnostne, ker bo v letu 2024 potrebno pripraviti trajnostno poročilo, ki bo med drugim pregledano tudi s strani zunanjega revizorja;
  - Poročilo o notranji presoji kakovosti izvajanja Službe notranje revizije družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. za leto 2022. Revizijska komisija je poudarila, da je delo službe notranje revizije ustrezno in učinkovito;
  - Letno poročilo o delu Službe za notranjo revizijo Javnega holdinga za leto 2022. RK se je strinjala, da je bilo delovanje službe notranje revizije uspešno izvedeno, v skladu s standardi in načrtom dela;
  - Načrt dela Službe notranje revizije družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. za leto 2024 za katerega je predlagala NS, da da nanj soglasje;
- RK je skozi celo leto sodelovala tudi s pooblaščenim revizorko revizijske hiše Deloitte Revizija d.o.o. in vodstvom Sektorja financ in računovodstva ter tako spremljala kakovost delovanja zakonitega revizorja, in sicer:

- Na seji v februarju je revizijska komisija nadzornega sveta družbe JAVNI HOLDING Ljubljana pridobila pozitivno informacijo glede poteka izvedbe revizije ter ključnih področij revidiranja, tako s strani revizijske hiše kot strokovne službe Javnega holdinga;
  - Na seji v aprilu je pooblaščen revizorka seznanila RK z izsledki revizije in dodatnimi poročili o reviziji za leto 2022. V poročilu je bilo navedeno, da v okviru revizije ni bilo ugotovljenih napačnih navedb. Pisma poslovodstvu zato niso bila izdana. Ugotovljeno je bilo tudi, da ni zaznati neustreznih praks, da so računovodske usmeritve družb skladne s Slovenskimi računovodskimi standardi, Skupine pa z MSRP. Revizija je opozorila tudi na pomembne aktivnosti na področju ESG, o katerih je potrebno poročati že v letu 2023;
  - Pooblaščen revizorka je sodelovala ponovno na seji RK v septembru, ko je RK z njo preverila in evidentirala pomembna področja revidiranja računovodskih izkazov družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za leto 2023 in potrdila terminski plan revizije;
  - Na seji RK v decembru sta sodelovali pooblaščen revizorka in projektna managerka, ki sta predstavili potek revizije in načrt revizije za leto 2023 ter področja tveganja in kriterije pri določitvi materialnosti. Vsi postopki glede ocenjevanja tveganj so bili usklajeni med zunanjim revizorjem, strokovno službo in RK. Članice RK so soglašale tudi s predlagano materialnostjo, ki so jo same ocenile v enaki višini.
- Za NS je RK pripravila spodnji poročili in predlog:
- Poročilo o delu Revizijske komisije nadzornega sveta družbe JAVNI HOLDING Ljubljana d.o.o. v letu 2022.
  - Poročilo revizijske komisije nadzornemu svetu o rezultatu obvezne revizije. V poročilu je podala oceno kakovosti dela zunanjega revizorja in zakonitosti delovanja. Poudarila je, da je bilo sodelovanje RK z revizijsko družbo Deloitte revizija d.o.o. in s pooblaščen revizorko dobro, uspešno in učinkovito. RK je s strani pooblaščen revizorke pridobila odgovore na vsa zastavljena vprašanja glede opravljene revizije za leto 2022 ter ustrezna zagotovila, da letna poročila družb in konsolidirano letno poročilo predstavlja verodostojen odraz dogajanj in celovito informacijo o poslovanju družb in Skupine v letu 2022 in tako sprejela pozitivno stališče k posameznim letnim poročilom. Na koncu poročila je RK zapisala, da ocenjuje, da je bilo delo zunanjih revizorjev v letu 2022 strokovno, kakovostno in v skladu z zakonom o revidiranju, ter da sta revizijska družba in pooblaščen revizorka delovali neodvisno.
  - Za nadzorni svet je, na podlagi ocene sestave letnega poročila in dodatnih poročil revizorja o reviziji za leto 2022, oblikovala naslednji predlog: Revizijska komisija nadzornega sveta družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se je seznanila z dodatnimi poročili RK o reviziji za leto 2022. Na osnovi predstavitve dodatnih poročil o reviziji je RK ugotovila, da letna poročila predstavljajo verodostojen odraz dogajanj in celovito informacijo o poslovanju družb in Skupine v letu 2022 ter sprejela pozitivno stališče k letnim poročilom in predlaga Nadzornemu svetu, da jih potrdi.
- RK je svoje delovanje, skladno s priporočili združenja nadzornikov Slovenije za delo RK, ocenila s samooceno svojega dela v letu 2022 ter zaradi poteka mandata tudi v letu 2023 ter za ocenitev zadovoljstva z njenim delom prosila tudi NS, ki je delo revizijske komisije ocenil z maksimalnim številom točk.
- V začetku leta 2023 se je RK seznanila z odpoklicem direktorice Zdenke Grozde z mesta direktorice in vsled tega s sprejetjem novih imenovanj, in sicer g. Kristofa Mlakarja za direktorja družbe Javni Holding Ljubljana, d.o.o. in g. Davida Polutnika za direktorja družbe JP VOKA SNAGA d.o.o.

- Poleg zgornjih poudarkov so članice revizijske komisije:
  - dale soglasje k izvedbi delavnice na temo EGS, ki je bila izvedena v februarju 2023 s strani družbe Deloitte revizija d.o.o.,
  - se seznanjale z izobraževanji Združenja nadzornikov Slovenije in Slovenskega inštituta za revizijo. Članice RK, ki so se seminarjev udeležile so pripravile poročilo o udeležbi na seminarju,
  - se seznanile z novim Kodeksom upravljanja za družbe s kapitalsko udeležbo lokalnih skupnosti, sprejetim v decembru 2022,
  - predlagale poslovodstvu v razmislek kadrovske okrepitve službe notranje revizije, glede na obsežno in zahtevno delo, ki ga opravlja ter skladno z dodatnimi zadolžitvami vsled uvajanja nove zakonodaje v naš pravni red na področju zelenega prehoda in človeških virov.

Na zadnji seji v decembru je predsednica revizijske komisije seznanila članici revizijske komisije, da je 17. seja revizijske komisije zadnja v tem imenovanju komisije, ker se nadzornemu svetu v decembru 2023 izteče mandat. Predsednica revizijske komisije se je ob tej priliki toplo zahvalila članicama revizijske komisije za dobro in konstruktivno sodelovanje ter strokovne pobude na sejah revizijske komisije. Zahvalila se je tudi za uspešno medsebojno sodelovanje s strokovnimi službami in zunanjo revizijo.

1.5.5 Sklepi

1. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. daje pozitivno mnenje h Konsolidiranemu letnemu poročilu družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. za leto 2023 s poročilom neodvisnega revizorja ter ga posreduje v sprejem Skupščini JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.
2. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se seznanil s konsolidiranim čistim dobičkom poslovnega leta 2023 v višini 11.286.999,00 EUR.
3. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se seznanil s čisto izgubo poslovnega leta 2023 družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. v višini 3.709.364,57 EUR in daje pozitivno mnenje k predlogu, da se celotna bilančna izguba po stanju na dan 31. 12. 2023 družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. v višini 3.729.353,98 EUR pokrije v breme drugih rezerv iz dobička.
Druge rezerve iz dobička družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., po izvedenem pokritju bilančne izgube, znašajo 1.232.248,83 EUR.
4. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se seznanil s čistim dobičkom poslovnega leta 2023 družbe JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o. v višini 127.051,03 EUR in daje pozitivno mnenje k predlogu, da bilančni dobiček po stanju na dan 31. 12. 2023 družbe JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o. v višini 89.765,20 EUR ostane nerazporejen.
5. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se seznanil s čistim dobičkom poslovnega leta 2023 družbe JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o. v višini 16.368.369,65 EUR in daje pozitivno mnenje k predlogu, da se bilančni dobiček po stanju na dan 31. 12. 2023 družbe JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o. v višini 43.267.301,26 EUR razporedi med druge rezerve iz dobička v višini 25.549.951,17 EUR, preostanek bilančnega dobička v višini 17.717.350,09 EUR pa ostane nerazporejen.

6. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se seznani s čistim dobičkom poslovnega leta 2023 družbe JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o. v višini 0,00 EUR ter z višino bilančne izgube po stanju na dan 31. 12. 2023 družbe JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o. v višini 5.932.472,00 EUR, ki ostane nepokrita.

Jadranka Dakić
Predsednica nadzornega sveta

2 POSLOVNO POROČILO

2.1 Gospodarska gibanja¹

V letu 2023 je bruto domači proizvod (BDP) porasel za 1,6 % glede na leto 2022, h kateremu so pozitivno prispevale bruto investicije v osnovna sredstva (v največji meri investicije v gradbene objekte) in končna potrošnja gospodinjstev, negativno pa zmanjšanje zalog. Gospodarska gibanja v Sloveniji in v evrskem območju so zaznamovali izzivi povezani z visoko inflacijo, poslabšanje izvozne konkurenčnosti, negotovost v domačem in geopolitičnem okolju ter strožji pogoji financiranja.

Na letni ravni v letu 2023 je inflacija znašala 4,2 %² (10,3 % v letu 2022), povprečna letna inflacija pa 7,4 % (8,8 % v letu 2022). K letni inflaciji so največ prispevale višje cene hrane in brezalkoholnih pijač, podražitve iz skupin stanovanje, voda, električna energija, plin in drugo gorivo.

Povprečna mesečna bruto plača je za leto 2023 znašala 2.220,95 EUR, kar je nominalno za 9,7 % več kot leta 2022 (2.023,92 EUR).

Leta 2023 je bilo v povprečju 48.709 brezposelnih, kar je za 14 % manj kot leto prej (leta 2022 56.665 brezposelnih).

Povprečna dolarska cena nafte Brent je v letu 2023 znašala 82,51 USD/sod, kar glede na leto 2022 predstavlja padec za 18,1 % (v letu 2022 je znašala 100,79 USD/sod).

Tečaj evra je v primerjavi z ameriškim dolarjem v letu 2022 v povprečju zrastel za 2,7 % glede na leto 2022 (iz 1,054 USD/EUR na 1,081 USD/EUR).

Po izredno zaostrenih geopolitičnih razmerah v letu 2022, smo bili v začetku leta 2023 priča umirjanju cenovnih nivojev. Evropa je ruski plin v veliki meri nadomestila z novimi viri dobave. Zaradi višjih povprečnih temperatur in restriktivnih ukrepov se je zmanjšala poraba zemeljskega plina, kar je pozitivno vplivalo na količine zemeljskega plina v plinskih skladiščih, ki so bila pred pričetkom ogrevalne sezone zapolnjena do rekordno visokih ravni. Borzne cene zemeljskega plina so se v primerjavi s preteklim letom občutno znižale. Povprečna dnevna cena na avstrijski borzi CEGH AT, ki predstavlja referenco tudi za slovenski plinski trg, je v letu 2023 znašala 41,70 EUR/MWh, kar predstavlja 66,9 % znižanje glede na leto 2022, ko je povprečna cena znašala 126,03 EUR/MWh. Najnižja dnevna cena je bila dosežena 2. in 3. junija 2023, in sicer 24,24 EUR/MWh, najvišja v letu 2023 pa je bila cena že 2. januarja 2023, in sicer 76,26 EUR/MWh.

Tudi na področju električne energije se je odrazilo umirjanje geopolitičnih razmer in občutno znižanje cenovnih nivojev. Povprečna dnevna cena pasovne električne energije na slovenski borzi BSP SouthPool je v primerjavi z lanskim letom padla iz 274,52 EUR/MWh na 104,33 EUR/MWh, kar predstavlja znižanje za kar 62,0 %. Najnižja dnevna pasovna cena je bila dosežena 2. julija 2023, ko je bila celo negativna (-6,86 EUR/MWh), najvišja pa je bila dosežena 24. januarja 2023, ko je dosegla 201,16 EUR/MWh. Pomembno je omeniti tudi združevanje trgov električne energije (angl. »market coupling«), kar je pripomoglo k večji konsolidaciji cen na ravni Evrope.

Cene premoga spremljamo preko objavljenih cen premoga Newcastle Export Index na spletni strani IHS Inc. (Information Handling Services). Objavljene cene so Energetiki Ljubljana

¹Vir: UMAR, Ekonomsko ogledalo, št. 1/2024, letnik XXX, Banka Slovenije, Pregled makroekonomskih gibanj, januar 2024, Statistični urad RS (SURS), <https://www.stat.si/StatWeb/>.

² Izračunano na podlagi primerjave podatkov za mesec december leta, za katerega se poroča, in mesec december preteklega leta iz baze SURS.

podlaga za vsakoletni izračun nabavne cene premoga. Energetika Ljubljana za proizvodnjo uporablja indonezijski premog, ki je zaradi nizke vsebnosti žvepla in pepela okoljsko sprejemljivejši. Po začetni negotovosti in energetske krizi so se dobavne poti na energetskih trgih preusmerile in ustalile. Konec leta 2022 je cena premoga znašala 414,52 USD/mt, se spustila do 170,10 USD/mt konec februarja, ter vztrajala na nivoju okoli 180 USD/mt do konca junija. V drugi polovici leta je bila povprečna cena premoga 142,45 USD/mt. Povprečna cena v letu 2023 je tako znašala 174,24 USD/mt (v letu 2022 pa 367,44 USD/mt).

Na področju lesnih sekancev so cene na trgu vztrajale na visokih nivojih. Z letom 2023 morajo lesni sekanci za proizvodnjo z ustreznimi certifikati izkazovati trajnostno rabo, kar je povišalo cene na trgu. Trenutne cene dobaviteljev se gibajo okoli 85,00 EUR/t. V letošnji kurilni sezoni nam sekance dobavlja osem slovenskih in dva hrvaška dobavitelja.

Povprečna cena emisijskih kuponov v letu 2023 je znašala 85,57 EUR/t, v letu 2022 pa 81,13 EUR/t, kar predstavlja 5,5 % višjo povprečno ceno.

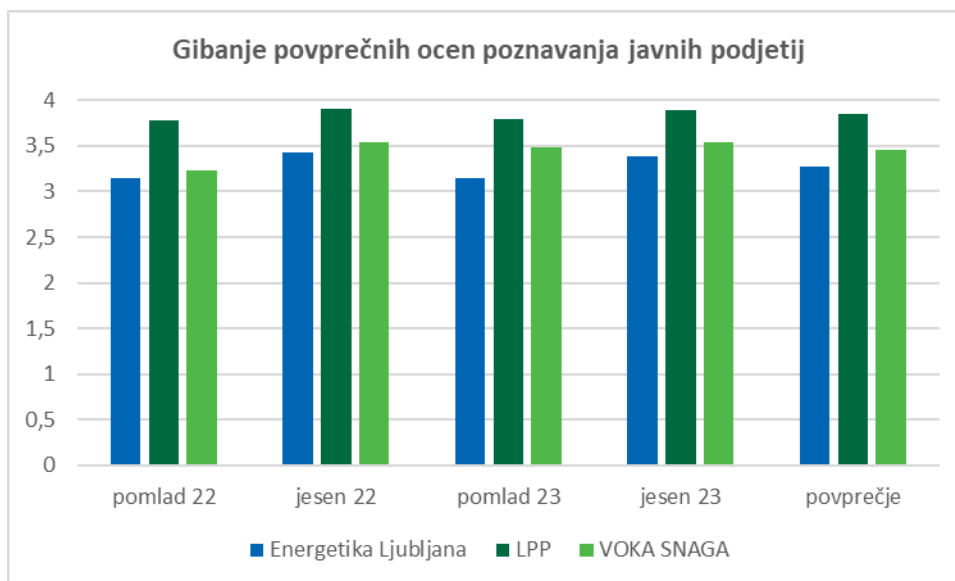
2.2 Zadovoljstvo uporabnikov

V Skupini vsakodnevno sledimo zadovoljstvu uporabnikov, kot enemu naših najpomembnejših ciljev. Dobro poznavanje naših uporabnikov je pomemben dejavnik našega poslovanja, zato s kontinuiranimi raziskavami Panel redno spremljamo njihova mnenja in stališča. Analize rezultatov merjenj nam koristijo pri poslovnem odločanju in razvoju storitev v skladu z željami in potrebami naših uporabnikov.

Raziskavo panel smo v letu 2023 izvajali spomladi, poleti, jeseni in pozimi, in sicer na vzorcu 500 posameznikov, ki po spolu, starosti in izobrazbi predstavljajo tipične prebivalce MOL. Z namenom objektivnejših rezultatov smo izvedli dve merjenji na stalnem vzorcu Ljubljančank in Ljubljančanov, dve pa na naključnem spletnem vzorcu. V merjenjih so sodelujoči odgovarjali na sklop stalnih vprašanj (o poznavanju delovanja, stopnji ugleda in zadovoljstvu s storitvami javnih podjetij) in na sklop vprašanj, povezanih z aktualnim dogajanjem v javnih podjetjih in v Ljubljani na sploh. V vsako drugo merjenje sta bili v letu 2023 vključeni tudi vprašanja o trajnostni oziroma zeleni naravnosti podjetij.

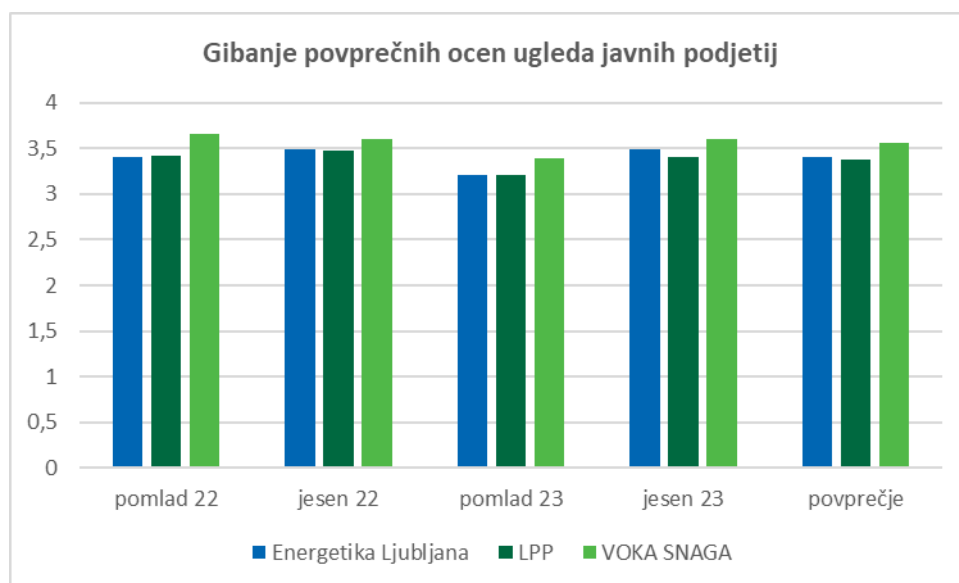
➤ Poznavanje delovanja javnih podjetij

Poznavanje delovanja javnih podjetij merimo pri vsakem drugem merjenju. Merili smo ga pomladi in jeseni 2022 ter pomladi in jeseni 2023. V tem obdobju so uporabniki najvišjo povprečno oceno poznavanja namenili LPP, in sicer 3,85 od možnih 5, kateremu sta sledili javni podjetji VOKA SNAGA s 3,45 in Energetika Ljubljana s 3,28.

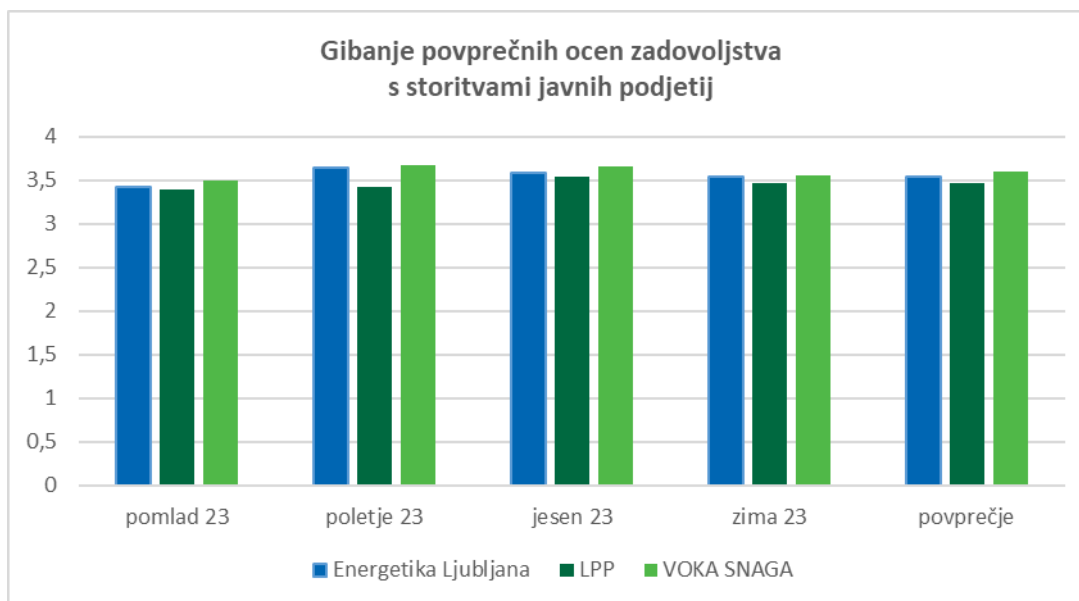
➤ **Ugled družb v Skupini**

Tudi ugled javnih podjetij smo merili jeseni in pomladi leta 2022 in 2023. V povprečju so v tem obdobju anketiranci ugled podjetij ocenili z oceno 3,45 (od možnih 5). Po mnenju anketirancev je bilo v tem obdobju najbolj ugledno javno podjetje VOKA SNAGA s povprečno oceno 3,56, sledili sta Energetika Ljubljana s povprečno oceno 3,40 in LPP s povprečno oceno 3,38.

➤ **Zadovoljstvo s storitvami**

V letu 2023 smo zadovoljstvo s storitvami javnih podjetij merili pri vsakem merjenju, in sicer spomladi, poleti, jeseni in pozimi. Rezultati merjenj so pokazali, da so bili uporabniki tudi v lanskem letu z izvajanjem gospodarskih javnih služb in kakovostjo storitev javnih podjetij na splošno zadovoljni, saj je povprečna ocena zadovoljstva vseh podjetij 3,52. V povprečju so bili anketiranci najbolj zadovoljni s storitvami družbe VOKA SNAGA s povprečno oceno 3,60, sledili pa sta družba Energetika Ljubljana s povprečno oceno 3,54 in družba LPP s povprečno oceno 3,46.

2.3 Poslovanje Skupine Javni holding

2.3.1 Analiza poslovanja

Konsolidirani računovodski izkazi so izdelani na nivoju Skupine in so sestavljeni v skladu z ZGD-1 in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP). Podatke o realizaciji za leto 2023 primerjamo s podatki iz leta 2022 in s podatki iz poslovnega načrta Skupine za leto 2023.

Poleg izločitev prometov in medsebojnih stanj med družbami v Skupini so pomembnejše razlike pri izdelavi konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine tudi razlike, ki izhajajo iz poročanja po MSRP glede na poročanje posamičnih računovodskih izkazov odvisnih družb in obvladujoče družbe po SRS. Podlage za sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov so pojasnjene v računovodskem delu letnega poročila, v poglavju 3.3.2.

V nadaljevanju je podana kratka analiza poslovanja Skupine v letu 2023.

➤ Poslovni izid

v EUR

	LETO 2023	NAČRT 2023	LETO 2022	Indeks L23/N23	Indeks L23/L22
Kosmati donos iz poslovanja	447.348.389	701.652.868	396.788.408	63,8	112,7
Odhodki iz poslovanja	426.055.191	684.791.258	398.531.639	62,2	106,9
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	21.293.198	16.861.610	-1.743.231	126,3	-
Finančni prihodki	1.215.388	125.334	3.103.923	969,7	39,2
Finančni odhodki	9.628.389	7.449.948	7.037.002	129,2	136,8
Poslovni izid pred davki	12.880.197	9.536.996	-5.676.310	135,1	-
Davek od dobička	1.593.198	800.368	355.620	199,1	448,0
Čisti poslovni izid	11.286.999	8.736.628	-6.031.930	129,2	-

Skupina je leto 2023 zaključila z dobičkom predvsem iz naslova prejete državne pomoči in nadomestila zaradi reguliranih cen. Odvisne družbe v Skupini so iz tega naslova prejele 18.124.466 EUR. Odvisna družba Energetika Ljubljana je v letu 2023 prejela še 4.717.382 EUR iz naslova obratovalne podpore za proizvedeno električno energijo iz sončne energije in iz

visokoučinkovite soproizvodnje proizvodne enote SPTE TOŠ (pričetek rednega obratovanja nove kogeneracijske plinske turbine SPTE TOŠ s 1. 1. 2023).

Odvisni družbi VOKA SNAGA in Energetika Ljubljana sta v letu 2023 poslovali pozitivno, odvisna družba LPP pa je za leto 2023 ugotovila izgubo zaradi višjih stroškov poslovanja in višjih stroškov financiranja. Na podlagi sklenjene Pogodbe o obvladovanju je obvladujoča družba Javni holding pokrila ugotovljeno letno izgubo odvisne družbe LPP, tako da je le-ta leto 2023 zaključila brez izgube, družba Javni holding pa z izgubo.

Medsebojni prometi obvladujoče in odvisnih družb se v konsolidiranih računovodskih izkazih izločajo, davek od dobička pa je seštevek davkov vseh družb.

Kosmati donos iz poslovanja

Kosmati donos iz poslovanja znaša 447.348.389 EUR ter v strukturi celotnih prihodkov predstavlja 99,7 % vseh prihodkov Skupine (razlika do 100 % so finančni prihodki). Sestavljen je iz čistih prihodkov od prodaje v višini 385.600.924 EUR (porast glede na leto 2022 za 9,4 %), usredstvenih lastnih proizvodov in storitev v višini 4.354.180 EUR (porast glede na leto 2022 za 65,8 %) ter drugih poslovnih prihodkov v višini 57.393.285 EUR (porast glede na leto 2022 za 38,0 %).

Čisti prihodki od prodaje so v letu 2023 porastli pri večini dejavnosti gospodarskih javnih služb, delno iz naslova rasti cen, delno pa iz naslova višjih prodanih količin. Prihodki energetske dejavnosti so porastli za 9,3 %, prihodki iz naslova komunalnih dejavnosti za 9,7 %, prihodki iz naslova prevoznih storitev za 15,2 %, drugi prihodki pa so se nekoliko znižali (2,2 %), predvsem kot posledica manjše prodaje sekundarnih surovin. V okviru drugih prihodkov Skupina izkazuje prihodke obvladujoče družbe, prihodke od tržnih storitev odvisnih družb, prihodke od počitniških kapacitet, prihodke od najemnin in podobno.

Strukturo prihodkov po dejavnostih prikazuje tabela v nadaljevanju.

Prihodki od prodaje v EUR	LETO 2023	LETO 2022	Indeks L23/L22	Struktura 2023 v %
Oskrba s toploto	116.735.944	121.833.554	95,8	30,3
Oskrba s plinom	65.893.324	58.314.369	113,0	17,1
Električna energija	61.907.600	43.668.967	141,8	16,1
Zbiranje, obdelava, odlaganje odpadkov	46.546.501	43.582.024	106,8	12,1
Oskrba s pitno vodo	24.561.292	22.173.566	110,8	6,4
Ravnanje z odpadno vodo	24.101.659	20.724.914	116,3	6,3
Urejanje in čiščenje javnih površin	8.199.201	7.825.040	104,8	2,1
Mestni linijski prevoz	16.104.924	13.695.111	117,6	4,2
Drugi prevozi	10.162.321	9.099.343	111,7	2,6
Drugo	11.388.158	11.641.112	97,8	3,0
Skupaj prihodki od prodaje	385.600.924	352.558.000	109,4	100,0

V strukturi čistih prihodkov od prodaje 30,3 % predstavljajo prihodki od oskrbe s toploto (34,6 % v letu 2022). Skupaj s prihodki od distribucije in dobave zemeljskega plina ter prodaje električne energije predstavlja oskrba z energijo prevladujočih 63,4 % čistih prihodkov od prodaje (63,5 % v letu 2022).

Glavnina prihodkov je dosežena s prodajo energije, na kar vplivata tako obseg prodaje, kot višina prodajnih cen. Skupina je v letu 2023 glede na leto 2022 dosegla višje prihodke pri prodaji plina predvsem iz naslova višjih cen, pri prodaji pasovne električne energije po pogodbah iz leta 2022 pa iz naslova višje povprečne cene za odkup, pa tudi večjih prodanih količin. Nižji so prihodki od omrežnine zemeljskega plina in prodaje električne energije kupcem predvsem zaradi nižjih cen, prihodki od prodaje vroče vode in pare pa predvsem zaradi manjših prodanih količin v primerjavi z letom 2022.

Prihodki iz naslova **usredstvenih lastnih proizvodov** in storitev predstavljajo stroške neposredno opravljenih ur dela, ki jih zaposleni opravijo v okviru investicijskih projektov in jih je mogoče pripoznati kot povečanje vrednosti sredstev ter pri karoserijski obnovi mestnih in primestnih avtobusov, s katerimi se podaljšuje življenjska doba avtobusov. Največ prihodkov iz naslova usredstvenih lastnih učinkov je iz naslova aktivnosti povezanih z investicijo PPE-TOL.

Med **drugimi poslovnimi prihodki** najvišji prihodek predstavljajo subvencije in dotacije iz proračuna za izvajanje dejavnosti mestnega in medkrajevnega prevoza v višini 33.173.620 EUR in so višji za 13,3 % glede na leto 2022. Največji delež dotacij in subvencij iz proračuna predstavlja nadomestilo MOL, in sicer 38,5 %, ostalo predstavljajo subvencije Ministrstva za okolje, podnebje in energijo (MOPE) in drugih primestnih občin. Med drugimi poslovnimi prihodki so izkazane dotacije v višini obračunane amortizacije za brezplačno prevzeta sredstva, državne pomoči za omilitev posledic energetske krize, ki so jih prejele odvisne družbe (v višini 18.124.466 EUR), prihodki iz naslova redne refundacije bolezni in nadomestil, prihodki od premij sklada RS za spodbujanje zaposlovanja invalidov, podeljeni emisijski kuponi od države, prevrednotovalni poslovni prihodki iz naslova terjatev, prihodki iz naslova zavarovalniških odškodnin, prihodki od odprave rezervacij za neizkoriščene dopuste in drugi poslovni prihodki.

Finančni prihodki

Finančni prihodki so v letu 2023 znašali 1.215.388 EUR in so se glede na leto 2022 znižali za 60,8 %. Izkazani so predvsem iz naslova pozitivnih tečajnih razlik od terminskih poslov v zvezi z nabavo premoga in obračunanih zamudnih obresti.

Prodajne cene

Skupina glavnino prihodkov doseže s prodajo svojih proizvodov in storitev, kar predstavlja pretežni vir financiranja izvajanja gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: GJS), zato je ustrezna cenovna politika temeljnega pomena za uspešno poslovanje.

Cene storitev GJS s področja varstva okolja (t.i. komunalne dejavnosti) se določajo v skladu z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uredba MEDO), ki določa ukrepe in normative, povezane z obračunom cen storitev javnih služb njihovim uporabnikom. Elaborat, kot ga določa Uredba MEDO, potrjujejo občine.

Oblikovanje in spreminjanje cen omrežnine za distribucijski sistem zemeljskega plina in cen toplote za vročevodni in paravodni sistem TE-TOL in TOŠ so v pristojnosti Agencije za energijo.

Variabilni del cene toplote za gospodinjске odjemalce je bil za obdobje od 1. januarja do 30. aprila 2023 zamejen (98,70 EUR/MWh), skladno z Uredbo o oblikovanju cene toplote iz daljinskega ogrevanja. Variabilni del cene vroče vode (79,07 EUR/MWh), ki je v veljavi od 1. 11. 2022, je v letu 2023 ostal nespremenjen, enako kot tudi fiksni del cene toplote.

Cena toplote za distribucijo pare in daljinskega hlajenja se določa prosto s pogodbo med distributerjem in končnim odjemalcem.

Cene omrežnine za distribucijski sistem zemeljskega plina so bile v decembru 2021 potrjene s strani Agencije za energijo za regulativno obdobje 2022 – 2024. Glede na regulativne omejitve pri višini upravičenih stroškov distribucije zemeljskega plina, so cene omrežnine v letu 2023 na približno enakem nivoju kot v predhodnem letu.

Prodajne cene pasovne električne energije so upošteevane na osnovi podpisanih pogodb za odkup in prevzem pasovne električne energije iz visoko učinkovite sproizvodnje za leto 2023. Za proizvedeno električno energijo iz SPTE TOŠ in iz sončne energije družba prejema obratovalno podporo s strani Borzena.

Regulacija maloprodajnih cen zemeljskega plina in električne energije za gospodinjske in male poslovne odjemalce ter osnovne socialne službe, ki je v veljavi od 1. 9. 2022, je bila v aprilu 2023 podaljšana do konca leta 2023. Cene za dobavo zemeljskega plina in dobavo električne energije odjemalcem, ki niso podvrženi regulaciji, ter cene dobave CNG, družba oblikuje na podlagi tržnih pogojev in ocene gibanja nabavnih cen.

Podrobneje je gibanje prodajnih cen v letu 2023 opisano v posamičnih letnih poročilih družb.

➤ Odhodki

Celotni odhodki Skupine v letu 2023 znašajo 435.683.580 EUR in so glede na leto 2022 višji za 7,4 %. Glavni 97,8-odstotni delež celotnih odhodkov predstavljajo odhodki iz poslovanja.

Odhodki iz poslovanja

Odhodki iz poslovanja Skupine so realizirani v višini 426.055.191 EUR in so glede na leto 2022 višji za 6,9 %.

V strukturi odhodkov iz poslovanja zavzemajo največji delež **stroški blaga, materiala in storitev** (56,0 %). Porast posameznih vrst stroškov nakupa blaga, materiala in storitev v letu 2023 glede na predhodno leto je predvsem posledica večjega obsega poslovanja, pa tudi višjih nakupnih cen posameznih vrst materiala in storitev.

Strukturo stroškov blaga, materiala in storitev prikazuje spodnja tabela.

Stroški blaga, materiala in storitev v EUR	LETO 2023	LETO 2022	Indeks L23/L22	Struktura 2023 v %
Surovine (premog, lesni sekanci, ELKO)	39.964.724	48.788.225	81,9	18,5
Zemeljski plin	105.287.137	84.264.465	124,9	48,7
Pogonska goriva (nafta, bencin, CNG)	6.528.348	7.259.004	89,9	3,0
Električna energija	10.971.314	14.820.853	74,0	5,1
Material in storitve za vzdrževanje	22.529.787	17.702.508	127,3	10,4
Stroški oddaje odpadkov in uničenja nevarnih odpadkov	11.844.168	15.080.210	78,5	5,5
Drugi stroški materiala in storitev	41.545.190	36.339.804	114,3	17,4
Skupaj stroški blaga, materiala in storitev	238.670.669	224.255.068	106,4	100,0

V strukturi blaga, materiala in storitev največji delež predstavljajo stroški energentov (68,2 %), v okviru katerih povečanje izkazujejo stroški zemeljskega plina, ki se porablja tako za proizvodnjo toplote in elektrike, kakor tudi za dobavo končnim uporabnikom. Na višji strošek zemeljskega plina je v letu 2023 glede na predhodno leto vplivalo gibanje nabavnih cen tega energenta, pa tudi obseg proizvodnje (pričetek obratovanja nove plinske kogeneracije SPTe TOŠ v začetku leta 2023).

Stroški surovin so nižji glede na predhodno leto zaradi manjše porabe ELKO za proizvodnjo.

Stroški materiala in storitev za vzdrževanje se nanašajo na vzdrževanje računalniške opreme, infrastrukture, proizvodnih naprav in razne druge opreme. V letu 2023 so se zvišali zaradi višjih nabavnih cen materiala in cen storitev ter opravljenega večjega obsega vzdrževanja.

Stroški oddaje odpadkov in uničenja nevarnih odpadkov so v letu 2023 glede na primerjalno obdobje nižji zaradi spremembe tehnološkega procesa.

Drugi stroški materiala in storitev, ki v strukturi predstavljajo 17,4 %, se nanašajo na najemnine, zavarovanja, bančne storitve, stroške storitev po naročilu kupcev in storitev pri izvajanju dejavnosti, stroške reklam sponzorstev in reprezentance, stroške najema delovne sile in druge stroške materiala in storitev. V primerjavi s predhodnim letom so se zvišali kot posledica rasti nabavnih cen, pa tudi zaradi večjega obsega poslovanja.

Stroški dela so se v strukturi zvišali in predstavljajo 26,1 % odhodkov iz poslovanja. Glede na leto 2022 so se povečali za 13,5 %. Porast je predvsem posledica dviga plač (s 1. 1. 2023 za 5,0 % in s 1. 9. 2023 za 3,5 %), višjih stroškov povračila za prehrano med delom (s 1. 9. 2022 se je strošek povečal iz 6,12 EUR na zaposlenega na dan na 7,96 EUR) in višjega izplačila regresa za letni dopust (vse družbe v Skupini 2.159 EUR na zaposlenega v letu 2023 in 2.064 EUR na zaposlenega v letu 2022, razen Energetika Ljubljana v višini 70 % povprečne plače na zaposlenega v elektrogospodarstvu v preteklih treh mesecih oziroma v letu 2023 v višini 2.232 EUR na zaposlenega in 2.141 EUR v letu 2022). Povečanje drugih stroškov dela izhaja tudi iz naslova knjiženja oblikovanih rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejnih nagrad ob koncu leta.

V letu 2023 je Skupina skupno prejela 2,7 mio EUR povračil stroškov dela iz naslova bolezni in ostalih povrnjenih zneskov nadomestil plač in prispevkov (3,2 mio EUR v letu 2022).

Stroški amortizacije v strukturi odhodkov iz poslovanja znašajo 9,1 %, glede na leto 2022 pa so višji za 3,2 %, kot posledica investicijskih vlaganj v opremo, nadomestnih delov in zgradbe.

Drugi poslovni odhodki v strukturi odhodkov iz poslovanja predstavljajo 8,8 %, nanašajo pa se v največji meri (70,2 %) na strošek emisijskih kuponov (21,5 % manj glede na leto 2022) zaradi manjših ugotovljenih emisij. Med drugimi poslovnimi odhodki so še vodna povračila, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, stroški okoljevarstvenih analiz, pregledov in meritev, okoljska dajatev zaradi odlaganja odpadkov in drugi poslovni odhodki.

Finančni odhodki

Finančni odhodki Skupine v letu 2023 znašajo 9.628.389 EUR, v primerjavi z letom 2022 so se povečali za 36,8 %, predvsem iz naslova odhodkov za obresti od posojil od bank in drugih v višini 4.723.418 EUR. Med finančnimi odhodki so zajeti še odhodki iz naslova obresti iz diskontiranja bodočih denarnih tokov obveznosti za uporabo koncesijske infrastrukture v višini 2.244.148 EUR, odhodki iz poslovnih obveznosti do dobaviteljev (zamudne obresti) v višini 908.212 EUR, odhodki za obresti iz diskontiranja za rezervacijo za zapiranje odlagališča Barje v višini 600.351 EUR, odhodki iz poslovnih obveznosti iz naslova aktuarja v višini 541.955 EUR, odhodki iz terminski poslov v zvezi z nabavo premoga ter odhodki za obresti iz najemov osnovnih sredstev.

2.3.2 Finančni položaj

v EUR	LETO 2023	Strukt. v %	NAČRT 2023	Strukt. v %	LETO 2022	Strukt. v %	Indeks L23/L22
Nekratkoročna sredstva	682.484.150	82,5	720.269.820	79,0	661.859.636	84,1	103,1
Nepremičnine, naprave, oprema, naložbene neprem. in neopredmetena sredstva	681.100.388	82,3	717.587.627	78,7	659.296.534	83,8	103,3
Finančne naložbe in dana posojila	1.369.490	0,2	2.680.041	0,3	2.553.846	0,3	53,6
Ostala nekratkoročna sredstva	14.272	0,0	2.152	0,0	9.256	0,0	154,2
Kratkoročna sredstva	144.650.301	17,5	191.448.884	21,0	124.957.544	15,9	115,8
Zaloge	45.057.143	5,5	31.665.417	3,5	30.471.089	3,9	147,9
Kratkoročne poslovne terjatve	88.699.112	10,7	155.210.480	17,0	82.715.262	10,5	107,2
Ostala kratkoročna sredstva	10.894.046	1,3	4.572.987	0,5	11.771.193	1,5	92,5
Skupaj sredstva	827.134.451	100,0	911.718.704	100,0	786.817.180	100,0	105,1

Celotna sredstva Skupine na dan 31. 12. 2023 znašajo 827.134.451 EUR. V primerjavi s predhodnim letom so se povečala za 5,1 %, pri čemer so se povečala tako nekratkoročna, kot tudi kratkoročna sredstva in sicer v približno enaki višini.

Nekratkoročna sredstva na dan 31. 12. 2023 predstavljajo 82,5 % celotnih sredstev in se skoraj v celoti nanašajo na nepremičnine, naprave in opremo ter neopredmetena sredstva (večinoma pravica do uporabe koncesijske infrastrukture). V primerjavi s predhodnim letom so se povečala za 3,1 % in sicer iz naslova povečanja investicij v teku, predvsem investicije v plinsko parno enoto PPE-TOL.

Kratkoročna sredstva predstavljajo 17,5 % sredstev. Največja postavka so kratkoročne poslovne terjatve, ki v letih 2023 in 2022 predstavljajo okoli 10 % sredstev družbe. V okviru kratkoročnih sredstev so se najbolj povečale zaloge, kar je predvsem posledica višjih zalog premoga, ker je bila v skladu s terminskim načrtom v novembru 2023 izvedena večja dobava. Med ostalimi kratkoročnimi sredstvi so tudi nekratkoročna sredstva za prodajo iz naslova prerezporeditve finančne naložba v družbo Resalta B.V. v višini 3.480.000 EUR.

v EUR	LETO 2023	Strukt. v %	NAČRT 2023	Strukt. v %	LETO 2022	Strukt. v %	Indeks L23/L22
Kapital	379.242.784	45,9	373.307.703	40,9	368.334.705	46,8	103,0
Nekratkoročne obveznosti	215.180.147	26,0	251.945.241	27,6	227.919.928	29,0	94,4
Rezervacije in nekratk. odloženi prihodki	49.045.262	5,9	49.708.602	5,5	50.346.728	6,4	97,4
Nekratkoročne finančne obv.	165.598.214	20,0	202.124.112	22,2	177.470.245	22,6	93,3
Druge nekratkoročne obv.	536.671	0,1	112.527	0,0	102.955	0,0	521,3
Kratkoročne obveznosti	232.711.520	28,1	286.465.760	31,4	190.562.547	24,2	122,1
Kratkoročne finančne obv.	123.099.664	14,9	133.510.388	14,6	90.274.568	11,5	136,4
Druge kratkoročne obv.	109.611.856	13,3	152.955.372	16,8	100.287.979	12,7	109,3
Skupaj kapital in obveznosti	827.134.451	100,0	911.718.704	100,0	786.817.180	100,0	105,1

Kapital na dan 31. 12. 2023 predstavlja 45,9 % v strukturi obveznosti Skupine. V primerjavi s predhodnim letom se je povišal za 3,0 % in sicer iz naslova realiziranega konsolidiranega dobička v letu 2023.

Rezervacije se nanašajo na rezervacije za bodoče stroške zapiranja in vzdrževanja odlagališča Barje po zaprtju v višini 21.359.368 EUR ter na rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade v višini 16.428.971 EUR.

Nekratkoročne finančne obveznosti predstavljajo predvsem finančne obveznosti iz uporabe koncesijske infrastrukture v višini 70.043.811 EUR, ki se znižujejo za plačila najemnin skladno z amortizacijskim načrtom, ter nekratkoročne finančne obveznosti do bank, ki na dan 31. 12. 2023 znašajo 91.647.166 EUR. Nekratkoročne finančne obveznosti do bank skupaj s kratkoročnim delom, ki zapade v plačilo v letu 2024 (to je 21.942.634 EUR), znašajo 113.589.800 EUR in so se glede na stanje 31. 12. 2022 povečale za 8.412.223 EUR. Povečanje je posledica najema novih dolgoročnih posojil. VOKA SNAGA je v letu 2023 najela dve dolgoročni posojili v skupni višini 14.000.000 EUR, Energetika Ljubljana pa dolgoročno posojilo v višini 1.000.000 EUR in posojilo v višini 600.000 EUR, ki pa na dan 31. 12. 2023 še ni bilo črpano. Poleg tega je družba Energetika Ljubljana v letu 2023 črpala tudi del sindiciranega posojila za investicijo PPE-TOL v višini 9.410.500 EUR, ki se koristi postopno, glede na stopnjo izvedenih del, vendar pa je posojilo z dnem 30. 6. 2023 pričela tudi odplačevati (v letu 2023 je skupno odplačala glavnico v višini 11.250.000 EUR), zato se je dolgoročna zadolženost iz tega naslova znižala.

Kratkoročne finančne obveznosti predstavljajo predvsem finančne obveznosti do bank za najeta posojila v višini 110.637.720 EUR, od tega znašajo kratkoročna in revolving posojila skupno 88.695.086 EUR. Stanje kratkoročnih bančnih posojil na dan 31. 12. 2023 se je glede na stanje 31. 12. 2022 povečalo za 26.435.958 EUR in sicer v večjem delu pri družbi Energetika Ljubljana, deloma pa tudi pri družbi VOKA SNAGA.

Druge kratkoročne obveznosti obsegajo predvsem kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev ter druge poslovne obveznosti in kratkoročno vračunane stroške. V letu 2023 so se povečale predvsem iz naslova vkalkuliranja manjkajočih emisijskih kuponov.

Večja odstopanja vrednosti nekaterih sredstev in obveznosti od načrtovane višine so posledica časovnega zamika pri izgradnji PPE-TOL, ki bo zaključena v letu 2024.

2.3.3 Pomembnejši kazalniki poslovanja in finančnega položaja Skupine

Ko ocenjujemo kazalnike poslovanja, je potrebno upoštevati, da Skupina opravlja pretežno gospodarske javne službe, katerih cilj je predvsem kakovostno in učinkovito zagotavljanje storitev.

	Leto 2023	Leto 2022	Leto 2021	Leto 2020
A. KAZALNIKI FINANCIRANJA				
Delež lastniškega financiranja	45,9%	46,8%	51,4%	55,6%
Delež dolgoročnega financiranja	71,9%	75,8%	80,6%	84,8%
Koeficient finančni dolg / kapital	0,76	0,73	0,62	0,53
B. KAZALNIKI INVESTIRANJA				
Stopnja realizacije načrta investicij	85,8%	69,7%	63,3%	59,2%
Stopnja pokritosti investicij z amortizacijo	57,1%	43,1%	56,8%	82,3%
Delež osnovnih sredstev v sredstvih	82,3%	83,8%	84,9%	86,2%
Delež dolgoročnih sredstev v sredstvih	82,5%	84,1%	85,4%	86,7%
C. KAZALNIKI VODORAVNE FINANČNE SESTAVE				
Koeficient kapitalne pokritosti osnovnih sredstev	0,560	0,560	0,610	0,650
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)	0,015	0,045	0,053	0,061
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)	0,400	0,480	0,620	0,590
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)	0,622	0,656	0,756	0,876
Č. KAZALNIKI GOSPODARNOSTI				
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,05	0,996	0,986	1,031
Čista dobičkonosnost prihodkov	0,03	- 0,015	- 0,026	0,014
D. KAZALNIKI DONOSNOSTI				
Čista donosnost kapitala (ROE)	3,0%	-1,6%	-2,2%	1,1%
Čista donosnost sredstev (ROA)	1,0%	-1,0%	-1,0%	1,0%
E. KAZALNIK DODANE VREDNOSTI				
Dodana vrednost na zaposlenega v EUR	65.580	49.908	46.152	50.617

S kazalniki financiranja presojamo sestavo obveznosti do virov sredstev. Minimalno znižanje deleža lastniškega financiranja je posledica dodatnega zadolževanja v letu 2023. Ker so se precej povečale kratkoročne finančne obveznosti, se je znižal tudi delež dolgoročnega financiranja. Kapital družbe konec leta predstavlja 45,9 % vseh obveznosti do virov sredstev, skupno znaša delež dolgoročnih virov financiranja 71,9 %. Finančni dolg je v višini 0,76-kratnika kapitala in je za 3 odstotne točke višji kot v letu 2022.

V letu 2023 je Skupina realizirala 85,8 % načrtovanih investicij. V primerjavi s predhodnimi leti je delež višji zaradi visokih investicij VOKA SNAGA, precej nižje od načrtovanih pa so bile investicije v družbi Energetika Ljubljana, kar je posledica zamika pri izgradnji PPE-TOL. Investicije so bile v letu 2023 pokrite z amortizacijo v višini 57,1 %.

Delež osnovnih sredstev v vseh sredstvih družbe znaša 82,3 %, delež dolgoročnih sredstev pa 82,5 %, kar nakazuje na visoko kapitalno intenzivnost družbe. V letu 2023 sta se kaznika kljub povišanju vrednosti osnovnih oziroma dolgoročnih sredstev nekoliko znižala, saj so se povišala kratkoročna sredstva.

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev je razmerje med kapitalom in neodpisano vrednostjo osnovnih sredstev in kaže delež lastniškega financiranja osnovnih sredstev. V letu 2023 se ni spreminjal in znaša 56,0 %. Ostali kazalniki vodoravne finančne sestave izkazujejo plačilno sposobnost Skupine. Vrednosti koeficientov za leto 2023 kažejo, da se je likvidnostna sposobnost Skupine poslabšala, kratkoročne obveznosti so se povečale bolj kot kratkoročna sredstva. Kratkoročna pokritost kratkoročnih obveznosti znaša 62,2 %.

Skupina je leto 2023 zaključila z dobičkom, dobičkonosnost prihodkov in kapitala je 3,0 %, donosnost sredstev pa 1,0 %. Dodana vrednost na zaposlenega se je povišala za 31,4 %.

2.3.4 Upravljanje s tveganji

Obvladovanje tveganj je pomembno za zagotavljanje nemotenega izvajanja vseh raznolikih dejavnosti, ki jih v Skupini opravljamo za naše uporabnike. V ta namen imamo v Skupini uveljavljen sistem, ki temelji na sistematičnem, aktivnem in v prihodnost ter k ciljem usmerjenim spremljanjem tveganj na ravni družb Skupine. Glavni cilj upravljanja s tveganji je ohranjanje dolgoročne stabilnosti družb in podpora poslovanju posamezne družbe pri upravljanju družbe ter doseganju njenih ciljev.

Vsaka družba na osnovi ocenjenih tveganj pripravi v skladu s sprejeto metodologijo za vzpostavitev in vodenje registra tveganj svoj register tveganj, ki je sestavljen iz zbira tabel, v katerih so opisana identificirana tveganja družbe po vrstah (poslovna, operativna, finančna) in po področjih oziroma procesih, skupaj s skrbnikom, oceno tveganja z obrazložitvijo, ukrepi za obvladovanje ter roki za izvedbo ukrepa. Register se sprotno pregleduje, obravnava in posodablja večkrat letno, med drugim tudi v sklopu notranjih in zunanjih presoj. V vseh družbah v Skupini je vzpostavljeno redno letno poročanje o tveganjih, na katerem se tveganja in predlagani ukrepi pregledajo in potrjujejo skupaj z vodstvom družbe, nato pa skrbnik registra pripravi letno poročilo o oceni tveganj.

Pri identifikaciji in ocenjevanju tveganj za leto 2023 smo ponovno preverili ter ocenili obstoječa tveganja in na novo identificirana tveganja. Glavni poudarki pri identifikaciji in ocenjevanju tveganj v letu 2023 so bili: zagotavljanje finančne stabilnosti, zagotavljanje neprekinjenega poslovanja, upravljanje in varovanje infrastrukture, spremembe cen, spremembe v oskrbovalnih verigah, kadri, informacijska varnost, tveganje izrednih razmer.

V nadaljevanju so opisana pomembnejša tveganja, ki se pojavljajo v vseh družbah Skupine, za posamezno družbo pa so tveganja podrobneje opredeljena v letnih poročilih družb.

➤ Poslovna in operativna tveganja

Poslovna in operativna tveganja		
Področja tveganja	Opis tveganja	Ukrepanje
Tveganja v povezavi z izrednimi razmerami	Pojav izrednih razmer oziroma elementarnih nesreč večjih razsežnosti npr. potres, požar, neurja, teroristični napad, sabotaže, epidemije	Protokol izvajanja procesov v primeru izrednih razmer, aktivacija krizne skupine, usklajenost delovanja (poslovna skupina, MOL), jasni varnostni ukrepi, ustrezna zavarovanja
Regulatorna tveganja	Tveganja nejasnosti v zakonodajnih ali podzakonskih določbah ter predpisih, nepravočasno, neustrezno upoštevanje sprememb zakonodaje in predpisov, nedosledna obravnava regulacije cen	Sodelovanje s pristojnimi organi v procesu priprave aktov, sistematično spremljanje in pravočasno odzivanje na spremembe zakonodaje in predpisov, strokovno posvetovanje in pridobivanje mnenj zunanjih strokovnih institucij
Tveganja v povezavi z razmejitvijo odgovornosti ter posredovanjem oziroma izmenjavo informacij	Nejasno opredeljene ali neupoštevanje razmejitve odgovornosti med obvladujočo družbo in odvisnimi družbami, nepravočasno posredovanje/izmenjava informacij	Jasna opredelitev odgovornosti, pristojnosti, prioritete in povezav med obvladujočo družbo in odvisnimi družbami; določitev strateških politik po področjih; posodobitev pravnih aktov, komunikacija, obveščanje

Poslovna in operativna tveganja		
Področja tveganja	Opis tveganja	Ukrepanje
Okoljska in podnebna tveganja	Prekomerne emisije, požar, nesreče, izpusti v tla in ozračje, eksplozija, višja sila	Izvajanje vseh tehničnih in organizacijskih postopkov v skladu z dokumentacijo, vzdrževanje navodil za postopke v izrednih razmerah, redno preverjanje praktične uporabe predvidenih postopkov, uporaba ustrezne opreme, izobraževanje in kontrola na vseh ravneh, meritve, monitoring, vzdrževanje
Razvojno investicijska tveganja	Tveganja, povezana z vizijo lastnikov, doseganjem načrtovane ekonomike naložb, zagotavljanjem finančnih sredstev, zamude pri izgradnji infrastrukture, posodabljanju delovnih sredstev, prevzemu dejavnosti, prepočasno prilagajanje novim razmeram na trgu	Usklajevanje ob sočasnih posegih v prostor, sodelovanje pri usklajevanju proračunskih postavk občin, sodelovanje z izvajalci, inženirji, spremljanje potreb uporabnikov, razvoja novih politik in dognanj v okolju, črpanje evropskih sredstev
Obratovalna tveganja	Strojelom, prekinitve obratovanja, omejeni viri dobav, okvare, zastoji, nezapolnjenost kapacitet, pomanjkanje varovalne opreme in drugih sredstev na trgu	Načrtovanje in upoštevanje tehničnih kriterijev za zagotavljanje zanesljivosti obratovanja, redno vzdrževanje, postopki zmanjševanja vplivov izpadov, zavarovanje premoženja
Prodajna (tržna) tveganja	Tveganje zmanjšanja količinske prodaje zaradi konkurence, nezadovoljstvo kupcev, napačne tržne odločitve, tveganje znižanja prodajnih cen	Iskanje novih tržnih priložnosti, širitev dejavnosti na nove trge, sklepanje dolgoročnih pogodb z velikimi odjemalci, obvladovanje stroškov, svetovanje kupcem, spremljanje zadovoljstva kupcev
Nabavna (cenovna) tveganja	Kakovost in pravočasnost dobavljenega blaga in storitev, odpovedi pogodb, rast nabavnih cen, negotova gibanja cen na trgu, zamude pri javnih naročilih	Redno spremljanje trgov in cen, dolgoročni odnosi z dobavitelji in sklepanje dolgoročnih pogodb (kjer je to možno), skupna javna naročila, dialog z vlado oz. pristojnimi ministrstvi glede regulacije cen energentov, sprotne prilagajanje prodajnih cen
Kadrovska tveganja	Tveganja povezana s strukturo, številom in usposobljenostjo, motiviranostjo zaposlenih, kršitve pravil varnosti pri delu, ekologije, varstva podatkov, absenzem	Stalno izobraževanje, razvoj kadrov, zdravo delovno okolje, zagotovitev sredstev in pogojev za delo, kontrola upoštevanja navodil, pravočasno nadomeščanje ustrezne delovne sile, ustrezen sistem nagrajevanja
Informacijska tveganja	Zastoji pri delovanju IT opreme, nepooblaščen dostop, neposodabljanje IT opreme, neažurna IT podpora, neustrezen razvoj IS, neustrezno testiranje popravkov programov, stroškovna neučinkovitost razvoja IS, razpoložljivost IS	Sistemi za varnostno kopiranje in arhiviranje, nadomestna lokacija sistema, upravljanje pooblastil za dostop, sprotne nadomeščanje zastarele opreme, skrbništva za posamezne informacijske rešitve, nadzorovani projekti razvoja in sprememb, vrednotenje informacijskih rešitev
Tveganja razkritja osebnih podatkov	Nepooblaščen razkrivanje osebnih in zaupnih podatkov s strani zaposlenih oziroma zunanjih izvajalcev	Omejen dostop do osebnih podatkov, ustrezna hramba in ravnanje z njimi, opredelitev odgovornih in pooblaščenih oseb, informiranje zaposlenih, zaščita pred vdorom v baze podatkov, redno preverjanje varnosti, uporaba in menjava gesel, izobraževanje
Interno in eksterno komuniciranje	Pomanjkljive/nepravočasne/napačne informacije s strani nosilcev za pripravo materialov za različne javnosti	Zagotovitev pravočasnih in celostnih informacij s strani nosilcev po ustaljenih komunikacijskih poteh

Tveganja v povezavi z izrednimi razmerami predstavljajo tveganja elementarnih nesreč večjih razsežnosti (potres, požar, neurja, teroristični napad, sabotaže, epidemije), ki vplivajo na varnost in stalnost zagotavljanja storitev ob nastopu višje sile. Skupina ima izdelane načrte zaščite in reševanja za kritično infrastrukturo, ki se na območjih zagotavljanja storitev sproti prilagajajo spremembam v razpoložljivi opremljenosti in veljavnim predpisom, ter izdelan načrt aktivacije in usklajenega delovanja krizne skupine.

Obvladovanje tveganj v povezavi z izrednimi razmerami je zahteven proces, saj imajo takšne razmere velik vpliv na poslovanje Skupine. Področje izvajanja gospodarskih javnih služb je izjemno občutljivo, zato je posebna pozornost namenjena ustreznim usposabljanjem,

izobraževanjem, vajam, pripravi ustreznih navodil in usklajevanju delovanja z MOL ter uveljavljanju morebitnih državnih pomoči in informiranju.

Regulatorna tveganja izhajajo iz sprememb zakonodaje. Poslovanje Skupine je tesno povezano z državnimi in lokalnimi predpisi ter sprejetimi regionalnimi in lokalnimi strategijami na posameznih področjih izvajanja gospodarskih javnih služb. Zakonodaja na področju obveznih in izbirnih občinskih gospodarskih javnih služb se nenehno spreminja in dopolnjuje, prilagaja evropskim direktivam ter povečani skrbi na področju varovanja okolja in regulacije cen.

Skupina zaznava zakonsko zaostrovanje zahtev na področju varstva okolja, ki se odraža v zelo zahtevnih postopkih pridobitve različnih okoljevarstvenih dovoljenj, zahtevah po vse večjem številu izvajanja monitoringov, poročanju, zmanjševanju podeljenih pravic na področju trgovanja z emisijskimi kuponi in podobno.

Regulatorna tveganja zaznavamo tudi na področju oblikovanja cen. Obvladovanje teh tveganj je skoraj povsem omejeno in se odvija v obsegu aktivnega spremljanja načrtovanih sprememb in posrednega vključevanja v oblikovanje zakonskih in podzakonskih predpisov s pripombami ter predlogi. Na spremembe se v Skupini odzivamo s prilagajanjem poslovnih strategij.

Tveganje v povezavi z razmejitvijo odgovornosti ter posredovanjem oziroma izmenjavo informacij izhaja iz tesne povezanosti poslovanja družbe Javni holding z odvisnimi družbami. Neupoštevanje razmejitev odgovornosti lahko predstavlja določeno tveganje in ima finančne posledice. Tovrstno tveganje se obvladuje z jasno opredeljenimi odgovornostmi, pristojnostmi in razmerji med obvladujočo družbo in odvisnimi družbami, opredelitvijo strateških politik po posameznih področjih, optimizacijo procesov, ustrezno organizacijo in informiranostjo.

Okoljska tveganja obsegajo prekomerne emisije, možna onesnaženja tal in pitne vode, eksplozije in druge okoljske nesreče, kar neposredno vpliva na zdravje in življenje ljudi. Pomembna tveganja se pojavljajo predvsem v naslednjih dejavnostih: oskrba s pitno vodo, obdelava in odlaganje odpadkov, odvajanje in čiščenje odpadne vode ter v proizvodnji toplote in električne energije.

Skupina ima vzpostavljen sistem ravnanja z okoljem, s katerim uresničuje politiko varovanja okolja na vseh področjih svojega delovanja. Okoljsko tveganje zmanjšujemo z upoštevanjem okoljskih vidikov že v razvojnih in investicijskih načrtih Skupine ter s preходом na nove in čistejšje tehnologije. Prav tako izvajamo stalen nadzor nad emisijami in kakovostjo izvajanja dejavnosti z izvajanjem zakonsko predpisanih monitoringov in po potrebi tudi izrednih meritev kvalitete izpustov, ter z zagotavljanjem nadzora nad procesi in obratovanjem posameznih naprav.

Razvojno investicijska tveganja izhajajo iz opredeljenih strateških ciljev in predstavljajo nevarnost, da bo prišlo do negativnih odstopanj v poslovanju Skupine zaradi zamud pri izgradnji ali uvajanju novih tehnologij, povišanja načrtovane vrednosti investicij in projektov med njihovo izvedbo, nepravilnih poslovnih odločitev, neustreznega izvajanja sprejetih odločitev, premajhne odzivnosti na spremembe poslovnega okolja in zagotavljanja zadostnih finančnih virov za izvedbo strategij. Tveganja se obvladujejo z ustreznim načrtovanjem, natančnim nadzorom izvedbe investicij in projektov, sočasnimi posegi v prostor, sodelovanjem z lastniki in nadzornimi organi, pripravo načrta obratovanja nadomestnih enot, angažiranjem strokovne pomoči pri zahtevnejših projektih, rednim spremljanjem časovnih rokov in stroškov izvedbe v okviru proračuna, usklajevanjem ter zagotavljanjem zadostnih likvidnih sredstev.

Obratovalna tveganja se nanašajo na zagotavljanje stalnosti in varnosti obratovanja. Obvladujemo jih z izvajanjem vsakodnevnih in dolgoročno načrtovanih aktivnosti, s preizkušnji, z notranjim in zunanjim nadzorom, z zagotavljanjem zadostnih kapacitet lastnih

produktivnih virov, z redno periodično kontrolo opreme in omrežij, z rednim vzdrževanjem naprav in infrastrukture, s pravočasno izvedenimi postopki javnega naročanja ter z vzpostavljenimi 24-urnimi dežurnimi službami in zadostno strokovno usposobljenostjo zaposlenih. Družbe ob upoštevanju razpoložljivih finančnih sredstev pripravljajo načrte potrebnih obnov in širitev infrastrukture ter druge opreme za izvajanje osnovnih dejavnosti, pri čemer upoštevajo znana in napovedana demografska, meteorološka in gospodarska stanja ter tehnične kriterije razvitih evropskih držav za zagotovitev ustreznosti infrastrukture.

Obratovalna tveganja Skupine, povezana z opredmetenim premoženjem ter splošno odgovornostjo, se obvladujejo tudi z ustreznimi zavarovanji.

Prodajna (tržna) tveganja predstavljajo negotovost prodaje zaradi specifičnih neugodnih nihanj (cen, sezonski vpliv, vpliv vremena in zunanjih temperatur), racionalizacije kupcev pri porabi storitev gospodarskih javnih služb, kar družbe težko predvidijo.

Na področjih izvajanja storitev občinskih gospodarskih javnih služb, ki so monopolne narave, so družbe tem tveganjem manj izpostavljene, na ostalih področjih delovanja pa Skupina obvladuje navedena tveganja z obvladovanjem stroškov, spremljanjem gibanja cen na borzi, nenehnim spremljanjem konkurence, odzivnostjo na potrebe in želje odjemalcev, iskanjem novih tržnih priložnosti in širitvijo dejavnosti.

Nabavna (cenovna) tveganja so tveganja pravočasne zagotovitve dobavljenega blaga in storitev ustrezne kakovosti, tveganja odpovedi nabavnih pogodb, rast nabavnih cen, negotova gibanja cen na trgu energentov, oddaje ločenih frakcij, zamude pri javnih naročilih.

Zastoj v nabavnih verigah ter gibanje nabavnih cen in vpliv na poslovne odhodke obvladujemo z rednim spremljanjem trgov in cen, s sklepanjem večletnih pogodb z dobavitelji (kjer je to možno) ter z izbiro zanesljivih dobaviteljev.

Kadrovska tveganja obsegajo morebitne odhode zaposlenih zaradi sporazumnega prenehanja pogodb o zaposlitvi, nepravočasnega nadomeščanja odhodov zaposlenih, pomankanja ustreznih kadrov na trgu, povečanje absentizma, povečanja števila sodelavcev s krajšim delovnim časom zaradi nastanka invalidnosti ter povečanja števila delavcev z omejitvami pri delu. Morebitne nastale situacije se sprotno presoja in se odloča o nadomestitvah in možnostih prerazporeditve dela.

Tveganje obvladujemo z načrtovanjem potreb po zaposlenih z ustreznimi veščinami, z aktivnim iskanjem ključnih kadrov, v načrtu kadrovske službe pa je tudi priprava akcijskega načrta za zagotavljanje ustreznih kadrov. V skrbi za zagotavljanje ustrezne strokovnosti kadrov vodimo politiko spodbujanja izobraževanja, prenose znanj med zaposlenimi, timsko delo, samoiniciativnost, ustvarjalnost in inovativnost.

Informacijska tveganja predstavljajo tveganja v zvezi z razpoložljivostjo in odzivnostjo informacijskih sistemov, varovanjem informacijskih virov, zagotavljanjem kontinuitete delovanja ter upravljanjem pooblastil za dostop in uporabo informacijskih storitev. Veliko skrb namenimo tudi ogroženosti pred kibernetскими napadi.

Na nivoju Skupine je sprejeta enotna informacijska varnostna politika, ki je zasnovana na podlagi stalnih ocen tveganj in predstavlja enotno izhodišče za ukrepe, s katerimi ščitimo informacijsko premoženje ter z dodatnimi pravili in navodili izboljšujemo učinkovito in varno uporabo informacijsko telekomunikacijske opreme. Ukrepi za minimiziranje tveganj so: zagotavljanje rednih ciklov nadomestitev ustrezne računalniške opreme, sprotno posodabljanje in prilagajanje na tehnološke zahteve, kontinuiran razvoj poslovno informacijskih storitev, več nivojsko preverjanje in testiranje v fazah razvoja, uvajanje skrbništev z nadomeščanjem po posameznih poslovno informacijskih rešitvah, stalno sodelovanje med vsebinskimi in IT skrbniki, zagotavljanje ustrezne politike izobraževanja. Na aplikacijskem nivoju so glavna komunikacijska vozlišča in strežniški prostori dostopni samo pooblaščenim osebam in so fizično

varovani s pristopno kontrolo, vzpostavljeno je selektivno dodeljevanje pravic in dostopov, ki se upravlja preko aktivnega direktorija. Vzpostavljena je tudi rezervna lokacija in načrt neprekinjenega poslovanja, redno vzdrževanje operacijskih sistemov in strežnikov, varnostni nadzor in izobraževanje z namenom doslednega upoštevanja navodila o postopkih in ukrepih pri dostopanju in uporabi informacijskega okolja.

V letu 2023 smo nadgradili nivo zagotavljanja kibernetske varnosti za pričetek operativnega delovanja varnostno operativnega centra. Izvedli smo izobraževanja zaposlenih s področja kibernetske varnosti. Glede na to, da določen del informacijskega okolja Skupine obravnavamo kot kritično infrastrukturo, smo v zvezi s tem na podlagi Zakona o informacijski varnosti vključeni tudi v sistem obveščanja in poročanja nacionalnemu odzivnemu centru za kibernetsko varnost SI-CERT. V primeru zaznanih kibernetskih incidentov sledimo priporočilom ter izvajamo ukrepe, ki jih predpiše SI-CERT.

Tveganje razkritja osebnih podatkov predstavlja za Skupino veliko odgovornost, saj posluje z velikim številom uporabnikov in ima veliko število zaposlenih. Obvladujemo ga z različnimi ukrepi, kot so: omejen dostop do osebnih podatkov, ustrezna hramba, določitev skrbnika in njegovega namestnika za varstvo osebnih podatkov v družbi, določitev pooblaščenih in odgovornih oseb za obdelavo podatkov, omejen dostop nepooblaščenim osebam do osebnih podatkov, redna letna pisna informacija vsem zaposlenim o dolžnostih in obveznostih na področju varstva osebnih podatkov in izobraževanja s tega področja.

Tveganja v zvezi s komuniciranjem se v Skupini obvladuje s transparentnostjo poslovanja in komuniciranja z različnimi javnostmi po različnih komunikacijskih poteh (preko telefona, e-pošte, hrbtnih strani mesečnih računov, spletnega portala, intranetne strani družbe, revij in medijev ter internih sestankov, kot tudi kolegijev Skupine in PR kolegijev MOL).

➤ Finančna tveganja

Finančna tveganja so tveganja, ki izvirajo iz finančnih transakcij. Redno spremljanje finančnih tveganj je nujno za uspešno poslovanje in obstoj vsake družbe. Gre za stalen proces, glavni cilj pa je doseganje stabilnosti poslovanja, povečanje finančnih prihodkov, zmanjšanje finančnih odhodkov ter zmanjšanje učinka izjemnih škodnih dogodkov. V okviru finančnih tveganj obravnavamo likvidnostno, kreditno, obrestno, valutno in kapitalsko tveganje.

Finančna tveganja		
Področja tveganja	Opis tveganja	Ukrepanje
Likvidnostno tveganje	Tveganje pomanjkanja likvidnih sredstev za poravnavo obveznosti iz poslovanja ali financiranja	Načrtovanje in uravnavanje potreb po likvidnih sredstvih, dnevno spremljanje denarnega toka, izvajanje ukrepov za izboljšanje poslovanja družbe, najetje kratkoročnih posojil, dogovori z večjimi kupci in dobavitelji o plačilnih rokih
Kreditno tveganje	Tveganje neizpolnitve obveznosti plačila druge pogodbene stranke (kupci) v dogovorjenem roku ter tveganje neplačila terjatev	Preverjanje bonitete kupcev, sklepanje dolgoročnih pogodb, sprotna izterjava in opominjanje, izvajanje pobotov, tožbe
Obrestno tveganje	Tveganje izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na denarnih trgih	Spremljanje denarnih trgov, napovedi in analiziranje gibanja obrestnih mer
Valutno tveganje	Tveganje izgube zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev	Sklepanje terminskih pogodb, predčasna plačila
Kapitalsko tveganje	Tveganje nezadostnih dolgoročnih virov financiranja ter tveganje kapitalske neustreznosti	Spremljanje uspešnosti poslovanja, načrtovanje strukture financiranja sredstev

Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za varovanje pred njimi izvajamo in presojava na podlagi učinkov na denarni tok, ki jih redno spremljamo.

Likvidnostno tveganje je tveganje, da Skupina v določenem trenutku ne bo imela zadosti likvidnih sredstev za poravnavanje tekočih obveznosti oziroma za redno poslovanje. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju definira likvidnostno tveganje kot tveganje nastanka izgube zaradi kratkoročne plačilne nesposobnosti. Pri tem je potrebno poudariti, da kratkoročna zmanjšana likvidnost ne pomeni nujno, da je Skupina v težavah, temveč je lahko zgolj posledica neusklajenih denarnih prilivov in odlivov. V takšnem primeru je potrebno v kratkem času prehodno pridobiti zunanja likvidna sredstva.

Skupina plačilno sposobnost spremlja in analizira tako s kratkoročnega kot tudi z dolgoročnega vidika. Ključni dejavnik za uspešno obvladovanje likvidnostnega tveganja je nadzor nad denarnim tokom. Pomemben del letnega poslovnega načrta vseh družb v Skupini je zato projekcija denarnega toka, ki se nato sproti spremlja, spreminja in dopolnjuje glede na dejanske okoliščine in nova predvidevanja. Prilivi in odlivi se spremljajo dnevno, mesečno ter letno.

Skupina je visoko kratkoročno in dolgoročno zadolžena. Ker se nahaja sredi intenzivnih investicijskih ciklov, obstaja tveganje zamud pri plačilih, prav tako obstaja tudi tveganje, da Skupina ne pridobi pravočasno dodatnih likvidnostnih sredstev.

Izpostavljenost Skupine likvidnostnemu tveganju oziroma plačilno sposobnostnemu tveganju v letu 2023 ocenjujemo kot visoko. Ovrednotenje likvidnostnih tveganj je podrobneje predstavljeno v točki 3.3.6 Pojasnilo 29 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

Kreditna tveganja zajemajo vsa tveganja, ki zaradi neporavnave pogodbenih obveznosti poslovnih partnerjev zmanjšajo gospodarske koristi Skupine. V primeru slabe finančne discipline oziroma porasta višine zapadlih terjatev morajo imeti družbe na voljo dodatna denarna sredstva, ki jim omogočajo uravnavanje finančne likvidnosti in ohranjanje rednega poslovanja.

Ta tveganja Skupina obvladuje predvsem z rednim in skrbnim preverjanjem bonitete kupcev, s sprotnim opominjanjem dolžnikov, izterjavo, vlaganjem izvršb in tožbami, kjer je mogoče, pa tudi z ustavitvijo dobave.

Izpostavljenost Skupine kreditnemu tveganju v letu 2023 ocenjujemo kot zmerno. Ovrednotenje kreditnih tveganj je podrobneje predstavljeno v Pojasnilu 29 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

Obrestna tveganja pomenijo možnost izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Skupina redno spremlja in analizira gibanje obrestnih mer in napovedi na bančnih trgih.

V letu 2023 so banke večinoma ponujale posojila z variabilno obrestno mero. Skupina letno obnavlja kratkoročne zadolžitve, poleg tega se je v letu 2023 dodatno zadolževala, zato se je povečal obseg posojil, obrestovanih po variabilni obrestni meri.

Obrestno tveganje v letu 2023 ocenjujemo kot visoko. Ovrednotenje obrestnih tveganj je podrobneje predstavljeno v Pojasnilu 29 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

Valutna tveganja so tveganja v okviru poslovanja s tujimi plačilnimi sredstvi in so vezana na spremembe gibanja deviznih tečajev. Izpostavljenost valutnemu tveganju nastaja predvsem pri nakupu premoga, katerega cena je določena v ameriških dolarjih, zato na ceno premoga vpliva tečaj ameriškega dolarja na dan nakupa premoga. Skupina valutna tveganja pri nakupu premoga obvladuje s sklepanjem valutnih terminskih pogodb z banko.

Valutno tveganje v letu 2023 ocenjujemo kot nizko. Ovrednotenje valutnih tveganj je podrobneje predstavljeno v Pojasnilu 29 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

Kapitalsko tveganje je tveganje, da družbe v Skupini ne bodo imele zadostnih dolgoročnih virov financiranja glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravljajo, ter tveganje, da družbe postanejo kapitalsko neustrezne. Kapitalska neustreznost skladno z ZFPPIPP nastopi takrat, ko

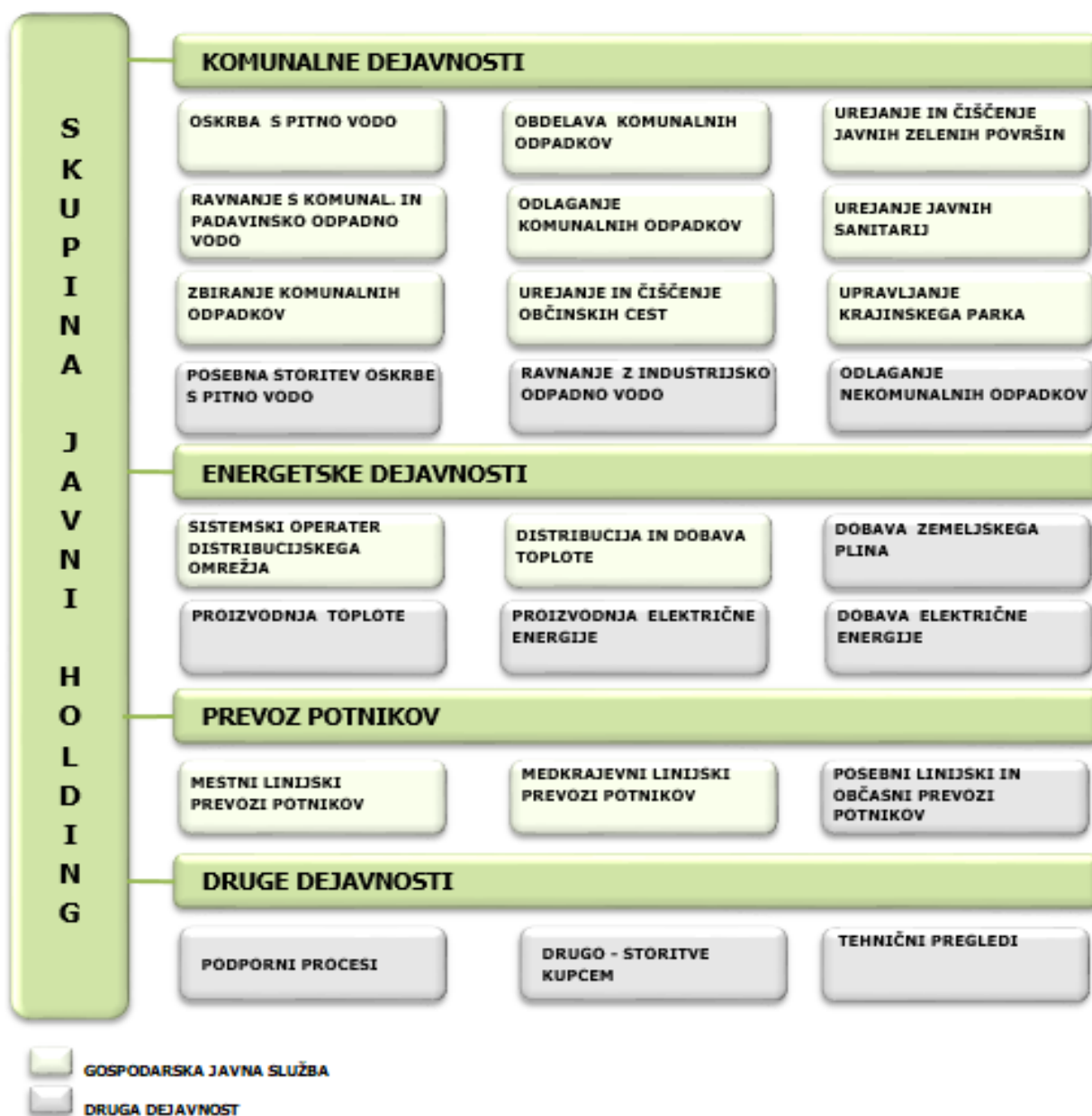
izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami preteklih let doseže polovico osnovnega kapitala in te izgube ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička in rezerv.

Kapitalska ustreznost družb je zagotovljena. Glede na sklenjeno pogodbo o obvladovanju celotno tveganje kapitalske neustreznosti nosi izključno obvladujoča družba.

2.4 Poročilo o izvajanju dejavnosti

Skupina Javni holding je na področju izvajanja gospodarskih javnih služb največja Skupina družb v Sloveniji. Pod svojim okriljem združuje tako obvezne kot izbirne gospodarske javne službe, pa tudi druge povsem tržne dejavnosti.

Glede na zakonodajo, ki je relevantna za izvajanje posameznih dejavnosti Skupine, v nadaljevanju prikazujemo štiri sklope dejavnosti, in sicer komunalne dejavnosti, ki jih ureja zakon o varstvu okolja, energetske dejavnosti, ki jih ureja energetski zakon, potniški promet, ki ga ureja zakon o prevozi v cestnem prometu ter druge dejavnosti.

2.4.1 Komunalne dejavnosti

Gospodarske javne službe na področju komunalnih dejavnosti so opredeljene v zakonu o varstvu okolja. Skupina zagotavlja izvajanje različnih gospodarskih javnih služb in drugih storitev s tega področja za več občin.

V letu 2023 je Skupina izvajala **GJS oskrbe s pitno vodo** za dobrih 355 tisoč prebivalcev ter različne gospodarske in družbene dejavnosti v občinah osrednje slovenske regije. Oskrba s pitno vodo se kot GJS izvaja na območju 7 občin (MOL in delu občin Medvode, Brezovica, Dobrova–Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Grosuplje in Škofljica). Kot tržno storitev pa družba zagotavlja pitno vodo po pogodbi tudi Občini Ig. Družba na isti infrastrukturi izvaja tudi posebno storitev oskrbe s pitno vodo za zavezance, ki vodno povračilo plačujejo neposredno Direkciji RS za vode.

GJS odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode ter storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode smo zagotavljali približno 310 tisoč uporabnikom na centralnem kanalizacijskem sistemu (za pretežni del MOL in Škofljice ter del območja v občinah Medvode, Brezovica in Dobrova–Polhov Gradec) in na 14 lokalnih kanalizacijskih sistemih. Poleg tega Skupina zagotavlja približno 66 tisoč uporabnikom storitve povezane z greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami (v nadaljevanju MKČN) na območjih, kjer še ni zgrajene kanalizacije. Odvajanje odpadne vode je potekalo nemoteno na vseh oskrbnih sistemih. Družba na isti infrastrukturi izvaja tudi posebno storitev ravnanja z industrijsko odpadno vodo, ki obsega storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode za posebno skupino uporabnikov–industrijski uporabniki, in sicer za uporabnike z gospodarsko dejavnostjo, ki v javno kanalizacijo odvedejo letno več kot 4.000 m³ odpadne vode, ter za neposredne zavezance za izvajanje monitoringa industrijske odpadne vode (industrijski zavezanci).

V letu 2023 smo zagotavljali izvajanje **GJS zbiranja komunalnih odpadkov** skladno z odloki, upoštevaje organizacijsko in prostorsko zasnovo, vrsto in obseg javnih dobrin, pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin, vrsto in obseg objektov in naprav, pravice in obveznosti uporabnikov ter vire financiranja javne službe v 11 občinah, to so: sedem občin družbenic Javnega holdinga (MOL, Brezovica, Dobrova-Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Horjul, Medvode, Škofljica) ter občine: Ig, Velike Lašče, Vodice in Cerklje na Gorenjskem. Dejavnost zbiranja komunalnih odpadkov smo izvajali za dobrih 406 tisoč prebivalcev, kar predstavlja 98,2 % vseh prebivalcev, ki živijo na teh območjih.

V letu 2023 smo v RCERO Ljubljana v okviru **GJS obdelave odpadkov** sprejemali komunalne in biološke odpadke iz skupno 56 občin oziroma za okvirno 834 tisoč prebivalcev, in sicer iz 7 - ih občin družbenic Javnega holdinga (MOL, Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Horjul, Medvode in Škofljica) ter 49 drugih občin. Na dejavnosti smo zasledovali predvsem cilje: zagotovitev stabilnosti obratovanja in poslovanja RCERO Ljubljana, optimizacija proizvodnje ter finančno ugodna oddaja produktov predelave.

V letu 2023 smo skladno z odloki in s pogodbami zagotavljali izvajanje **GJS odlaganja komunalnih odpadkov** na odlagališče Barje za 39 občin, in sicer 7 občin družbenic Javnega holdinga in 32 občin pristopnic v RCERO. V okviru izvajanja obvezne GJS odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov na odlagališče Barje in druga odlagališča odlagamo preostanek odpadkov po obdelavi ter ostale komunalne odpadke, ki se odložijo neposredno in jih predhodno ni potrebno obdelati. Družba na odlagališču Barje izvaja tudi posebno storitev odlaganja nekomunalnih odpadkov, torej odpadkov, ki jih uporabniki sami oddajo na zbirnih centrih in se neposredno odložijo na odlagališču Barje (gradbeni odpadki, azbestni odpadki).

Dejavnost **GJS urejanja in čiščenja občinskih cest v MOL** obsega čiščenje 5.787.333 m² javnih površin, od tega 1.798 cest površine 4.294.790 m², 4.622 pločnikov površine

1.456.803 m² ter 38 podhodov, pasaž in arkad v skupni površini 24.995 m². Izvajali smo praznjenje, čiščenje in pranje 800 košev za smeti. Očiščeno in zaščiteno je bilo skupno 5.391 m² z grafiti onesnaženih javnih površin. Pri izvajanju dejavnosti urejanja in čiščenja cest smo v letu 2023 zbrali 3.162 ton odpadkov.

V okviru izvajanja **GJS urejanja in čiščenja javnih zelenih površin v MOL** izvajamo košnjo 2.325.000 m² travnih površin, vzdržujemo 70 mestnih parkov, 6 pasjih parkov in 211 otroških igrišč, urejamo 1.380 m² cvetličnih gred s sezonskim cvetjem in 6.500 m² gred s trajnicami ter praznimo 1.980 košev. V jesenskem času smo na cvetlične grede s sezonskim cvetjem posadili 33.000 viola-mačeh in 33.000 čebulnic narcis in tulipanov. V okviru gospodarske javne službe oskrbujemo 40.000 dreves in za zagotavljanje varnosti na površinah, ki niso javne, še okoli 9.500 dreves. V obravnavanem obdobju leta 2023 smo v sklopu rednega vzdrževanja in v sklopu prenov ulic posadili 759 novih sadik dreves. Pri izvajanju dejavnosti urejanja in čiščenja javnih zelenih površin smo v letu 2023 zbrali 1.126 ton odpadkov.

Poleg tega izvajamo še izbirno **GJS urejanja javnih sanitarij v MOL ter GJS upravljanje krajinskega parka Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib (TRŠh)**.

	LETO 2023	NAČRT 2023	LETO 2022	Indeks L23/N23	Indeks L23/L22
Vodovod					
Prodana voda v m ³	21.964.336	22.170.000	22.293.214	99,1	98,5
Kanalizacija					
Zaračunana odvedena voda v m ³	19.788.983	19.722.000	19.581.913	100,3	101,1
Zbiranje odpadkov					
Zbrani odpadki v tonah	162.165	155.801	155.011	104,1	104,6
Delež ločeno zbranih odpadkov v %	70,4	69,7	69,8	101,0	100,9
Obdelava odpadkov					
Sprejeti odpadki v obdelavo v tonah	168.743	160.294	165.666	105,3	101,9
Delež odloženih odpadkov po obdelavi v %	5,44	9,22	5,44	59,0	100,0
Odlaganje odpadkov					
Po obdelavi odloženi odpadki v tonah	23.310	20.912	9.017	111,5	258,5
Vsi odloženi odpadki v tonah	45.548	41.410	29.285	110,0	155,5

Skupna količina prodane vode se je v letu 2023 glede na predhodno leto znižala za 1,5 %. Skupna dolžina vodovodnega omrežja znaša 1.262 km in je za 2 km daljša kot v letu 2022, skupno število vodovodnih priključkov je 47.771, kar je za 411 več kot leta 2022.

V letu 2023 je bilo načrpanih 28.785.356 m³ vode, kar je 5,7 % oziroma 1.742.145 m³ manj kot v letu 2022. Za oskrbo s pitno vodo je bilo v letu 2023 porabljenih 10,5 milijonov kWh električne energije, kar je 7,1 % manj kot v letu prej. Vzrok za zmanjšanje porabe električne energije je zmanjšanje količine načrpane vode ter visok nivo podzemne vode.

Skladnost in zdravstvena **ustreznost pitne vode** je bila na vseh oskrbovalnih sistemih spremljana skladno z določbami Pravilnika o pitni vodi in Uredbe o pitni vodi. Nadzor pitne vode je potekal v okviru notranjega nadzora in državnega monitoringa pitne vode, ki ju izvajajo akreditirani laboratoriji. V okviru načrtovanega notranjega nadzora pitne vode je bilo na vodovodnih sistemih odvzetih: za redna mikrobiološka 2.818 vzorcev ter za redna fizikalno-kemijska preskušanja 1.152 vzorcev, za občasna mikrobiološka 52 vzorcev in za fizikalno-kemijska preskušanja prav tako 52 vzorcev. Delež neskladnih vzorcev v okviru načrtovanih rednih mikrobioloških preskušanj notranjega nadzora je v primerjavi s preteklim obdobjem primerljiv. V okviru rednih preskušanj je bil potrjen 101 mikrobiološko neskladen vzorec (3,6 % glede na skupno število rednih mikrobioloških preskušanj), v okviru občasnih mikrobioloških preskušanj pa eden. Ugotovljeni sta bili dve neskladnosti zaradi fizikalno-kemijskega parametra, in sicer motnosti. V vseh primerih neskladnosti pitne vode, kjer je bilo vzroke na

javnem vodovodnem sistemu ali v interni vodovodni napeljavi možno določiti, smo jih raziskali z namenom, da se razmere ne bi več ponovile, poskrbeli za odpravo vzrokov in po izvedenih ukrepih preverili ter dokazali učinkovitost ukrepov s kontrolnim vzorčenjem. Uspešno smo odpravili vzroke za lokalno prisotnost bakterije *Pseudomonas Aeruginosa* v vodovodnem omrežju v Šiški. V letu 2023 smo nadaljevali spremljanje kemikalij iz vrst benzotriazolov v načrpani vodi vodarne Hrastje in na prispevnem območju vodarne. V avgustu smo se soočili z izjemnim padavinskim dogodkom. Zaradi visokih padavin in spremenjenih pretokov rek so bile spremembe v količinskem/kakovostnem stanju vodnih virov pričakovano zaznane na vseh vodnih zajetjih, trajnih posledic, ki ne bi omogočale več varne oskrbe v skladu s standardi in predpisi, pa doslej nismo zaznali. V okviru zdravstveno-higienskega nadzora je bilo izvedenih 40 ogledov vodovarstvenih območij. Večjih kršitev ni bilo ugotovljenih, na pristojno inšpekcijsko službo pa smo podali eno prijavo. Zdravstveni inšpektorat RS je v letu 2023 izvedel 3 redne inšpekcijske preglede. Dodatne ureditvene odločbe niso bile izdane.

Varno in zanesljivo oskrbo s pitno vodo smo zagotavljali z rednim vzdrževanjem in intervencijskimi popravili nenadnih okvar na centralnem ter na lokalnih vodovodnih sistemih. V letu 2023 je bilo izvedeno 310 popravil večjih tehničnih okvar, od tega 49 okvar in prelomov na primarnih vodovodih ter 246 na sekundarnih vodovodih. Na centralnem vodovodnem sistemu je bilo v letu 2023 zaradi popravila večjih tehničnih okvar evidentiranih 14 daljših prekinitev oskrbe s pitno vodo (v letu 2022 je bilo 18 prekinitev), ki so trajale več kot 6 ur. V sklopu izvajanja rednih in interventnih vzdrževalnih del na vodovodnih priključkih in pripadajočih elementih je bilo izvedenih 683 storitev vzdrževanja vodomernih mest, 6 ukinitvev neevidentiranih oziroma opuščeni vodovodnih priključkov, 244 storitev popravil priključnih cevi ali zapornih elementov na priključnem sklopu hišnega vodovodnega priključka. Obnovljeno je bilo 456 cestnih kap za zaporne elemente hišnih vodovodnih priključkov in obnovljenih 955 hišnih vodovodnih priključkov.

V letu 2023 se je **dolžina kanalizacijskega omrežja**, ki ga družba vzdržuje, podaljšala za 19 km, na 1.255 km. Število kanalizacijskih priključkov na javno omrežje se je povečalo za 639, skupaj je na kanalizacijo priključenih 31.685 enot. Na čistilnih napravah zagotavljamo čiščenje odpadne vode za 582.012 PE.

Odvajanje odpadne vode je bilo nemoteno na vseh oskrbnih sistemih. Po programu rednega vzdrževanja kanalizacijskega omrežja je bilo očiščeno 77,7 km kanalizacijskih cevi in iz njih odstranjenih slabih 222 ton usedlin. Pregledanih je bilo 44 km kanalizacijskega omrežja in 58 razbremenilnih objektov. V okviru ravnanja z odpadno vodo je bilo odvedene 19.788.983 m³ odpadne vode (od tega 19,2 % v okviru dejavnosti ravnanja z industrijsko odpadno vodo). Od skupno odvedene odpadne vode je bilo preko centralnega kanalizacijskega sistema odvedeno 93,4 % odpadne vode.

Količina prodanih storitev GJS ravnanja s komunalno odpadno vodo je bila v letu 2023 nižja od načrtovane za 0,4 % in 0,2 % nižja kot v letu 2022. Obseg storitev ravnanja z odpadno vodo v MOL, ki predstavlja 95,4 % vse odvedene odpadne vode, se je v letu 2023 znižal za 0,2 % oziroma 43,6 tisoč m³ glede na leto 2022.

V okviru izvajanja **prevzema blata iz obstoječih greznic in MKČN** za leto 2023 smo skupno opravili 6.973 storitev pri uporabnikih greznic in MKČN oziroma prevzeli in na CCN obdelali 19.554 m³ blata iz greznic in MKČN do 50 PE. Storitve povezane z greznicami in MKČN so v letu 2023 za 4,3 % višje od načrtovanih in za 4,3 % nižje od realiziranih v letu 2022.

V letu 2023 je bilo v Skupini **zbranih** skupno 162.165 ton **odpadkov**, od tega 157.877 ton v okviru dejavnosti zbiranje odpadkov (87,5 % komunalnih in 12,5 % nekomunalnih) in 4.288 ton z izvajanjem dejavnosti urejanje in čiščenje občinskih cest ter javnih zelenih površin. V obravnavanem obdobju je bilo zbranih 372,1 kg odpadkov na prebivalca. Glavni, 30,5 %, delež med zbranimi komunalnimi odpadki predstavljajo mešani komunalni odpadki iz

gospodinjstev, ki se pred odlaganjem še mehansko obdelajo. Masa zbranih biološko razgradljivih odpadkov (v strukturi največji 99,8 % delež predstavljajo odpadki zbrani v zabojnikih za biološke odpadke, ostalo se nanaša na zeleni odrez, vejevje, listje, trava) je v letu 2023 višja od načrtovane za 0,3 % in za 0,9 % višja od realizirane v letu 2022. V strukturi ločenih zbranih frakcij zavzema največji delež (50,9 %) mešana embalaža, sledita ji papir in karton z 29,8 %, preostalih 19,3 % pa predstavlja steklena embalaža. V okviru rednega zbiranja smo zbirali tudi kosovne odpadke, ki v strukturi zbranih komunalnih odpadkov predstavljajo 2,0 %. V obravnavanem obdobju je bila masa teh odpadkov nižja od pobrane v enakem obdobju leta 2022, se je pa za 11,2 % je povečala masa kosovnih odpadkov, zbranih v zbirnih centrih in odpeljanih s samonakladalnimi vozili oziroma kotalnimi prekucniki. Najnižji 0,1 % delež v vseh zbranih odpadkih predstavlja zbrana masa nevarnih gospodinjskih odpadkov. Masa zbranih nevarnih gospodinjskih odpadkov je nižja tako od načrtovane za leto 2023 (za 8,7 %), kot tudi v primerjavi z realizirano maso v letu 2022 (za 0,6 %).

Nekomunalnih odpadkov smo v letu 2023 zbrali 19.772 ton. Največji, 97,5-odstotni delež, predstavljajo gradbeni in azbestni odpadki, ki so zbrani na zbirnem centru Barje. V letu 2023 se je iz zbirnega centra Barje na odlagališča odložilo skupno 17.904 ton gradbenih in azbestnih odpadkov, kar je 11,3 % več kot v letu 2022.

V okviru storitev **obdelave odpadkov** je v letu 2023 količina skupaj sprejetih odpadkov v obdelavo 1,9 % višja od količine sprejetih odpadkov preteklega leta zaradi večje količine v obdelavo sprejetih kosovnih odpadkov in obdelanega lesa v času poplav. V obdelavo odpadkov je bilo sprejetih 168.743 ton odpadkov, od tega 81,1 % komunalnih odpadkov in 18,9 % bioloških odpadkov.

Iz komunalnih odpadkov, sprejetih v obdelavo, je bilo v letu 2023 izsortiranih 12.890 ton sekundarnih surovin (papir, plastika, kovine, les) in proizvedenih 79.913 ton gorljivih frakcij (lahke frakcije A in lahke frakcije B), količina preostanka odpadkov za odlaganje je znašala 26.264 ton.

Proizvodnja bioplina je presegla načrtovane količine, in sicer za 7,6 % ter je znašala 8,07 mio Nm³. Iz ločeno zbranih biorazgradljivih odpadkov je bilo v letu 2023 proizvedenih 2.600 ton komposta I. kakovostnega razreda.

V letu 2023 je bilo skupno **odloženih odpadkov** 45.548 ton, od tega 32.591 ton na odlagališče Barje. V strukturi vseh odpadkov predstavljajo 54,1 % komunalni odpadki in 45,9 % nekomunalni odpadki. Masa odloženih komunalnih odpadkov je v letu 2023 v primerjavi z letom 2022 višja za 131,6 %, masa odloženih nekomunalnih odpadkov pa za 12,2 %. Povečanje nekomunalnih odpadkov je predvsem posledica večje aktivnosti na področju gradbeništva ter aktivnega čiščenja črnih odlagališč v letu 2023, povečanje komunalnih odpadkov pa zaradi večje količine po obdelavi odloženih odpadkov.

2.4.2 Energetske dejavnosti

Dejavnost izbirne **GJS distribucije in dobave toplote** izvajamo v skladu s Sistemskimi obratovalnimi navodili za distribucijski sistem toplote za geografsko območje MOL (skrajšano SON). Priključevanje na vročevodno omrežje je omejeno na območju MOL in je odvisno od dinamike gradnje novih objektov ter izvajanja obnov na obstoječih objektih, ki še niso priključeni na daljinski sistem.

Naloge **GJS operaterja distribucijskega sistema zemeljskega plina** izvajamo v skladu s sistemskimi obratovalnimi navodili ter aktom o določitvi omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina na geografskih območjih, kjer imamo podeljene pravice z občinskim odlokom ali koncesijsko pogodbo.

Druge energetske dejavnosti v okviru Skupine so tržne.

Skupna proizvodnja električne energije je v letu 2023 znašala 280.035 MWh, od tega je bilo 286.634 MWh namenjeno nadaljnji prodaji, ostalo pa je porabljeno za lastne potrebe.

V letu 2023 je Skupina proizvedla skupno 1.149.897 MWh toplote (976.666 MWh vroče vode in 173.231 MWh pare). Vroče vode je bilo proizvedeno 3,8 % manj kot v preteklem letu, kar je predvsem posledica višjih povprečnih zunanjskih temperatur v času ogrevalne sezone, prav tako pa tudi 37,5 % manj proizvodnje pare, zaradi prenehanja odjema enega večjih odjemalcev pare na parovodnem omrežju TE-TOL sredi leta 2023.

GJS dejavnost distribucija in dobava toplote (vroča voda in para) prevzema energijo iz dveh lokacij. V letu 2023 je bilo iz enote TE-TOL pokrito 82,1 % potreb po vroči vodi in 54,4 % potreb po pari, ostalo je bilo iz enote TOŠ. Ob koncu leta 2023 je bilo na vročevodno omrežje priključenih 5.098 toplotnih števecov (5.016 v letu 2022), povečala se je tudi skupna priključna moč, ki je znašala 1.191,8 MW (1.187,8 MW konec leta 2022). Na obeh parovodnih omrežjih skupaj je priključenih 13 parnih števecov, ker je 4 manj kot v letu 2022 (v letu 2023 odklop AquafilSLO – 3 parni števci in MORS Leskoškova – 1 parni števec).

V letu 2023 je prodaja toplote nižja tako od načrtovanega obsega, kot tudi od preteklega leta, na kar pomembno vpliva gibanje zunanjskih temperatur in število ogrevalnih dni v kurilni sezoni.

Višje so distribuirane količine zemeljskega plina tako od načrtovanega obsega, kot tudi od preteklega leta. Na plinovodnem omrežju je imela družba konec leta 2023 priključenih 56.693 plinomerov, kar je 439 manj kot konec preteklega leta. Skupna priključna moč je znašala 1.765,0 MW, kar je 56,8 MW več v primerjavi s stanjem ob koncu leta 2022. Zmanjšanje števila plinomerov po eni strani in po drugi strani povečanje priključne moči je predvsem posledica odklopov odjemalcev z manjšimi priključnimi močmi, medtem ko se je priključilo nekaj odjemalcev z veliki priključnimi močmi.

Prodaja plina CNG poteka na treh lokacijah (lokacijah Dolgi most, LPP in Letališka cesta). V letu 2023 ni bilo omejitev pri opravljanju dejavnosti javnega potniškega prevoza s strani družbe LPP, ki predstavlja več kot 80 % celotne prodaje CNG goriva.

	LETO 2023	NAČRT 2023	LETO 2022	Indeks L23/N23	Indeks L23/L22
Daljinsko ogrevanje					
Proizvodnja in nakup toplote v MWh	1.149.897	1.312.893	1.292.696	87,6	89,0
Prodaja toplote v MWh	979.213	1.151.939	1.126.778	85,0	86,9
Oskrba s plinom					
Distribuirane količine zemelj. plina v MWh	908.586	837.341	810.009	108,5	112,2
Prodaja zemeljskega plina v MWh	627.563	650.000	645.575	96,5	97,2
Prodaja CNG v MWh	54.446	51.059	50.841	106,6	107,1
Električna energija					
Proizvodnja el. energije v MWh	280.035	802.226	339.061	34,9	82,6
Prodane količine v MWh	286.634	834.541	314.871	34,3	91,0

Zaradi starosti in iztrošenosti vročevodnega omrežja smo v letu 2023 nadaljevali z ukrepi reševanja problematike puščanja in s sanacijo omrežja. Po visokem puščanju v preteklih obdobjih (povprečna dodana voda v omrežje 43,1 m³/h v letu 2013), se je puščanje v naslednjih letih zmanjševalo. Povprečna poraba dodane vode v omrežje v letu 2023 je bila 20,1 m³/h kar je več kot v letu 2022 (16,2 m³/h). Poškodbe na omrežju nastajajo neprestano, v večji meri v ogrevalni sezoni zaradi višjih temperaturno tlačnih pogojev na omrežju.

2.4.3 Potniški promet

Skupina izvaja javni prevoz potnikov na mestnih in medkrajevskih linijah kot gospodarsko javno službo, kamor spadajo tudi prodaja vozovnic, obveščanje uporabnikov

in vzdrževanje avtobusov. Prevozi se vršijo na področju MOL ter občin Borovnica, Brezovica, Vrhnika, Logatec, Horjul, Dobrova-Polhov Gradec, Medvode, Vodice, Mengeš, Cerklje na Gorenjskem, Ivančna Gorica, Grosuplje, Videm-Dobrepolje, Škofljica, Ig in Gorenja vas-Poljane. Kot tržne dejavnosti (druge dejavnosti) družba LPP opravlja posebne linijske in občasne prevoze ter tehnične preglede in homologacije.

Prizadevamo si privabiti čim več potnikov, saj se s tem zmanjšuje uporaba avtomobilov, ki obremenjuje okolje. Nova mestna vozila so z motorji na stisnjen metan (CNG), kar prispeva k boljšemu zraku, ki je preobremenjen s prašnimi delci PM₁₀. V tem segmentu je stisnjen metan (CNG) učinkovit, saj je količina teh delcev v izpuhkih minimalna. Ključna usmeritev pri ohranjanju okolja je nabava novih avtobusov, ki bodo okolju bistveno bolj prijazni. V letu 2023 je bilo nabavljenih 7 rabljenih avtobusov za mestni linijski prevoz, električen vlakec in rabljen kavalir. Nabava 5 zgibnih mestnih avtobusov na CNG je prestavljena v leto 2024.

	LETO 2023	NAČRT 2023	LETO 2022	Indeks L23/N23	Indeks L23/L22
Mestni linijski prevoz potnikov					
Število potovanj	34.368.492	30.002.420	28.050.798	114,6	122,5
Prevoženi kilometri	11.624.900	11.116.806	11.111.965	104,6	104,6
Medkrajevni linijski prevoz potnikov					
Število potovanj	2.651.727	3.067.077	3.068.288	86,5	86,4
Prevoženi kilometri	3.867.048	3.771.106	3.840.361	102,5	100,7

V mestnem linijskem prevozu se število validacij iz leta v leto povečuje, vendar še nismo dosegli obsega iz leta 2019 (36 mio potovanj). Ugotavljamo, da so uporabniki, ki so v času zaprtja javnega prevoza prešli na druge načine prevozov ostali pri teh načinih potovanja (električni skiro, avto, kolo, peš) in, da se uporabniki, ki imajo terminske vozovnice, vozijo več.

Mestni linijski prevoz smo izvajali na 29 rednih linijah v skupni dolžini 415,3 km, s povprečno 217 avtobusi. V letu 2023 smo opravljali izvoz v običajnem obsegu, nekatere linije so podaljšane, v mestu pa je tudi veliko obvozov. V letu 2023 smo opravili več kilometrov kot v letu 2019 (11.561.151 km). V mestnem linijskem prometu je točnost odhodov iz začetnih postajališč 89,1 %, iz vmesnih postajališč pa 74,3 %. Točnost odhodov z končnih in vmesnih postajališč se je v primerjavi z letom 2022 znižala.

Skupina je dejavnost **medkrajevnega linijskega prevoza** izvajala, v skladu z začasno koncesijsko pogodbo in poslovnim načrtom za leto 2023 na 35 linijah v skupni dolžini 760,1 km, s povprečno 61 avtobusi. Točnost odhodov iz začetnih postajališč je 71,1 % in se je v primerjavi z letom 2022 zvišala. Odstotek točnih odhodov iz vmesnih postajališč je 57,5 % in je nižji kot v letu 2022.

Posebne linijske prevoze je družba v šolskem letu 2022/2023 opravljala za 25 osnovnih šol in 3 zavode ter 1 dodatno šolo zaradi prenove, v šolskem letu 2023/2024 pa za 25 osnovnih šol in 4 zavoda. Tovrstne prevoze na področju MOL izvajamo na podlagi sklenjenega okvirnega sporazuma o opravljanju posebnih linijskih prevozov, ki vključuje osnovne šole in zavode v Ljubljani. Poleg okvirnega sporazuma o šolskih prevozih, imamo za prevoze otrok z MOL sklenjeno tudi pogodbo o prevozih na rednih linijah mestnega potniškega prometa. Za navedene prevoze šolarji prejmejo kartico Urbana, ki je veljavna v mesecih, ko poteka šolski pouk, plačnik teh vozovnic pa je MOL.

Posebni linijski prevoz na območju drugih občin izvajamo na podlagi sklenjenih pogodb z naročniki (občinami). Prevoz ostalih potnikov je mogoč le v primeru, ko se prevoznik (LPP) in naročnik strinjata, da bo pri izvajanju posebnih linijskih prevozov, prevoz namenjen tudi ostalim potnikom, kar morata pogodbeni stranki izrecno opredeliti tudi v pogodbi. Cena se obračunava po veljavnem ceniku prevoznika. Z občino Grosuplje imamo sklenjeno pogodbo za izvajanje posebnih linijskih prevozov, katere lahko uporabljajo tudi ostali potniki. Z občino

Ivančna Gorica imamo sklenjeno pogodbo za izvajanje posebnega linijskega prevoza, ki vključuje prevoz osnovnošolskih otrok, ostalim potnikom prevoz ni omogočen. Pri občini Dobrepolje imamo sklenjeno pogodbo za izvajanje posebnih linijskih prevozov, vendar pa moramo omogočiti šoloobveznim otrokom tudi prevoz na ostalih rednih linijah medkrajevnega prometa, ki obratujejo na tem območju. Ostalim potnikom prevoz ni omogočen.

V letu 2023 smo na posebnih linijskih in občasnih prevozih prevozili 709.797 kilometrov in opravili 911.172 potovanj. Število kilometrov je glede na leto 2022 višje za 11,1 %, število potovanj pa za 2,6 %.

V letu 2023 smo imeli v voznem parku za izvajanje javnega prevoza potnikov 285 avtobusov, (217 avtobusov v mestnem in 68 v medkrajevem linijskem prometu), 20 električnih osebnih vozil, 10 kavalirjev in 2 turistična vlakca. Od 285 avtobusov je 124 avtobusov enojnih, 19 midi in 142 zgibnih avtobusov. 219 avtobusov oziroma 76,8 % je nizkopodnih, od tega 58 enojnih, 142 zgibnih in 19 midi. Vsi avtobusi so dobro opremljeni.

Pomemben kazalnik kakovosti storitev je tudi starost avtobusov. Konec leta 2023 se je povprečna starost voznega parka v primerjavi s koncem leta 2022 v mestnem prometu zvišala za 16 mesecev, v medkrajevem prometu pa za 5 mesecev. V voznem parku je konec leta 2023 obratovalo 23 avtobusov starih 20 in več let. Povprečna poraba goriva v mestnem prevozu je 53,31 l/100 km in je od lanskoletne manjša za 2,2 %, povprečna poraba plina je 48,7 kg/100 km in je od lanskoletne višja za 1,0 %. Povprečna poraba goriva v medkrajevem prevozu je 34,44 l/100 km in je od lanskoletne povprečne porabe višja za 2,9 %. Poraba goriva je odvisna od strukture voznega parka, števila prevoženih kilometrov in od števila delovnih dni v mesecu oziroma posameznem letu, pa tudi od časa obratovanja (ure) posameznih avtobusov.

V Ljubljani imamo 6 P+R parkirišč (Dolgi most, Center Stožice, Fužine, Ježica, Barje, Stanežiče). V uporabi so tudi parkirišča na Vrhniki oziroma v Sinji Gorici, na Škofljici, Igu in Grosuplju.

Tudi v letu 2023 so električna vozila Kavalir izvajala prevoze po strogem centru mesta, na pokopališču Žale in na območju Univerzitetnega centra Ljubljana (UKC) ter na območju Onkološkega inštituta (OI) predvsem za paciente, starejše in invalide. V centru mesta so prevozila 90.645 kilometrov in prepeljala 105.338 potnikov, na Žalah so prevozila 3.121 kilometrov in prepeljala 5.052 potnikov ter na območju UKC in OI prevozila 16.579 kilometrov in prepeljala 10.853 potnikov.

2.4.4 Druge dejavnosti

V sklop drugih dejavnosti so vključene predvsem podporne in druge dejavnosti, ki dopolnjujejo ponudbo oziroma storitve osnovnih dejavnosti Skupine. Po obsegu je najpomembnejše izvajanje podpornih služb v okviru obvladujoče družbe, ki izvaja podporne funkcije s področja financ, računovodstva, informatike, javnih naročil ter kadrovskih in pravnih zadev za odvisne družbe in dve pridruženi družbi.

V druge dejavnosti so vključene še storitve vzdrževanja, umerjanja in žigosanja merilnih naprav (toplotnih števec, vodomero in plinomerov), tehničnih pregledov in podobno.

Storitve vzdrževanja merilnih naprav se izvajajo tako za lastne potrebe kot tudi za zunanje naročnike. Vzdrževanje toplotnih in parnih postaj se izvaja na osnovi sklenjenih pogodb, v okviru katerih se opravi preventivno vzdrževanje sistemov in kontrolo optimalnega delovanja postaj, po naročilu pa se lahko opravijo tudi izredna vzdrževalna dela ter dodatne servisne storitve na zahtevo naročnikov.

Skupina se ponaša tudi z najdaljšo tradicijo opravljanja tehničnih pregledov v Sloveniji. Naročniki lahko opravijo tehnične preglede in homologacije vseh kategorij vozil, naročijo izdajo strokovnega mnenja ter vse vrste storitev vezane na registracijo vozil vseh kategorij. V letu

2023 smo opravili 21.765 tehničnih pregledov, 6.224 homologacij, izdali 3.168 strokovnih mnenj in opravili 2.103 ostalih postopkov. Glede na leto 2022 se je povišalo število homologacij za 0,2 % in strokovnih mnenj za 4,6 %, število tehničnih pregledov in ostalih storitev pa je nižje.

2.5 Poročilo o naložbeni dejavnosti

Investicije v Skupini so v letu 2023 znašale 68.000.000 EUR in so realizirane v višini 85,8 % načrtovanih. Investicije v obnove in nadomestitve so presegale načrtovane in sicer predvsem zaradi visokih investicij VOKA SNAGA, investicije v razvoj, ki se večinoma nanašajo na izgradnjo PPE-TOL, pa so zaradi zamika izgradnje realizirane 67,9 %.

➤ Pregled investicij Skupine po posameznih družbah

	NAČRT 2023		LETO 2023		Indeks L23/N23
	Vrednost v EUR	Struk. v %	Vrednost v EUR	Struk. v %	
Obnove in nadomestitve	34.950.267	27,9	37.956.954	55,8	108,6
Javni holding	160.562	0,1	77.842	0,1	48,5
VOKA SNAGA	22.480.137	18,0	26.370.303	38,8	117,3
Energetika Ljubljana	8.235.468	6,6	9.711.671	14,3	117,9
LPP	4.074.100	3,3	1.797.138	2,6	44,1
Razvoj	44.271.927	35,4	30.043.046	44,2	67,9
Javni holding	281.000	0,2	237.375	0,3	84,5
VOKA SNAGA	3.566.636	2,9	1.929.775	2,8	54,1
Energetika Ljubljana	40.295.105	32,2	27.828.764	40,9	69,1
LPP	129.186	0,1	47.132	0,1	36,5
Skupaj	79.222.194		68.000.000	100,0	85,8
Javni holding	441.562	0,4	315.217	0,5	71,4
VOKA SNAGA	26.046.773	20,8	28.300.078	41,6	108,7
Energetika Ljubljana	48.530.573	38,8	37.540.435	55,2	77,4
LPP	4.203.286	3,4	1.844.270	2,7	43,9

Energetika Ljubljana je v okviru obnov in nadomestitev največ sredstev namenila obnovam omrežij za daljinsko ogrevanje, investicije v razvoj pa so predstavljale predvsem izgradnjo energetskih virov ter plinovodnega omrežja. Za izgradnjo PPE-TOL je bilo v letu 2023 porabljeno 19.491.230 EUR (načrtovano 37.279.105 EUR).

VOKA SNAGA je v letu 2023 za 8,7 % presegla načrtovani obseg investicij. Največ sredstev je bilo vloženih v zamenjave cevovodov vodovodnega in kanalizacijskega omrežja (23.281.730 EUR).

Družba LPP je večino investicijskih sredstev namenila nakupu 7 rabljenih mestnih avtobusov ter električnega vlakca. Investicijska sredstva dosega le 43,9 % načrtovanih, ker v letu 2023 ni bil realiziran načrtovan nakup 5 zgibnih mestnih avtobusov na CNG.

Največji delež investicij (34,7 %) se je v letu 2023 izvedel na področju izgradnje proizvodnih energetskih virov, saj se je nadaljevala ena največjih investicij, izgradnja plinsko-parne enote (PPE-TOL), ki bo zaključena v letu 2024. Za investicijo vzpostavitve objekta za energijsko izrabo goriva iz komunalnih odpadkov (TEO Ljubljana), ki je skupni projekt družbe VOKA SNAGA in Energetika Ljubljana, se je nadaljevala priprava idejne študije in inženirskih rešitev predelave in skladiščenja odpadkov.

Pregled investicij iz lastnih sredstev je po vsebini prikazan v naslednji tabeli.

➤ Pregled investicij iz lastnih sredstev po posameznih vrstah sredstev

	NAČRT 2023		LETO 2023		Indeks L23/N23
	Vrednost v EUR	Struk. v %	Vrednost v EUR	Struk. v %	
Vodovodni infrastrukturni objekti in omrežja	13.921.052	17,6	16.459.765	24,2	118,2
Kanalizacijski infrastrukturni objekti in omrežja	5.186.939	6,5	9.577.328	14,1	184,6
Zbiranje, obdelava in odlaganje odpadkov	2.523.500	3,2	968.655	1,4	38,4
Proizvodni energetski viri	42.074.905	53,1	23.563.578	34,7	56,0
Vročevodno in parovodno omrežje	2.150.000	2,7	6.025.650	8,9	280,3
Plinovodno omrežje	3.072.000	3,9	6.720.998	9,9	218,8
Računalniška strojna in programska oprema	1.683.908	2,1	1.175.817	1,7	69,8
Nabava delovnih in osebnih vozil	5.173.000	6,5	1.642.782	2,4	31,8
Drugo	3.436.890	4,3	1.865.427	2,7	54,3
Skupaj	79.222.194	100,0	68.000.000	100,0	85,8

VOKA SNAGA je nadaljevala z izvajanjem načrtovanih vlaganj za ohranitev ustrezne funkcionalnosti oskrbne infrastrukture in delovne opreme, kar je osnovni pogoj za zagotavljanje nemotene oskrbe s storitvami, čistega in urejenega okolja za bivanje ter zmanjševanja vodnih izgub. Največ sredstev je bilo vloženih v dejavnost oskrbe s pitno vodo (24,2 % investicij Skupine) ter dejavnost odvajanja in čiščenja odpadne vode (14,1 % investicij Skupine). Izvedbene aktivnosti so potekale v MOL in v primestnih občinah.

Večje investicije so potekale tudi na dejavnostih obnov in gradenj vročevodnega, parovodnega in plinovodnega omrežja (skupno 18,8 % investicij Skupine), ki so precej presegle obseg načrtovanih. Večji obseg aktivnosti je posledica nenačrtovanih obnov vročevodnega in plinovodnega omrežja v sočasnih gradnjah z MOL in ostalimi investitorji. Nujne obnove so potekale tudi na odsekih distribucijskega omrežja, kjer so bila med letom ugotovljena kritična stanja, ki so zahtevala takojšnje ukrepanje za preprečitev škode, ki nastaja zaradi puščanja omrežja oziroma izpada obratovanja distribucijskega sistema v ogrevalni sezoni.

2.6 Izjava in poročilo o nefinančnem poslovanju

Izjava o nefinančnem poslovanju za Skupino bo, v skladu s 5. odstavkom 70.c člena ZGD- 1, objavljena kot ločeno poročilo skupaj s konsolidiranim letnim poročilom.

2.7 Raziskave in razvoj

Skupina spodbuja in motivira zaposlene strokovnjake k vključevanju v raziskovalne razvojne dejavnosti in njihovo sodelovanje v različnih projektnih skupinah. Uporabne novosti raziskovalnega dela so lahko vzvod povečanja dodane vrednosti. Lastne izkušnje Skupine kažejo, da tehnično-tehnološke novosti ter poznavanje posebnosti izvajanja dejavnosti lahko bistveno prispevajo k povečanju kakovosti storitev, prihrankov energentov, znižanju vplivov na okolje in znižanju proizvodnih stroškov.

Skupina je aktivno vključena tudi v projekte sofinancirane s sredstvi EU.

Na velikem **kohezijskem projektu-Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja**, ki ga vodijo občine udeleženke, so potekale številne ekološko naravnane aktivnosti. Projekt sestavljajo trije veliki sklopi: nadgradnja sistema odvajanja komunalne odpadne vode v občinah Medvode in Vodice, izgradnja povezovalnega kanala C0 v MOL, izgradnja tretje faze Centralne čistilne naprave Ljubljana in dograditev

kanalizacije v aglomeracijah v MOL. Odstotek gospodinjstev, priklapljenih na kanalizacijo, smo povečali iz 68 % leta 2007 na 88 % leta 2018, po zaključku velikega kohezijskega projekta pa bo na kanalizacijo priklapljenih 98 % ljubljanskih gospodinjstev. S projektom bomo ukinili kar 6.400 greznic, od tega na območju MOL 4.500 greznic, ki so že desetletja dejanska grožnja kakovostni pitni vodi, na območju občin Medvode in Vodice, ki sta gorvodno od Ljubljane in se zato odpadne vode stekajo v Ljubljano, pa 1.900 greznic, ki prav tako predstavljajo veliko okoljsko nevarnost za onesnaženje pitne vode. Vzporedno z dograjevanjem kanalizacije poteka tudi sočasna obnova vodovoda na tistih območjih, kjer je to potrebno zaradi dotrajanosti vodovoda ali umestitve tras predvidenih vodov.

Cilj projekta **MAURICE** (MAnagement of Urban water Resources In Central Europe facing climate change-Upravljanje z vodnimi viri v mestih v Srednji Evropi) je povečati zmogljivost Srednje Evrope za odpornost na podnebne spremembe z vidika upravljanja vodnih virov v mestih. Projekt se bo osredotočil predvsem na vidike: upravljanja z deževnico in zadrževanja vode ter ublažitev poplav v mestu. Projekt se je začel 1. 4. 2023 in bo trajal 3 leta. V okviru projekta se bo zgradilo testno ponikovalno polje v Tivoliju, za katerega je izdelana dokumentacija DPP in pridobljeni projektni pogoji pristojnih mnenj dajalcev. V letu 2023 je bilo izvedeno javno naročilo za študijo ponikovalnega polja in hidravlično hidrološko analizo kanalizacijskega sistema. Naročena je študija izvedljivosti predlagane zasnove ponikovalnega polja, ki bo podlaga za izdelavo PZI dokumentacije. V decembru je bila organizirana delavnica in ogled pilotnega območja s partnerji iz Hrvaške (Geotehnična fakulteta Zagreb in Občina Varaždin).

Družbi VOKA SNAGA in Energetika Ljubljana aktivno sodelujeta pri skupnem projektu **»Vzpostavitev objekta za energijsko izrabo goriva iz komunalnih odpadkov–TEO Ljubljana«**, ki je vključen v koncept krožnega gospodarstva in trajnostni razvoj območja MOL.

Razvojne **naloge energetskih dejavnosti** so vezane na optimizacijo obratovanja sistemov oskrbe z zemeljskim plinom in toploto ter uvajanje novih storitev. S ciljem racionalizacije obratovanja sistemov in znižanja obratovalnih stroškov iščemo nove tehnične rešitve za priključevanje novih objektov ter izdelujemo analize plinovodnega in vročevodnega omrežja.

Novosti na energetskem področju in razvojne usmeritve vključujemo tudi na večjih projektih v okviru sodelovanja z občinami, državnimi organi in drugimi interesnimi subjekti. Trenutno največji projekt je **PPE-TOL**, ki je v fazi pridobivanja uporabnega dovoljenja. V teku sta pomembnejša projekta **energetska izraba Ljubljanice z izgradnjo male hidroelektrarne ter izgradnja objekta za energijsko izrabo goriva iz komunalnih odpadkov–TEO Ljubljana**, ki je pomemben razvojni projekt na ravni MOL, s ciljem, da v okviru koncepta krožnega gospodarstva uvedemo celovito in trajnostno rešitev za uporabo nereciklabilnega dela komunalnih odpadkov, ki ostane po mehanski in biološki predelavi mešanih odpadkov v RCERO Ljubljana.

Poteka tudi evropski projekt **SENERGY NETS** z Ljubljano kot enim od štirih vzorčnih mest (ostala so Milano, Pariz, Cordoba in Västeras), v katerih se bo preizkušalo nove koncepte povezovanja električnih omrežij in toplotnih sistemov s poudarkom na sinergijah in povečevanju njihove odpornosti na zelene tehnologije. V Ljubljani bomo imeli poudarek na t.i. virtualni toplarni, kjer bomo preizkušali koncept direktnega krmiljenja odjema toplote pri odjemalcih.

Energetika Ljubljana je članica Energetske zbornice Slovenije, Gospodarskega interesnega združenja distributerjev zemeljskega plina, Slovenskega društva za daljinsko energetiko in mednarodnega združenja Euroheat & Power, CIGRE in COGEN³. S svojimi prispevki sodeluje

---

³ CIGRE – Conseil International Des Grands Reseaux Electriques, COGEN – The European Association for The Promotion of Cogeneration

na konferencah s področja daljinske oskrbe s toploto in zemeljskim plinom tako v Sloveniji kot v tujini.

Mobilnost kot storitev (**MAAS–Mobility as a Service**) ponuja potnikom različne možnosti, kako lahko po optimalni poti pridejo od točke A do točke B. Optimiziranje je možno na podlagi različnih kriterijev (cene, potovalnega časa, udobja, izbire prevoznih sredstev, vremena, s čim manj prestopanja, iz enega načina potovanja na drugega), kar je od 4. 7. 2023 dalje zagotovljeno preko **prenovljene aplikacije Urbana**. Pomembnejše funkcionalnosti prenovljene Urbane so: brezstična validacija v bližini validatorja na avtobusih LPP preko Bluetooth tehnologije, polnitev dobroimetja neposredno s plačilnimi karticami, nakup terminskih vozovnic, enostaven pregled stanja dobroimetja, dostop do informacij o vseh oblikah mestne mobilnosti, načrtovanje poti preko multimodalnega vmesnika, plačilo vožnje z avtobusom za več oseb in več območij, enostavna najava potnikov z oviranostmi, odpiranje zapornic ob vstopu na zaprta parkirišča in garažne hiše ter brezstično plačilo parkirnine, brezstična uporaba storitev P+R parkirišč, ogled zgodovine voženj, parkiranje in polnitev, pridobitev virtualne turistične kartice. Prenovljena Urbana bo na voljo tudi za turiste, ki nimajo odprtega računa pri slovenskih mobilnih operaterjih.

V Skupini na razvojnem področju skrbimo, da se kakovost izvajanja vseh poslovnih procesov glede na zahteve zakonodaje, ustanoviteljev, pričakovanj uporabnikov, izpolnjevanj okoljskih zahtev in družbene odgovornosti redno vzdržuje, posodablja in preverja skladnost z **mednarodnimi certifikati kakovosti**. Odličnosti in kakovosti storitev sledimo tudi z nenehnim razvojem in nadgrajevanjem sistema vodenja kakovosti.

2.8 Upravljanje s kadri

Ob koncu leta 2023 je bilo v Skupini zaposlenih 2.456 sodelavcev, kar je 26 več kot ob koncu leta 2022. Število zaposlenih se je v družbi VOKA SNAGA zvišalo za 15, v družbi LPP za 14, medtem ko se je v družbi Javni holding število zaposlenih znižalo za 3 sodelavce. V družbi Energetika Ljubljana ni bilo sprememb. Družbe so odhode sodelavcev nadomeščale premišljeno, najprej z optimizacijo poslovnih procesov in s prerazporeditvijo dela med ostale sodelavce, kjer pa to ni bilo možno, so zaposlovale nove sodelavce.

Povprečno število sodelavcev v Skupini se je v letu 2023 zvišalo za 1 sodelavca glede na leto 2022 in znaša 2.433,3 zaposlenih (v letu 2022 je znašalo 2.431,9). Povprečna mesečna bruto plača v Skupini se je v letu 2023 glede na predhodno leto zvišala za 13,3 % in znaša 2.615,16 EUR (v letu 2022 je znašala 2.308,23 EUR).

➤ Struktura zaposlenih

V letu 2023 je bilo v starostni strukturi Skupine 46,9 % sodelavcev starejših od 51 let. Število zaposlenih starejših od 60 let se je povečalo za 25, število zaposlenih do 51 let pa se je povečalo za 7.

Starostna struktura	Število zaposlenih na dan 31.12.2023	Delež v %	Število zaposlenih na dan 31.12.2022	Delež v %	Indeks L23/L22
do 30 let	129	5,3	129	5,8	100,0
31-40 let	390	15,9	384	16,0	101,6
41-50 let	786	32,0	785	33,3	100,1
51-60 let	939	38,2	945	38,5	99,4
nad 60 let	212	8,6	187	6,4	113,4
SKUPAJ	2.456	100	2.430	100,0	101,1

Povprečna stopnja izobrazbe v Skupini (izračunana na podlagi ponderiranega števila stopnje izobrazbe in števila zaposlenih) je ostala glede na leto 2022 nespremenjena in znaša 4,8, kar ustreza srednješolski izobrazbi.

Stopnja izobrazbe	Število zaposlenih na dan 31.12.2023	Delež v %	Število zaposlenih na dan 31.12.2022	Delež v %	Indeks L23/L22
I.	12	0,5	14	0,6	85,7
II.	183	7,5	172	7,1	106,4
III.	62	2,5	59	2,4	105,1
IV.	882	35,9	873	35,9	101,0
V.	642	26,1	647	26,6	99,2
VI.	225	9,2	221	9,1	101,8
VII.	397	16,2	391	16,1	101,5
VIII/I	47	1,9	46	1,9	102,2
VIII/II	6	0,2	7	0,3	85,7
SKUPAJ	2.456	100,0	2.430	100,0	101,1

V Skupini je bilo na dan 31. 12. 2023 zaposlenih 425 žensk, kar predstavlja 17,3 % in 2.031 moških, kar predstavlja 82,7 %.

Konec meseca decembra 2023 je bilo v Skupini zaposlenih 115 invalidov z različnimi omejitvami (1 invalid manj kot v letu 2022). Glede na število vseh sodelavcev konec leta znaša delež invalidov 4,7 %.

Ob koncu leta 2023 je bilo število najetih delavcev 10 (9 konec leta 2022). Delavce je najemala le družba Energetika Ljubljana, ki z najemom delavcev s strani agencije za posredovanje kadrov pokriva daljše odsotnosti svojih delavcev, pa tudi v primerih začasno povečanega obsega dela.

➤ Varnost in zdravje zaposlenih

Zaposlenim zagotavljamo ustrezne delovne pogoje in varno delovno okolje. Za obvladovanje in zmanjševanje tveganj ter nastanka bolezni izvajamo številne aktivnosti, kot so upoštevanje področne zakonodaje, promocijo zdravja na delovnem mestu, ozaveščanje in izobraževanje zaposlenih. Zaposlenim želimo približati vsebine in aktivnosti, ki pomagajo ohranjati in izboljševati zdravje in splošno dobro počutje, kot so možnost koriščenja športnih aktivnosti, tedenski zdravi zajtrki in tedenska vodena vadba med delovnim časom. Cilj teh aktivnosti je med drugim tudi zavedanje, da je vsak sam odgovoren za svoje zdravje in da ima zanj možnost tudi aktivno skrbeti.

V skladu z zdravstveno oceno tveganja so se po terminskem načrtu izvajali periodični zdravstveni preventivni pregledi. V letu 2023 jih je bilo izvedenih skupaj 1.167. Delavcem v Skupini so bila omogočena tudi dodatna sezonska cepljenja proti gripi ter v družbi Energetika Ljubljana in v družbi VOKA SNAGA pa tudi nekatera druga cepljenja (proti klopnemu meningoencefalitisu, hepatitisu A in B, trebušnemu tifusu in tetanusu).

Zaposlenim in njihovim družinskim članom omogočamo ugodne sklenitve nezgodnega zavarovanja. V obravnavanem obdobju smo v Skupini zabeležili 39 nezgod pri delu. Redno se izvajajo tudi usposabljanja sodelavcev iz področja varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti.

Z namenom dolgoročnega povečanja socialne varnosti oziroma boljšega življenjskega standarda po upokojitvi se zaposlenim v Skupini sofinancira dodatno pokojninsko zavarovanje. V letu 2023 smo zaposlenim, ki so vključeni v pokojninski načrt, prispevali premijo v višini 57,04 EUR na mesec, delavcem zaposlenim v Energetiki Ljubljana pa premijo največ v višini 156,08 EUR na mesec (5,844 % bruto plače delavca).

➤ **Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih**

Zavedamo se, da sodelavke in sodelavci predstavljajo konkurenčno prednost, zato si prizadevamo, da zaposlenim zagotavljamo udeležbo na usposabljanjih in izobraževanjih ter jim na ta način omogočimo pridobivanje aktualnih znanj ter strokovno usposobljenost za varno delo, spremljanje trendov v stroki in opravljanje vseh potrebnih strokovnih izpitov. Permanentno izobraževanje omogoča dobro poznavanje delovne problematike in zmožnost hitrega odzivanja na spremembe, ki jih prinaša poslovno okolje.

Z namenom razvoja kadrov in načrtovanja nasledstev smo tudi v lanskem letu nadaljevali s ciljno usmerjenim izobraževanjem sodelavcev na podlagi individualnih razvojnih načrtov in omogočali pridobivanje specifičnih in ključnih znanj.

V izobraževalne procese vključujemo sodelavce čim bolj raznoliko, torej čim večje število sodelavcev različnih starosti, kategorij in iz različnih delovnih področij.

V različne vrste strokovnih usposabljanj je bilo v letu 2023 vključenih 1.505 zaposlenih, za kar so skupno porabili 44.831 ur.

Za usposabljanja in izobraževanje smo v letu 2023 namenili 364.549 EUR. Študij ob delu je v letu 2023 obiskovalo 27 zaposlenih, uspešno ga je zaključilo 5 zaposlenih.

➤ **Družini prijazno podjetje**

Skrb za zadovoljstvo in motiviranost zaposlenih predstavljata stalno nalogo družb v Skupini, zato si z različnimi aktivnostmi prizadevamo za dobro organizacijsko klimo. Skrbimo za socialno varnost zaposlenih in njihovo enakopravno obravnavo. Posebno pozornost namenjamo šibkejšim skupinam zaposlenim, kot so invalidi in starejši delavci.

Dve družbi v Skupini sta nosilki certifikata Družini prijazno podjetje, v vseh družbah pa skrbimo, da ustvarjamo in zagotavljamo spodbudno delovno okolje z ukrepi, ki omogočajo lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. V letu 2023 so bili spremenjeni in nadgrajeni trije ukrepi. Pri ukrepu »otroški časovni bonus« je bila dodana možnost dodatnega prostega dne z nadomestilom plače zaradi spremstva otroka na prvi šolski dan v drugem in tretjem razredu osnovne šole, pri ukrepu »novoletna obdaritev otrok« se je zvišala starost upravičencev in znesek, tako da se obdarijo otroci do petnajstega leta starosti v višini neobdavčenega zneska skladno z zakonom, ki ureja dohodnino ter pri tretjem ukrepu »pravica do skrajšanega delovnega časa zaradi izrednih družinskih obveznosti«, kjer se je v primerjavi z zakonskimi možnostmi ukrep nadgradil in je po novem sodelavcem omogočeno, da se odločijo za krajši delovni čas od polnega zaradi potreb po znatnejši negi iz zdravstvenih razlogov otroka do deset (10) let starosti, kadar niso upravičeni do odsotnosti z dela v skladu s predpisi o zdravstvenem zavarovanju ter v primerih izrednih dogodkov, ki zadevajo družino in niso opredeljeni v zakonu, ki ureja delovna razmerja.

2.9 Varstvo okolja

V Skupini je skrb za okolje vpeta v vse ravni poslovnih procesov, saj je okoljski vidik poslovanja izjemno pomemben, kar velja še toliko bolj na področju izvajanja gospodarskih javnih služb. Pri poslovanju dosledno izvajamo smernice povezane z okoljsko zakonodajo ter mednarodnimi predpisi. Družbe v Skupini imajo sprejeto okoljevarstveno politiko in okoljske cilje ter izdelane programe za uspešno delovanje. S celovitim sistemskim pristopom trajnostno zagotavljamo prilagajanje vedno ostrejšim okoljskim zahtevam, z zavedanjem, da sta voda in zrak naravni dobrini, ki sta namenjeni uporabnikom danes in v prihodnosti.

Za doseganje visokih okoljskih standardov so nujna vlaganja v posodobitve obstoječih proizvodnih naprav, kot tudi dograditve naprav za zmanjševanje emisij, večjo varnost z vidika

obvladovanja večjih nesreč ter hkrati učinkovitejšo rabo energije. Za okolje skrbimo z uporabo sodobnih tehnoloških rešitev za zmanjševanje negativnih vplivov na okolje in z izboljševanjem obratovalnih karakteristik, ki posledično manj obremenjujejo okolje. Aktivnosti Skupine so tako usmerjene v zniževanje emisij CO₂, izpušnih plinov, preprečevanje škodljivih vplivov na podtalnico, preprečevanje onesnaževanja tal in podzemne vode, ločevanje padavinske vode od izcednih vod ter ekološke pristope pri ravnanju z odpadki, doseganje vseh sanitarnih, zdravstvenih in tehničnih zahtev, povečevanje deleža ločeno zbranih frakcij odpadkov in organskih kuhinjskih odpadkov.

Pomemben korak na poti k razogljičenju predstavlja postavitve plinsko-parne enote PPE–TOL. V teku so tudi drugi projekti, ki sledijo zavezam o povečevanju deleža uporabe obnovljivih virov energije, kot so: projekt izgradnje objekta za energijsko izrabo goriva iz komunalnih odpadkov–TEO Ljubljana, trajnostni projekt gradnje plovne infrastrukture in malih hidroelektrarn za energetske izrabo Ljubljani na ravni MOL, projekt zamenjave obstoječih premogovnih kotlov s kotli na biomaso, projekt postavitve prve javne polnilnice na vodik ter med ostalimi projekt pridobivanja biometana za razogljičenje sistema distribucije zemeljskega plina.

Okolje je v družbah Skupine dodatno obvladovano s sistemom ravnanja z okoljem po standardu SIST EN ISO 14001:2015, ki je integriran s sistemom vodenja kakovosti SIST EN ISO 9001:2015. Za ohranitev certifikatov in akreditacij se letno opravijo notranje in zunanje kontrole, kar pripomore k izboljšanju kakovosti poslovanja Skupine.

Okoljski vidik dosledno upoštevamo tudi pri vsakodnevni opravi kot so: ločevanje odpadkov, elektronsko poslovanje (elektronsko arhiviranje, e-račun, elektronsko obvladovanje vhodno izhodne pošte in spodbujanje e-plačevanja), zmanjševanje uporabe papirja. Sodelavcem omogočamo uporabo okolju in zdravju prijaznejših oblik mobilnosti za opravljanje službenih poti (električni skuter, električno kolo, električni avto, službena kartica Urbana za uporabo javnega potniškega prometa) in spodbujamo, da trajnostne oblike mobilnosti (javni potniški promet, kolesarjenje, sopotništvo v avtomobilu) uporabljajo tudi za prihod na in odhod z dela.

V kontinuirani javnomnenjski raziskavi Panel spremljamo mnenje anketirancev o odnosu družb v Skupini do okolja. Iz izsledkov raziskav izvedenih v poletnem in zimskem merjenju v letu 2023 izhaja, da 46,7 % anketirancev meni, da družbe v Skupini veliki meri oziroma popolnoma skrbijo za varovanje okolja. Prav tako vsako leto sodelujemo v tradicionalni akciji »Za lepšo Ljubljano«, ki poteka med svetovnim dnevom vode in svetovnim dnevom Zemlje. Z zelenimi in trajnostno naravnanimi vsebinami, ki so namenjene ozaveščanju naših uporabnikov in najmlajših sodelujemo tudi na sejmu Narava-zdravje, na dogodkih Evropskega tedna mobilnosti, na dogodka Na pot z avtobusom.

Okoljevarstvena in druga dovoljenja

Za delovanje naprav na obeh lokacijah proizvodnih enot TE-TOL in TOŠ družbe Energetike Ljubljana, ki lahko povzročajo onesnaženje okolja večjega obsega (IED) imamo potrebna okoljevarstvena dovoljenja, v katerih so integrirane vse zahteve okoljske zakonodaje, ki jih moramo upoštevati kot upravljavec naprav (mejne vrednosti emisij, monitoring emisij in monitoring stanja okolja za vse segmente okolja in področja onesnaževanja). Skladno z zakonodajo, redne in občasne monitoringe izvajajo zunanje pooblašene institucije.

V Energetiki Ljubljana je investicija PPE-TOL v zaključni fazi, nova SPTE TOŠ je sredi decembra 2022 dobila uporabno dovoljenje. Oba nova proizvodna vira na lokaciji Moste in Šiška bosta omogočala energetske učinkovito obratovanje z manjšimi vplivi na okolje.

Obe enoti Energetike Ljubljana (enota TE-TOL in enota TOŠ) spadata med tako imenovane IED naprave, ki lahko povzročijo onesnaževanje večjega obsega, zato je za delovanje potrebno

pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Vsakoletne aktivnosti so skladno z zakonskimi obveznostmi in prepisanimi roki povezane z obratovalnimi monitoringi ter okoljskimi dajatvami in poročanjem pristojnim organom in drugim institucijam.

Za energetske proizvodne vire za enoti na lokaciji Moste in Šiška imamo tudi **SEVESO⁴** dovoljenja. SEVESO dovoljenje opredeljuje rabo nevarnih snovi s ciljem preprečevanja nesreč in zmanjševanja njihovih posledic. Za enoto TE-TOL se je zaradi vključitve dveh predelanih sezonskih rezervoarjev (na projektu LOT 3-predelava rezervoarjev iz mazuta na plinsko olje, ELKO/D2) in ostalih sprememb na področju ravnanja z nevarnimi snovmi, oddala vloga za spremembo SEVESO dovoljenja. V primeru ponovne vključitve REZ A (A rezervoar, ki naj bi služil državnim rezervam) v IED dovoljenje, pa bo potrebno za enoto TOŠ oddati vlogo za spremembo SEVESO dovoljenja. (Odločitev za prenavo rezervoarja A še ni bila sprejeta.)

Energetika Ljubljana je z enotama TE-TOL in TOŠ vključena v Evropsko emisijsko trgovalno shemo in ima **dovoljenje za izpust toplogrednih plinov**. Monitoring emisij toplogrednih plinov se izvaja letno, skladno z zahtevami odobrenega načrta monitoringa emisij toplogrednih plinov. Preverjanje emisij izvaja zunanji akreditirani izvajalec.

Za leto 2023 pridobljeno pozitivno mnenje s strani preveritelja na Poročilu o monitoringu emisij TGP za obe enoti izkazuje, da je bilo emitiranih 385.067 ton CO₂, kar je okoli 25 % manj kot v preteklem letu, kar je posledica nižje proizvodnje toplote in struktura proizvodnje. Zaradi zmanjšanja ravni dejavnosti se lahko pričakuje zmanjšanje količine podeljenih brezplačnih kuponov.

Na podlagi prijave nameravane spremembe, ki jo je potrebno skladno z zakonodajo oddati pristojnemu organu, je bila vložena vloga za spremembo dovoljenja za izpust toplogrednih plinov enote TE-TOL in sprememba nazivne vhodne toplotne moči naprave in uporaba dodatnega goriva zemeljski plin na nekaterih enotah naprave. Za enoto TOŠ se je v marcu 2023 posredovalo obvestilo o nameravani spremembi načrta monitoringa emisij na račun prehoda goriva ekstra lahkega kurilnega olja iz manjšega v glavni tok vira. Za obe lokaciji, enoto TE-TOL in enoto TOŠ, se je oddala tudi vloga za spremembo načrta metodologije spremljanja, gre za spremembe vezane na nove naprave (PPE-TOL in SPTE TOŠ), dviga vhodne toplotne moči, uporabe novih goriv (zemeljski plin v enoti TE-TOL). Za obe proizvodni enoti so se v letu 2023 skladno z zakonodajo in pozivom pristojnega organa oddale tudi opredelitve do priporočil in neskladnosti, ki jih je v okviru preverjanja emisij TGP podal preveritelj. V okviru opredelitev so se navedle tudi akcije oziroma rok, do katerih bodo priporočila upoštevana, neskladnosti pa odpravljene.

Za družbo sta pomembni tudi **vodni dovoljenji** za obe lokaciji proizvodnih enot, kot tudi vodno dovoljenje za lokacijo Verovškova 70, na osnovi katerih je dovoljena raba vode. Na osnovi delnega vodnega dovoljenja je dovoljena raba vode iz javnega vodovoda na dveh odjemnih mestih na lokaciji Šiška, na lokaciji Moste pa delno vodno dovoljenje omogoča odvzem vode iz Ljublanice in dveh vodnjakov (V-1 in V-2). Na lokaciji Verovškova 70 vodno dovoljenje dovoljuje rabo vode iz javnega vodovoda na enem odjemnem mestu. Vsako leto se do konca januarja odda napoved vodnega povračila ter podatke o monitoringu podzemne vode, diagrame odvzema in diagrame gladin. Zagotavljanja ekološko sprejemljivega pretoka iz zahtev vodnega dovoljenja za enoto TE-TOL predstavlja obratovalno tveganje v daljših sušnih obdobjih.

---

⁴ Beseda SEVESO je ime Direktive, ki je bila povzeta po imenu mesta v Italiji, kjer se je zgodila velika nesreča z nevarnimi snovmi. Glavna cilja direktive SEVESO imata dva namena: preprečevanje večjih nesreč z nevarnimi snovmi in obvladovanje ter zmanjševanje posledic večjih nesreč za ljudi in okolje.

Vsa potrebna okoljevarstvena dovoljenja imamo tudi za opravljanje komunalnih dejavnosti. **Objekti za mehansko biološko obdelavo odpadkov RCERO Ljubljana** so dolgoročno najpomembnejši korak v prizadevanjih za zmanjšanje vplivov odlagališča na okolje. Objekti izpolnjujejo zahteve, določene v okoljevarstvenem dovoljenju.

Skladno z **Uredbo o odlagališčih odpadkov in Okoljevarstvenim dovoljenjem (OVD)** se je v letu 2023 na odlagališču Barje:

- uspešno izvajal notranji in zunanji obratovalni monitoring voda, parametri onesnaženja voda niso presegali predpisanih vrednosti, razen parametri v podzemnih vodah in en parameter v jesenskem vzorčenju odpadne vode,
- izvajal redni monitoring posedanj deponijskega dna in objektov za vode,
- redno mesečno izvajal monitoring sestave deponijskega plina,
- izvajal monitoring meteoroloških parametrov in imisijskih koncentracij metana, dušikovih oksidov, vodikovega sulfida in prašnih delcev in meritve neprijetnih vonjav,
- izvedla analiza izpuha iz biofiltra na parameter organske snovi razen metana, obratovanje biofiltra je skladno z OVD,
- izvedle hidrogeološke meritve po predvidenem programu ukrepov zaradi preseganja opozorilne spremembe parametrov podzemne vode (2023-2027).

S ciljem ohranjanja in varovanja okolja imamo od leta 2015 vpeljan **sistem ravnanja z okoljem SIST EN ISO 14001**. Tako je obvladovanje ključnih področij varovanja okolja vzpostavljeno v vseh procesih družb in vzpostavljeno enotno obravnavanje okolja na vseh ravneh.

Vode

Oskrba s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode ni samo zagotavljanje črpanja in distribucije pitne vode ter odvajanja in čiščenja teh voda, pač pa tudi skrb za zagotavljanje ustrezne kakovosti vode ter varovanje vodnih virov in s tem odgovornost do okolja.

Odpadna voda, ki se v osrednjem kanalizacijskem sistemu zbira iz gospodinjstev in različnih dejavnosti na območju MOL in v delu sosednjih občin, se na CČN Ljubljana prečisti skladno s projektirano zmogljivostjo naprave. V začetku septembra 2022 so bili na CČN Ljubljana vzpostavljeni pogoji in doseženo je bilo terciarno čiščenje odpadne vode v skladu z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode.

Na CČN Ljubljana je bilo v letu 2023 prečiščenih 28,25 milijonov m³ surove odpadne vode iz javne kanalizacije ter 9.410 m³ komunalne odpadne vode iz nepretočnih greznic. Glede na leto poprej je bila količina surove odpadne vode večja za 23,2 %.

V procesu mehanskega čiščenja surove komunalne odpadne vode na lovilcu kamenja, grobih in finih grabljah ter v peskolovu je bilo v letu 2023 odstranjenih 1.1451,56 ton trdih odpadkov (kamenje, pesek, plastika, krpe) oziroma ograbkov, kar je za 3,02 % manj kot v letu 2022. Ena izmed pomembnih prioritiet v poslovanju in obratovanju naprave CČN Ljubljana je izboljšanje lastnosti, sestave in količine odpadkov iz mehanskega čiščenja odpadne vode.

S postopki biološkega čiščenja iz surove odpadne vode je odstranjenih 95,7 % ogljikovih snovi glede na KPK, 83,6 % dušikovih snovi ter 88,5 % spojin fosforja. Vezano na poročilo za leto 2023 je bilo iz odpadne vode izločenih 15.644 ton ogljikovih snovi izraženih kot KPK, kar je za 1,0 % več kot v letu 2022. To je povprečno 42,86 ton ogljikovih spojin/dan, poleg tega je bilo povprečno odstranjenih 2,76 ton/dan dušikovih spojin (za 38,9 % več kot v letu 2022) ter 540 kg/dan fosforja (za 55,7 % več kot v letu 2022).

Na CČN Ljubljana je v 2023 po obdelavi blata v gniliščih, zgoščanju in sušenju nastalo 5.624,43 ton blata, kar je za 29,5 % več kot v letu 2022. Posušeno blato je bilo preko zbiralca

Saubermacher Slovenija energijsko, po postopku R1 izrabljeno v tujini (Avstrija), medtem, ko je bilo zgoščeno blato predelano v podjetju KOTO d.o.o. po postopku R 12 (izmenjava odpadkov za predelavo).

Poročilo o obratovalnem monitoringu kaže, da je CČN Ljubljana v letu 2023 delovala dobro in v primerjavi z leti poprej, okolja ni obremenjevala prekomerno. Dosežena je bila visoka oziroma ustrezna učinkovitost čiščenja odpadne vode.

Pri stabilizaciji odvečnega blata v gnilišču je nastalo 2.240.576 Nm³ bioplina (za 22,0 % manjša lastna proizvodnja energenta kot v letu 2022), ki je bil porabljen za ogrevanje gnilišč in sušenje dehidriranega pregnitega blata oziroma digestata. Proizvodnja bioplina je bila v letu 2023 manjša zaradi začasnega izklopa delovanja primarnih usedalnikov. Za procesa ogrevanja gnilišč in sušenja blata je bilo na CČN Ljubljana porabljenih še 768.379 Nm³ zemeljskega plina (68,8 % večja poraba kot v letu 2022). Manjša proizvodnja bioplina in višja poraba zemeljskega plina sta posledici izklopa delovanja primarnega usedalnika, ki je novi objekt na CČNL za mehansko čiščenje odpadne vode, zgrajen v sklopu nadgradnje CČN Ljubljana oziroma izvajanja III. faze nadgradnje CČN Ljubljana.

Za tehnološke potrebe procesov čiščenja odpadne vode na CČN Ljubljana je bilo v letu 2023 porabljenih 584.680 m³ vode iz lastnega vodnjaka, kar je za 12,7 % več kot leta 2022. Potreba po lastni vodnjaški vodi narašča, zato smo že v letu 2021 za namen obratovanja novih objektov na CČN in povečani potrebi po čisti tehnološki vodi, zaprosili za dovoljenje za črpanje večjih količin podzemne oziroma vodnjaške vode in ga tudi že pridobili. Potreba po ponovni uporabi prečiščene odpadne vode na iztoku, postaja vsekakor ena izmed pomembnih prioritet v poslovanju in obratovanju CČN Ljubljana.

Odpadne vode se zbirajo tudi v lokalnih kanalizacijskih sistemih, ki se zaključujejo z manjšimi komunalnimi čistilnimi napravami (v nadaljevanju KČN) z zmogljivostjo čiščenja do 10.000 PE. Na teh KČN se izvajajo občasne meritve dotoka odpadnih voda in iztoka očiščene vode. Učinki čiščenja bistveno ne odstopajo od rezultatov prejšnjih let.

Emisije v zrak

Kot že omenjeno je družba Energetika Ljubljana z enotama TE-TOL in TOŠ vključena v Evropsko emisijsko trgovalno shemo. Monitoring emisij toplogrednih plinov se izvaja letno, skladno z zahtevami odobrenega načrta monitoringa emisij toplogrednih plinov. Preverjanje emisij izvaja zunanji akreditirani izvajalec.

V letu 2023 je Energetika Ljubljana po izračunih, ki še niso potrjeni s strani preveritelja, emitirala, kot že omenjeno, 385.067 ton CO₂ (cca. 25 % manj kot v preteklem letu). Na zmanjšanje emisij CO₂ v primerjavi s preteklim letom najbolj vpliva nižja proizvodnja toplote in struktura proizvodnje (zaustavitev premogovne tehnologije v poletnih mesecih). V primerjavi z letom 2022 je bilo leta 2023 oddano v omrežje za cca. 4 % manj vroče vode in 38 % manj tehnološke pare (sredi leta 2023 je prenehala z odjemom pare družba AquafilSLO) ter 17 % manj električne energije. V zvezi z navedenim se lahko pričakuje zmanjšanje količine podeljenih brezplačnih kuponov.

V letu 2023 je začela veljati zahteva o trajnostni biomasi skladno z Direktivo o obnovljivih virih. Naprave bi morale v svojih obratih uporabljati zgolj trajnostno maso, da bi se emisije iz tega naslova upoštevale kot CO₂ nevtralne. V nasprotnem primeru se emisije na račun rabe biomase upoštevajo kot emisije iz fosilnih goriv. Družba je za trgovalno obdobje 2021–2025 v letu 2021 za obe proizvodni enoti pridobila odločbi za brezplačne emisijske kupone, za enoto TOŠ pa je bila odločba v letu 2022 in v letu 2023 posodobljena. S posodobitvijo se je količina brezplačno podeljenih kuponov povečala, in sicer povečanje za enoto TOŠ predstavlja okoli 27 %, medtem ko je na ravni celotne družbe predmetno povečanje okoli 15 %.

Za toploto mora Energetika Ljubljana plačevati CO₂ dajatev v obliki najnižje ravni obdavčitve (NRO). V ta namen sta bili za obe proizvodni lokaciji TE-TO in TOŠ pridobljeni odločbi z veljavnostjo do konca leta 2023. V letu 2023 je bilo plačano za 184.296 EUR manj NRO kot v letu 2022 iz dveh razlogov: zaustavitev glavnega pogonskega objekta v enoti TE-TOL in sprejet državni ukrep v zvezi z oprostivjo plačila CO₂ dajatve za blažitev energetske draginje. V skladu z Uredbo o okoljski dajatvi za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida (uredba) je od januarja do začetka maja veljala oprostitev plačila NRO za toploto, proizvedeno iz zemeljskega plina v soproizvodnji enote TOŠ. Na podlagi spremembe uredbe v decembru 2023, ki omogoča plačevanje najnižje ravni obdavčitve tudi v letu 2024, poziva pristojnega ministrstva in dokazil pa se je za obe enoti pridobila spremenjena odločba s podaljšanjem veljavnosti do konca leta 2024. Odločbi glede upravičenosti do najnižje ravni obdavčitve se obnavljata vsako leto v zakonsko zahtevanem roku na podlagi predložitve ustreznih dokazil.

Zaradi spremljanja emisij prašnih delcev na območju RCERO smo v letu 2023 nadaljevali z meritvami kakovosti zunanjega zraka z delci PM₁₀, povprečna letna koncentracija je znašala 20,5 µg/m³. Vrednosti prašnih delcev spremljamo v povezavi z obratovanjem MBO in odlaganjem odpadkov. Ob povišanih vrednostih prašnih delcev izvajamo dodatne ukrepe za zmanjševanje emisij (kot na primer večkrat tedensko pometanje povoznih površin znotraj RCERO in vlaženje dovoznih ter servisnih cest na področju odlagališča).

Procesi, ki so se vršili znotraj odlagalnih polj in kjer je bilo težko kontrolirati emisije, se v objektih MBO odvijajo v zaprtih prostorih. Pri tem gre za procese biološke razgradnje, ki potekajo v zaprtih digestorjih. Na področju odpadnega zraka je vzpostavljen sistem gospodarjenja z zrakom, ki manj onesnažen odpadni zrak uporablja v bolj obremenjenih objektih. Na koncu sledi postopek čiščenja s pralniki in biofiltrom ter kontroliran izpust v atmosfero. V letu 2023 so bile izvedene redne spomladanske in jesenske meritve izpuhov iz biofiltra. Vrednosti so skladne z zakonodajo in ne presegajo mejnih vrednosti za vsa izmerjena onesnaževala.

Struktura odloženih odpadkov je po obdelavi povsem drugačna, odlagajo se preostanki mešanih komunalnih odpadkov po obdelavi v MBO in ostali inertni odpadki. Zaradi obdelave odpadkov kot jo določa zakonodaja, je v odpadkih manj organskih snovi, kar pripomore k manjšem izločanju emisij v zrak in tla.

Ravnanje z odpadki

Ravnanje z odpadki je usmerjeno k preprečevanju nastajanja odpadkov, učinkovitemu ločevanju odpadkov na izvoru ter prepuščanju nevarnih odpadkov pooblaščenim organizacijam. V okviru dejavnosti Skupine nastajajo tako komunalni kot nekomunalni odpadki.

V Skupini skrbimo za sonaravni trajnostni razvoj tudi na tem področju. Krepitev zavedanja o nujnosti zmanjšanja odpadkov, ponovne uporabe in recikliranja, učinkovita raba energije in obnovljivih virov. Ob tem z upravljanjem RCERO pomembno vplivamo na nižje obremenjevanje okolja tako z manj odloženih odpadkov, pa tudi z nadzirano predelavo odpadkov, kjer je količina in kakovost odpadnih voda odlagališča nadzorovana.

V objektu RCERO se obdelujejo mešani komunalni odpadki iz gospodinjstev, mešani komunalni odpadki iz industrije, obrti in storitvenih dejavnosti, kosovni odpadki, ločeno zbrani biorazgradljivi kuhinjski odpadki in ostali biorazgradljivi odpadki iz vrtov in parkov.

Obratovanje objektov za mehansko biološko obdelavo odpadkov (v nadaljevanju: MBO) je dolgoročno najpomembnejši korak v prizadevanjih za zmanjšanje vplivov odlagališča na okolje.

V letu 2023 je bilo na IV. in V. odlagalno polje odlagališča Barje odloženih 32.591 ton odpadkov, od tega 10.353 ton inertnega preostanka odpadkov po obdelavi iz MBO, ostalo pa so bili inertni gradbeni odpadki, pometnine in podobno. Skladno z zakonodajo so bile na dva meseca izdelane ocene odpadkov za odložene ostanke po obdelavi mešanih komunalnih

odpadkov po postopku D8 in D9, kjer kurilna vrednost ni presegala 6.000 kJ/kg suhe snovi, vsebnost celotnega organskega ogljika ni presegala 18 % suhe snovi in sposobnost porabe kisika, izražena kot AT4, ni presegala 10 g O₂/kg suhe snovi. Količina odloženih odpadkov klasifikacije 20 03 01 (10.353 t) je nekoliko večja kot v letu 2022 (6.689 t). Za primerjavo-v letu 2004 je bilo odloženih 99,5 % zbranih odpadkov, saj so se v tem obdobju odpadki v pretežni meri odlagali le na odlagališču. Po izgradnji in zagonu obrata MBO v letu 2015 se je količina odloženih odpadkov bistveno zmanjšala. V letu 2023 je delež po obdelavi odloženih odpadkov klasifikacije 20 03 01 znašal 19,9 %. Zaradi tega so se zmanjšale tudi izmerjene koncentracije metana.

Struktura odloženih odpadkov je po obdelavi povsem drugačna, odlagajo se preostanki mešanih komunalnih odpadkov po obdelavi v MBO in ostali inertni odpadki. Zaradi obdelave odpadkov kot jo določa zakonodaja, je v odpadkih manj organskih snovi, kar pripomore k manjšem izločanju emisij v zrak in tla.

V povezavi z obratovanjem MBO in odlaganjem odpadkov spremljamo tudi vrednosti prašnih delcev. Ob povišanih vrednostih prašnih delcev izvajamo dodatne ukrepe za zmanjševanje emisij (kot na primer večkrat tedensko pometanje povoznih površin znotraj RCERO in vlaženje dovoznih ter servisnih cest na področju odlagališča). Primerjava koncentracij prašnih delcev na merilnem mestu RCERO in drugih merilnih mestih v MOL kaže, da so si izmerjene vrednosti podobne, in da kakovost zraka na območju RCERO ni slabša kot drugje po Ljubljani.

Hrup, izlivi olj, meritve odpadnih tehnoloških vod, Eko krog LPP-ja

S ciljem zmanjšanja hrupa je družba LPP že v preteklosti uvedla posamezne ukrepe: redno prenavljanje voznega parka, saj so novejši avtobusi tišji, prilagojeno delo v službi servisnega vzdrževanja (hrupnejše intervencije se ne izvajajo ponoči), umirjena vožnja avtobusov po parku, spremljanje in opozarjanje voznikov preko sledenja avtobusom v primeru prekomernega zviševanja obratov motorja. Naslednje meritve hrupa bo potrebno opraviti do oktobra 2024. Meritve hrupa se opravljajo tudi v sklopu območja RCERO in na lokaciji enote TE-TOL vsako tretje leto. Zadnje, ki so bile izvedene v letu 2022, so skladne z zakonodajo in ne presegajo mejnih vrednosti.

V družbi LPP je stalna skrb obvladovanje vplivov izvajanja dejavnosti na okolje na področju emisij škodljivih snovi v zraku, vodi in tleh. Na operativni ravni okoljske naloge izvajajo nosilci procesov, ki spremljajo kazalnike trajnostnega razvoja, potrebne za prepoznavanje okoljskih vidikov in postavljanje ciljev. Z rednim spremljanjem okoljskih vidikov in ciljev v celotnem življenjskem krogu storitev (pri izboru materialov, v proizvodnem procesu, med uporabo ter pri ravnanju z njimi po izteku njihove življenjske dobe) v družbi nenehno izboljšujemo okoljsko učinkovitost ter skupaj s standardom SIST EN ISO 9001 in SIST EN ISO 45001 ustvarjamo sinergijo v samem poslovanju.

Kupujemo avtobuse, ki so iz okoljskega vidika bistveno bolj sprejemljivi, in sicer avtobuse na dizelski pogon, ki uporabljajo motorje EURO IV, kakor tudi avtobuse na stisnjen metan (CNG), ki je predvsem na področju trdnih delcev bistveno čistejši. Že v letu 2019 smo začeli s preventivno zaščito podvozij po 4-5 letih uporabe avtobusa z namenom podaljšanja življenjske dobe.

Stare avtobuse prodamo ali pa razgradimo in določene dele recikliramo (plastika, železo, blago). V reciklažo pošiljamo tudi pnevmatike, ko jih ni možno več obnavljati, papir ter izrabljene službene obleke. Stara vozila po možnosti namenimo tudi za druge dejavnosti. Tako sta dva stara avtobusa v partnerstvu med javnim zavodom Mladi zmaji in LPP ter s podporo MOL postala »Ljuba in Drago« (mobilni mladinski center, ki skozi umetnost in kulturo povezuje sosede in soseske) in »Borc« (odsluženi mestni avtobus, ki so mu mladi naredili novo podobo in vsebino).

Družba LPP za službene namene, za pobiranje gotovine ter prevoz potnikov v peš območju in ob prevozu na klic na liniji 23 uporablja električna vozila. V peš območju so to kavalirji in na področju UKC Klinko Kavalir. Vlakec Urban za pogon prav tako uporablja elektriko.

Z novim sistemom sledenja spremljamo tehniko vožnje voznikov avtobusov, ki je vsebovana tudi v oceni voznika. Voznike, katerih vožnja je bolj dinamična in sunkovita in s tem bolj obremenjuje pogonske sisteme in sisteme za zaviranje, kar se odraža na večji porabi goriva, opozarjamo.

V letu 2023 je družba LPP na dveh lovilcih olj opravila 3 meritve odpadnih tehnoloških vod in dodatnih vzorčnih meritev vrednosti AOX na posameznih lovilcih olj. Rezultati meritev so pokazali, da občasno še vedno prihaja do preseženih mejnih vrednostih AOX v odpadnih vodah. Za zagotovitev z zakonom predpisanih norm in vrednosti se je na področju servisiranja in vzdrževanja vozil uvedel povečan nadzor nad pranjem delovnih površin, dosledno uporabo lovilnih posod za tekočine, sanacijo razlitih tekočin z uporabo absorbenta ter uporabo ekoloških čistil za čiščenje talnih površin.

Tudi v letu 2023 je družba LPP izvedla čiščenje lovilcev olj iztok Avtopralnica in iztok Avtodelavnica, peskolove (kovinske rešetke) na drugi stezi v Dnevni negi, čiščenje lovilca olj in usedalnika v pralnici mastnih delov in pred mehanično delavnico.

Količina nevarnih odpadkov se je v družbi LPP v letu 2023 v primerjavi s preteklim letom povečala za 7,0 %, količina nenevarnih odpadkov za 4,1 %, količina odpadnih surovin pa za 10,2 %, medtem ko se je količina mešanih industrijskih komunalnih odpadkov znižala za 3,7 %.

V letu 2023 so bili pri izvajanju dejavnosti prevoza potnikov štiri manjši izredni dogodki kot posledica okvare vozila v prometu, na lokaciji LPP pa dva manjša izredna dogodka, pri katerih je šlo predvsem za izliv hladilne tekočine, tehnološke tekočine, olja ali goriva ter za vžig klima naprave v zadnjem delu avtobusa. Vsi izredni dogodki so bili ustrezno obvladovani in sanirani.

2.10 Družbena odgovornost

Eno naših temeljnih načel je družbena odgovornost, kateremu pri poslovanju permanentno posvečamo pozornost, saj se zavedamo, da izvajanje dejavnosti javnih služb vpliva na življenjsko in delovno okolje vsakodnevnih uporabnikov storitev v Ljubljani in bližnjih občinah. K izvajanju dejavnosti zato pristopamo odgovorno in v partnerstvu s ključnimi deležniki, zlasti z uporabniki, lokalnimi skupnostmi in izjemnimi sodelavci.

Kot družbeno odgovorna Skupina svoje znanje stalno prenašamo tudi na širšo javnost, predvsem z učenjem o pomenu pitne vode, varstva vodnih virov, ravnanja z odpadno vodo, ravnanja z odpadki in z invazivnimi tujerodnimi rastlinami. Prav tako sledimo načelom krožnega gospodarstva, spodbujamo k bolj trajnostnemu ter odgovornemu življenjskemu slogu, krepimo možnosti ponovne uporabe predmetov oziroma preprečujemo nastajanje odpadkov. S tem sooblikujemo družbo, ki bo svoje navade in vedenja prenesla na naslednje generacije in tako poskrbela za višjo blaginjo ljudi vzporedno z zdravim in čistim okoljem. Naslavljamo predvsem odgovorno ravnanje z vodo, odgovoren odnos do okolja, zmerno potrošništvo in druge aspekte vzdržnosti življenjskega sloga.

Trajnostnemu vidiku poslovanja posvečamo potrebno pozornost, kar nas je v letu 2020 spodbudilo, da se obvladujoča družba vključi v postopek za pridobitev pristopnega certifikata Družbeno odgovoren delodajalec, katerega namen je izboljšanje delovnih pogojev in fleksibilnih oblik organiziranosti dela, dvig nivoja pozitivne organizacijske klime in delovne kulture ter zmanjšanje negativnih vplivov poslovanja na okolje. Projekt je sofinanciran s strani Evropskega socialnega sklada in poteka preko izvajalca razpisa Ministrstva za delo, družino,

socialne zadeve in enake možnosti, nosilec pa je Ekvilib Inštitut v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije, Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije in Združenjem delodajalcev Slovenije. Pridobitev certifikata je revizorski in svetovalno-analitični postopek, z namenom ocenjevanja in svetovanja delodajalcem za uspešnejše upravljanje na štirih področjih certifikata: Organizacijsko upravljanje, Varnost in zdravje pri delu, Medgeneracijsko sodelovanje ter Usklajevanje zasebnega, družinskega in poklicnega življenja. Družbena odgovornost postaja vse bolj pomemben vidik poslovanja, zato jo bomo krepili tudi v prihodnje. Zadali smo si implementacijo ukrepov z namenom spodbujanja, ozaveščanja in nadgrajevanja družbeno odgovornih aktivnosti do sodelavcev, partnerjev in okolja. Podporo izkazujemo tudi številnim kulturnim, športnim, okoljevarstvenim in humanitarnim projektom.

Odgovornost do zaposlenih

Zavedamo se, da so ključni motivirani in zadovoljni sodelavci, brez katerih ni mogoče doseči uspešnega poslovanja. Permanentno si prizadevamo zagotavljati ugodne delovne razmere, urejeno delovno okolje, krepitev motivacije, kreativnosti in pripadnosti ter kontinuirani strokovni razvoj. Prepoznavamo in cenimo strokovne, kreativne in trajnostno naravnane prispevke sodelavcev, brez katerih ni možno uresničevanje dolgoročnih in strateških ciljev ter vizije družbe, ki se glasi »Najboljša strokovna storitev«.

Odgovornosti do sodelavcev namenjamo posebno pozornost, kar vključuje tudi vlaganje v razvoj znanj za ustvarjanje dodane vrednosti, ki je za družbo neprecenljive vrednosti. Vsakemu posamezniku nudimo priložnost za poklicno in osebno rast. Cilj strateškega upravljanja s kadri je prepoznati, spodbuditi in zadržati perspektivne sodelavce za učinkovito delo oziroma reševanje delovnih izzivov. Za ta namen smo za določen kader izdelali individualne razvojne načrte, v katerih smo opredelili posamezniku prilagojene aktivnosti pridobivanja specifičnih sposobnosti, znanj in veščin, ki bodo omogočile realizacijo njihovega načrtovanega kariernega razvoja v družbi. Posebno pozornost namenjamo tudi prenosu znanj med sodelavci in internemu komuniciranju, pri čemer uporabljamo širok nabor sredstev (osebni razgovori, sestanki, e-pošta, intranetna in internetna stran, interna revija, izobraževalni dogodki, razna druženja). Spodbudno delovno okolje pa soustvarjamo tudi z ukrepi, ki omogočajo lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja.

Za zdravje in varnost pri delu poleg razširjenih zdravniških pregledov in rednih usposabljanj s področja varstva pri delu skrbimo tudi z ozaveščanjem glede varovanja zdravja, o preprečevanju bolezni in poškodb na delovnem mestu ter omogočanjem brezplačne udeležbe na različnih športnih dejavnostih izven delovnega časa. V obvladujoči družbi smo ponovno uvedli tudi ukrep zdravega obroka in vodene vadbe med delovnim časom. Z možnostjo dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja skrbimo tudi za izboljšanje socialne varnosti oziroma boljšega življenjskega standarda svojih sodelavcev po upokojitvi. Prav tako skrbimo za socialno varnost zaposlenih in njihovo enakopravno obravnavo, posebno pozornost pa namenjamo šibkejšim skupinam zaposlenih, kot so invalidi in starejši delavci.

Upoštevamo etične kodekse in se zavzemamo za spoštljive odnose na delovnem mestu, osebno dostojanstvo sodelavcev in zagotavljanje visokih standardov glede preprečevanja kakršne koli diskriminacije. Ohranjamo transparentno in sprotno obveščanje o aktualnem dogajanju po elektronski pošti, intranetu, s pomočjo interne revije zaposlenih v MOL. Mnenje zaposlenih obdobjno preverjamo z anketami, s katerimi ugotavljamo stanje mikroklimo v družbah Skupine in prisluhnemo njihovim predlogom za izboljšave. Spodbujamo kreiranje novih idej, komunikacijo med zaposlenimi in timsko delo.

Odgovornost do različnih javnosti

Transparentnost poslovanja in delovanja sta osnovni vodili Skupine. Tudi na področju komuniciranja sledimo omenjenima načeloma. Z različnimi javnostmi komuniciramo odgovorno

in transparentno po različnih komunikacijskih kanalih, pri čemer družbeno odgovorne vsebine predstavljamo tudi v posebnem trajnostnem poročilu. Ažurne, razumljive, hitro dostopne in uporabnikom prijazne informacije so bile vsem zainteresiranim javnostim na voljo na spletnem portalu Javnega holdinga in odvisnih družb tudi v letu 2023.

Skupina odnos z uporabniki že vrsto let vodi kot dolgoročen projekt, sestavljen iz številnih aktivnosti, katerih cilj je rast zaupanja v kakovost storitev in zanesljivost izvajalcev storitev gospodarskih javnih služb in drugih dejavnosti ter njihova prepoznavnost. Na različnih dogodkih predstavljamo našo pot do ogljične nevtralnosti. Različnim skupinam udeležencev in obiskovalcem dogodkov je na voljo brezplačen prevoz (na območju pokopališča Žale, v sklopu Evropskega tedna mobilnosti, na decembrske prireditve ob koncu leta).

Zadovoljstvo uporabnikov storitev gospodarskih javnih služb kontinuirano in sistematično spremljamo. Tudi v letu 2023 smo panelno raziskavo izvedli štirikrat, tj. spomladi, poleti, jeseni in pozimi, kar je podrobneje predstavljeno v točki 2.2 Zadovoljstvo uporabnikov.

V obliki sponzorstva in donacij smo podprli različne športne klube in društva, ki delujejo na območju MOL in okolice. Podpiramo vse večje športne in kulturne dogodke, ki so namenjeni ne samo za promocijo blagovne znamke Skupine, pač pa tudi za promocijo lokalne skupnosti in Slovenije. Naklonjeni smo humanitarnim projektom, ki so namenjeni socialno ogroženim, osebam s posebnimi potrebami ali mlajši populaciji. Spodbujamo dejavnosti, ki prispevajo oziroma razvijajo zdrav način življenja.

Dva medkrajevna avtobusa, ki sta se uporabljala za prevoze šoloobveznih otrok, smo namenili za donacijo Ukrajini.

Skupina veliko pozornosti namenja aktivnemu in učinkovitemu sodelovanju z občinami, tako na področju investicij in vlaganj v lokalno infrastrukturo kot pri sodelovanju oblikovanja lokalne zakonodaje ter širjenju zavedanja, da številne in raznovrstne temeljne dejavnosti na področju gospodarskih javnih služb in podporne strokovne storitve temeljnim dejavnostim skupaj tvorijo celovito in kakovostno izvajanje gospodarskih javnih služb na območju MOL in primestnih občin. Usklajevanje investicij s sočasnimi posegi v prostor je trajno vodilo Skupine.

Vključeni smo v projekte MOL, ki zadevajo področje trajnostnega razvoja. Aktivno podpiramo različne projekte društev in organizacij, ki pomembno prispevajo k izboljšanju pogojev za kakovostno življenje in k ustvarjanju boljših socialnih razmer, predvsem v lokalnem okolju (vodeni strokovni ogledi proizvodnih procesov v izobraževalne namene, srečanja z upravniki). Prav tako smo se zavezali, da bomo z izboljšanjem komunikacije in ozaveščanjem o pomenu razogljichenja v projektu »Misija 100« podprli projekte in izobraževanje širšega družbenega pomena.

Odgovornost do okolja

Okoljski vidik poslovanja je na področju izvajanja gospodarskih javnih služb izredno pomemben, saj je za ohranjanje in izboljševanje naravnega in delovnega okolja potrebna posebna skrb, ki je neobhodno potrebna za trajnostni razvoj celotne skupine Javni holding.

Skupina pri svojem delovanju upošteva visoke okoljske standarde, evropsko in državno zakonodajo, spremlja novosti in razvoj novih tehnologij, ki so zdravju in okolju prijaznejše ter jih vključuje v razvojne projekte in implementira v poslovne procese, kar je podrobneje predstavljeno v točki 2.9 Varstvo okolja.

Družbe v Skupini so sprejele zavezo, da v vozni park postopno vključijo vozila, ki kot pogonsko gorivo uporabljajo stisnjen metan (CNG). Tako se poleg posameznih službenih vozil, po Ljubljani vozijo avtobusi na stisnjen metan (CNG), ki omogočajo ogljično nevtralnost. V zadnjem času pa se je pojavila potreba po toksični nevtralnosti, zato pričakujemo, da se bodo

v prihodnosti avtobusi s pogonom na fosilna goriva nadomeščali z električnimi in vodikovimi avtobusi.

V letu 2023 smo nadaljevali s prizadevanji za okolju prijazno mobilnost kot izvajalec testiranja naknadno vgrajene opreme v avtobusih za zmanjšanje izpustov na izpušnih ceveh, pri emisijah zavor in v (pol)zaprtih okoljih ter kot izvajalec meritev v realnem prometu. Februarja smo testirali električni zgibni avtobus z dometom do 40 km, zaradi česar je na končnem postajališču potrebna električna polnilnica z nazivno močjo najmanj 30kW.

Na mobilnem portalu m.energetika.si, objavljamo celovite informacije o kakovosti zraka oziroma vplivu delovanja enote TE-TOL na okolje. Z zanesljivo in varno oskrbo ter s sprotno komunikacijo o vsakih spremembah krepimo zaupanje svojih uporabnikov, poslovnih partnerjev in prebivalcev.

Tudi v letu 2023 smo se pridružili tradicionalni čistilni akciji »Za lepšo Ljubljano«. Kot predhodna leta, smo se tudi v letu 2023 (pro)aktivno priključili kampanji za spodbujanje trajnostne mobilnosti »Evropski teden mobilnosti«, ki izpostavlja priložnost, da za prevoz izberemo alternativne in trajnostne načine mobilnosti. Z javnimi podjetji se redno udeležujemo tudi sejma Narava-zdravje, saj nam daje dobro priložnost za predstavitev naših vrednot za ohranjanje zelenega okolja.

2.11 Razvojne usmeritve

Družbe v Skupini pri svojem poslovanju upoštevamo temeljne vrednote: odličnost, zadovoljstvo, motiviranost, učinkovitost, optimiziranost in strokovnost. Strategija Javnega holdinga, skupaj s strategijami odvisnih družb, zasleduje skladnost ciljev gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja ter se navezuje na Trajnostno urbano strategijo MOL ter programe oziroma usmeritve občin družbenic. Za čim učinkovitejše zagotavljanje gospodarskih javnih služb je bila v preteklih letih ustrezno prilagojena organizacija, tako Javnega holdinga, kot družb v Skupini.

Strateški cilji Skupine so v naslednjem obdobju usmerjeni v zagotavljanje stabilnega finančnega poslovanja koncerna, kibernetsko varnost, digitalno transformacijo podpornih procesov, strateško upravljanje znanj in vpletanje družbene odgovornosti na vsa področja poslovanja.

Razvoj Skupine bo še naprej usmerjen v prilagajanje poslovnih procesov, njihovo optimizacijo, učinkovitost in fleksibilnost. Temelj, na katerem slonita poslanstvo in vizija je, poleg strokovnih in motiviranih sodelavcev, tudi enoten in sodoben poslovno informacijski sistem, ki ga bomo še naprej neprestano nadgrajevali in razvijali z namenom, da bo še naprej zagotavljal najboljšo podporo družbam v Skupini in jim koristil pri zagotavljanju končnega cilja oziroma poslanstva - zadovoljstvo uporabnikov javnih storitev. Skrbimo za varnost, sistematično hrambo in arhiviranje elektronske dokumentacije. Še naprej bomo krepili elektronsko poslovanje in tako zagotavljali še hitrejšo dostopnost do informacij ter s tem minimizirali papirno poslovanje.

Na **energetskem področju** sledimo zavezam o izpolnjevanju poslanstva, okoljski in energetski zakonodaji, usmeritvam in zavezam, tako na področju zmanjševanja emisij toplogrednih plinov kot na področju trajnosti, in Viziji MOL do leta 2045. Glavni strateški cilji so povezani z razogljčenjem proizvodnih virov in s tem daljinske oskrbe s toploto, razogljčenjem sistema distribucije zemeljskega plina ter zagotavljanjem visoke zanesljivosti obratovanja proizvodnih virov in distribucijskih omrežij daljinskega ogrevanja in zemeljskega plina. Pomemben cilj ostaja tudi razvoj in širitev vročevodnega in plinovodnega omrežja s širitvijo uporabe v prometu, ter proizvodnjo in oskrbo z zeleno električno energijo. Nadaljnja

razvojna pot obstaja jasna: do leta 2030 razogljčiti daljinsko ogrevanje in povečati samooskrbo z energenti za 70 %.

Na strani razogljčenja proizvodnih virov in daljinske oskrbe s toploto je v fazi pridobivanja uporabnega dovoljenja investicija PPE-TOL, v letu 2023 pa je uspešno obratovala nova plinska turbina na lokaciji Šiška. Z namenom aktivnega opuščanja rabe premoga se bo nadomestil premogovni blok K1 s kotlom na biomaso. Večji projekt, ki bo prispeval k povečanju samooskrbe z energenti in v katerem Energetika Ljubljana sodeluje z družbo VOKA SNAGA, je izgradnja objekta za energijsko izrabo goriva iz komunalnih odpadkov–TEO Ljubljana. V okviru strateškega razvoja v smeri trajnosti so tudi velika toplotna črpalka in baterijski hranilnik.

Za zagotavljanje visoke zanesljivosti obratovanja proizvodnih virov in distribucijskih omrežij daljinskega ogrevanja in zemeljskega plina je potrebno tako pasovne vire kot vršne vire ohranjati v brezhibno vzdrževanem stanju, s stalnim nadzorom, vzdrževanjem in saniranjem omrežja daljinskega ogrevanja. Na strani razvoja in širitve omrežja bomo nadaljevali v smeri načrtanih ciljev. Na daljinski sistem oskrbe s toploto, ki poteka na območju MOL, bomo priključevali novozgrajene ali obstoječe objekte, ki še niso priključeni na območju obstoječega vročevodnega omrežja. Širitev omrežja bo le v primerih večjih novogradenj na obrobju MOL, kjer bo to dopuščalo že zgrajeno primarno vročevodno omrežje. Zaradi optimizacije obratovanja omrežja in nižanja toplotnih izgub bomo v prihodnje širili tudi nizkotlačni del omrežja daljinskega ogrevanja. Zamenjave plinovodnega sistema z vročevodnim bomo izvajali na tistih zaokroženih območjih v MOL, kjer bo to racionalno in upravičeno. Morebitno širjenje plinovodnega omrežja je predvideno samo na območja, kjer je vnaprej zagotovljen ustrezen odjem.

Poleg povečanja deleža proizvodnje in dobave zelene električne energije iz lesnih sekancev bo k proizvodnji OVE prispevala tudi izgradnja male hidroelektrarne na reki Ljubljanici ter postavitve malih sončnih elektrarn na strešnih površinah stavb v MOL. V okviru projekta Zelena energija na površinah in objektih Mestne občine Ljubljana bo v letu 2024 izvedena namestitvev 51 sončnih elektrarn na javne stavbe za namen samooskrbe. Tudi v segmentu gospodinjstev in malih poslovnih uporabnikov nameravamo začeti s postavitvijo malih sončnih elektrarn ter se preko sistema samooskrbe in vključevanja drugih razpršenih energetskih virov (hranilniki, bioplinske SPTE) ter porabnikov (e-polnilnice, kompresorji) vključiti na trg energetske prožnosti oziroma fleksibilnosti.

Na podlagi odločitve o uvedbi vodika kot pogonskega goriva za avtobuse mestnega potniškega prometa se že je pričel projekt postavitve vodikove polnilnice na lokaciji P&R Stanežiče. Nadaljuje se tudi projekt proizvodnje in vtiskovanja biometana v distribucijsko omrežje zemeljskega plina ter nadaljnje uvajanje vodikovih tehnologij. Za doseganje delne samooskrbe bo projekt vodikove polnilnice nadgrajen s proizvodnjo zelenega vodika, v ta namen pa na lokaciji Plinarna Koseze zgrajena fotovoltaična elektrarna moči 1,8 MW.

Razvojne usmeritve na področju **ravnanja z vodnimi viri in na področju ravnanja z odpadki** so v veliki meri vezane na občinske razvojne načrte MOL in primestnih občin, s katerimi so, ob upoštevanju usmeritev iz državnih programov in zakonodaje, opredeljene ključne usmeritve ter z njimi povezane strateške usmeritve, ki jih družba lahko uresničuje le skupaj z občinami ustanoviteljicami:

- trajnostno kakovostna oskrba uporabnikov z naravno pitno vodo ter varovanje vodnih virov,
- trajnostna zaščita okolja z učinkovitim ravnanjem z odpadki in z odpadno vodo,
- sledenje razvoju sonaravnega mesta,
- nadgradnja uporabnikom prijaznega podjetja in
- ostati razvojno, raziskovalno, izobraževalno in učeče se podjetje.

Glavne razvojne aktivnosti na področju oskrbe s pitno vodo so namenjene dolgoročnemu zavarovanju vodnih virov, kar pomeni ohraniti količinsko in kakovostno stanje vodnih virov oziroma ga izboljšati.

Za doseganje ustrezne varnosti oskrbe s pitno vodo (skladnost in zdravstvena ustreznost), je zelo pomembno vlaganje v obnove vodovodnega omrežja, objektov in naprav, kot so vodohrani in prečrpalnice. Med aktivnosti za doseganje letnih in strateških ciljev so obnova vodovodnega omrežja, objektov in naprav, obnova 2 % vodovodnih priključkov ter povečanje odstotka odkritih napak na vodovodnem omrežju za 3 odstotne točke vsako leto. Delovanje centralnega vodovodnega sistema je optimizirano s pomočjo vzpostavljenega hidravličnega modela in vzpostavitvijo merilnih območij.

Za zagotavljanje nemotenega odvajanja odpadne vode in zmanjšanja vpliva kanalizacijskih sistemov na okolje je načrtovana obnova kanalizacijskega omrežja, objektov in naprav. Za optimizacijo delovanja kanalizacijskega omrežja, znižanja obratovalnih stroškov ter izboljšanja hidravličnih razmer se načrtuje tudi rekonstrukcija razbremenilnikov z dodatnimi tehničnimi ukrepi za preprečevanje vdora vode iz reke Ljubljanice v kanalizacijsko omrežje.

Na področju zbiranja odpadkov spremljamo aktualne trende in sledimo načelom trajnostnega razvoja in krožnega gospodarstva. Sistem zbiranja odpadkov se posodablja s podzemnimi zbiralnici v ožjem mestnem središču Ljubljane. Predvidena je tudi gradnja urbanega zbirnega centra z zbirnim centrom, centrom ponovne uporabe in papirno delavnico.

Družba VOKA SNAGA je tudi največje slovensko podjetje za ravnanje z odpadki in upravlja enega najsodobnejših obratov za predelavo odpadkov - RCERO Ljubljana ter je zelo aktivna na področju doseganja ciljev, začrtanih v Zero Waste strategiji. Ključna usmeritev pri obdelavi mešanih komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana je zniževanje stroškov obdelave odpadkov. Družba z Energetiko Ljubljana sodeluje pri skupnem projektu »Vzpostavitev objekta za energijsko izrabo goriva iz komunalnih odpadkov – TEO Ljubljana«, ki je vključen v koncept krožnega gospodarstva in trajnostni razvoj območja MOL. V zvezi s tem projektom je izdelano poročilo za I. fazo izvedbe javnega naročila; skupaj z investitorjem pa se preverja možnost postavitve navedenega objekta na lokaciji Barje.

V **prometni politiki** je cilj zanesljivo in kakovostno izvajanje prevozov s potrebnim številom brezplačnih in varnih avtobusov ter s točnostjo odhodov avtobusov iz končnih in vmesnih postajališč. Mestni in medkrajevni linijski prevozi se izvajajo v skladu z veljavnim odlokom, s splošnimi prevoznimi pogoji in določili koncesijske pogodbe.

Načrtovano je, da bo število potovanj v letu 2024 v mestnem in medkrajevnem linijskem prevozu preseglo raven pred epidemijo na podlagi povečanja mreže linij in pridobitve novih potnikov. Za boljšo pretočnost mestnega linijskega prometa bo potrebno podaljšati mrežo pasov rezerviranih za mestni promet in na ta način skrajšati potovalni čas. V načrtu je podaljšanje rumenega pasu na Celovski cesti do P+R Stanežiče ter rumeni pasovi okoli novega Potniškega centra Ljubljana (Emonika z okolico) in na Linhartovi cesti.

Ohranjanje zaupanja v storitve družbe in ugleda v javnosti ter zadovoljstvo uporabnikov s storitvami družbe bomo zagotavljali s četrletnim spremljanjem panelnih raziskav na nivoju skupine Javni holding.

Posebno pozornost namenjamo preprečevanju tveganj za nastanek poškodb in poklicnih bolezni delavcev. Eden izmed pomembnih dejavnikov je skrb za ergonomijo dela, kamor sodi med drugim tudi ureditev delavniških prostorov, nakup novejših delovne opreme in zamenjava klimatskih naprav.

2.12 Poslovni dogodki po dnevu izkaza finančnega položaja Skupine

- Odvisna družba Energetika Ljubljana je z dne 1. 1. 2024, skladno z Aktom o metodologiji za oblikovanje cen toplote za daljinsko ogrevanje, uskladila variabilno ceno vroče vode, s tem dnevom pa sta se spremenili tudi variabilna in fiksna cena pare za oba parovodna sistema.
- Svet ustanoviteljev je na svoji dopisni seji 22. 2. 2024 potrdil Izjavo upravljavca odlagališča odvisne družbe VOKA SNAGA, za zagotovitev finančnega jamstva za izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje Odlagališča nenevarnih odpadkov Barje, za leto 2024, v znesku 13.903.904 EUR. Podpisana izjava s strani občin je bila skupaj s preostalo dokumentacijo marca 2024 posredovana Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo, Agenciji Republike Slovenije za okolje.
- Svet ustanoviteljev je na svoji dopisni seji 22. 2. 2024 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja odpadne komunalne in padavinske odpadne vode in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2024 dalje. Na isti seji je potrdil tudi cene posebne storitve oskrbe s pitno vodo ter cene posebne storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode, ki se uporabljajo od 1. 3. 2024 dalje.
- Svet ustanoviteljev je na svoji dopisni seji 22. 2. 2024 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov in Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2024 dalje.
- Svet ustanoviteljev je na svoji dopisni seji 22. 2. 2024 potrdil Metodologijo za obračun posebne storitve ravnanja z nekomunalnimi odpadki v RCERO Ljubljana. Na isti seji je potrdil tudi cene posebne storitve ravnanja oziroma odlaganja nekomunalnih odpadkov, ki se uporabljajo od 1. 3. 2024 dalje.
- Svet RCERO LJUBLJANA^[1] (v nadaljevanju: Svet RCERO) je na dopisni seji dne 28. 2. 2024 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za občine Ig, Velike Lašče, Vodice in Cerklje na Gorenjskem in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2024 dalje.
- Svet RCERO je na dopisni seji dne 28. 2. 2023 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2024 dalje.
- Odvisna družba Energetika Ljubljana je 25. 1. 2024 sklenila pogodbo za prodajo 9,77 % deleža v družbi Resalta B.V. v okvirni višini 3.480.000 EUR. Izpolnitev pogodbe in dokončna prodajna vrednost bo znana po izpolnitvi vseh odložnih pogojev.
- Skupina je obnovila kratkoročno zadolžitev v januarju 2024 v višini 20.000.000 EUR in v marcu 2024 v višini 15.000.000 EUR.

[1] Svet RCERO je skupni organ občin koncedentk za usklajevanje odločitev v zvezi z zagotavljanjem obveznih gospodarskih javnih služb obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v okviru RCERO Ljubljana, ki so ga ustanovili občinski sveti in v katerem sodelujejo tudi občine, ki so že ustanovile skupni organ ustanoviteljic – Svet ustanoviteljev. Svet ustanoviteljev je za odločanje na skupnem organu Svet RCERO pooblastil župane občin ustanoviteljic. V primeru, če je občina koncedentka odvisni družbi VOKA SNAGA kot upravljavcu objektov in naprav RCERO Ljubljana podelila tudi koncesijo za gospodarsko javno službo zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, je Svet RCERO pristojen tudi za potrditev cene za navedeno gospodarsko javno službo, pri čemer občine koncedentke, ki odvisni družbi VOKA SNAGA niso podelile koncesije za izvajanje obvezne gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, nimajo pristojnosti glasovanja o ceni za navedeno gospodarsko javno službo.

3 RAČUNOVODSKO POROČILO

3.1 Poročilo neodvisnega revizorja

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

lastnikom družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju 'skupina'), ki vključujejo konsolidirani izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2023, konsolidirani izkaz poslovnega izida, konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidirani izkaz gibanja kapitala in konsolidirani izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom, vključujoč pomembne informacije o računovodskih usmeritvah.

Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj skupine na dan 31. decembra 2023 ter njeno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbistvenejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2023.

Ime Deloitte se nanaša na združenje Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTL) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih povezanih družb (skupaj: organizacija Deloitte). DTL (imenovan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so ločene in samostojne pravne osebe in druga drugi ne morejo nalagati obveznosti do tretjih oseb. DTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb je odgovorna izključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranke. Podrobnejše informacije najdete tukaj: www.deloitte.com/si/about.

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodnih storitev. Deloitte opravlja storitve za štiri od petih najvišje uvrščenih gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in prek globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih organizacija Deloitte) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter ozemljih. Več o tem, kako približno 312.000 Deloittovih strokovnjakov dosega rezultate, ki stejejo, najdete na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom Deloitte Slovenija), članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 160 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2024. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Ključna revizijska zadeva	Kako smo zadevo obravnavali pri reviziji
<p>V letu, končanem 31. decembra 2023, so prihodki iz pogodb s kupci znašali 385.600.924 EUR.</p> <p>Kot je pojasnjeno v poglavju 3.3.3 Računovodske usmeritve, točka m), se prihodki iz pogodb s kupci pripoznajo skladno z MSRP 15, ko pride do prenosa obvladovanja sredstva na kupca.</p> <p>Prihodki iz pogodb s kupci so eden od pomembnih pokazateljev uspešnosti poslovanja skupine. Zaradi pomembnosti postavke v konsolidiranih računovodskih izkazih, ter tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.</p>	<p>V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev skupine v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci in njihovo skladnost s MSRP 15 ter izvedli naslednje revizijske postopke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na ravni vsake odvisne družbe smo preverili zasnovo in implementacijo notranjih kontrol v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci z vidika ustreznosti njihovega evidentiranja; - preverili smo učinkovitost delovanja identificiranih notranjih kontrol, vključno z avtomatskimi kontrolami, za katere smo ocenili, da so z vidika revizije pomembne; - naredili smo analitične postopke; - na podlagi izbranega vzorca smo detajlno preverili ustreznost evidentiranja pripoznanih prihodkov. <p>Pregledali smo tudi informacije v konsolidiranih računovodskih izkazih, da bi ocenili, ali so razkritja v zvezi s prihodki iz pogodb s kupci, ustrezna.</p>

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, vendar ne vključujejo konsolidiranih računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi konsolidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter

- na podlagi poznavanja in razumevanja skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства in pristojnih za upravljanje za konsolidirane računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja skupine.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, kadar ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter veljajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ta tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine.
- Ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo posloводство.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.

- Ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- Pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi s finančnimi informacijami in poslovnimi dejavnostmi družb v skupini, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za usmerjanje, nadziranje in izvajanje revizije skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

S pristojnimi za upravljanje med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah, vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje tudi zagotovimo izjavo, da smo izpolnili ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti in z njimi razpravljamo o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere se lahko upravičeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o ukrepih, sprejetih za odpravo nevarnosti, ali uporabljenih varovalih.

Izmed vseh zadev, o katerih smo razpravljali s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov revidiranega obdobja najpomembnejše in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preperečujeta javno razkritje teh zadev, ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne sporočimo v poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Poročilo o zahtevah Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta (Uredba EU št. 537/2014)

Potrdilo revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizorjevo mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih, vključeno v to poročilo, skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Prepovedane storitve

Potrjujemo, da za družbo in skupino nismo izvajali storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta, revizijska družba pa je izpolnjevala zahteve po neodvisnosti pri revidiranju.

Druge storitve revizijske družbe

Revizijska družba za revidirano družbo in njene odvisne družbe poleg revidiranja računovodskih izkazov ni opravljala nobenih drugih storitev, razen tistih, ki so razkrite v letnem poročilu.

Deloitte.

Imenovanje revizijske družbe in odgovorni pooblaščen revizor

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini delničarjev dne 25.2.2022, predsednica nadzornega sveta pa je pogodbo o revidiranju podpisala dne 15.3.2022. Pogodba je bila sklenjena za obdobje 3 let. Obvezne revizije računovodskih izkazov družbe opravljamo že nepretrgoma od dne 7.6.2017.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Tina Kolenc Praznik.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščen revizorka
Ljubljana, 23. april 2024

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

3.2 Konsolidirani računovodski izkazi

3.2.1 Konsolidirani izkaz finančnega položaja

v EUR

	Pojasnila	31.12.2023	31.12.2022
SREDSTVA			
Nepremičnine, naprave in oprema	1	591.751.611	554.500.449
Naložbene nepremičnine	2	3.529.659	3.531.665
Neopredmetena sredstva	3	85.819.118	101.264.420
Nekratkoročno odloženi stroški		9.087	5.384
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4	17.838	1.457.838
Nekratkoročna posojila	5	1.351.652	1.096.008
Nekratkoročne poslovne terjatve		5.185	3.872
NEKRATKOROČNA SREDSTVA		682.484.150	661.859.636
Nekratkoročna sredstva za prodajo	6	3.480.000	0
Zaloge	7	45.057.143	30.471.089
Dana posojila	5	1.018.345	1.090.847
Kratkoročne poslovne terjatve	8	88.699.112	82.715.262
Druge kratkoročna sredstva	9	2.885.766	2.105.285
Denar in denarni ustrezniki	10	3.509.935	8.575.061
KRATKOROČNA SREDSTVA		144.650.301	124.957.544
SKUPAJ SREDSTVA		827.134.451	786.817.180
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
Osnovni kapital		151.446.841	151.446.841
Kapitalske rezerve		16.902.738	16.902.738
Rezerve iz dobička		201.910.096	208.220.234
Rezerve, nastale zaradi vredn. po pošteni vrednosti		-2.283.901	-2.137.415
Čisti poslovni izid poslovnega leta		11.267.010	-6.097.693
KAPITAL	11	379.242.784	368.334.705
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	12	16.428.971	13.982.007
Druge rezervacije	13	21.359.368	24.927.070
Nekratkoročno odloženi prihodki	14	11.256.923	11.437.651
Nekratkoročne finančne obveznosti	15	165.598.214	177.470.245
Nekratkoročne poslovne obveznosti		87.871	102.955
Odložene obveznosti za davek	26	448.800	0
NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI		215.180.147	227.919.928
Kratkoročne finančne obveznosti	15	123.099.664	90.274.568
Kratkoročne poslovne obveznosti	16	76.700.719	82.257.761
Obveznosti za davek od dobička		1.339.464	211.754
Obveznosti iz pogodb s kupci	17	3.527.825	3.465.624
Druge obveznosti	18	28.043.848	14.352.840
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		232.711.520	190.562.547
SKUPAJ OBVEZNOSTI		447.891.667	418.482.475
SKUPAJ KAPITAL IN OBVEZNOSTI		827.134.451	786.817.180

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida

v EUR

	Pojasnila	2023	2022
Čisti prihodki od prodaje	19	385.600.924	352.558.000
<i>Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem gospodarske javne službe</i>		142.010.139	132.414.150
<i>Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem druge dejavnosti</i>		243.504.282	220.062.218
<i>Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu</i>		86.503	81.632
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve		4.354.180	2.626.617
Drugi poslovni prihodki	20	57.393.285	41.603.791
Kosmati donos iz poslovanja		447.348.389	396.788.408
Stroški blaga, materiala in storitev	21	-238.670.669	-224.255.068
Stroški dela	22	-111.071.124	-97.832.519
Amortizacija	23	-38.814.479	-37.601.148
Drugi poslovni odhodki	24	-37.498.919	-38.842.904
Poslovni izid iz poslovanja		21.293.198	-1.743.231
Finančni prihodki		1.215.388	3.103.923
Finančni odhodki		-9.628.389	-7.037.002
Finančni izid	25	-8.413.001	-3.933.079
Poslovni izid pred davki		12.880.197	-5.676.310
Davek od dobička	26	-1.593.198	-355.620
Čisti poslovni izid poslovnega leta	27	11.286.999	-6.031.930

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

	Pojasnila	2023	2022
Poslovni izid poslovnega leta	27	11.286.999	-6.031.930
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	12	-1.970.120	1.224.115
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev	11	2.040.000	-286.223
Vpliv odloženih davkov	26	-448.800	54.382
Druge sestavine vseobsegajočega donosa		0	258.562
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta, ki v prihodnje ne bo pripoznan v izkazu poslovnega izida		10.908.079	-4.781.094
Skupaj vseobsegajoči donos poslovnega leta		10.908.079	-4.781.094

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov

v EUR

	Pojasnilo	2023	2022
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Čisti poslovni izid		11.286.999	-6.031.930
Prilagoditve za:			
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme, naložbenih nepremičnin in neopredmetenih sredstev	23	38.814.479	37.601.148
Konsolidacijska knjižba zmanjšanja stroškov najema koncesijske infrastrukture	15	-12.005.125	-12.301.410
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme, naložbenih nepremičnin in neopredmetenih sredstev	20	-300.595	-137.457
Oslabitev, odpis in odprava oslavitve sredstev	20,24	5.461.577	2.034.221
Neto zmanjšanje /oblikovanje rezervacij in odloženih prihodkov	12,13,14	1.976.860	684.588
Prihodki iz naslova brezplačno pridobljenih sredstev	20	-381.227	-550.877
Prihodki iz usredstvenih lastnih storitev		-2.634.388	-2.449.833
Konsolidacijska knjižba prihodki iz povezanih najemov		334.156	335.457
Drugi nedenarni prihodki		157.736	-892.511
Odhodki za vnaprej vračunane stroške		25.253.619	32.157.112
Konsolidacijska knjižba odprava pripisa učinkov posk. zagonov na investicijo	1	1.565.904	0
Neto finančni (prihodki)/odhodki	25	7.764.902	3.733.091
Davek od dobička in prihodki (odhodki) iz naslova odloženih davkov	26	1.593.198	355.620
Denarni tok iz poslovanja pred spremembami obratnega kapitala		78.888.095	54.537.219
Sprememba stanja poslovnih terjatev		4.119.253	-2.830.848
Sprememba stanja zalog		-14.778.436	-12.138.700
Sprememba stanja poslovnih dolgov		-14.483.597	8.260.838
Sprememba stanja kratkoročno odloženih prihodkov, vračunanih stroškov in rezervacij		-952.163	-2.110.766
Spremembe čistih obratnih sredstev		-26.094.943	-8.819.476
Denarni tokovi pri poslovanju		52.793.152	45.717.743
Izdatki za davek od dobička		-378.207	370.953
Čisti denarni tok iz poslovanja		52.414.945	46.088.696
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejemki od dobljenih obresti		168.973	319
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme		282.078	8.279
Prejemki od prodaje neopredmetenih sredstev		0	94.421
Prejemki od prodaje finančnih naložb		1.145.957	1.517.558
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	3	-24.470.739	-17.226.075
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	1	-60.636.782	-73.688.581
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	2	-2.515	-13.252
Izdatki za pridobitev finančnih naložb		-675.277	-647.754
Čisti denarni tok iz naložbenja		-84.188.305	-89.955.085
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Prejemki od vplačanega kapitala		0	258.562
Prejemki od prejetih posojil		255.862.131	164.709.366
Izdatki za obresti, ki se nanašajo na financiranje		-4.900.321	-677.755
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti		-224.253.576	-119.260.935
Čisti denarni tok iz financiranja		26.708.234	45.029.238
Čisto povečanje/(zmanjšanje) denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		-5.065.126	1.162.849
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta		8.575.061	7.412.212
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		3.509.935	8.575.061

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2.5 Konsolidirani izkaz gibanja kapitala

➤ Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto 2023

v EUR

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni poslovni izid	Poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
Novo stanje 1. januar 2023	151.446.841	16.902.738	1.452.067	206.768.167	-2.137.415	0	-6.097.693	368.334.705
Izplačilo dobička	0	0	0	0	0	0	0	0
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0
Čisti poslovni izid tekočega leta	0	0	0	0	0	0	11.286.999	11.286.999
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev	0	0	0	0	1.591.200	0	0	1.591.200
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	0	0	0	0	-1.970.120	0	0	-1.970.120
Prenos aktuarskih izgub	0	0	0	-212.445	232.434	0	-19.989	0
Celotni vseobsegajoči donos	0	0	0	-212.445	-146.486	0	11.267.010	10.908.079
Pokrivanje izgube iz drugih rezerv iz dobička	0	0	0	-6.097.693	0	0	6.097.693	0
Spremembe v kapitalu	0	0	0	-6.097.693	0	0	6.097.693	0
Stanje 31. decembra 2023	151.446.841	16.902.738	1.452.067	200.458.029	-2.283.901	0	11.267.010	379.242.784

➤ Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto 2022

v EUR

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni poslovni izid	Poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
Novo stanje 1. januar 2022	151.446.841	16.902.738	1.452.067	215.150.573	-3.432.616	0	-8.403.804	373.115.799
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0
Čisti poslovni izid tekočega leta	0	0	0	0	0	0	-6.031.930	-6.031.930
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev	0	0	0	0	-231.841	0	0	-231.841
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	0	0	0	0	1.224.115	0	0	1.224.115
Prenos aktuarskih izgub	0	0	0	21.398	302.927	0	-65.763	258.562
Celotni vseobsegajoči donos	0	0	0	21.398	1.295.201	0	-6.097.693	-4.781.094
Pokrivanje izgube iz drugih rezerv iz dobička	0	0	0	-8.403.804	0	0	8.403.804	0
Spremembe v kapitalu	0	0	0	-8.403.804	0	0	8.403.804	0
Stanje 31. decembra 2022	151.446.841	16.902.738	1.452.067	206.768.167	-2.137.415	0	-6.097.693	368.334.705

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.3 Razkritja postavk v računovodskih izkazih

3.3.1 Poročevalska družba

JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., družba za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: »Javni holding« ali »obvladujoča družba«) in njene odvisne družbe predstavljajo Skupino Javni holding Ljubljana (v nadaljevanju: »Skupina«).

Javni holding je družba z omejeno odgovornostjo s sedežem na Verovškovi ulici 70, 1000 Ljubljana, Slovenija, ustanovljena in delujoča v Sloveniji.

Na dan 31. 12. 2023 sestavljajo osnovni kapital družbe osnovni vložki naslednjih družbenikov:

Družbenik	Vrednost osnovnega vložka	Delež družbenika
Mestna občina Ljubljana	132.243.381,56 EUR	87,32 %
Občina Medvode	5.815.558,69 EUR	3,84 %
Občina Brezovica	4.179.932,81 EUR	2,76 %
Občina Dobrova – Polhov Gradec	3.271.251,77 EUR	2,16 %
Občina Škofljica	2.726.043,14 EUR	1,80 %
Občina Dol pri Ljubljani	1.908.230,20 EUR	1,26 %
Občina Horjul	1.302.442,83 EUR	0,86 %
Skupaj	151.446.841,00 EUR	100,00 %

Glavne dejavnosti Skupine so izvajanje gospodarskih javnih služb, s čimer se zagotavljajo osnovni pogoji za zagotavljanje javnih dobrin prebivalcev v Mestni občini Ljubljana in šestih primestnih občinah.

V letu 2023 in 2022 so Skupino sestavljale obvladujoča družba in 3 odvisne družbe:

	Delež v kapitalu
JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o.	100 %
JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o.	100 %
JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o.	100 %

Glasovalne pravice obvladujoče družbe so enake deležu v kapitalu. Kapital in glasovalne pravice na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2022 v vseh odvisnih družbah znašajo 100 %.

3.3.2 Podlage za sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov

a) Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Na dan izkaza finančnega položaja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji v računovodskih usmeritvah Skupine ni razlik med uporabljenimi MSRP in MSRP, ki jih je sprejela Evropska unija.

Odvisne družbe v Skupini so izdelale računovodske izkaze v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Razlike med MSRP uporabljenimi pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov in SRS uporabljenimi pri pripravi računovodskih izkazov odvisnih družb, so naslednje:

- izkazovanje koncesijskih pogodb in pogodb o uporabi koncesijske infrastrukture,
- izkazovanje stavbne pravice,
- izkazovanje sredstev s strani nedržavnih subjektov, ki ni vezano na izpolnitev nasprotne obveze,
- prevrednotenje terjatev zaradi njihove oslabitve,
- izkazovanje obveznosti iz pogodb s kupci,
- izkazovanje učinkov iz naslova preizkušanja delovanja naprav in opreme v pridobivanju.

Računovodski izkazi Skupine so pripravljani ob predpostavki časovno neomejenega delovanja. Skupina načrtuje, da bo v prihodnjih letih presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi zmanjšala s predvideno višjo dobičkonosnostjo poslovanja (predvsem iz naslova zagona investicije v PPE-TOL), posledično se bo lahko tudi razdolževala, poleg tega je načrtovano refinanciranje kratkoročnih finančnih obveznosti na daljšo ročnost.

b) Podlage za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljani ob upoštevanju izvirnih vrednosti, medtem ko se poštena vrednost upošteva pri naslednjih finančnih instrumentih:

- izpeljani finančni instrumenti,
- finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida,
- finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa.

Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v točki 3.3.4.

c) Funkcijska in predstavitevna valuta

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni in predstavljeni v evrih, ki je funkcijska valuta obvladujoče družbe in vseh odvisnih družb. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na eno enoto. Zaradi zaokroževanja lahko v računovodskih izkazih in pojasnilih k njim prihaja do zaokroževalnih razlik.

d) Tuje valute

Posli v tuji valuti se preračunajo v evre po referenčnem tečaju ECB na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti ob koncu poslovnega leta, se preračunajo v evre po takrat veljavnem referenčnem tečaju ECB. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po referenčnem tečaju ECB na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Nedenarne postavke, izražene v tuji valuti in izmerjene po izvorni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju na dan posla. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot finančni prihodek ali odhodek.

e) Pomembnost

Pomembne postavke v izkazu finančnega položaja so tiste, ki na bilančni datum presegajo 1 % vrednosti sredstev, kar na dan 31. 12. 2023 znaša 8.271.345 EUR (31. 12. 2022: 7.868.172 EUR). Pomembne postavke izkaza poslovnega izida so tiste, ki presegajo 1 % vrednosti vseh prihodkov v poslovnem letu, kar za leto 2023 znaša 4.485.638 EUR (2022: 3.998.923 EUR).

f) Uporaba pomembnih ocen in presoje

Poslovodstvo Skupine v skladu z MSRP pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov uporablja presoje, ocene in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov. Ocene in predpostavke temeljijo na prejšnjih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah razumejo kot utemeljeni in na podlagi katerih poslovodstvo presoja o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ocene in navedene predpostavke se redno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo le za obdobje, v katerem se ocena popravi, če vpliva zgolj na to obdobje. Lahko se pripoznajo za obdobje popravka in prihodnja leta, če popravek vpliva tako na tekoče, kot na prihodnja leta.

Ocene in predpostavke so prisotne predvsem pri naslednjih presojah:

- Doba koristnosti neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in opreme

Poslovodstvo mora določiti oceno dobe koristnosti. Ocenjena doba koristnosti sredstva, podvrženega amortiziranju, predstavlja ocenjena doba, v kateri se bo to sredstvo uporabljalo. Skupina pri ocenjevanju dobe koristnosti sredstev upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve uporabe. Skupina letno preverja dobo koristnosti za primer, če bi prišlo do spremenjenih okoliščin in bi bila potrebna sprememba dobe koristnosti in s tem sprememba stroškov amortizacije.

- Pravice do uporabe infrastrukture koncesijske dejavnosti

Skupina je sprejela naslednje računovodske presoje, ki pomembno vplivajo na določitev zneska pravic do uporabe in obveznosti za infrastrukturo koncesijske dejavnosti:

- neopredmeteno dolgoročno sredstvo se identificira na osnovi koncesijske pogodbe;
- doba koristnosti teh neopredmetenih sredstev je vezana na trajanje koncesijske pogodbe;
- diskontna stopnja je določena v višini obrestne mere, ugotovljene na dan sklenitve pogodbe, kot bi jo Skupina dosegla pri najetju posojila za pridobitev podobnih sredstev.

Več o knjigovodskih vrednostih pravic do uporabe infrastrukture koncesijske dejavnosti je navedeno v Pojasnilu 3.

- Pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev

Skupina je sprejela naslednje računovodske presoje, ki pomembno vplivajo na določitev zneska pravic do uporabe in obveznosti iz najemov:

- pogodba se identificira kot pravica do uporabe sredstva iz najema, če se z njo prenaša pravica do uporabe identificiranega sredstva za določeno obdobje;
- doba koristnosti pravic do uporabe nepremičnin, naprav in opreme je opredeljena na podlagi obdobja, v katerem najema ni mogoče odpovedati, upoštevajoč obdobje, za katerega velja možnost podaljšanja najema, in obdobja, za katerega velja možnost odpovedi najema;
- diskontna stopnja je določena v višini obrestne mere, ugotovljene na dan sklenitve pogodbe, kot bi jo Skupina dosegla pri najetju posojila za pridobitev podobnih sredstev.

Več o knjigovodskih vrednostih pravic do uporabe nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev je navedeno v Pojasnilih 1 in 3.

- Preizkus oslabitve sredstev

Test slabitve nepremičnin, naprav in opreme temelji na ocenjevanju nadomestljive vrednosti nepremičnin, naprav in opreme, ki jo opravi preizkušeni ocenjevalec vrednosti nepremičnin in premičnin. Pri tem uporablja način tržnih primerjav in na donosu zasnovan način ter predpostavke, vezane na ta dva načina. Spremembe predpostavk lahko povzročijo potrebo po

oslabitvi sredstva ali odpravo oslabitve. Več o knjigovodskih vrednostih nepremičnin, naprav in opreme je navedeno v Pojasnilu 1.

- Ocenjevanje poštene vrednosti sredstva

Poštena vrednost se ugotavlja pri finančnih sredstvih, izmerjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in pri izpeljanih finančnih inštrumentih. Več o finančnih sredstvih Skupine, izmerjenih po pošteni vrednosti, je zapisano v Pojasnilu 4.

- Popravki vrednosti terjatev

Popravek vrednosti terjatev se oblikuje na osnovi pričakovanih kreditnih izgub za celotno trajanje poslovnih terjatev (vseživljenjske kreditne izgube).

Uporabljeni kriteriji za oblikovanje popravka vrednosti terjatev so navedeni v točki 3.3.3 h, knjigovodske vrednosti terjatev pa v Pojasnilu 8.

- Rezervacije

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine se oblikujejo na podlagi aktuarskega izračuna, ki temelji na različnih predpostavkah, kot so diskontna stopnja, stopnja fluktuacije, ocena rasti plač in nagrad. Ocena se ob spremembi teh predpostavk in dolgoročnosti v prihodnosti lahko spremeni in vodi do povečanja ali zmanjšanja rezervacij iz tega naslova. Več o predpostavkah, uporabljenih pri izračunu rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ter knjigovodski vrednosti je navedeno v Pojasnilu 12.

Rezervacije za obveznosti vrednostno pomembnih tožb Skupina oblikuje glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano verjetno višino, če dejanski zahtevak še ni znan. Odločitev glede oblikovanja rezervacije za posamezno tožbo družbe Skupina sprejme glede na verjetnost izida spora in dejanskega stanja. Rezervacije za predvidene obveznosti za zapiranje odlagališča in obveznosti po zaprtju odlagališča Skupina oblikuje glede na oceno stroškov in ob upoštevanju časovne vrednosti denarja. Več o uporabljenih predpostavkah in knjigovodskih vrednostih v Pojasnilu 13.

- Odloženi davki

Ob sestavitvi bilance stanja Skupina ponovno oceni prej nepripoznane terjatve za odloženi davek in jih pripozna, če je verjetno, da bo prihodnji obdavčljivi dobiček omogočil uporabo terjatev za odloženi davek. Skupina zmanjša knjigovodsko vrednost terjatev za odloženi davek, če ni več verjetno, da bo na razpolago dovolj obdavčljivega dobička. Vsako takšno zmanjšanje se odpravi, če postane verjetno, da bo na razpolago zadosten obdavčljivi dobiček. Več o predpostavkah in knjigovodskih vrednostih odloženih davkov v Pojasnilu 26.

g) Novi sprejeti standardi, sprememb obstoječih standardov in pojasnila, ki so stopili v veljavo 1. januarja 2023

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklih letih, z izjemo novo sprejetih in dopolnjenih standardov ter pojasnil, ki sta jih izdala Odbor za mednarodne računovodske standarde oziroma Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja in katere je sprejela Evropska unija. V tekočem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, in sicer:

- **MSRP 17: Zavarovalne pogodbe**

Standard velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje. To je celovit nov računovodski standard za zavarovalne pogodbe, ki zajema priznanje in merjenje, predstavljanje in razkrivanje. MSRP 17 se uporablja za vse vrste izdanih zavarovalnih pogodb ter za nekatera jamstva in finančne instrumente s pogodbami o diskrecijski udeležbi. Skupina

ne izdaja pogodb na podlagi MSRP 17, zato uporaba tega standarda ne vpliva na finančno uspešnost, finančni položaj ali denarne tokove Skupine.

- **MRS 1 Predstavljanje računovodskih izkazov in Napotki za uporabo MSRP v praksi št. 2: Razkrivanje računovodskih usmeritev (spremembe)**

Spremembe veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje. Spremembe zagotavljajo smernice za uporabo presojanja bistvenosti za razkritja računovodskih usmeritev. Predvsem spremembe MRS 1 nadomeščajo zahtevo po razkritju »pomembnih« računovodskih usmeritev z zahtevo po razkritju »bistvenih« računovodskih usmeritev. Skupina je to že upoštevala pri pripravi Konsolidiranega letnega poročila za leto 2023. V napotkih za uporabo so dodani tudi napotki in ponazoritveni primeri za pomoč pri uporabi koncepta bistvenosti pri presojanju razkrivanja računovodskih usmeritev.

- **MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake: Opredelitev računovodskih ocen (spremembe)**

Spremembe začnejo veljati za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje, in se uporabljajo za spremembe računovodskih usmeritev in spremembe računovodskih ocen, ki se pojavijo na začetku obdobja ali po njem. Spremembe uvajajo novo opredelitev računovodskih ocen, opredeljenih kot denarni zneski v računovodskih izkazih, za katere je značilna negotovost pri merjenju, če ne izhajajo iz popravka napake iz preteklih obdobj. Spremembe pojasnjujejo tudi, kakšne so spremembe računovodskih ocen in kako se te razlikujejo od sprememb računovodskih usmeritev in popravkov napak.

- **MRS 12 Davek iz dobička: Odloženi davek v zvezi s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz ene transakcije (spremembe)**

Spremembe veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje. Spremembe omejujejo področje uporabe in dodatno pojasnjujejo področje izjem pri začetnem pripoznanju skladno z MRS 12 in določajo, kako bi morala podjetja obračunati odloženi davek, povezan s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz ene transakcije, kot so najemi in obveznosti razgradnje. Spremembe pojasnjujejo, da je pri plačilih, s katerimi se poravna obveznost, odbitna za davčne namene, ob upoštevanju veljavne davčne zakonodaje potrebna presoja, ali se takšni odbitki za davčne namene pripišejo obveznosti ali povezani komponenti sredstev. V skladu s spremembami se izjema začetnega pripoznanja ne uporablja za transakcije, ki ob začetnem pripoznanju povzročajo enake obdavčljive in odbitnečasne razlike. Uporablja se samo, če pripoznanje najetega sredstva in obveznosti iz najema (ali elementa obveznosti za razgradnjo in sredstva za razgradnjo) povzroči obdavčljive in odbitnečasne razlike, ki niso enake.

- **MRS 12 Davek od dohodka: Mednarodna davčna reforma – vzorčna pravila drugega stebra (spremembe)**

Spremembe začnejo veljati takoj po izdaji, vendar nekatere zahteve po razkritju začnejo veljati pozneje. Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) je decembra 2021 objavila vzorčna pravila drugega stebra, da bi zagotovila, da bi za velika multinacionalna podjetja veljala najmanj 15-odstotna davčna stopnja. Odbor za mednarodne računovodske standarde je 23. maja 2023 izdal Mednarodno davčno reformo – drugi steber – vzorčna pravila – spremembe MRS 12. Spremembe uvajajo obveznočasno izjemo pri obračunavanju odloženih davkov, ki izhajajo iz izvajanja vzorčnih pravil drugega stebra v posameznih državah, in zahteve po razkritju za zadevna podjetja glede morebitne izpostavljenosti davkom iz dobička iz drugega stebra. Spremembe zahtevajo, da se za obdobja, v katerih je zakonodaja drugega stebra (vsebinsko) sprejeta, vendar še ne velja, razkrijejo znane ali razumno ocenljive informacije, ki uporabnikom računovodskih izkazov pomagajo razumeti izpostavljenost podjetja, ki izhaja iz davka od dohodka drugega stebra. Za izpolnjevanje teh zahtev mora podjetje razkriti

kvalitativne in kvantitativne informacije o svoji izpostavljenosti davkom od dohodka v okviru drugega stebra ob koncu obdobja poročanja. Razkritje tekočih davčnih odhodkov, povezanih z davki od dohodka po drugem stebri, in razkritja v zvezi z obdobji pred začetkom veljavnosti zakonodaje se zahtevajo za letno obdobje poročanja, ki se začne teči 1. januarja 2023 ali pozneje, vendar se ne zahteva za nobeno medletno obdobje, ki se konča 31. decembra 2023 ali pozneje.

Na novo sprejeti standardi in spremembe obstoječih standardov niso imeli bistvenega vpliva na računovodske usmeritve Skupine.

h) Novi standardi in pojasnila, relevantni za Skupino, ki še niso v veljavi

- **MRS 1 Predstavljanje računovodskih izkazov: razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali nekratkoročne (spremembe)**

Spremembe veljajo za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje, pri čemer je dovoljena uporaba pred tem datumom, in jih je treba skladno z MRS 8 uvesti za nazaj. Cilj sprememb je pojasniti načela iz MRS 1 za razvrstitev obveznosti kot kratkoročnih ali nekratkoročnih. Spremembe pojasnjujejo pomen pravice do odložitve poravnave, zahteve, da ta pravica obstaja ob koncu obdobja poročanja, da namen upravljanja ne vpliva na razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali nekratkoročne, da možnosti nasprotne stranke, ki bi lahko privedle do poravnave s prenosom lastnih kapitalskih instrumentov subjekta, ne vplivajo na razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali nekratkoročne. Spremembe tudi določajo, da bodo na razvrstitev obveznosti vplivale samo zaveze, ki jih mora subjekt izpolniti na datum poročanja ali pred njim. Dodatna razkritja se zahtevajo tudi za nekratkoročne obveznosti iz naslova posojilnih aranžmajev, za katere veljajo zaveze, ki jih je treba izpolniti v 12 mesecih po obdobju poročanja.

- **MSRP 16 Najemi: Obveznost iz najema pri prodaji in povratnem najemu (spremembe)**

Spremembe veljajo za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje, pri čemer je dovoljena uporaba pred tem datumom. Namen sprememb je izboljšati zahteve, ki jih prodajalec – najemnik uporablja pri merjenju obveznosti iz najema pri poslih prodaje in povratnega najema iz MSRP 16, hkrati pa se s tem ne spreminja obračunavanje najemov, ki niso povezani s prodajo in povratnim najemom. Prodajalec – najemnik predvsem določi »plačila najemnin« ali »popravljenplačila najemnin«, tako da prodajalec – najemnik ne bi pripoznal nobenega zneska dobička ali izgube, ki se nanaša na pravico do uporabe, ki jo ohrani. Z uporabo teh zahtev se prodajalcu – najemniku v poslovnem izidu ne prepreči pripoznanja dobička ali izgube v zvezi z delno ali popolno prekinitvijo najema. Prodajalec – najemnik skladno z MRS 8 uporablja spremembo za nazaj za posle prodaje in povratnega najema, sklenjene po datumu začetne uporabe, pri čemer je to začetek letnega obdobja poročanja, v katerem je subjekt prvič uporabil MSRP 16.

Skupina sprememb standardov, ki še niso stopili v veljavo, ni predčasno uporabila in ocenjuje, da v obdobju začetne uporabe ne bodo imele pomembnega vpliva na računovodske izkaze.

i) Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS, vendar jih EU še ni sprejela

- **MRS 7 Izkaz denarnih tokov in MSRP 7 Razkritje finančnih instrumentov Dogovori o financiranju dobaviteljev (spremembe)**

Spremembe veljajo za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje, pri čemer je dovoljena uporaba pred tem datumom. Spremembe dopolnjujejo zahteve iz MSRP in zahtevajo, da podjetje razkrije pogoje dogovorov o financiranju dobaviteljev. Poleg tega morajo podjetja na začetku in koncu poročevalskega obdobja razkriti knjigovodske vrednosti

finančnih obveznosti iz dogovorov o financiranju dobaviteljev in postavke, v katerih so te obveznosti predstavljene, ter knjigovodske vrednosti finančnih obveznosti in postavk, za katere so ponudniki financiranja že poravnali ustrezne poslovne obveznosti. Podjetja morajo razkriti tudi vrsto in učinek nedenarnih sprememb knjigovodskih vrednosti finančnih obveznosti iz dogovorov o financiranju dobaviteljev, zaradi katerih knjigovodske vrednosti finančnih obveznosti niso primerljive. Poleg tega spremembe zahtevajo, da podjetje na začetku in koncu obdobja poročanja razkrije razpon datumov plačil za finančne obveznosti do ponudnikov financiranja in za primerljive poslovne obveznosti, ki niso del teh dogovorov.

- **MRS 21 Vplivi sprememb deviznih tečajev: Nezmožnost menjave (spremembe)**

Spremembe veljajo za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2025 ali pozneje, pri čemer je dovoljena uporaba pred tem datumom. Spremembe določajo, kako naj subjekt oceni, ali je valuto mogoče menjati, in kako naj v primeru nezmožnosti menjave določi promptni menjalni tečaj. Šteje se, da je valuto mogoče zamenjati v drugo valuto, če lahko podjetje drugo valuto pridobi v obdobju, v katerem je dopuščena običajna upravna zamuda, in s tržnim ali menjalnim mehanizmom, pri katerem bi ob menjavi valut nastale izvršljive pravice in obveznosti. Če valute ni mogoče zamenjati v drugo valuto, mora podjetje oceniti promptni menjalni tečaj na datum merjenja. Cilj podjetja pri ocenjevanju promptnega menjalnega tečaja je odražati tečaj, po katerem bi bil na datum merjenja izveden redni menjalni posel med udeleženci na trgu v prevladujočih gospodarskih razmerah. V spremembah je navedeno, da lahko podjetje uporabi opazovani menjalni tečaj brez prilagoditve vrednosti ali druge tehnike ocenjevanja.

- **Sprememba MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali prispevek sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom**

Spremembe naslavlja priznane neskladje med zahtevami MSRP 10 in tistimi iz MRS 28 pri obravnavanju prodaje ali razdelitve sredstev med lastnikom in pridruženo družbo ali skupnim podvigom. Glavna posledica sprememb je, da se celotni dobiček ali izguba pripozna, če transakcija vključuje obrat (ne glede na to, ali je del odvisnega podjetja ali ne). Delni dobiček ali izguba se pripozna, če transakcija vključuje sredstva, ki ne predstavljajo obrata, tudi če so ta sredstva deponirana v odvisnem podjetju. Upravni odbor UOMRS je decembra 2015 odložil datum začetka veljavnosti te spremembe za nedoločen čas do zaključka svojega raziskovalnega projekta o kapitalski metodi.

Skupina predvideva, da uvedba teh sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze.

3.3.3 Pomembne informacije o računovodskih usmeritvah

Skupina je v računovodskih izkazih dosledno uporabila opredeljene računovodske usmeritve za vsa predstavljena obdobja.

a) Osnove za konsolidiranje

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni na osnovi računovodskih izkazov družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in njenih odvisnih družb.

➤ **Odkvisne družbe**

Odkvisne družbe so družbe, ki jih obvladuje Skupina. Obvladovanje obstaja, ko je naložbenik izpostavljen ali upravičen do spremenljivih donosov podjetja, v katero ima možnost vplivati na zadevni donos na podlagi svojega obvladovanja družbe, v katero naložbi, oziroma prejemnik finančne naložbe in obstaja povezava med vplivom in donosom.

Računovodski izkazi odkvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze Skupine od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma ko preneha.

➤ **Posli, izvzeti iz konsolidiranih računovodskih izkazov**

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena stanja, nerealizirani dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj Skupine. Nerealizirani dobički iz poslov s pridruženimi družbami (obračunanimi po kapitalski metodi) se izločijo le do obsega deleža Skupine v teh družbah. Nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički, pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

➤ **Pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov so uporabljene naslednje predpostavke:**

- Predpostavka enotne družbe; konsolidirani računovodski izkazi Skupine prikazujejo premoženjsko, finančno stanje in poslovni izid ter spremembe finančnega položaja in gibanje lastniškega kapitala skupine družb, kot da gre za eno družbo. Pri tem so upoštevani naslednji postopki in učinki konsolidiranja:
  - finančne naložbe obvladujoče družbe v odkvisne družbe so bile pri konsolidiranju izločene in njim ustrezni del kapitala odkvisnih družb,
  - medsebojne poslovne terjatve in obveznosti v skupini povezanih družb so bile pobotane,
  - poslovni in finančni prihodki, ki izhajajo iz razmerij med povezanimi družbami v skupini, so v konsolidiranem izkazu poslovnega izida izločeni, prav tako tudi njim ustrezni poslovni in finančni odhodki.
- Predpostavka izkazovanja resničnega premoženjskega in finančnega stanja ter poslovnega izida;
- Predpostavka popolnosti Skupine;
- Predpostavka popolnosti vsebine računovodskih izkazov in enotnega zajemanja vanje;
- Predpostavka enakega datuma;
- Predpostavka dosledne stanovitnosti metod konsolidiranja;
- Predpostavka jasnosti in preglednosti;
- Predpostavka gospodarnosti;
- Predpostavka pomembnosti.

b) Neopredmetena sredstva

Skupina pripozna neopredmeteno sredstvo, ko je verjetno, da bodo v Skupino pritekale z njimi povezane gospodarske koristi in ko je mogoče zanesljivo izmeriti njihovo nabavno vrednost.

Neopredmetena sredstva se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vštevajo obresti in stroški izposojanja od pridobljenih posojil za pridobitev teh sredstev.

Neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti se po začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve. Dolgoročne premoženjske pravice so sredstva s končnimi dobami koristnosti,

emisijski kuponi in avtorske pravice pa so neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti.

Pravice do uporabe neopredmetenih sredstev se pripoznajo na enak način kot pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme (točka 3.3.3 c).

Skupina prejete emisijske kupone od države pripozna med neopredmetenimi sredstvi v vrednosti po 1 evro za vsak emisijski kupon. Skupina emisijske kupone, ki jih kupi zaradi izpolnitve obveznosti do države za predajo emisijskih kuponov pripozna med neopredmetenimi sredstvi po nabavni vrednosti. Za vrednost proizvedenih emisij na koncu poslovnega leta Skupina oblikuje obveznost do države za predajo emisijskih kuponov. Če Skupina na koncu poslovnega leta nima dovolj emisijskih kuponov za poravnavo obveznosti do države za predajo emisijskih kuponov, dodatno vračuna poslovne odhodke. Obveznost do države za predajo emisijskih kuponov poravna z izročitvijo emisijskih kuponov. Konec poslovnega leta Skupina preveri morebitne znake oslabitve za kupljene emisijske kupone.

Skupina spremlja in letno preverja dobe koristnosti in preostalo vrednost pomembnejših neopredmetenih sredstev in pravic do uporabe neopredmetenih sredstev ter jih, če so pričakovanja pomembno drugačna od ocen amortizacijske stopnje, preračuna za sedanje in bodoča obdobja. Učinek take spremembe Skupina predstavi v pojasnilih za poslovno leto, v katerem je prišlo do nje.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva. Glede na zahteve MRS 16 se amortizacija začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. V Skupini se amortizacija začne obračunavati s prvim dnevom naslednjega meseca, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Skupina ocenjuje, da so razlike zaradi takšnega načina obračunavanja nepomembne.

➤ Dobe koristnosti za neopredmetena sredstva

	Metoda amortiziranja	Doba koristnosti
Programska oprema	Enakomerna časovna	2-14 let
Stavbne pravice	Enakomerna časovna	5-99 let
Pravice do uporabe programske oprema	Enakomerna časovna	2 leti

• Pravica do uporabe infrastrukture koncesijske dejavnosti

Skupina pripozna neopredmeteno dolgoročno sredstvo, ki izhaja iz koncesijskih pogodb, ko je upravičena zaračunati uporabo koncesijske infrastrukture. Neopredmeteno dolgoročno sredstvo, prejeto kot plačilo za storitve gradnje ali nadgradnje v okviru koncesijske pogodbe se ob začetnem pripoznanju izmeri po pošteni vrednosti. Po začetnem pripoznanju se neopredmeteno dolgoročno sredstvo meri po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in morebitno nabrano izgubo zaradi oslabitve. Življenjska doba pravice je vezana na trajanje koncesijske pogodbe.

Skupina pravico do uporabe koncesijske infrastrukture na osnovi pogodbe z občinami pripozna kot neopredmeteno sredstvo v višini diskontiranih obveznosti iz teh pogodb. Obveznosti se diskontirajo na osnovi prihodnjih denarnih tokov v obdobju trajanja pogodb z obrestnimi merami, ugotovljenimi v času sklenitve pogodbe, kot bi jih Skupina dosegla pri najetju posojila za pridobitev podobnih sredstev oziroma z objavljenimi obrestnimi merami Banke Slovenije (tabela Obrestne mere monetarnih finančnih inštitucij – nova posojila nefinančnim družbam po originalni zapadlosti v domači valuti), za mesec sklenitve pogodbe. V kolikor Banka Slovenije obrestnih mer za mesec sklenitve pogodbe še ni objavila, se upoštevajo zadnje objavljene obrestne mere.

c) Nepremičnine, naprave in oprema

Skupina pripozna nepremičnine, naprave ali opremo, ko je verjetno, da bodo v Skupino pritekale z njimi povezane gospodarske koristi in ko je mogoče zanesljivo izmeriti njihovo nabavno vrednost.

Nepremičnine, naprave in oprema se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vključijo vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstev za nameravano uporabo. V nabavno vrednost se vštevajo obresti in stroški izposojanja od pridobljenih posojil za pridobitev teh sredstev.

Pomembnejše nepremičnine, naprave in oprema so zgradbe in proizvodna oprema, lahko vključujejo tudi oceno stroškov razgradnje, odstranitve in obnovitve nahajališča. Ocenjeni stroški razgradnje, odstranitve in obnovitve nahajališča se izkažejo kot del nabavne vrednosti sredstva in se amortizirajo v njegovi preostali dobi koristnosti. Znesek rezervacij, potrebnih za vzpostavitev prvotnega stanja, diskontiran na sedanjo vrednost, se izkaže med nekratkoročnimi rezervacijami.

Nabavna vrednost nepremičnin, naprav in opreme, zgrajenih ali izdelanih v Skupini vključuje stroške materiala, neposredne stroške dela in ustrezen del splošnih stroškov. Stroški gradnje ali izdelave, ki so vključeni v nabavno vrednost, se pripoznajo kot usredstveni lastni proizvodi in storitve.

Če je nabavna vrednost sredstva sestavljena iz več delov, Skupina razporedi nabavno vrednost takšnega sredstva na njegove pomembnejše dele, ki imajo lahko različno dobo koristnosti in posebej amortizira vsak tak del. Zemljišča so obravnavana ločeno in se ne amortizirajo.

Usredstveni stroški zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo. Skupina po skrbnikih projektov nadzoruje, da se kapitalizirajo le stroški, ki sledijo opredeljenim merilom.

Predvideni stroški rednih popravil večjih vrednosti za pomembnejša sredstva se obravnavajo kot deli teh sredstev in se amortizirajo po stopnji, ki zagotavlja, da bo ocenjeni znesek nadomeščen do časa, ko bodo stroški popravil večjih vrednosti dejansko nastali.

- Stroški izposoje

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstvovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo, ko nastanejo stroški izposojanja in ko se začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo ali prodajo.

Skupina spremlja in letno preverja dobo koristnosti in preostalo vrednost pomembnejših sredstev ter jih, če so pričakovanja pomembno drugačna od ocen amortizacijske stopnje, preračuna za sedanje in bodoča obdobja. Učinek take spremembe Skupina predstavi v pojasnilih za poslovno leto, v katerem je prišlo do nje.

Za 1. in 2. fazo enovitega IV. in V. odlagalnega polja Skupina obračunava amortizacijo po funkcionalni metodi glede na dobo koristnosti in uporabo tega polja. Stopnja amortizacije je odvisna od količine odloženih odpadkov skupaj z materialom za vgradnjo.

V nadaljevanju je podan pregled osnovnih dob koristnosti oziroma amortizacijskih stopenj pomembnejših skupin amortizljivih sredstev.

➤ Dobe koristnosti za nepremičnine, naprave in opremo

	Metoda amortiziranja	Stopnja amortizacije	Doba koristnosti NNO, NS in NN
Zgradbe	Enakomerna časovna		8-84 let
Plinovodno, vročevodno in parovodno omrežje	Enakomerna časovna		25-35 let
Kanalsko in vodovodno omrežje	Enakomerna časovna		20-50 let
Gradbeni objekti - I., II. in III. odlagalno polje	Enakomerna časovna		37 let 3 mes-39 let in 10 mes
Gradbeni objekti - IV. in V. odlagalno polje - 1. in 2. faza	Funkcionalna	0,06-1,70	
Gradbeni objekti - finančna jamstva - gornja plast	Enakomerna časovna		34 let 11 mes
Avtobusi, vozila, tovornjaki, cisterne	Enakomerna časovna		6-17 let
Računalniška strojna oprema	Enakomerna časovna		2-14 let in 3 mes
Druga oprema	Enakomerna časovna		1 leto 3 mes-40 let

Stroški, ki povečajo prihodnje koristi oziroma podaljšajo dobo koristnosti nepremičnin, naprav ali opreme, povečajo njegovo nabavno vrednost. Vsi ostali stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko nastanejo.

Prvotno ocenjene dobe koristnosti družbe se spremenijo pri obstoječih sredstvih, kadar se z investicijskim vlaganjem doseže sprememba dobe koristnosti posameznega sredstva.

Popravek vrednosti, ki je povezan z amortizacijo, se ne ugotavlja pri zemljiščih, umetniških delih in sredstvih v gradnji ali izdelavi do njihove usposobitve za uporabo.

Pomembne nepremičnine, naprave in oprema se prevrednotujejo zaradi oslabitve praviloma takoj, sicer pa najmanj takrat, ko njihova knjigovodska vrednost presega ugotovljeno nadomestljivo vrednost za več kot 20 %. Vrednotenje se praviloma zaupa pooblaščenim cenilcem.

Nadomestljive vrednosti se ugotavljajo, če se okoliščine poslovanja bistveno spremenijo. Za bistveno spremembo okoliščin poslovanja se šteje tista, zaradi katere se predpostavke, uporabljene pri ocenjevanju vrednosti pri uporabi ali čiste prodajne vrednosti, spremenijo za več kot 20 %.

d) Pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme

Skupina ob sklenitvi pogodbe oceni, ali gre za najemno pogodbo oziroma ali pogodba vsebuje najem. Pogodba je najemna pogodba oziroma vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe identificiranega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo. Trajanje najema Skupina opredeli na podlagi obdobja, v katerem najema ni mogoče odpovedati, upoštevajoč obdobje, za katero velja možnost podaljšanja najema, in obdobje, za katero velja možnost odpovedi najema. Ob tem Skupina presoja verjetnost izrabe navedenih možnosti. Če je pogodba sklenjena za nedoločen čas, Skupina oceni pričakovano dobo trajanja najema.

Skupina uporablja enoten pristop pripoznavanja in merjenja za vse najeme, razen za kratkoročne najeme do 1 leta in najeme sredstev manjše vrednosti. Najemnine pri najemih manjše vrednosti in kratkoročnih najemih Skupina izkazuje kot strošek. Za ostale najeme je Skupina pripoznala obveznosti za najeta sredstva in pravico do uporabe najetih sredstev. Skupina pripozna pravico do uporabe sredstev na dan začetka najema. Pravica do uporabe najetih sredstev se izmeri po nabavni vrednosti, zmanjšani za popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve, s prilagoditvijo nabavne vrednosti ob vsakem ponovnem merjenju obveznosti iz najema. Nabavna vrednost pravice do uporabe najetih sredstev zajema znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema, začetne neposredne stroške in plačila najemnine, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude za najem. Pravice do uporabe sredstev se amortizirajo v dobi trajanja najema.

Če se ob zaključku najema lastništvo nad najetim sredstvom prenese na Skupino ali če Skupina izrabi opcijo nakupa, se amortizacija izračuna na podlagi ocenjene dobe koristnosti sredstva.

- Dobe koristnosti za pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme

	Metoda amortiziranja	Doba koristnosti
Pravica do uporabe zemljišč	Enakomerna časovna	5-10 let
Pravica do uporabe zgradb	Enakomerna časovna	2-10 let 6 mes
Pravica do uporabe drugih naprav in opreme	Enakomerna časovna	2-10 let

Sredstva, ki predstavljajo pravico do uporabe sredstev iz najemov se, na osnovi sklenjene najemne pogodbe, evidentirajo v enaki višini kot se pripoznajo vrednosti obveznosti iz najemov, to je v višini sedanjih vrednosti najemnin, ki jih bo Skupina morala plačati in ki so ustrezno diskontirane na osnovi prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema. Ustrezno obrestno mero Skupina pridobi s povpraševanjem na več bank oziroma upošteva objavljene obrestne mere Banke Slovenije (tabela Obrestne mere monetarnih finančnih inštitucij – nova posojila nefinančnim družbam po originalni zapadlosti v domači valuti) za mesec, v katerem je bila sklenjena pogodba. V kolikor Banka Slovenije obrestnih mer za določeni mesec še ni objavila, se upoštevajo zadnje objavljene obrestne mere.

Po datumu začetka najema se znesek obveznosti iz najema poveča za natečene obresti in zmanjša za vsa izvršena plačila najemnin. Poleg tega se knjigovodska vrednost obveznosti iz najema ponovno oceni v primeru prilagoditve ali spremembe obdobja trajanja najema, spremembe višine najemnine ali spremembe ocene opcije nakupa najetega sredstva. Ob začetku najema so obveznosti za najeta sredstva enake vrednosti pravice do uporabe sredstev in se zmanjšujejo z odplačili, medtem ko se vrednost pravic do uporabe najetih sredstev zmanjšuje za obračunano amortizacijo v obdobju najema. Obračunani stroški obresti bremenijo finančne odhodke obdobja.

Pri kratkoročnih najemih in najemu sredstev manjše vrednosti Skupina pripozna strošek najemnine enakomerno v celotnem obdobju trajanja najema.

e) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, ki so posedovane z namenom, da bi prinašale najemnino in/ali povečale vrednost dolgoročne naložbe. Skupina izkazuje med naložbenimi nepremičninami dele zgradb in zemljišč, ki se oddajajo in jih je možno kot ločene funkcionalne dele tudi prodati. V kolikor se kot naložbena nepremičnina uporablja več kot 25 % nepremičnine, jo družba izkazuje med naložbenimi nepremičninami. Če delov ni mogoče ločeno prodati, se nepremičnina obračunava kot naložbena nepremičnina le, v kolikor je za opravljanje dejavnosti posejovan nepomemben del. Razdelitev se določi na podlagi m².

Naložbene nepremičnine so izkazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrano izgubo zaradi oslabitev. Metoda amortizacije in amortizacijske stopnje so enake kot pri zgradbah, ki jih Skupina uporablja za svojo dejavnost.

Skupina preverja znamenja oslabitve enako kot pri zgradbah.

f) Finančni instrumenti

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- neizpeljana finančna sredstva (denar in denarni ustrezniki, finančne naložbe, posojila in terjatve);
- neizpeljane finančne obveznosti (poslovne in finančne obveznosti);
- izpeljani finančni instrumenti (terminski nakupi tujih valut).

Skupina na začetku pripozna posojila in terjatve ter vloge oz. depozite na dan njihovega nastanka. Finančne naložbe se na začetku pripoznajo na datum menjave, oz. ko Skupina postane stranka v pogodbenih določilih instrumenta. Ob zaključku poslovnega leta, če je to dovoljeno in primerno, Skupina posamezno nekratkoročno ali kratkoročno sredstvo ustrezno prerazvrsti v drugo skupino.

Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko Skupina prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Neizpeljana finančna sredstva se po začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa,
- finančno sredstvo po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

Klasifikacija je odvisna od namena, za katerega je bil inštrument pridobljen.

Skupina sredstva in obveznosti glede na izračun njihove poštene vrednosti uvršča v tri ravni:

- 1. raven – sredstva po tržni ceni,
- 2. raven – sredstva, ki se ne uvrščajo v 1. raven, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov in
- 3. raven – sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

Tiste dolgoročne finančne naložbe, ki zapadejo v plačilo v letu dni po dnevu bilance stanja, se v bilanci stanja prenesejo med kratkoročne finančne naložbe.

Pri obračunavanju običajnega nakupa finančnega sredstva se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja tako finančno sredstvo pripozna z upoštevanjem datuma poravnave. Enako velja za obračunavanje običajne prodaje finančnega sredstva.

➤ **Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti**

Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti so finančni instrumenti, ki jih Skupina poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj se dosega s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov in na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti. Skupina v tej kategoriji vodi posojila, terjatve in depozite.

- **Dana posojila in depoziti**

Dana posojila in depoziti so vrednoteni po odplačni vrednosti. Odplačna vrednost je znesek, s katerim se finančno sredstvo izmeri ob začetnem pripoznanju, zmanjšan za odplačila glavnice, povečan oziroma zmanjšan za amortizacijo diskonta oziroma premije (po metodi veljavnih obresti) in zmanjšan za morebitne oslabitve.

Zneski, ki jih dolgujejo najemniki po finančnem najemu, se vodijo kot terjatve v znesku naložbe, dane v najem. Prihodki iz finančnega najema so razporejeni na poslovna leta tako, da kažejo stalno periodično stopnjo donosa sredstva, danega v najem.

- **Terjatve do kupcev in druge terjatve**

Terjatve iz poslovanja se na začetku izkažejo po izvorni vrednosti oziroma transakcijski ceni. Po začetnem pripoznanju so terjatve izkazane po odplačni vrednosti, zmanjšani za oslabitve.

Terjatve se glede na ročnost delijo na nekratkoročne in kratkoročne terjatve.

Nekratkoročne terjatve iz poslovanja so terjatve iz danih depozitov oziroma danih blagovnih ali potrošniških kreditov z rokom zapadlosti v vračilo, daljšim od enega leta in odložene varščine.

Kratkoročni deli nekratkoročnih terjatev iz poslovanja, ki zapadejo v naslednjem letu, zmanjšujejo stanja nekratkoročnih blagovnih kreditov in so v bilanci stanja postavka kratkoročnih terjatev iz poslovanja.

Kratkoročne poslovne terjatve se delijo na kratkoročne poslovne terjatve do kupcev (domačih in tujih), kratkoročne terjatve iz poslovanja za tuj račun, kratkoročne poslovne terjatve povezane s finančnimi prihodki in druge kratkoročne poslovne terjatve.

Terjatve, ki niso poravnane v rednem roku zapadlosti, se opredelijo kot dvomljive, če se zaradi njih začne sodni postopek, pa kot sporne terjatve. Z rednim rokom je mišljen rok, dogovorjen v skladu s pogodbo oziroma drugo ustrezno listino.

Prevrednotenje terjatev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje terjatev zaradi njihove oslabitve ali prevrednotenje terjatev zaradi odprave njihove oslabitve.

Pri terjatvah, ki so izražene v tuji valuti in pri katerih se po njihovem prvem pripoznanju spremeni valutni tečaj ali je med pogodbenima strankama dogovorjeno prevrednotenje z namenom ohranjanja njihove realne vrednosti, se za zmanjšanje terjatev iz naslova tečajnih razlik povečujejo finančni odhodki, za povečanje terjatev iz naslova tečajnih razlik pa povečajo finančni prihodki.

Skupina oblikuje popravek vrednosti terjatev do kupcev v skladu s točko h) Oslabitev sredstev; Neizpeljana finančna sredstva.

Med drugimi terjatvami Skupina izkazuje tudi kratkoročno odložene stroške oziroma kratkoročno odložene odhodke, ki se bodo po predvidevanjih pojavili v letu dni in katerih nastanek je verjeten.

- **Denar in denarni ustrezniki**

Denarna sredstva so gotovina, knjižni denar in denar na poti. Med denarna sredstva uvrščamo tudi denarne ustreznike, ki predstavljajo naložbe, ki jih je mogoče hitro oziroma v bližnji prihodnosti pretvoriti v vnaprej znani znesek denarnih sredstev in pri katerih je tveganje spremembe vrednosti nepomembno. Mednje uvrščamo kratkoročne depozite (depozite na odpoklic in depozite zapadle v obdobju do treh mesecev) in vloge v bankah ter podobne naložbe, ki so namenjene zagotavljanju plačilne sposobnosti. Denarno sredstvo se izkazuje v znesku, ki izhaja iz ustrezne listine. Denarno sredstvo, izraženo v tuji valuti, se prevede v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, iz utemeljenih razlogov pa se lahko uporabi tudi ustrezen tečaj poslovne banke. Tečajna razlika, ki se pojavi pri tem, lahko poveča ali zmanjša prvotno izkazano vrednost denarnih sredstev in se pojavi finančni prihodek ali finančni odhodek v zvezi z denarnimi sredstvi.

Negativna stanja oziroma prekoračitve na transakcijskih računih se izkazujejo kot prejeta posojila.

➤ **Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa**

V tej skupini se vodijo naložbe v kapitalske instrumente oziroma v delnice in deleže drugih družb. Skupina se ob začetnem pripoznanju naložb v kapitalske instrumente, ki niso v posesti za trgovanje, nepreklicno odloči, da te naložbe vodi kot sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa. Ta odločitev se sprejme posamično za vsako

naložbo posebej. Ob pripoznanju se finančno sredstvo izmeri po pošteni vrednosti, ki je povečano za stroške transakcije.

Poštena vrednost naložb, ki kotirajo na borzi, se izmeri po zaključnem borznem tečaju na vsak datum poročanja.

Vendar je lahko v nekaterih redkih okoliščinah nabavna vrednost ustrezna ocena poštene vrednosti. To se lahko zgodi, če ni na voljo dovolj novejših podatkov za merjenje poštene vrednosti ali če je na voljo širok nabor možnih poštenih vrednosti in nabavna vrednost predstavlja najboljšo oceno poštene vrednosti v tem naboru.

Naložbe se pripoznajo ali se pripoznanje odpravi na dan sklenitve nakupa ali prodaje. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne prerazporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova kapitalskih instrumentov se pripoznajo kot drugi finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

➤ **Neizpeljane finančne obveznosti**

Finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja oz. ko Skupina postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Skupina odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane. Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se finančne obveznosti izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Neizpeljane finančne obveznosti so lahko nekratkoročne in kratkoročne, finančne in poslovne. Nekratkoročne obveznosti so obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, katerih rok zapadlosti je več kot leto dni od nastanka oziroma datuma bilance stanja.

Nekratkoročne obveznosti se razčlenjujejo na:

- finančne nekratkoročne obveznosti, ki predstavljajo dolgoročna posojila na podlagi posojilnih pogodb ali dobljenih vlog in dolgov do najemodajalcev s finančnim najemom,
- poslovne nekratkoročne obveznosti, ki so dolgoročni krediti dobaviteljev za kupljeno blago ali storitve in dolgoročne prejete varščine.

Nekratkoročne obveznosti se razčlenjujejo tudi na dolgoročne obveznosti, pridobljene pri bankah ter drugih pravnih in fizičnih osebah doma in v tujini.

Kratkoročne obveznosti so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba poravnati najkasneje v letu dni.

Kratkoročne obveznosti se členijo na:

- finančne obveznosti, ki se pojavljajo, ker posojilodajalci vnašajo v podjetje denarna sredstva ali ker z denarjem poplačujejo njegove poslovne dogodke,
- poslovne obveznosti, ki se pojavljajo, ker dobavitelji vnašajo v podjetje prvine, potrebne pri proizvodnji in opravljanju storitev.

Skupina ločeno izkazuje kratkoročne obveznosti, pridobljene pri bankah ter drugih pravnih in fizičnih osebah doma in v tujini.

Neizpeljane finančne obveznosti se merijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Če se pomembni zneski obveznosti ne obrestujejo, se izkazujejo po diskontirani vrednosti, pri čemer se upošteva povprečna obrestna mera, ki jo v primerljivih poslih dosega družba v skupini. Če se dejanska oziroma dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od efektivne obrestne mere, se v bilanci izkazujejo po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za odplačila.

➤ **Izpeljani finančni instrumenti**

Skupina z valutnim terminskim poslom obvladuje valutna tveganja, ki jim je izpostavljena ob nakupu premoga, ki je vezan na tečaj ameriškega dolarja (USD). S terminsko pogodbo se Skupina z banko dogovori, koliko ameriških dolarjev bo od banke kupila ob zapadlosti obveznosti za premog in sicer po podjetniškem prodajnem tečaju za dolar iz posameznega računa za premog. Izmerjeni so po pošteni vrednosti in se na bilančni dan izkažejo v poslovnem izidu kot dobiček ali izguba. V kolikor Skupina razpolaga z zadostnimi finančnimi sredstvi poravna račun za nabavo premoga že na dan izstavitve računa.

g) Zaloge

Zaloge vključujejo zaloge materiala, surovin in drobnega inventarja z dobo koristnosti do leta dni in zaloge trgovskega blaga. Skupina nima zalog nedokončane proizvodnje in proizvodov.

Zaloga materiala in trgovskega blaga se vrednoti po izvorni vrednosti ali nižji čisti iztržljivi vrednosti. Izvirna vrednost nabavljenega materiala in trgovskega blaga je nabavna cena, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive zakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Nakupna cena se zmanjša za dobljene popuste. Med nevračljive zakupne dajatve se vštevata tudi tisti davek na dodano vrednost, ki se ne povrne. Ob vsaki novi nabavi materiala se izračuna nova povprečna cena enote v zalogi. Poraba zalog se obračunava sproti po metodi drsečih tehtanih povprečnih cen. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga se uporablja metoda zaporednih cen (fifo).

Čista iztržljiva vrednost je prodajna vrednost na datum poročanja, zmanjšana za prodajne in morebitne druge stroške, ki so običajno povezani s prodajo.

h) Oslabitev sredstev

➤ **Nefinančna sredstva**

Skupina na dan vsakega poročanja oceni, ali je kako znamenje, da utegne biti nefinančno sredstvo oslabiljeno. Če je kakršnokoli tako znamenje, mora Skupina oceniti nadomestljivo vrednost sredstva.

Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je večja. Ocenjevanje vrednosti pri uporabi obsega ocenjevanje prejemkov in izdatkov, ki bodo izhajali iz nadaljnje uporabe sredstva in njegove končne odtujitve ter uporabo ustrezne razobrestovalne (diskontne) mere pri teh prihodnjih denarnih tokovih. Vrednost pri uporabi se lahko ugotavlja tudi za denar ustvarjajočo enoto, to je najmanjšo določljivo skupino sredstev, katerih nenehna uporaba je vir denarnih prejemkov, večinoma neodvisnih od denarnih prejemkov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Samo če je nadomestljiva vrednost sredstva manjša od njegove knjigovodske vrednosti, se njegova knjigovodska vrednost zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje je izguba zaradi oslabitve. Izguba zaradi oslabitve sredstva, ki se meri po modelu nabavne vrednosti, se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Izgube zaradi oslabitve, pripoznane pri sredstvu v prejšnjih obdobjih, je treba razveljaviti, kadar in zgolj kadar se je spremenila ocena, uporabljena za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstva, potem ko je bila pripoznana zadnja izguba zaradi oslabitve. V takšnem primeru je treba knjigovodsko vrednost sredstva povečati na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno povečanje je razveljavitev izgube zaradi oslabitve. Pri razveljavitvi izgube zaradi oslabitve sredstva pa povečana knjigovodska vrednost ne sme presegati knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena (po odštetju amortizacijskega popravka vrednosti), če pri njem v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve, razen če je takšno povečanje posledica prevrednotenja. Razveljavitev izgube zaradi oslabitve sredstva, ki se meri po modelu nabavne

vrednosti, se pripozna v izkazu poslovnega izida. Če je bila izguba zaradi oslabitve istega prevrednotenega sredstva pripoznana v izkazu poslovnega izida, je treba razveljavitev takšne izgube zaradi oslabitve prav tako pripoznati v izkazu poslovnega izida.

➤ **Neizpeljana finančna sredstva**

V skladu z MSRP 9 je Skupina prešla z modela nastalih izgub na model pričakovanih izgub, v skladu s katerim Skupina pripoznava ne samo nastale izgube, temveč tudi izgube, za katere se pričakuje, da bodo nastale v prihodnosti. Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, in ki jih je mogoče zanesljivo izmeriti.

V primeru naložbe v lastniške vrednostne papirje je objektivni dokaz o oslabitvi pomembno ali dolgotrajno znižanje poštene vrednosti pod nabavno vrednost.

- **Oslabitev terjatev in danih posojil**

Za poslovne terjatve se slabitve določijo po konceptu pričakovanih kreditnih izgub (ECL) za celotno dobo trajanja poslovnih terjatev (vseživljenjske kreditne izgube), za kar se po MSRP 9 uporabi matrika rezervacij za pričakovane kreditne izgube (poenostavljen pristop).

Skupina je ECL izmerila za vseživljenjske izgube za terjatve do kupcev ali sredstev iz pogodb, ki izhajajo iz transakcij, ki spadajo v področje MSRP 15 in, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja.

Skupina uporablja podatke o preteklih kreditnih izgubah, ki so ustrezno prilagojene, da se za terjatve lahko oceni kreditne izgube v 12-mesečnem obdobju oziroma pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja finančnega sredstva (terjatve).

Izračun ocene kreditnih izgub se izvede po sledečih korakih:

- a) izračun realizirane stopnje slabitev,
- b) izračun ocenjenih (pričakovanih) stopenj slabitev z upoštevanjem makroekonomskih dejavnikov,
- c) izračun vrednosti končnih pričakovanih izgub poslovnih terjatev z uporabo predhodno ocenjenih stopenj slabitev.

Stopnje slabitev terjatev se določijo po skupinah terjatev s podobnimi značilnostmi tveganja (po vrstah kupcev in pa po zapadlosti terjatev), ki jih je določila Skupina za posamezne družbe v skupini.

Na osnovi izdelane matrike rezervacij za pričakovane kreditne izgube za poslovne terjatve, Skupina izračuna in pripozna popravek vrednosti terjatev iz naslova izgub, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti.

Matrika rezervacij in oblikovanje popravka vrednosti se na enak način uporabi tudi za terjatve iz finančnega najema.

Kasnejši odpis posamezne terjatve se po utemeljitvi z listino pokrije v breme tako oblikovanega popravka vrednosti terjatev.

i) Kapital

Celotni kapital družbe sestavljajo vpoklicani osnovni kapital, kapitalne rezerve, rezerve iz dobička, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let, in prehodno še ne razdeljeni čisti dobiček ali še ne poravnana čista izguba poslovnega leta.

Rezerve iz dobička so sestavljene iz zakonskih rezerv in drugih rezerv iz dobička. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti se nanašajo na spremembe knjigovodskih

vrednosti v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami in na aktuarske dobičke ali izgube iz naslova odpravnin ob upokojitvi.

j) Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skupina je v skladu z zakonskimi predpisi in kolektivnimi pogodbami zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi. Rezervacije so oblikovane na osnovi izračuna, ki ga pripravi pooblaščen aktuar. Oblikovane so v višini ocenjenih prihodnjih izplačil, diskontiranih na dan izkaza finančnega položaja. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega ob uporabi metode projicirane enote. Izplačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, aktuarski dobički ali izgube iz naslova odpravnin pa se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu v kapitalu.

k) Druge rezervacije

Skupina oblikuje rezervacije za stroške zaprtja odlagališča in stroške obratovanja odlagališča po zaprtju. Med drugimi rezervacijami so tudi rezervacije iz naslova obveznosti vloženi tožb (ali odškodnin) iz preteklih let.

Rezervacije se pripoznajo, če ima Skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Kjer je učinek časovne vrednosti denarja bistven, se znesek rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po obrestni meri pred obdavčitvijo. Ta odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost. Učinek iz naslova sprememb zaradi diskontiranja po letih do predvidene porabe rezervacij se izkazuje kot finančni odhodek oziroma prihodek.

l) Odloženi prihodki

Odloženi prihodki iz prejetih dotacij za nepremičnine, naprave in opremo in ostale brezplačno prejete nepremičnine, naprave in opremo se črpajo za obračunano amortizacijo teh sredstev v dobro drugih poslovnih prihodkov in sicer v sorazmernem deležu, v katerem so bila ta sredstva financirana z dotacijo ali donacijo, razen tistih nedržavnih donacij, pri katerih ne gre za izpolnitev nasprotne obveze.

Med odloženimi prihodki so evidentirani tudi emisijski kuponi, ki so bili dodeljeni s strani države in neplačani prispevki za invalide nad kvoto, ki se črpajo za namensko porabo teh sredstev.

m) Prihodki in obveznosti iz pogodb s kupci

Skupina v skladu z MSRP 15 uporablja petstopenjski model za določitev, kdaj pripoznati prihodke in do katere višine. Model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga oziroma storitev na kupca, in sicer v višini, do katere Skupina pričakuje, da je upravičena.

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo na osnovi določil posamezne kupoprodajne pogodbe ob prenosu obvladovanja blaga in storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, do katerega Skupina meni, da bo upravičena v zameno za tako blago ali storitve. Prihodki se pripoznajo, ko je kupec prevzel vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstev, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila proizvodov, ko Skupina preneha z nadaljnjim odločanjem o prodanih proizvodih in ko je višino prihodkov mogoče zanesljivo izmeriti.

Glede na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo ali v trenutku ali skozi obdobje.

Skupina presodi, ali pogodba vsebuje tudi druge obljube, ki predstavljajo ločene izvršitvene obveze, na katere mora razvrstiti del transakcijske cene. Pri ugotavljanju transakcijske cene prodanih izdelkov skupina upošteva učinke variabilnega nadomestila ter obstoj pomembnih sestavin financiranja v pogodbi.

Prihodki od opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo v obračunskem obdobju, ko je storitev opravljena, pri storitvah, katerih izvedba ni v celoti opravljena v obračunskem obdobju pa se prihodki pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na datum poročanja.

Prihodki od državnih podpor se pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo Skupina prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Skupina med drugimi poslovnimi prihodki pripozna tudi prihodke iz naslova nadomestila za izvajanje gospodarske javne službe mestnega linijskega prometa.

Prihodki iz Urbane (predplačniške kartice) se pripoznajo, ko pride do opravljene storitve oziroma nakupa vozovnice. Nakup dobroimetja je evidentiran med obveznostmi iz pogodb s kupci do opravljene storitve, ko se na podlagi mesečnega poročila pripoznajo prihodki. Prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema.

Skupina v vseh primerih sledi usmeritvi hkratnega pripoznanja prihodkov in stroškov v obdobju opravljene storitve ali prodaje blaga, ne glede na to, kdaj je realizirano plačilo.

n) Državne podpore

Prihodki od državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo Skupina prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

o) Odhodki

Odhodke oziroma stroške Skupina pripozna v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščeni so v skladu s svojo naravo. Skupina jih razkriva po naravnih vrstah. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga, in če je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

p) Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki predstavljajo obresti od naložb, finančnih najemov, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid ter pozitivne tečajne razlike in dobičke od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode veljavne obrestne mere.

Finančni odhodki predstavljajo stroške izposojanja (če se ti ne usredstviijo), negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v

izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi veljavne obrestne mere razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, opremi in napravam v gradnji ali pripravi.

Prihodki in odhodki iz naslova tečajnih razlik se izkazujejo po neto vrednosti, in sicer kot finančni prihodki oziroma odhodki. V primeru, da so ti prihodki in odhodki bistveni, jih Skupina predstavi ločeno.

q) Davek od dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek.

Davek od dobička se izkaže v poslovnem izidu, razen v delu v katerem se nanaša na poslovne združitve ali postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med kapitalom ali v drugem vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto, ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davki se izkažejo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo davčnih stopenj, veljavnih na dan izkaza finančnega položaja.

Odložene terjatve za davek za davčno priznanečasne razlike, neuveljavljene davčne izgube in davčne dobropise se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitnečasne razlike, oziroma če gre za pomembne zneske. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Odloženi davek se pripozna neposredno v kapitalu, če se davek nanaša na postavke, pripoznane neposredno v kapitalu.

3.3.4 Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve Skupine in zahtevana razkritja je potrebno določiti pošteno vrednost posameznih skupin finančnih in nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenicima in voljnima strankama v preišljenem poslu. Skupina pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti po MSRP 13:

- 1. raven zajema kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- 2. raven zajema vrednosti, ki niso enake kotiranim cenam v smislu prve ravni, a jih je kljub temu mogoče pridobiti neposredno s trga (cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na manj aktivnih ali neaktivnih trgih) ali posredno (npr. vrednosti, ki so izpeljane iz kotiranih cen na aktivnem trgu, na podlagi obrestnih mer in krivulj donosa, implicitnih nestanovitnosti in kreditnih razponov),
- 3. raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih, pri tem pa morajo neopazovani podatki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Kot osnovo za pošteno vrednost finančnih instrumentov Skupina uporablja kotirane cene. Če finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oz. se trg ocenjuje kot nedelujoč, Skupina

za oceno poštene vrednosti finančnega instrumenta uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni.

Metode določanja poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja ali za potrebe poročanja so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznostim Skupine.

- Naložbene nepremičnine

Skupina za naložbene nepremičnine ne določa poštene vrednosti, ker gre za nepremičnine, ki jih Skupina oddaja predvsem z namenom pokrivanja stroškov, ki jih ima s temi nepremičninami ali deli nepremičnin, s katerimi razpolaga in jih ne uporablja za opravljanje dejavnosti. Ugotavljanje poštene vrednosti bi pomenilo dodatno obremenitev prihodkov teh nepremičnin. Gre pa za nepremičnine, za katere poslovodstvo Skupine meni, da so tržne vrednosti teh nepremičnin višje od knjigovodskih vrednosti, že zaradi lokacij in zemljišč, ki so na območju mestne občine.

- Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa in finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida

Poštena vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se določa skladno s predhodno določeno hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti finančnih instrumentov. Če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, ker je razpon ocen utemeljene poštene vrednosti pomemben in je verjetnost različnih ocen težko presoditi, Skupina finančno sredstvo meri po nabavni vrednosti.

- Terjatve in dana posojila

Poštena vrednost kratkoročnih terjatev in kratkoročnih posojil se skladno z MSRP 7 ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost razumen približek poštene vrednosti. Poštena vrednost nekratkoročnih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Ocena upošteva kreditno tveganje teh finančnih sredstev.

- Neizpeljane finančne obveznosti

Poštena vrednost nekratkoročnih finančnih obveznosti se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Poštena vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti se skladno z MSRP 7 ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost razumen približek poštene vrednosti.

- Izpeljani finančni instrumenti

Poštena vrednost terminskih poslov je enaka njihovi tržni ceni na dan poročanja. Pri izračunu se upošteva referenčni tečaj ECB.

3.3.5 Konsolidirani izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je za del, ki se nanaša na poslovanje, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza poslovnega izida za poslovno leto 2023 in 2022 ter iz podatkov izkaza finančnega položaja na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2022. Upoštevajo se tudi dodatni podatki o nedenarnih spremembah in transakcijah, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

3.3.6 Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

Pojasnilo 1 - Nepremičnine, naprave in oprema

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Zemljišča	44.898.650	44.876.471
<i>od tega pravica do uporabe zemljišč</i>	<i>29.240</i>	<i>13.165</i>
Zgradbe	281.136.379	278.410.524
<i>od tega pravica do uporabe zgradb</i>	<i>247.980</i>	<i>232.441</i>
Proizvajalne naprave in stroji	53.247.367	55.712.458
<i>od tega pravica do uporabe proizvodnih naprav in strojev</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Druge naprave in oprema	37.091.724	37.574.949
<i>od tega pravica do uporabe drugih naprav in opreme</i>	<i>4.461.271</i>	<i>2.429.639</i>
NNO v gradnji in izdelavi	175.321.491	137.870.047
Predujmi za pridobitev NNO	56.000	56.000
Nepremičnine, naprave in oprema	591.751.611	554.500.449
Od tega NNO, za katere je pripoznana pravica do uporabe sredstva	4.738.491	2.675.245

Pomembna sredstva med zgradbami so vodovodno, kanalizacijsko, vročevodno, parovodno in plinovodno omrežje ter odlagalna polja s pripadajočimi objekti, med napravami in opremo pa proizvodna oprema za proizvodnjo toplote in elektrike ter vozila (avtobusi, tovornjaki, cisterne in strojna mehanizacija).

Vse nepremičnine, naprave in oprema so v lasti Skupine, razen pravic do uporabe sredstev, ki so v najemu.

- Prikaz gibanja vrednosti nepremičnin, naprav in opreme v letu 2023

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	NNO v gradnji in izdelavi	Predujmi za pridobitev NNO	Skupaj NNO
Nabavna vrednost							
Stanje 1.1.2023	44.863.306	983.588.404	301.912.006	164.204.959	137.870.047	56.000	1.632.494.722
Nove pridobitve	0	0	0	0	65.411.955	0	65.411.955
Odtujitve/zmanjšanja	0	-2.814.189	-30.741.898	-4.637.763	-353.533	0	-38.547.383
Prenos iz investicij v teku	6.104	17.896.401	5.610.264	3.743.322	-27.256.091	0	0
Prenos med NNO		-24.828	3.886	20.942	0	0	0
Prenos na neopredm. sredstva	0	-1.632.544	0	0	0	0	-1.632.544
Prenos na finančni najem	0	0	0	0	-350.887	0	-350.887
Stanje 31.12.2023	44.869.410	997.013.244	276.784.258	163.331.460	175.321.491	56.000	1.657.375.863
Nabrani popravek vrednosti							
Stanje 1.1.2023	0	705.410.321	246.199.548	129.059.649	0	0	1.080.669.518
Amortizacija	0	12.145.322	7.628.567	6.244.090	0	0	26.017.979
Odtujitve	0	-1.426.119	-30.292.860	-4.605.775	0	0	-36.324.754
Prenos med NNO	0	-4.679	1.636	3.043	0	0	0
Stanje 31.12.2023	0	716.124.845	223.536.891	130.701.007	0	0	1.070.362.743
Neodpisana vrednost							
Stanje 1.1.2023	44.863.306	278.178.083	55.712.458	35.145.310	137.870.047	56.000	551.825.204
Stanje 31.12.2023	44.869.410	280.888.399	53.247.367	32.630.453	175.321.491	56.000	587.013.120

Povečanje stanja nepremičnin, naprav in opreme na dan 31. 12. 2023 glede na predhodno leto izhaja iz presežka investiranja v izgradnjo in nakup teh sredstev v višini 65.411.955 EUR (2022: 86.104.108 EUR) nad obračunano amortizacijo v vrednosti 26.017.979 EUR

(2022: 24.895.116 EUR) in ostalimi zmanjšanja (odtuitve, prenosi) v vrednosti 4.206.060 EUR (2022: 8.013.420 EUR).

Glavnino odtujitev sredstev Skupine sta v letu 2023 predstavljala odpisa parovoda T8200 in proizvodnega kotla K2 v višini 1.707.161 EUR (nabavna vrednost navedenih odpisov znaša 30.824.695 EUR).

Največjo investicijo Skupine predstavlja izgradnja plinsko parne enote PPE-TOL, ki po stanju na 31. 12. 2023 znaša 126.279.448 EUR (31. 12. 2022: 108.421.316 EUR). V letu 2023 je bilo v njeno izgradnjo investiranih 17.858.132 EUR (2022: 35.091.609 EUR).

Med danimi predujmi Skupina izkazuje dani predujem za investicijo PPE-TOL, ki je bil v glavnini že počrpan in znaša po stanju na dan 31. 12. 2023 še 56.000 EUR.

➤ Prikaz gibanja vrednosti nepremičnin, naprav in opreme v letu 2022

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	NNO v gradnji in izdelavi	Predujmi za pridobitev NNO	Skupaj NNO
Nabavna vrednost							
Stanje 1.1.2022	42.389.966	970.496.991	295.878.355	159.770.583	95.242.097	6.451.083	1.570.229.075
Nove pridobitve	0	0	0	0	86.104.108	29	86.104.137
Odtuitve/zmanjšanja	-4.544	-2.480.754	-6.876.835	-7.043.515	-48.380	-6.395.112	-22.849.140
Prenos iz investicij v teku	2.477.884	16.052.321	12.910.486	11.477.891	-42.918.582	0	0
Prenos na nal. nepremičnine	0	0	0	0	-13.252	0	-13.252
Prenos na neopredm. sredstva	0	-480.154	0	0	0	0	-480.154
Prenos na finančni najem	0	0	0	0	-495.944	0	-495.944
Stanje 31.12.2022	44.863.306	983.588.404	301.912.006	164.204.959	137.870.047	56.000	1.632.494.722
Nabrani popravek vrednosti							
Stanje 1.1.2022	0	695.802.518	245.914.696	129.882.258	0	0	1.071.599.472
Amortizacija	0	11.996.916	6.742.346	6.155.854	0	0	24.895.116
Odtuitve	0	-2.389.113	-6.457.494	-6.978.463	0	0	-15.825.070
Stanje 31.12.2022	0	705.410.321	246.199.548	129.059.649	0	0	1.080.669.518
Neodpisana vrednost							
Stanje 1.1.2022	42.389.966	274.694.473	49.963.659	29.888.325	95.242.097	6.451.083	498.629.603
Stanje 31.12.2022	44.863.306	278.178.083	55.712.458	35.145.310	137.870.047	56.000	551.825.204

Na dan 31. 12. 2023 je bilo v celoti amortiziranih 43,54 % vseh nepremičnin, naprav in opreme, ki so bile v uporabi (31. 12. 2022: 44,0 %).

Stanje finančnih obveznosti Skupine za pridobitev nepremičnin, naprav in opreme na dan 31. 12. 2023 znaša 113.112.700 EUR (31. 12. 2022: 104.160.293 EUR), pri čemer največji del finančnih obveznosti predstavlja najeto posojilo za izgradnjo plinsko parne enote PPE-TOL v višini 81.944.596 EUR (31. 12. 2022: 83.748.426 EUR). Do zmanjšanja finančne obveznosti na dan 31. 12. 2023 je prišlo zaradi začetka odplačevanja bančnega posojila v letu 2023 v višini 11.250.000 EUR, ki je presevalo črpanje tega posojila 9.410.500 EUR (2022: 32.709.366 EUR).

Stroški izposojanja za posojilo za investicije v teku se pripisujejo posamezni investiciji in bodo po koncu izgradnje usredstveni. V letu 2023 je Skupina pripisala investicijam obresti v višini 5.673.394 EUR (2022: 1.458.803 EUR). Glavnina obračunanih obresti se nanaša na sindicirano bančno posojilo za plinsko parno enoto PPE-TOL (5.313.005 EUR).

Skupina ima za najeta posojila pri bankah vpisane hipoteke na nepremičninah. Knjigovodska vrednost nepremičnin, na katerih so vpisane hipoteke za najeta posojila, po stanju na dan 31. 12. 2023 znaša 21.316.164 EUR (31. 12. 2022: 22.070.703 EUR). Poleg tega bo Skupina dolžna po zaključku investicije plinsko parne enote PPE-TOL ustanoviti zastavno pravico na nepremičninah in premičninah nove PPE-TOL za čas odplačila posojila v korist sindikata bank.

V letu 2023 so se pravice do uporabe povečale predvsem iz najema opreme za enotno mestno kartico Urbana v višini 3.248.184 EUR, ki konec leta 2023 znaša 2.794.494 EUR.

Med pravicami do uporabe sredstev ima Skupina izkazan tudi najem 21 avtobusov, ki po stanju na dan 31. 12. 2023 znašajo 1.578.959 EUR (31. 12. 2022: 28 avtobusov v vrednosti 2.337.217 EUR). V letu 2023 so bile odpravljene pravice do uporabe drugih naprav in opreme za 7 avtobusov, katerim je potekla najemna pogodba in jih je Skupina ob zaključku najema odkupila.

Poleg avtobusov ima Skupina med pravicami do uporabe sredstev izkazana še najeta zemljišča, parkirišča, poslovne prostore, druga vozila, delovne stroje in še nekaj druge opreme za izvajanje dejavnosti.

Po stanju na dan 31. 12. 2023 je imela Skupina za 78.252.861 EUR (31. 12. 2022: 69.291.087 EUR) bodočih finančnih obvez iz naslova sklenjenih pogodb za nakup in izgradnjo nepremičnin, naprav in opreme.

➤ Prikaz gibanja vrednosti pravic do uporabe nepremičnin, naprav in opreme v letu 2023

v EUR

	Pravica do uporabe zemljišč	Pravica do uporabe zgradb	Pravica do uporabe drugih naprav in opreme	Skupaj pravica do uporabe NNO
Nabavna vrednost				
Stanje 1.1.2023	21.941	397.490	5.669.089	6.088.520
Povečanje - nove pridobitve	22.837	81.139	3.356.628	3.460.604
Zmanjšanja - odtujitve	0	-49.275	-864.390	-913.665
Stanje 31.12.2023	44.778	429.354	8.161.327	8.635.459
Nabrani popravek vrednosti				
Stanje 1.1.2023	8.776	165.049	3.239.450	3.413.275
Amortizacija	6.762	65.600	1.266.815	1.339.177
Zmanjšanja - odtujitve	0	-49.275	-806.209	-855.484
Stanje 31.12.2023	15.538	181.374	3.700.056	3.896.968
Neodpisana vrednost				
Stanje 1.1.2023	13.165	232.441	2.429.639	2.675.245
Stanje 31.12.2023	29.240	247.980	4.461.271	4.738.491

➤ Prikaz gibanja vrednosti pravic do uporabe nepremičnin, naprav in opreme v letu 2022

v EUR

	Pravica do uporabe zemljišč	Pravica do uporabe zgradb	Pravica do uporabe drugih naprav in opreme	Skupaj pravica do uporabe NNO
Nabavna vrednost				
Stanje 1.1.2022	62.091	253.847	5.682.230	5.998.168
Povečanje - nove pridobitve	0	154.840	45.565	200.405
Zmanjšanja - odtujitve	-40.150	-11.197	-58.706	-110.053
Stanje 31.12.2022	21.941	397.490	5.669.089	6.088.520
Nabrani popravek vrednosti				
Stanje 1.1.2022	18.627	138.062	2.329.262	2.485.951
Amortizacija	6.209	36.870	937.900	980.979
Zmanjšanja - odtujitve	-16.060	-9.883	-27.712	-53.655
Stanje 31.12.2022	8.776	165.049	3.239.450	3.413.275
Neodpisana vrednost				
Stanje 1.1.2022	43.464	115.785	3.352.968	3.512.217
Stanje 31.12.2022	13.165	232.441	2.429.639	2.675.245

➤ Dodatna razkritja za pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme

v EUR

	2023	2022
Amortizacija pravice do uporabe sredstev	1.339.177	980.979
Obresti, ki se nanašajo na obveznosti iz najema	166.556	60.841
Stroški, ki se nanašajo na kratkoročne najeme in najeme malih vrednosti	229.931	333.956
Skupaj zneski izkazani v izkazu poslovnega izida	1.735.664	1.375.776

V letu 2023 znaša skupni denarni odtok za najeme (s stroški, ki se nanašajo na kratkoročne najeme in najeme malih vrednosti) 1.452.868 EUR (2022: 1.106.705 EUR).

Skupina je v letu 2023 sklenila več podnajemov za opremo Urbane za katere ima sklenjen poslovni najem in obračunala finančne prihodke v višini 20.590 EUR (2022: 318 EUR).

Skupina ima iz naslova lastninskega preoblikovanja v stvarnih vložkih še sredstva oziroma nepremičnine, ki zemljiškoknjižno niso urejena. Gre za zemljišča, ki so del infrastrukturnih objektov namenjenih izvajanju gospodarskih javnih služb in za premoženje, ki je tehnološka, funkcionalna in ekonomska celota.

V okviru Javnega holdinga je bila v začetku leta 2013 imenovana projektna skupina za pripravo podlog za ureditev zemljiškoknjižnega stanja infrastrukture javnih podjetij, ki predstavljajo stvarni vložek, z namenom urediti lastništvo nepremičnin v zemljiški knjigi. Projektna skupina je pripravila predloge uskladičenih pogodb s podlogami za te nepremičnine in jih meseca septembra 2013 posredovala Mestni občini Ljubljana in primestnim občinam v usklajevanje. V naslednjih letih so se aktivnosti nadaljevale s skupnimi sestanki pri pristojnih na Mestni občini Ljubljana ter zemljiškoknjižno ureditvijo nekaterih zemljišč.

Po stanju na dan 31. 12. 2023 znaša vrednost zemljiškoknjižno neurejenih zemljišč Skupine 10.971.656 EUR (31. 12. 2022: 10.971.656 EUR).

Slabitve nepremičnin, naprav in opreme v letu 2023 in 2022 niso bile izvedene.

Pojasnilo 2 - Naložbene nepremičnine

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Naložbene nepremičnine	3.529.659	3.531.665

Naložbene nepremičnine predstavljajo zemljišče za golf igrišče, 2 drugi zemljišči, zgradbe in dele zgradb (garaže, počitniški objekt in stanovanji), ki jih Skupina oddaja v najem.

- Prikaz gibanja vrednosti naložbenih nepremičnin v letu 2023

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1.1.2023	3.443.947	248.856	3.692.803
Stanje 31.12.2023	3.443.947	248.856	3.692.803
Nabrani popravek vrednosti			
Stanje 1.1.2023	0	161.138	161.138
Amortizacija	0	2.006	2.006
Stanje 31.12.2023	0	163.144	163.144
Neodpisana vrednost			
Stanje 1.1.2023	3.443.947	87.718	3.531.665
Stanje 31.12.2023	3.443.947	85.712	3.529.659

- Prikaz gibanja vrednosti naložbenih nepremičnin v letu 2022

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1.1.2022	3.443.947	235.604	3.679.551
Prenos iz nepremičnin, naprav in opreme	0	13.252	13.252
Stanje 31.12.2022	3.443.947	248.856	3.692.803
Nabrani popravek vrednosti			
Stanje 1.1.2022	0	159.413	159.413
Amortizacija	0	1.725	1.725
Stanje 31.12.2022	0	161.138	161.138
Neodpisana vrednost			
Stanje 1.1.2022	3.443.947	76.191	3.520.138
Stanje 31.12.2022	3.443.947	87.718	3.531.665

Skupina v poslovnem letu 2023 in 2022 ni izvedla slabitev naložbenih nepremičnin na osnovi preverbe odgovornih oseb, ki so ugotovile, da ni indikatorjev za slabitev.

Skupina za naložbene nepremičnine ne določa poštene vrednosti, ker gre za nepremičnine, ki jih Skupina oddaja predvsem z namenom pokrivanja stroškov, ki jih ima s temi nepremičninami ali deli nepremičnin, s katerimi razpolaga in jih ne uporablja za opravljanje dejavnosti. Gre pa za nepremičnine, za katere poslovodstvo Skupine meni, da so tržne vrednosti teh nepremičnin višje od knjigovodskih vrednosti, že zaradi lokacij in zemljišč, ki so na območju Mestne občine Ljubljana.

Pojasnilo 3 - Neopredmetena sredstva

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Neopredmetena sredstva	85.819.118	101.264.420
<i>Od tega pravice do uporabe neopredmetenih sredstev</i>	<i>13.193</i>	<i>27.586</i>

Med dolgoročnimi premoženjskimi pravicami Skupina izkazuje pravice za računalniško programsko opremo, pravice do uporabe koncesijske infrastrukture, licence, koncesije, neopredmetena sredstva v izdelavi, stroške vrisa vodovodnih in kanalskih priključkov, stavbne pravice, avtorske pravice ter emisijske kupone.

Pravice do uporabe koncesijske infrastrukture predstavljajo pogodbe z Mestno občino Ljubljana ter primestnimi občinami, ki na dan 31. 12. 2023 znašajo 74.409.445 EUR (31. 12. 2022: 91.165.456 EUR). Gre za gospodarsko javno infrastrukturo v lasti občin, ki jo Skupina uporablja za izvajanje gospodarskih javnih služb.

Skupina na dan 31. 12. 2023 med neopredmetenimi sredstvi izkazuje tudi koncesiji za izvajanje gospodarske javne službe systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina v Občini Log-Dragomer in Grosuplje v skupni višini 4.677.345 EUR (31. 12. 2022: 3.157.047 EUR). Pregled postavk neopredmetenih sredstev, ki presegajo 10 % neodpisane knjigovodske vrednosti, predstavljajo pravice do uporabe koncesijske infrastrukture, evidentirane na osnovi pogodb, sklenjenih z občinami za:

- izvajanje obvezne GJS obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov v vrednosti 58.866.294 EUR (31. 12. 2022: 62.863.259 EUR),
- izvajanje obvezne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v vrednosti 7.057.922 EUR (31. 12. 2022: 13.888.215 EUR),
- izvajanje obvezne GJS odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v vrednosti 8.398.787 EUR (31. 12. 2022: 14.193.287 EUR).

Na dan 31. 12. 2023 je bilo v celoti amortiziranih 35,5 % vseh premoženjskih pravic brez koncesijske infrastrukture (31. 12. 2022: 30,6 %).

- Prikaz gibanja vrednosti neopredmetenih sredstev v letu 2023

v EUR

	Dolgoročne premož. pravice	Pravica do uporabe koncesijske infrastrukture	Dolgoročne premož. pravice v pridobivanju	Pravica do uporabe dolg. premoženjskih pravic	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1.1.2023	26.274.039	146.482.869	233.159	28.785	173.018.852
Nove pridobitve	18.347.940	255.769	1.019.626	0	19.623.335
Odtujitve	-18.520.504	-6.867.052	0	0	-25.387.556
Prenos iz investicij v teku	1.098.060	0	-1.098.060	0	0
Prenos iz nepr., naprav in opreme	0	1.635.059	0	0	1.635.059
Stanje 31.12.2023	27.199.535	141.506.645	154.725	28.785	168.889.690
Nabrani popravek vrednosti					
Stanje 1.1.2023	19.592.867	52.160.366	0	1.199	71.754.432
Amortizacija	1.087.093	10.353.831	0	14.393	11.455.317
Odtujitve	-44.835	-94.342	0	0	-139.177
Stanje 31.12.2023	20.635.125	62.419.855	0	15.592	83.070.572
Neodpisana vrednost					
Stanje 1.1.2023	6.681.172	94.322.503	233.159	27.586	101.264.420
Stanje 31.12.2023	6.564.410	79.086.790	154.725	13.193	85.819.118

Skupina emisijske kupone izkazuje med dolgoročnimi premoženjskimi pravicami. V letu 2023 je Skupina prejela s strani države 69.641 emisijskih kuponov, dodatno kupila 227.200 emisijskih kuponov (od tega 98.411 emisijskih kuponov v vrednosti 7.779.453 EUR za leto 2023 ter 128.789 manjkajočih emisijskih kuponov v vrednosti 10.183.237 EUR za leto 2022) ter dodatno vkalkulirala 217.013 manjkajočih emisijskih kuponov. Stanje emisijskih kuponov na dan 31. 12. 2023 znaša 385.065 EUR (31. 12. 2022: 512.773 EUR).

Na osnovi poročila pooblaščenega preveritelja, je Skupina v letu 2023 državi predala 512.958 emisijskih kuponov za leto 2022 (leta 2022 za leto 2021: 571.460).

Po stanju na dan 31. 12. 2023 je imela Skupina za 601.315 EUR (31. 12. 2022: 403.686 EUR) bodočih finančnih obvez iz naslova sklenjenih pogodb za nakup neopredmetenih sredstev.

Neopredmetena sredstva Skupine so bremen prosta.

➤ Prikaz gibanja vrednosti neopredmetenih sredstev v letu 2022

v EUR

	Dolgoročne premož. pravice	Pravica do uporabe koncesijske infrastrukture	Dolgoročne premož. pravice v pridobivanju	Pravica do uporabe dolg. premoženjskih pravic	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1.1.2022	25.787.735	145.334.351	76.296	29.724	171.228.106
Nove pridobitve	23.840.436	668.364	1.104.942	28.785	25.642.527
Odtujitve	-24.302.211	0	0	-29.724	-24.331.935
Prenos iz investicij v teku	948.079	0	-948.079	0	0
Prenos iz nepr., naprav in opreme	0	480.154	0	0	480.154
Stanje 31.12.2022	26.274.039	146.482.869	233.159	28.785	173.018.852
Nabrani popravek vrednosti					
Stanje 1.1.2022	18.811.268	41.629.168	0	19.816	60.460.252
Amortizacija	1.181.023	10.531.198	0	11.107	11.723.328
Odtujitve	-399.424	0	0	-29.724	-429.148
Stanje 31.12.2022	19.592.867	52.160.366	0	1.199	71.754.432
Neodpisana vrednost					
Stanje 1.1.2022	6.976.467	103.705.183	76.296	9.908	110.767.854
Stanje 31.12.2022	6.681.172	94.322.503	233.159	27.586	101.264.420

➤ Dodatna razkritja za pravice do uporabe neopredmetenih sredstev

v EUR

	2023	2022
Amortizacija pravice do uporabe neopredmetenih sredstev	14.393	11.107
Obresti, ki se nanašajo na obveznosti iz najema	848	129
Skupaj zneski izkazani v izkazu poslovnega izida	15.241	11.236

V letu 2023 znaša skupni denarni odtok za najeme neopredmetenih sredstev 15.000 EUR (2022: 11.250 EUR).

Slabitve neopredmetenih sredstev v letu 2023 in 2022 niso bile izvedene.

Pojasnilo 4 - Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Naložbe v deleže	17.838	1.457.838
Finančna sred. po pošteni vredn. preko drugega vseobsegajočega donosa	17.838	1.457.838

- Pregled gibanja finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

	Skupaj
Stanje 1.1.2022	2.501.045
Odtujitev	-1.043.207
Stanje 31.12.2022	1.457.838
Prevrednotenje deleža v Resalta B.V. na tržno vrednost	2.040.000
Prerazporeditev deleža v Resalta B.V. na nekratkoročna sredstva za prodajo	-3.480.000
Stanje 31.12.2023	17.838

Naložbe v deleže na dan 31. 12. 2023 znašajo 17.838 EUR (31. 12. 2022: 1.457.838 EUR).

Skupina je konec leta 2023 prevrednotila vrednost naložbe v delež v družbi Resalta B.V. (poslovni delež 9,77 %, glasovalne pravice 11,44 %) na njeno pošteno vrednost. Prilagoditev na pošteno vrednost v letu 2023 znaša 2.040.000 EUR. Vrednost naložbe v delež družbe Resalta B.V. po izvedeni prilagoditvi znaša 3.480.000 EUR.

Skupina je delež v družbi Resalta B.V., zaradi napovedane prodaje, prerazporedila iz finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa na nekratkoročna sredstva za prodajo.

Druge naložbe v deleže so vrednotene po nabavni vrednosti, saj za njih ne obstaja delujoči trg, poleg tega te finančne naložbe niso materialno pomembne, zato Skupina posebej ne ugotavlja njihove poštene vrednosti.

Vrednostni papirji niso zastavljeni kot jamstvo za obveznosti Skupine.

Pojasnilo 5 - Posojila

- Prikaz nekratkoročnih posojil

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Nekratkoročna posojila		
Terjatve iz najema in podnajema naprav in opreme	1.351.652	1.096.008
Nekratkoročna posojila	1.351.652	1.096.008

Skupina daje naprave za priključitev na vročevodno in plinovodno omrežje v finančni najem odjemalcem energije. Kratkoročni del teh terjatev iz najema naprav in opreme v višini 592.507 EUR (31. 12. 2022: 601.588 EUR) je prenesen na kratkoročna posojila, ker zapadejo v plačilo v naslednjem letu.

➤ Prikaz kratkoročnih posojil

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročna posojila		
Terjatve iz najema in podnajema naprav in opreme	592.507	601.588
Depoziti v bankah	425.838	487.911
Druga posojila	0	1.348
Kratkoročna posojila	1.018.345	1.090.847

Posojila niso zastavljena kot jamstvo za obveznosti Skupine.

➤ Terjatve iz naslova najema in podnajema naprav in opreme

v EUR

	Najmanjša vsota najemnin	Obresti	Glavnica
po stanju na dan 31.12.2023			
Obdobja:			
do 1 leta	683.279	90.772	592.507
od 1 do 5 let	1.358.941	129.286	1.229.655
nad 5 let	135.609	13.612	121.997
Skupaj terjatve	2.177.829	233.670	1.944.159
po stanju na dan 31.12.2022			
Obdobja:			
do 1 leta	680.593	79.005	601.588
od 1 do 5 let	1.051.721	110.206	941.515
nad 5 let	169.233	14.740	154.493
Skupaj terjatve	1.901.547	203.951	1.697.596

Nezasluženi finančni prihodek po stanju na dan 31. 12. 2023 znaša 233.670 EUR (31. 12. 2022: 203.951 EUR), celotni popravek neizterljivih terjatev za najmanjše najemnine pa 5.211 EUR (31. 12. 2022: 9.546 EUR).

Pojasnilo 6 - Nekratkoročna sredstva za prodajo

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Nekratkoročna sredstva za prodajo	3.480.000	0
Nekratkoročna sredstva za prodajo	3.480.000	0

Med nekratkoročna sredstva za prodajo je bil, iz finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, prerazvrščen delež v Resalto B.V.

Pojasnilo 7 - Zaloge

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Osnovne in pomožne surovine	31.397.381	16.729.543
Nadomestni deli in material za popravila in vzdrževanje	12.815.748	13.065.333
Drug material in osebna varovalna oprema	838.545	674.630
Trgovsko blago	1.881	1.583
Predujmi za zaloge	3.588	0
Zaloge	45.057.143	30.471.089

Največji delež zalog predstavljajo zaloge premoga, ki so konec leta 2023 znašale 27.984.435 EUR (31. 12. 2022: 15.248.175 EUR). Višje vrednosti zaloge materiala so posledica predvsem višjih zalog premoga, ker je bila v skladu s terminskim načrtom v novembru 2023 izvedena večja dobava. Med zalogami so pomembne še zaloge ekstra lahkega kurilnega olja (ELKO), pogonskega goriva ter material in nadomestni deli za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme Skupine.

Ob redni letni inventuri popisa materiala je Skupina zaradi zastarelosti in neuporabnosti odpisala material v višini 192.382 EUR (2022: 4.264 EUR). Pri rednem letnem popisu so bili ugotovljeni primanjkljaji materiala in trgovskega blaga v višini 60.890 EUR (2022: 3.410 EUR) ter presežki v višini 21.334 EUR (2022: 346.309 EUR). Dodatno je bila na skladiščni lokaciji RCERO avgusta 2023 izvedena izredna inventura, kjer so bili ugotovljeni manki materiala v višini 284.022 EUR in presežki v višini 399.694 EUR.

Knjigovodska vrednost zalog ne presega čiste iztržljive vrednosti.

Skupina ne razpolaga z zalogami, ki bi bile dane kot jamstvo za obveznosti Skupine.

Pojasnilo 8 - Kratkoročne poslovne terjatve

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	85.894.057	83.609.707
Popravek vrednosti terjatev do kupcev	-7.385.074	-5.590.742
Terjatve do državnih in drugih institucij	6.413.437	4.410.217
Popravek vrednosti terjatve do državnih in drugih institucij	-397.288	-17.290
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	4.176.980	303.370
Odpis poslovnih terjatev do drugih	-3.000	0
Kratkoročne poslovne terjatve	88.699.112	82.715.262

Terjatve do kupcev predstavljajo terjatve za dobave in izvedbe storitev, ki jih opravlja Skupina. Skupina ima velik obseg kupcev in dejavnosti, zato so tudi terjatve do kupcev visoke in pomenijo pomembno postavko v konsolidiranemu izkazu finančnega položaja Skupine.

Stanje terjatev do kupcev na dan 31. 12. 2023 se ni bistveno spremenilo glede na predhodno leto. Na povečanje popravka vrednosti terjatev do kupcev v letu 2023, je najbolj vplivala slabitev večje terjatve do izvajalca investicije v PPE-TOL.

Med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do drugih na dan 31. 12. 2023 predstavljajo največji znesek terjatve za dani predujem za najem gospodarske javne infrastrukture v višini 3.234.541 EUR.

Zapadlosti računov Skupine so določene v dobavnih pogojih, aktih, ki urejajo opravljanje gospodarskih javnih služb, pogodbah in drugih predpisih.

➤ Razčlenitev terjatev do kupcev po zapadlosti po stanju na dan 31. 12. 2023

v EUR

Vrste terjatev	Nezapadle	Zapadle	Skupaj
Terjatve do kupcev	72.791.513	13.102.544	85.894.057
Popravek vrednosti terjatev			-7.385.074
Skupaj terjatve do kupcev			78.508.983

➤ Razčlenitev terjatev do kupcev po zapadlosti po stanju na dan 31. 12. 2022

v EUR

Vrste terjatev	Nezapadle	Zapadle	Skupaj
Terjatve do kupcev	67.940.109	15.669.598	83.609.707
Popravek vrednosti terjatev			-5.590.742
Skupaj terjatve do kupcev			78.018.965

Od skupnega zneska terjatev do kupcev odpade na nezapadle terjatve 84,7 % (31. 12. 2022: 81,3 %) in na zapadle terjatve 15,3 % (31. 12. 2022: 18,7 %). Gibanje popravka vrednosti terjatev je predstavljeno v Pojasnilu 29, v sklopu Kreditnega tveganja.

Pojasnilo 9 - Druga kratkoročna sredstva

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Nezaračunane terjatve za investicije	1.885.681	328.829
Kratkoročno odloženi stroški	976.446	1.045.081
Kratkoročno nezaračunani prihodki	22.980	730.173
Ostala kratkoročna sredstva	659	1.202
Druga kratkoročna sredstva	2.885.766	2.105.285

Nezaračunane terjatve se nanašajo na investicije, ki jih izvaja Skupina za račun občin. Gre za vlaganja, za katera občinam še niso bili izstavljeni računi.

Med kratkoročno odloženimi stroški so naročnine, licence, članarine in drugi stroški, ki se nanašajo na naslednje poslovno leto.

Pojasnilo 10 - Denar in denarni ustrezniki

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Gotovina v blagajni	5.867	4.217
Denar na poti	41.924	37.599
Denarna sredstva na TRR	3.462.144	7.633.245
Depoziti na odpoklic in depoziti zapadli do 3 mesecev	0	900.000
Denar in denarni ustrezniki	3.509.935	8.575.061

Denar in denarni ustrezniki vključujejo tudi depozite na odpoklic. Višina teh sredstev konec poslovnega leta je odvisna od predvidenih odlivov v začetku naslednjega leta.

Skupina nima odobrenih nobenih samodejnih zadolžitev na transakcijskih računih.

Pojasnilo 11 - Kapital

➤ Vpoklicani kapital

Osnovni kapital Skupine je enak osnovnemu kapitalu obvladujoče družbe Javni holding in znaša po 7. členu družbene pogodbe 151.446.841 EUR. Vsak družbenik ima osnovni vložek v obvladujoči družbi v višini poslovnega deleža po 8. členu družbene pogodbe.

➤ Kapitalske rezerve

Kapitalske rezerve znašajo 16.902.738 EUR in so posledica opravljene revalorizacije osnovnega kapitala v letih 1995 do 2001, zmanjšane za pokrivanje bilančne izgube v preteklih letih ter za plačilo davka od dobička v preteklih letih.

➤ Rezerve iz dobička

	31.12.2023	31.12.2022
Zakonske rezerve	1.452.067	1.452.067
Druge rezerve iz dobička	200.458.029	206.768.167
Rezerve iz dobička	201.910.096	208.220.234

v EUR

Zakonske rezerve Skupine so oblikovane v višini zakonskih rezerv obvladujoče družbe.

Druge rezerve iz dobička se povečujejo ali zmanjšujejo za konsolidirani dobiček oziroma izgubo Skupine in zmanjšujejo iz naslova izplačil dobička obvladujoče družbe družbenikom ter za razpustitev dela rezerv odvisnih družb, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti iz naslova aktuarskih izgub za izplačane odpravnine ob upokojitvi.

V letu 2023 so se druge rezerve iz dobička spremenile in sicer:

- znižale iz naslova prenosa konsolidirane izgube leta 2022 v višini 6.097.693 EUR (2022: prenos konsolidirane izgube 2021 v višini 8.403.804 EUR);
- znižale za znesek razpustitve dela negativnih rezerv odvisnih družb, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, ki se nanašajo na aktuarski primanjkljaj iz naslova izplačanih odpravnin ob upokojitvi v višini 212.445 EUR (31. 12. 2022: 237.164 EUR).

➤ Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v negativni vrednosti 2.283.901 EUR (31. 12. 2022: v negativni vrednosti 2.137.415 EUR), se nanašajo na aktuarske izgube za odpravnine ob upokojitvi in so na dan 31. 12. 2023 izkazane v negativni vrednosti 3.875.101 EUR (31. 12. 2022: v negativni vrednosti 2.137.415 EUR) ter na nerealizirane dobičke iz prevrednotenja deleža finančne naložbe v Resalto B.V. v višini 2.040.000 EUR in obveznosti za odloženi davek iz tega naslova v višini 448.800 EUR.

➤ Čisti poslovni izid poslovnega leta

Konsolidirani čisti poslovni izid Skupine po stanju 31. 12. 2023 je pozitiven in zmanjšan za izgubo, ki je nastala iz razpustitve dela negativnih rezerv obvladujoče družbe, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, ki se nanašajo na aktuarski primanjkljaj iz naslova izplačanih odpravnin ob upokojitvi v višini 19.989 EUR (31. 12. 2022: 65.763 EUR). Pozitivni konsolidirani čisti poslovni izid Skupine znaša 11.267.010 EUR (31. 12. 2022: negativen v višini 6.097.693 EUR).

Pojasnilo 12 - Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	12.220.163	10.384.353
Rezervacije za jubilejne nagrade	4.208.808	3.597.654
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	16.428.971	13.982.007

Rezervacije so črpane za zneske dejansko obračunanih odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad tekom poslovnega leta, konec leta pa so usklajene na osnovi aktuarskih izračunov po posameznih družbah v skupini.

V letu 2023 so se rezervacije črpale za izplačila odpravnin ob upokojitvi v višini 978.372 EUR (2022: 655.154 EUR) in jubilejnih nagrad v višini 540.255 EUR (2022: 438.669 EUR).

Na osnovi aktuarskih izračunov so bile konec leta 2023 dodatno oblikovane rezervacije za odpravnine ob upokojitvi v višini 2.972.249 EUR (31. 12. 2022: odprava za 451.515 EUR) in rezervacije za jubilejne nagrade v višini 1.218.940 EUR (31. 12. 2022: oblikovanje za 132.725 EUR). Zaradi odhodov zaposlenih je Skupina odpravila rezervacije za odpravnine ob upokojitvi v višini 158.067 EUR (31. 12. 2022: 310.485 EUR) in za jubilejne nagrade v višini 67.531 EUR (31. 12. 2022: 130.513 EUR).

Oblikovanje ali odprava rezervacij pri jubilejnih nagradah v celoti vpliva na stroške oziroma prihodke družbe. Pri oblikovanju oziroma odpravi rezervacij pri odpravninah ob upokojitvi, pa aktuarski presežek ali primanjkljaj vplivata na rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, ostale spremembe pa na stroške oziroma prihodke družbe.

Izračun rezervacij je opravil pooblaščen aktuar na podlagi statističnih podatkov o starosti in fluktuaciji zaposlenih ter veljavnih aktov, ki so osnova za izplačilo odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad.

➤ Prikaz gibanja rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade v letu 2023

v EUR

	Aktuarski izračun 31.12.2023	Oblikovanje (+)/ Odprava (-)	Črpanje	Aktuarski izračun 1.1.2023
DR za odpravnine ob upokojitvi	12.220.163	2.814.182	978.372	10.384.353
Tekoči stroški storitev (CSC)		615.924		
Tekoči stroški obresti (IC)		386.205		
Odhodi (odprava)		-158.067		
Aktuarski primanjkljaj (AG) sprem. finan. predp.		638.173		
Aktuarski primanjkljaj (AG) izkustvo		1.331.947		
Izplačila (črpanje v obdobju)		0	978.372	
DR za jubilejne nagrade	4.208.808	1.151.409	540.255	3.597.654
Tekoči stroški storitev (CSC)		355.528		
Tekoči stroški obresti (IC)		155.749		
Odhodi (odprava)		-67.531		
Aktuarski primanjkljaj (AG) sprem. finan. predp.		204.393		
Aktuarski primanjkljaj (AG) izkustvo		503.270		
Izplačila (črpanje v obdobju)		0	540.255	
DR za odprav.ob upok. in jub. nagrade	16.428.971	3.965.591	1.518.627	13.982.007

➤ Prikaz gibanja rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade v letu 2022

v EUR

	Aktuarski izračun 31.12.2022	Oblikovanje (+)/ Odprava (-)	Črpanje	Aktuarski izračun 1.1.2022
DR za odpravnine ob upokojitvi	10.384.353	-762.000	655.154	11.801.507
Tekoči stroški storitev (CSC)		647.863		
Tekoči stroški obresti (IC)		124.737		
Odhodi (odprava)		-310.485		
Aktuarski presežek (AG) sprem. finan. predp.		-2.828.051		
Aktuarski primanjkljaj (AG) izkustvo		1.603.936		
Izplačila (črpanje v obdobju)		0	655.154	
DR za jubilejne nagrade	3.597.654	2.212	438.669	4.034.111
Tekoči stroški storitev (CSC)		428.439		
Tekoči stroški obresti (IC)		48.264		
Odhodi (odprava)		-130.513		
Aktuarski presežek (AG) sprem. finan. predp.		-892.543		
Aktuarski primanjkljaj (AG) izkustvo		548.565		
Izplačila (črpanje v obdobju)		0	438.669	
DR za odprav.ob upok. in jub. nagrade	13.982.007	-759.788	1.093.823	15.835.618

Pri aktuarskih izračunih so bile uporabljene naslednje predpostavke:

- skupna rast plač Skupine v višini 0,5 % v letu 2024 in naprej (31. 12. 2022: v višini 0,5 % v letu 2023 in naprej);
- rast povprečne plače v Republiki Sloveniji je predpostavljena v višini 2,5 % letno v letu 2024 in v nadaljnjih letih, kar predstavlja ocenjeno dolgoročno rast plač (31. 12. 2022: v višini 2,5 % letno v letu 2023 in v nadaljnjih letih);
- upoštevana je rast zneskov odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad iz Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja v enaki višini, kot je predpostavljeno za rast povprečne plače v Republiki Sloveniji;
- izračun obveznosti za odpravnine je vezan na pokojninsko delovno dobo posameznega zaposlenca;
- izbrana diskontna obrestna mera znaša 3,51 % letno (31. 12. 2022: 4,41 % letno).

Na izračun rezervacij za odpravnine ob upokojitvi najbolj vplivata aktuarski predpostavki diskontna obrestna mera in dolgoročno rast plač, zato je za spremembo teh predpostavk izračunana analiza občutljivosti.

➤ Analiza občutljivosti za pomembne aktuarske predpostavke na 31. 12. 2023

v EUR

Postavka	Obdobje	Predpostavka	Odmik	Dolgoročne obveznosti	Odpravnine	Jubilejne nagrade
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2023	Centralni scenarij	0,00%	16.428.971	12.220.163	4.208.808
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2023	Diskontna obr. mera	-0,50%	17.013.824	12.665.154	4.348.670
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2023	Diskontna obr. mera	0,50%	15.861.721	11.787.564	4.074.157
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2023	Rast plač	-0,50%	15.871.732	11.797.246	4.074.486
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2023	Rast plač	0,50%	17.022.201	12.671.557	4.350.644

➤ Analiza občutljivosti za pomembne aktuarske predpostavke na 31. 12. 2022

v EUR

Postavka	Obdobje	Predpostavka	Odmik	Dolgoročne obveznosti	Odpravnine	Jubilejne nagrade
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Centralni scenarij	0,00%	13.982.007	10.384.353	3.597.654
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Diskontna obr. mera	-0,50%	14.449.430	10.738.036	3.711.394
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Diskontna obr. mera	0,50%	13.545.265	10.054.722	3.490.543
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Rast plač	-0,50%	13.531.202	10.044.019	3.487.183
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Rast plač	0,50%	14.460.533	10.746.531	3.714.002

Pojasnilo 13 - Druge rezervacije

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Rezervacije za aktivna odlagalna polja	21.359.368	20.759.017
Rezervacija za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje voznikov	0	4.168.053
Druge rezervacije	21.359.368	24.927.070

Skupina ima oblikovane rezervacije za bodoče stroške zapiranja in vzdrževanja odlagališča nenevarnih odpadkov Barje za 30 let po prenehanju odlaganja odpadkov, ki so se v letu 2023 povečale za znesek obrestovanja v višini 600.351 EUR (2022: 583.477 EUR).

Skupina je v letu 2023 rezervacijo v višini 4.168.053 EUR za obveznosti plačila prispevkov za poklicno zavarovanje voznikov črpala za posamezna plačila prispevkov v višini 283.895 EUR (2022: 167.525 EUR) ter preostanek vrednosti v višini 3.884.158 EUR zaradi zapadlosti v naslednjem letu prenesla med druge kratkoročne obveznosti.

➤ Prikaz gibanja drugih rezervacij v letu 2023

v EUR

	31.12.2023	Črpanje	Odprava/ Prenos	Oblikovanje	1.1.2023
Rezervacije za aktivna odlagalna polja	21.359.368	0	0	600.351	20.759.017
Rezervacija za prisp. za poklic. zav. voznikov	0	283.895	3.884.158	0	4.168.053
Druge rezervacije	21.359.368	283.895	3.884.158	600.351	24.927.070

➤ Prikaz gibanja drugih rezervacij v letu 2022

v EUR

	31.12.2022	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	1.1.2022
Rezervacije za aktivna odlagalna polja	20.759.017	0	0	583.477	20.175.540
Rezervacija za prisp. za poklic. zav. voznikov	4.168.053	167.525	0	0	4.335.578
Druge rezervacije	24.927.070	167.525	0	583.477	24.511.118

V drugih tožbenih zahtevkih niso izpolnjeni kriteriji za pripoznanje rezervacij.

Pojasnilo 14 - Nekratkoročno odloženi prihodki

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Prejete državne podpore	8.526.739	8.525.454
Prejete donacije	110.711	134.484
Ostali nekratkoročno odloženi prihodki	2.619.473	2.777.713
Nekratkoročno odloženi prihodki	11.256.923	11.437.651

Nekratkoročno odloženi prihodki predstavljajo iz naslova prejetih državnih podpor prejete dotacije za nepremičnine, naprave in opremo s strani države in lokalnih skupnosti. Dotacije za nepremičnine, naprave in opremo se znižujejo za obračunano amortizacijo teh sredstev in morebitne odpise ali odprodajo teh sredstev v sorazmernem deležu, v katerem so bila sredstva financirana z dotacijo.

Poleg dotacij ima Skupina tudi prejete donacije za brezplačno prejeta sredstva s strani drugih investitorjev, ki se črpajo na način kot prejete dotacije.

Med ostalimi nekratkoročno odloženimi prihodki Skupine so izkazani prihodki za pokrivanje stroškov razgradnje za zapiranje odlagališča v višini 2.249.701 EUR (31. 12. 2022: 2.356.830 EUR).

➤ Prikaz gibanja nekratkoročno odloženih prihodkov v letu 2023

v EUR

	31.12.2023	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	1.1.2023
Prejete državne podpore	8.526.739	569.473	31	570.789	8.525.454
Prejete donacije	110.711	18.453	5.320	0	134.484
Ostali nekratkoročno odloženi prihodki	2.619.473	158.240	0	0	2.777.713
Nekratkoročno odloženi prihodki	11.256.923	746.166	5.351	570.789	11.437.651

➤ Prikaz gibanja nekratkoročno odloženih prihodkov v letu 2022

v EUR

	31.12.2022	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	1.1.2022
Prejete državne podpore	8.525.454	574.773	1.884	69.098	9.033.013
Prejete donacije	134.484	22.635	1.510	0	158.629
Ostali nekratkoročno odloženi prihodki	2.777.713	159.010	0	0	2.936.723
Nekratkoročno odloženi prihodki	11.437.651	756.418	3.394	69.098	12.128.365

Pojasnilo 15 - Finančne obveznosti

• Prikaz nekratkoročnih finančnih obveznosti

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Nekratkoročne finančne obveznosti do bank	91.647.166	89.194.661
Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov	3.907.237	1.837.289
Nekratkoročne finančne obveznosti iz uporabe koncesijske infrastrukture	70.043.811	86.438.295
Nekratkoročne finančne obveznosti	165.598.214	177.470.245

Pogodbeni denarni tokovi za nekratkoročne finančne obveznosti so predstavljeni v Pojasnilu 29 - preglednica »Plačilno sposobnostno tveganje«.

Nekratkoročne finančne obveznosti do bank na dan 31. 12. 2023 znašajo 91.647.166 EUR (31. 12. 2022: 89.194.661 EUR). Skupna vrednost črpanih nekratkoročnih posojil z obrestmi, skupaj z delom, ki zapade v plačilo v naslednjem letu v višini 21.942.634 EUR, znaša 113.589.800 EUR (31. 12. 2022: 105.177.577 EUR).

➤ Nekratkoročna bančna posojila z obrestmi do bank

Posojilodajalec	Stanje posojila v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti	Zavarovanje posojila
Banka*	59	6 m EURIBOR + 2,05%	10.07.2031	10 bianco menic
Skupina bank	81.944.596	6 m EURIBOR + 1,75%	31.03.2031	10 bianco menic, hipoteke
Banka	8.000.000	4,40%	20.12.2030	10 bianco menic
Banka	6.000.000	3 m EURIBOR + 2,85%	31.07.2030	10 bianco menic
Banka	922.519	6 m EURIBOR + 3,5%	31.05.2030	10 bianco menic
Banka	2.572.668	6 m EURIBOR + 1,90%	31.12.2029	5 bianco menic
Banka	2.713.796	0,81%	30.06.2029	10 bianco menic
Banka	3.934.357	2,18%	1.06.2029	10 bianco menic
Banka	3.571.428	3 m EURIBOR + 0,28%	31.12.2028	10 bianco menic
Banka	2.172.466	3 m EURIBOR + 1,78%	31.12.2027	5 bianco menic
Banka	1.757.911	3 m EURIBOR + 1,39%	27.12.2024	1 bianco menica, hipoteke
Skupaj posojila	113.589.800			

*Obračunane obresti za nekorisčeno dolgoročno posojilo, ki so bile plačane januarja 2024.

Skupina ima med nekratkoročnimi finančnimi obveznostmi izkazana tri nova nekratkoročna bančna posojila v skupni vrednosti 15.000.000 EUR (dve posojili v skupni višini 14.000.000 EUR za investicije v vodovodno omrežje, 1.000.000 EUR za investicije v obnovo vročevodnega in plinovodnega omrežja). Skupina je v letu 2023 najela tudi nekratkoročno posojilo za investicijo v vodikovo polnilnico v višini 600.000 EUR, ki še ni črpano in je prikazano v sklopu pogojnih obveznosti in zavez (Odobrena, nečrpana posojila) v Pojasnilu 28.

V letu 2023 je Skupina dokončno poplačala bančno posojilo najeto za nakup deleža v pripojeni družbi TE-TOL ter delno za poslovanje Skupine.

Največje nekratkoročno posojilo, najeto za izgradnjo plinsko parne enote PPE-TOL, se črpa sukcesivno glede na stopnjo izvedenih del in je bilo v letu 2023 črpano v višini 9.410.500 EUR (2022: 32.709.366 EUR). Skupna vrednost črpanega posojila do 31. 12. 2023 znaša 93.143.257 EUR (31. 12. 2022: 83.732.757 EUR). Finančna obveznost na dan 31. 12. 2023 znaša 81.944.596 EUR⁵ (31. 12. 2022: 83.748.426 EUR). Do zmanjšanja finančne obveznosti glede na preteklo leto je prišlo zaradi začetka odplačevanje bančnega posojila v letu 2023, ki je bilo v tem letu odplačano v višini 11.250.000 EUR.

⁵ Od celotne finančne obveznosti v višini 81.944.596 EUR znaša glavnica 81.893.257 EUR in obresti 51.339 EUR.

➤ Pregled finančnih obveznosti po vrstah najemov

Vrsta najema	Stanje obveznosti iz najema v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti
Najem zemljišča	11.682	2,63%	31.12.2028
Najem zemljišča	18.683	4,74%	31.12.2027
Najem zgradbe	35.708	2,50%	31.08.2032
Najem zgradbe	35.480	2,50%	31.08.2032
Najem zgradbe	45.102	2,63%	31.12.2028
Najem zgradbe	2.490	1,29%	30.09.2025
Najem zgradbe	4.025	1,80%	31.05.2025
Najem zgradbe	10.825	5,81%	31.12.2024
Najem zgradbe	36.236	4,74%	14.01.2024
Najem opreme	3.371.097	4,22%	31.07.2029
Najem opreme	21.202	5,94%	31.07.2026
Najem opreme	1.588.503	1,84%	30.04.2026
Najem opreme	4.094	5,40%	31.12.2025
Najem opreme	43.531	6,24%	30.11.2025
Najem opreme	1.250	4,00%	31.10.2025
najem opreme	1.534	5,53%	31.05.2025
Najem opreme	16.862	5,40%	31.01.2025
Najem opreme	55.109	2,63%	31.08.2024
Najem programske opreme	13.479	4,00%	30.11.2024
Skupaj najemi	5.316.892		

Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov na dan 31. 12. 2023 znašajo 3.907.237 EUR (31. 12. 2022: 1.837.289 EUR). Skupna vrednost diskontiranih obveznosti iz najemnih pogodb, skupaj z delom, ki zapade v plačilo v naslednjem letu v višini 1.409.655 EUR, znaša 5.316.892 EUR (31. 12. 2022: 2.691.448 EUR).

Povečanje nekratkoročnih finančnih obveznosti iz najemov v letu 2023 izhaja predvsem iz sklenjenega najema za opremo za enotno mestno kartico Urbano v višini 3.248.184 EUR.

Obveznosti iz najemov predstavljajo obveznosti Skupine na dan 31. 12. 2023 za pravice do uporabe sredstev, za sredstva ki jih ima Skupina v najemu v preostali dobi trajanja najema in za dana posojila iz naslova danih podnajemov.

➤ Pregled finančnih obveznosti po vrstah pogodb iz koncesijske infrastrukture

Pogodba	Stanje obveznosti v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti
Pogodbe o najemu GJI za izvajanje obvezne GJS odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov	9.283.594	2,63%	1.01.2046
Pogodbe o najemu GJI za izvajanje obvezne GJS obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov	63.227.195	2,63%	1.01.2046
Pogodbe o najemu GJI za izvajanje GJS oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode	7.423.005	2,63%	31.12.2024
Pogodbe o najemu GJI za izvajanje obvezne GJS zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov	82.226	2,63%	31.12.2024
Pogodbe o najemu, uporabi in vzdrževanju javne infrastrukture sistema enotne mestne kartice (Urbana)	9.258	2,63%	30.06.2024
Skupaj koncesijska infrastruktura	80.025.278		

Skupina ima iz naslova uporabe koncesijske infrastrukture na dan 31. 12. 2023 evidentirane nekratkoročne finančne obveznosti iz uporabe koncesijske infrastrukture v višini 70.043.811 EUR (31. 12. 2022: 86.438.295 EUR). Skupna vrednost diskontiranih nekratkoročnih pogodb za najem koncesijske infrastrukture, skupaj z delom, ki zapade v

naslednjem letu v višini 9.981.467 EUR, znaša 80.025.278 EUR (31. 12. 2022: 96.303.104 EUR).

- Prikaz gibanja finančnih obveznosti iz najemov in finančnih obveznosti iz pravic uporabe koncesijske infrastrukture

v EUR

	Nekratkoročne finančne obveznosti do bank	Druge nekratkoročne finančne obveznosti	Obveznosti iz najemov	Obveznosti iz pravic uporabe koncesijske infrastrukture
Stanje 1.1.2022	65.870.757	123.285	3.578.601	105.265.653
Povečanje	44.109.366	0	229.190	668.364
Zmanjšanja	0	0	-59.358	0
Obresti	1.687.510	669	60.970	2.670.497
Odplačilo/denarni tok	-6.490.056	-123.954	-1.117.955	-12.301.410
Stanje 31.12.2022	105.177.577	0	2.691.448	96.303.104
<i>od tega prenos na kratk. fin. obveznosti</i>	-15.982.916	0	-854.159	-9.864.809
Stanje 1.1.2023	105.177.577	0	2.691.448	96.303.104
Povečanje	24.410.500	0	4.056.306	255.861
Zmanjšanja	0	0	-59.734	-6.772.710
Obresti	6.554.544	0	187.971	2.244.148
Odplačilo/denarni tok	-22.552.821	0	-1.559.099	-12.005.125
Stanje 31.12.2023	113.589.800	0	5.316.892	80.025.278
<i>od tega prenos na kratk. fin. obveznosti</i>	-21.942.634	0	-1.409.655	-9.981.467

• Prikaz kratkoročnih finančnih obveznosti

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	110.637.720	78.242.043
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	1.409.655	854.159
Kratkoročne finančne obveznosti iz uporabe koncesijske infrastrukture	9.981.467	9.864.809
Druge kratkoročne finančne obveznosti	1.070.822	1.313.557
Kratkoročne finančne obveznosti	123.099.664	90.274.568

Skupina ima pri bankah najeta kratkoročna posojila (z obrestmi) za zagotavljanje likvidnosti v skupni vrednosti 88.695.086 EUR (31. 12. 2022: 62.259.127 EUR), ki skupaj s prenesenim kratkoročnim delom nekratkoročnih posojil, ki zapadejo v naslednjem letu v višini 21.942.634 EUR, znašajo 110.637.720 EUR (31. 12. 2022: 78.242.043 EUR).

➤ **Kratkoročna bančna posojila z obrestmi do bank**

Posojilodajalec	Stanje posojila v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti	Zavarovanje posojila
Banka*	417	6 m EURIBOR + 1,00%	17.12.2024	1 bianco menica
Banka	7.011.589	3 m EURIBOR + 2,00%	12.12.2024	5 bianco menic
Banka	3.001.445	3 m EURIBOR + 1,85%	12.12.2024	5 bianco menic
Banka	3.000.000	3 m EURIBOR + 1,85%	12.12.2024	10 bianco menic
Banka	2.501.308	3 m EURIBOR + 2,35%	12.12.2024	10 bianco menic
Banka	1.504.333	3 m EURIBOR + 1,85%	12.12.2024	5 bianco menic
Banka	5.017.500	6 m EURIBOR + 1,95%	11.12.2024	1 bianco menica
Banka	11.005.655	3 m EURIBOR + 2,00%	9.12.2024	5 bianco menic
Banka	10.042.583	6 m EURIBOR + 3,25%	9.12.2024	6 bianco menic
Banka	8.033.367	6 m EURIBOR + 3,10%	9.12.2024	6 bianco menic
Banka	5.018.010	3 m EURIBOR + 2,20%	9.12.2024	10 bianco menic
Banka	2.001.028	3 m EURIBOR + 2,20%	9.12.2024	5 bianco menic
Banka	2.008.323	4,90%	9.11.2024	10 bianco menic
Banka	2.599.790	3 m EURIBOR + 2,35%	18.10.2024	10 bianco menic
Banka**	-3.365	3 m EURIBOR + 2,35%	18.10.2024	10 bianco menic
Banka*	575	3 m EURIBOR + 2,35%	11.10.2024	10 bianco menic
Banka	1.004.162	4,90%	4.10.2024	10 bianco menic
Banka	3.501.838	3 m EURIBOR + 2,35%	12.08.2024	10 bianco menic
Banka	2.008.154	4,80%	3.05.2024	10 bianco menic
Banka	2.000.000	3 m EURIBOR + 1,5%	3.05.2024	5 bianco menic
Banka	5.063.059	3 m EURIBOR + 2,70%	26.03.2024	10 bianco menic
Banka	2.000.962	3 m EURIBOR + 1,85%	21.03.2024	5 bianco menic
Banka	10.319.231	1 m EURIBOR + 1,95%	19.01.2024	10 bianco menic
Banka*	28.194	3 m EURIBOR + 3,60%	14.12.2023	10 bianco menic
Banka*	15.083	6 m EURIBOR + 1,50%	11.12.2023	6 bianco menic
Banka*	11.845	6 m EURIBOR + 1,40%	11.12.2023	6 bianco menic
Skupaj posojila	88.695.086			

*Obračunane obresti, za poplačana oziroma nekorisčena kratkoročna in revolving posojila, ki so bile plačane januarja 2024.

**Negativni znesek se nanaša na preplačilo obresti, ki je bilo s strani banke vrnjeno v januarju 2024.

Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov na dan 31. 12. 2023 v vrednosti 1.409.655 EUR (31. 12. 2022: 854.159 EUR) in iz uporabe koncesijske infrastrukture na dan 31. 12. 2023 v vrednosti 9.981.467 EUR (31. 12. 2022: 9.864.809 EUR) predstavljajo kratkoročne dele teh obveznosti, ki so prenesene iz nekratkoročnih obveznosti in zapadejo v plačilo v letu 2024.

Med drugimi kratkoročnimi finančnimi obveznostmi je izkazana finančna obveznost iz najetega posojila do drugih družb v višini 1.006.120 EUR, ter obveznost iz naslova valutnega terminskega posla v višini 64.702 EUR (2022: 1.313.557 EUR), ki ga je Skupina sklenila zaradi varovanja tveganja zaradi spremembe tečaja ob nabavi premoga, kjer je obveznost vezana na tečaj USD.

Pojasnilo 16 - Kratkoročne poslovne obveznosti

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	58.718.762	70.062.572
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	17.981.957	12.195.189
Kratkoročne poslovne obveznosti	76.700.719	82.257.761

Nižje poslovne obveznosti do dobaviteljev, glede na predhodne leto, izhajajo predvsem iz naslova nižjih vrednosti prejetih računov za zemeljski plin in emisijske kupone. Skupina je na dan 31. 12. 2023 imela zapadle neporavnane obveznosti v višini 16.094.160 EUR (zapadle do 30 dni). Na dan 31. 12. 2022 je imela Skupina zapadlih neporavnanih obveznosti v višini 6.984.234 EUR (zapadle do 30 dni v višini 6.981.848 EUR in zapadle od 31-60 dni v višini 2.385 EUR). Vse zapadle obveznosti na dan 31. 12. 2023 je družba poplačala v prvem kvartalu leta 2024.

Glavni dobavitelji za Skupino so dobavitelji energentov in pogonskih goriv, občine za najem infrastrukture, izvajalci za investicije in vzdrževalna dela, dobavitelji naprav in opreme ter izvajalci, ki prevzemajo ločene frakcije odpadkov.

Tveganja neizpolnitve pogodbenih obveznosti s strani dobaviteljev Skupina obvladuje predvsem z rednim in skrbnim preverjanjem bonitete posameznih dobaviteljev. Ob večjih dobavah materiala in opreme ter izvedbah storitev zahteva ustrezne instrumente za zavarovanje za resnost ponudbe, za zavarovanje dobre izvedbe del in za zavarovanje odprave napak v garancijski dobi. Obveznosti do dobavitelja premoga so izpostavljene valutnemu tveganju (USD), ki ga Skupina obvladuje s sklenitvijo terminskih pogodb.

Pretežni del drugih kratkoročnih poslovnih obveznosti predstavljajo obveznosti do zaposlenih iz naslova plač za mesec december, obveznosti iz naslova okoljskih dajatev, obveznosti iz naslova emisijskih kuponov, ki bodo v naslednjem letu predani državi, in druge obveznosti do države in državnih institucij (razne davčne obveznosti).

Pojasnilo 17 - Obveznosti iz pogodb s kupci

	v EUR	
	31.12.2023	31.12.2022
Obveznosti iz pogodb s kupci Urbane	3.515.095	3.426.150
Prejeti kratkoročni predujmi	12.730	39.474
Obveznosti iz pogodb s kupci	3.527.825	3.465.624

Med obveznostmi iz pogodb s kupci predstavljajo glavnino obveznosti iz naslova neporabljenega dobroimetja na karticah Urbana v višini 2.956.080 EUR (31. 12. 2022: 2.964.605 EUR). Med obveznostmi iz pogodb s kupci so vključeni tudi prejeti predujmi ter razmejeni prihodki prodanih letnih vozovnic.

Pojasnilo 18 - Druge obveznosti

	v EUR	
	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	452.332	372.292
Kratkoročno odloženi prihodki	222.415	285.167
Kratkoročno vračunani stroški	26.714.505	13.680.747
DDV od danih predujmov	654.596	14.634
Druge obveznosti	28.043.848	14.352.840

Med kratkoročno vračunanimi stroški so evidentirani manjkajoči emisijski kuponi v vrednosti 17.644.335 EUR (31. 12. 2022: 10.169.066 EUR), ki so se povečali predvsem iz naslova večjega števila manjkajočih kuponov glede na stanje konec leta 2022, ter neizkoriščeni dopusti, ki jih zaposleni praviloma lahko izkoristijo do 30. 6. naslednje leto, in ki po stanju 31. 12. 2023 vrednostno znašajo 3.821.337 EUR (31. 12. 2022: 3.216.309 EUR).

Med kratkoročno vračunane stroške so konec leta 2023 iz drugih rezervacij prenesene obveznosti za plačila prispevkov za poklicno zavarovanje voznikov, ki zapadejo v plačilo v letu 2024, v višini 3.884.158 EUR.

Pojasnilo 19 - Čisti prihodki od prodaje

	v EUR	
	2023	2022
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem gospodarske javne službe	142.010.139	132.414.150
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem druge dejavnosti	243.504.282	220.062.218
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	86.503	81.632
Čisti prihodki od prodaje	385.600.924	352.558.000

Skupina ustvarja prihodke z opravljanjem storitev gospodarskih javnih služb in tržnih dejavnosti ter opravljanjem drugih dejavnosti, ki so kot dopolnilne dejavnosti gospodarskim javnim službam.

➤ Struktura prihodkov po dejavnostih

	v EUR	
	2023	2022
Oskrba s toploto	116.735.944	121.833.554
Oskrba s plinom	65.893.324	58.314.369
Električna energija	61.907.600	43.668.967
Zbiranje, obdelava, odlaganje odpadkov	46.546.501	43.582.024
Oskrba s pitno vodo	24.561.292	22.173.566
Ravnanje z odpadno vodo	24.101.659	20.724.914
Mestni linijski prevoz	16.104.924	13.695.111
Drugi prevozi	10.162.321	9.099.343
Urejanje in čiščenje javnih površin	8.199.201	7.825.040
Drugo	11.388.158	11.641.112
Skupaj prihodki od prodaje	385.600.924	352.558.000

V letu 2023 je največje povečanje prihodkov Skupina dosegla predvsem zaradi višjih prodajnih cen pasovne električne energije in oskrbe s plinom ter večjih količin prodane električne energije. Do povečanja prihodkov je prišlo tudi pri večini ostalih dejavnosti Skupine, pri oskrbi s toploto pa so se prihodki znižali predvsem zaradi manjših prodanih količin.

Pojasnilo 20 - Drugi poslovni prihodki

	v EUR	
	2023	2022
Prihodki iz naslova državnih/občinskih pomoči	55.215.869	35.155.958
Prihodki iz ostalih brezplačno prejetih sredstev	464.210	226.155
Prihodki iz odprave rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade	225.599	791.905
Prihodki iz odprave drugih rezervacij	11.877	3.393
Prihodki iz naslova oslabljenih terjatev	104.475	80.977
Prihodki iz zavarovalniških odškodnin	791.715	1.270.748
Prihodki iz naslova prodaje nepremičnin, naprav in opreme	300.595	130.665
Prihodki iz naslova prodaje neopredmetenih sredstev	0	7.062
Ostali poslovni prihodki	278.945	3.936.928
Drugi poslovni prihodki	57.393.285	41.603.791

Največji del prihodkov državnih in občinskih pomoči se nanaša na državne in občinske podpore za izvajanje dejavnosti gospodarskih javnih služb mestnega in medkrajevnega prometa v skupni višini 33.173.620 EUR (2022: 29.289.317 EUR). Od tega predstavljajo subvencije s strani Mestne občine Ljubljana v višini 12.785.388 EUR (2022: 12.785.388 EUR), primestnih občin v višini 1.208.203 EUR (2022: 1.167.760 EUR) in države v višini 19.180.029 EUR (2022: 15.336.169 EUR).

Dodatno je Skupina v letu 2023, na osnovi Zakona o nujnem posredovanju za obravnavo visokih cen energije (ZNPOVCE) pripoznala prihodke v višini 14.053.705 EUR, ter na osnovi Zakona o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize (ZPGOPEK) v višini 4.070.761 EUR (2022: 1.185.203 EUR).

➤ Prihodki iz naslova državnih/občinskih pomoči

	v EUR	
	2023	2022
Prihodki iz dotacij za izvajanje dejavnosti mestnega in medkrajevnega prometa	33.173.620	29.289.317
Pomoč gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize	4.070.761	1.185.203
Nadomestila dobaviteljem zaradi visokih cen energije	14.053.705	0
Državne pomoči iz naslova protikoronskih ukrepov države	0	107.073
Državne pomoči za pokrivanje stroškov dela	2.746.587	3.178.629
Ostale dotacije, subvencije	1.171.196	1.395.736
Prihodki iz naslova državnih/občinskih pomoči	55.215.869	35.155.958

Državne pomoči za pokrivanje stroškov dela predstavljajo boleznine in ostali povrnjeni zneski nadomestil plač in prispevkov, ki jih povrne država.

Pojasnilo 21 - Stroški blaga, materiala in storitev

	v EUR	
	2023	2022
Stroški blaga in materiala	179.522.933	169.038.772
Stroški storitev	59.147.736	55.216.296
Stroški blaga, materiala in storitev	238.670.669	224.255.068

Skupina prevzema del osnovnih surovin (zemeljski plin) na prenosnem omrežju in jih ne skladišči, zato se knjigovodsko prenesejo neposredno v porabo in evidentirajo kot takojšnji strošek.

Največji del porabljenega materiala predstavlja nakup in prenos zemeljskega plina v vrednosti 105.287.137 EUR (2022: 84.264.465 EUR). Povečanje stroška v letu 2023 glede na preteklo leto se nanaša na povečanje stroška porabe zemeljskega plina (iz naslova večjih količin), ki je bilo večje od zmanjšanja stroška porabe ekstra lahkega kurilnega olja in stroška nakupa električne energije. Strošek porabe ostalih energentov se v letu 2023 glede na preteklo leto ni bistveno spremenil.

Stroški storitev predstavljajo stroške vseh storitev, ki jih za Skupino opravljajo zunanji subjekti (stroški storitev vzdrževanja, zavarovalne premije, stroški plačilnega prometa, stroški intelektualnih storitev, stroški kuvertiranja, stroški oddaje ločenih frakcij in drugih odpadkov,...).

Med večjimi stroški storitev so stroški oddaje ločenih frakcij, t.j. oddaja bioloških odpadkov in lahkih frakcij, ki za leto 2023 znašajo 10.933.983 EUR (2022: 13.693.105 EUR).

Pojasnilo 22 - Stroški dela

Skupina obračunava plače, druge prejemke iz delovnega razmerja in povračila stroškov delavcem v skladu z veljavnimi kolektivnimi pogodbami in drugimi internimi akti, ki urejajo to področje in veljajo za posamezno družbo v Skupini ter v skladu z zakonodajo s področja plač in drugih prejemkov ter povračil stroškov v zvezi z delom.

➤ Pregled stroškov dela

	2023	2022
Stroški plač	77.197.151	67.853.932
Stroški socialnih zavarovanj	16.760.023	14.897.915
Stroški pokojninskih zavarovanj	10.937.880	9.764.839
Drugi stroški socialnih zavarovanj	5.822.143	5.133.076
Drugi stroški dela	17.113.950	15.080.672
Stroški dela	111.071.124	97.832.519

v EUR

V letu 2023 je Skupina povišala izhodiščno plačo, in sicer v mesecu januarju za 5 % in v mesecu septembru za 3,5 %.

Povečanje drugih stroškov dela izhaja predvsem iz naslova oblikovanih rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejnih nagrad ob koncu leta.

➤ Povprečno število zaposlenih v letu 2023 in 2022 po stopnjah izobrazbe

Stopnja izobrazbe	Povprečno število zaposlenih v 2023	Delež v %	Povprečno število zaposlenih v 2022	Delež v %
I.	12,4	0,5	14,2	0,6
II.	177,1	7,3	171,4	7,0
III.	60,2	2,5	59,1	2,4
IV.	877,3	36,1	882,4	36,3
V.	642,5	26,4	645,7	26,6
VI.	246,4	10,1	222,2	9,1
VII.	365,0	15,0	384,9	15,8
VIII/1.	46,4	1,9	45,0	1,9
VIII/2.	6,0	0,2	7,0	0,3
Skupaj	2.433,3	100	2.431,9	100

Skupina izkazuje med stroški storitev tudi stroške najema delovne sile v skupni višini 344.012 EUR za 21.369 opravljenih ur dela (2022: 458.995 EUR za 28.123 opravljenih ur dela). Na dan 31. 12. 2023 je imela Skupina 10 najetih delavcev (31. 12. 2022: 9 najetih delavcev) preko agencije za posredovanje dela.

Pojasnilo 23 - Amortizacija

v EUR

	2023	2022
Neopredmetena sredstva	11.455.317	11.723.328
<i>od tega pravice do uporabe premoženjskih pravic</i>	<i>14.393</i>	<i>11.107</i>
Zemljišča in zgradbe	12.217.684	12.039.995
<i>od tega pravice do uporabe zemljišč</i>	<i>6.762</i>	<i>6.209</i>
<i>od tega pravice do uporabe zgradb</i>	<i>65.600</i>	<i>36.870</i>
Proizvajalne naprave in oprema	7.628.567	6.742.346
Druge naprave in oprema	7.510.905	7.093.754
<i>od tega pravice do uporabe drugih naprav in opreme</i>	<i>1.266.815</i>	<i>937.900</i>
Naložbene nepremičnine	2.006	1.725
Amortizacija	38.814.479	37.601.148
Od tega amortizacija pravic do uporabe sredstev	1.353.570	992.086

Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, razen za del sredstev, kot je opisano v računovodskih usmeritvah s prikazanimi amortizacijskimi stopnjami/dobami koristnosti.

Največji znesek amortizacije neopredmetenih sredstev predstavlja amortizacija pravic do uporabe koncesijske infrastrukture v višini 10.353.831 EUR (2022: 10.531.198 EUR).

Največji znesek amortizacije nepremičnin, naprav in opreme se nanaša na amortizacijo distribucijskega omrežja, proizvodnih virov in vozil za izvajanje dejavnosti.

Povečanje amortizacije na proizvodjalnih napravah in opremi je predvsem posledica začetka amortizacije nove proizvodjalne opreme za proizvodnjo toplote in elektrike (SPT E TOŠ).

Pojasnilo 24 - Drugi poslovni odhodki

v EUR

	2023	2022
Odpisi neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme	1.987.075	699.949
Oslabitev zalog	192.382	4.264
Oslabitev terjatev do kupcev	2.989.307	1.230.705
Oslabitev terjatev do drugih	397.288	0
Odhodki za nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	961.010	860.694
Odhodki za vodna povračila	2.074.379	2.105.145
Odhodki za kupljene emisijske kupone	25.507.600	32.157.113
Odhodki za okoljsko dajatev zaradi odlaganja odpadkov in odvajanja odp. Vod.	229.222	193.988
Okoljevarstvene analize in meritve	369.954	516.789
Odhodki za učinkovito rabo energije (spodbude podjetja)	399.930	117.472
Vkalkulirani stroški iz naslova presežnih tržnih prihodkov od prodaje EE (ZNPOVCE)	858.971	0
Ostali odhodki	1.531.801	956.785
Drugi poslovni odhodki	37.498.919	38.842.904

Odpisi neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme predstavljajo odpise sredstev v uporabi in v izgradnji (investicije v teku) zaradi dotrajanosti, zastarelosti ali zaradi zamenjave z novimi sredstvi. Oslabitev terjatev se je izvedla v skladu z MSRP 9 in računovodskimi usmeritvami Skupine.

Med drugimi poslovnimi odhodki so največji odhodki za kupljene emisijske kupone v višini 25.507.600 EUR (2022: 32.157.113 EUR), ki jih mora Skupina, skladno z zakonodajo,

zagotavljati za proizvodnjo toplote, pare in elektrike. Nižji odhodek je posledica manjših ugotovljenih emisij v letu 2023.

Višji poslovni odhodki iz oslabitev terjatev izhajajo predvsem iz odpisa terjatev za zaračunane odškodnine do izvajalca investicije PPE-TOL vezane na zamude pri izvedbi investicije.

Pojasnilo 25 - Finančni izid

	v EUR	
	2023	2022
Prihodki za obresti iz poslovnih terjatev	981.690	2.553.791
Prihodki za obresti od posojil in drugi finančni prihodki	233.698	550.132
Skupaj finančni prihodki	1.215.388	3.103.923
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	-7.999.016	-6.477.800
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-1.629.373	-559.202
Skupaj finančni odhodki	-9.628.389	-7.037.002
Finančni izid	-8.413.001	-3.933.079

Glavnino finančnih odhodkov iz finančnih obveznosti predstavljajo odhodki za obresti iz bančnih posojil, ki so se v letu 2023 močno povečali predvsem zaradi višjih obrestnih mer in deloma tudi večjega obsega v letu 2023 sklenjenih kratkoročnih posojil ter znašajo 4.695.417 EUR (2022: 598.129 EUR)⁶.

Med finančnimi odhodki iz finančnih obveznosti so vključeni tudi odhodki za obresti iz diskontiranja bodočih denarnih tokov za koncesijsko infrastrukturo za leto 2023 v višini 2.244.148 EUR (2022: 2.670.497 EUR) ter obresti iz diskontiranja najemov, ki za leto 2023 znašajo 187.971 EUR (2022: 60.970 EUR). Odhodki za obresti iz naslova diskontiranja za rezervacijo za zapiranje odlagališča Barje znašajo 600.351 EUR (2022: 583.477 EUR).

Glavnino finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti predstavljajo zamudne obresti iz zamud pri poravnavi obveznosti do dobaviteljev v višini 908.212 EUR. Glavnina zneska se nanaša na zamude pri poravnavi obveznosti iz dobave premoga, nakupa zemeljskega plina in emisijskih kuponov.

Pojasnilo 26 - Davek od dobička

	v EUR	
	2023	2022
Dobiček pred davkom	12.880.197	-5.676.310
Davek, obračunan po 19 % davčni stopnji z davčno izgubo tekočega obdobja	3.366.842	1.449.050
Davek od povečanja odhodkov	-240.648	-163.783
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	1.506.218	929.471
Davek od davčnih olajšav	-2.677.825	-605.515
Davek od prihodkov, ki zmanjšujejo davčno osnovo	-83.248	-1.446.257
Davek od prihodkov, ki povečujejo davčno osnovo	752	876
Drugo	-278.893	191.778
Davek od dobička skupaj	1.593.198	355.620
Efektivna davčna stopnja	12,37%	-

⁶ Del obresti iz posojil prejetih od bank, Skupina ne evidentira med finančnimi odhodki in jih pripisuje investicijam v pridobivanju (do njihove usposobitve) za katere so bila posojila namenjena. Znesek teh obresti za leto 2023 znaša 5.673.394 EUR (2022: 1.458.803 EUR). Povečanje pripisa obračunanih obresti v letu 2023 izhaja predvsem iz obračuna obresti za sindicirano bančno posojilo v plinsko parno enoto PPE-TOL (5.313.005 EUR), ki se od sredine leta 2023 obračunavajo od celotne višine posojila (tudi za nečrpan del) in višjega variabilnega dela obrestne mere (EURIBOR).

Skupina ni pripoznala terjatev za odloženi davek, ker v prihodnje ne bo na razpolago dovolj obdavčljivih dobičkov, ki bi omogočali uporabo terjatev za odloženi davek ali pa znesek terjatev za odloženi davek ni presegal pomembnosti posamezne družbe v Skupini.

Višina nepripoznanih terjatev za odloženi davek od vseh začasnih razlik, neizrabljenih davčnih izgub in neizrabljenih davčnih dobropisov po stanju 31. 12. 2023 znaša 25.951.275 EUR (31. 12. 2022: 22.879.621 EUR). Izračunana višina nepripoznanih terjatev za odloženi davek izhaja iz osnov kot sledi:

- odbitne začasne razlike na dan 31. 12. 2023 znašajo 16.843.884 EUR (31. 12. 2022: 15.908.928 EUR);
- prenos neizrabljenih davčnih izgub v naslednja obdobja na dan 31. 12. 2023 znaša 67.616.923 EUR (31. 12. 2022: 63.987.869 EUR);
- prenos neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednja obdobja na dan 31. 12. 2023 znaša 33.499.537 EUR (31. 12. 2022: 40.522.258 EUR).

Skupina je izkazala obveznost za odloženi davek v kapitalu iz naslova rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti finančnih naložb.

- Obveznosti za odloženi davek v kapitalu

Obveznosti za odloženi davek iz prevrednotenja vrednosti deleža v družbi Resalta B.V. na dan 31. 12. 2023 znašajo 448.800 EUR.

Pojasnilo 27 - Čisti poslovni izid poslovnega leta

Čisti poslovni izid Skupine za leto 2023 je pozitiven v višini 11.286.999 EUR (2022: negativen v višini 6.031.930 EUR).

Čisti poslovni izid je v izkazu finančnega položaja na dan 31. 12. 2023 zmanjšan za pokritje izgube, ki je nastala iz razpustitve dela negativnih rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti za aktuarske izgube na obvladujoči družbi v višini 19.989 EUR (31. 12. 2022: 65.763 EUR).

Pojasnilo 28 - Pogojne obveznosti in zaveze

	v EUR	
	31.12.2023	31.12.2022
Dane menice	13.216.456	10.672.876
Dane garancije	16.472.248	16.266.503
Zastavljene nepremičnine, naprave in oprema	32.625.143	34.382.286
Odobrena, nečrpana posojila	62.546.743	74.567.243
Pogojne obveznosti in zaveze	124.860.590	135.888.908

Med pogojnimi obveznostmi in zavezami so zastavljene nepremičnine, naprave in oprema za najem posojil pri bankah.

Dane garancije in menice so dane za zavarovanje posojil, ki jih ima Skupina najete pri bankah oziroma drugih inštitucijah (Pojasnilo 15) in za določena zavarovanja pogodbenih obveznosti.

Med odobrenimi, nečrpanimi posojili so izkazani nečrpani del sindiciranega posojila za investicijo PPE-TOL v višini 26.856.743 EUR (31. 12. 2022: 36.267.243 EUR), nečrpani deli revolving posojil v višini 35.090.000 EUR (31. 12. 2022: 38.300.000 EUR) in v letu 2023 najeto nečrpano dolgoročno posojilo za investicijo v vodikovo polnilnico v višini 600.000 EUR.

Za zagotavljanje potrebnih finančnih jamstev ima Skupina med danimi garancijami, skladno z okoljevarstvenim dovoljenjem za izvajanje ukrepov na odlagališču nenevarnih odpadkov Barje po zaprtju, na dan 31. 12. 2023 zavarovalno polico v višini 13.477.753 EUR (31. 12. 2022: 12.991.603 EUR). Zavarovalna polica je izdana za obdobje enega leta v korist Republike Slovenije, Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje. Finančno jamstvo je potrebno vsako leto nadomestiti z novim, v višini, kot ga predpisuje okoljevarstveno dovoljenje.

Skupina je novembra 2023 prejela tožbo dobavitelja premoga v višini 44,6 mio USD (40,4 mio EUR) za izpolnitev dobave 129.405 mt premoga, ki ga mora prevzeti za dokončno izpolnitev pogodbenih obvez na osnovi podpisane dolgoročne pogodbe o dobavi premoga z dne 24. 9. 2008. Skupina vrednost premoga, iz zahtevka za izpolnitev dobave, ocenjuje v višini 24,5 mio USD (22,2 mio EUR), in sicer na osnovi izvedene dobave premoga v decembru 2023 drugega dobavitelja. Po mnenju pooblaščenih odvetniške družbe tožbeni zahtevek ni utemeljen, saj Skupina navedenih količin premoga ni naročila, ni podpisala pisnega dogovora o dobavi letnih količin premoga za leto 2023 in ni sklenila aneksa k pogodbi z namenom določitve pogodbene cene premoga za leto 2023.

Stanje znanih prihodnjih obveznosti na osnovi sklenjenih pogodb, povezanih s pridobitvijo neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme so razkrite v Pojasnilih 1 in 3.

Pojasnilo 29 - Finančni instrumenti in finančna tveganja

Izpostavljenost Skupine posamezni vrsti tveganja kot tudi cilji, politike obvladovanja in postopek obvladovanja so predstavljeni ločeno za vsako vrsto tveganja.

Glavni cilji upravljanja finančnih tveganj so zagotavljanje stabilnosti in uspešnosti poslovanja Skupine.

Skupina dosledno upošteva pravila skrbnega finančnega poslovanja skladno z Zakonom o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju.

Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj Skupina presoja na podlagi njihovih učinkov na denarne tokove. Za Skupino so ključne vrste finančnih tveganj: tveganje sprememb deviznih tečajev (valutno tveganje), obrestno tveganje, kreditno ter plačilno sposobnostno tveganje (likvidnostno tveganje).

➤ **Tveganje sprememb deviznih tečajev**

v EUR

	EUR	HRK	USD	Skupaj
Stanje na dan 31.12.2023				
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	17.838			17.838
Nekratkoročna posojila	1.351.652			1.351.652
Nekratkoročne poslovne terjatve	5.185			5.185
Nekratkoročna sredstva za prodajo	3.480.000			3.480.000
Dana posojila	1.018.345			1.018.345
Kratkoročne poslovne terjatve	88.699.112			88.699.112
Denar in denarni ustrezniki	3.380.358		129.577	3.509.935
Nekratkoročne finančne obveznosti	-165.598.214			-165.598.214
Nekratkoročne poslovne obveznosti	-87.871			-87.871
Kratkoročne finančne obveznosti	-123.099.664			-123.099.664
Kratkoročne poslovne obveznosti	-76.700.719			-76.700.719
Izpostavljenost izkaza finan. položaja (neto)	-267.533.978	0	129.577	-267.404.401
Stanje na dan 31.12.2022				
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	1.457.838			1.457.838
Nekratkoročna posojila	1.096.008			1.096.008
Nekratkoročne poslovne terjatve	3.872			3.872
Dana posojila	1.090.847			1.090.847
Kratkoročne poslovne terjatve	82.715.262			82.715.262
Denar in denarni ustrezniki	8.503.352		71.709	8.575.061
Nekratkoročne finančne obveznosti	-177.470.245			-177.470.245
Nekratkoročne poslovne obveznosti	-102.955			-102.955
Kratkoročne finančne obveznosti	-90.274.568			-90.274.568
Kratkoročne poslovne obveznosti	-82.257.084	-677		-82.257.761
Izpostavljenost izkaza finan. položaja (neto)	-255.237.673	-677	71.709	-255.166.641

Tveganje sprememb deviznih tečajev oziroma valutno tveganje je tveganje izgube zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev. Skupina je valutnemu tveganju izpostavljena pri nakupu energenta – premoga, katerega cena je določena v USD. Tovrstna tveganja obvladuje s sklepanjem valutnih terminskih pogodb.

V obravnavanem obdobju so veljali naslednji pomembni devizni tečaji:

enot valute za 1 EUR	Povprečni tečaj		Končni tečaj	
	2023	2022	2023	2022
HRK	1,0000	7,5349	1,0000	7,5365
USD	1,0813	1,0530	1,1050	1,0666

- **Analiza občutljivosti**

Spremembe deviznih tečajev v letu 2023 niso pomembno vplivale na konsolidirani čisti poslovni izid.

Izpostavljenost valutnemu tveganju Skupina ocenjuje kot nizko.

➤ Obrestno tveganje

Obrestno tveganje predstavlja tveganje izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Neugodno gibanje je lahko tako dvig, kot tudi znižanje obrestne mere. Le-te se na denarnih trgih spreminjajo kot posledica ponudbe in povpraševanja po denarju ter zaradi drugih makroekonomskih dejavnikov.

Za obvladovanje obrestnih tveganj Skupina redno spremlja in analizira gibanje obrestnih mer in napovedi na bančnih trgih. V letu 2023 so se obrestne mere bančnih posojil povišale.

Zmanjševanje obsega ponujenih bančnih posojil po fiksni obrestni meri se je nadaljevalo tudi v letu 2023, saj so banke večinoma ponujale posojila z variabilno obrestno mero, kar se odraža tudi v povečanem obsegu prejetih bančnih posojil po variabilni obrestni meri.

Pri variabilnih obrestnih merah so se povišale tako referenčne obrestne mere kot tudi obrestni pribitki. Vrednosti referenčnih obrestnih mer Euribor na dan 31. 12. 2023 znašajo: 3,843 % za 1 m Euribor (31. 12. 2022: 1,898 %), 3,925 % za 3 m Euribor (31. 12. 2022: 2,202 %) in 3,885 % za 6 m Euribor (31. 12. 2022: 2,752 %).

Skupina letno obnavlja kratkoročne zadolžitve, poleg tega je v letu 2023 povišala tako obseg kratkoročne, kot tudi dolgoročne zadolžitve.

➤ Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri

	31.12.2023	31.12.2022
Finančne terjatve	950.874	1.397.225
Finančne obveznosti	-106.081.783	-137.669.436
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	-105.130.909	-136.272.211

v EUR

Skupina med finančnimi terjatvami, ki niso izpostavljene obrestnemu tveganju, na dan 31. 12. 2023 izkazuje predvsem finančni podnajem opreme Urbana in depozite za zavarovanje obveznosti. Med obveznostmi, ki niso izpostavljene obrestnemu tveganju, izkazuje Skupina finančne obveznosti do bank iz naslova posojil, obrestovanih po fiksni obrestni meri, in sicer nekratkoročna posojila v višini 14.648.153 EUR (31. 12. 2022: 7.849.533 EUR) in kratkoročna posojila v višini 5.020.638 EUR (31. 12. 2022: 29.511.794 EUR) ter finančne obveznosti iz naslova posojil od drugih v višini 1.006.120 EUR (31. 12. 2022: 0 EUR). Ostale finančne obveznosti po fiksni obrestni meri se nanašajo na obveznosti iz poslovnih najemov v višini 5.316.892 EUR (31. 12. 2022: 2.691.448 EUR), obveznosti za uporabo koncesijske infrastrukture v višini 80.025.278 EUR (31. 12. 2022: 96.303.104 EUR) ter obveznosti iz naslova termiskega posla zaradi varovanja tečaja USD v višini 64.702 EUR (31. 12. 2022: 1.313.557 EUR).

➤ Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri

	31.12.2023	31.12.2022
Finančne terjatve	1.419.123	1.689.630
Finančne obveznosti	-182.616.095	-130.075.377
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	-181.196.972	-128.385.747

v EUR

Finančne terjatve, obrestovane po variabilni obrestni meri, predstavljajo terjatve za finančni najem naprav in opreme.

Finančne obveznosti, obrestovane po variabilni obrestni meri, v celoti predstavljajo finančne obveznosti do bank iz naslova najetih posojil in sicer nekratkoročna posojila v višini 98.941.648 EUR (31. 12. 2022: 97.328.044 EUR) in kratkoročna posojila v višini 83.674.447 EUR (31. 12. 2022: 32.747.333 EUR).

- Analiza občutljivosti

V analizi občutljivosti smo ocenili vpliv spremembe variabilnega dela obrestne mere na dan 31. 12. 2023 na poslovni izid pred obdavčitvijo, in sicer bi bil, v primeru spremembe višine Euribor-ja za +/- 100 b.t., vpliv na letni poslovni izid Skupine +/- 1.824.947 EUR (31. 12. 2022: 346.857 EUR).

Povečan vpliv spremembe variabilnega dela obrestne mere na poslovni izid na dan 31. 12. 2023 je posledica obračuna obresti od celotne višine dolgoročnega sindiciranega posojila (tudi za nečrpan del) za investicijo v izgradnjo plinsko parne enote PPE-TOL, zmanjšane za poplačila v letu 2023, ter povečanega obsega kratkoročnih posojil po variabilni obrestni meri.

Skladno z navedenim je obrestno tveganje Skupine v letu 2023 ocenjeno kot visoko.

➤ **Kreditno tveganje**

Kreditna tveganja zajemajo vsa tveganja, ki lahko zaradi neporavnave pogodbenih obveznosti poslovnih partnerjev zmanjšajo gospodarske koristi Skupine.

Skupina sprotno spremlja gibanje terjatev tako do fizičnih kot pravnih oseb in redno spremlja bonitete poslovnih partnerjev.

Obvladovanje teh tveganj Skupina rešuje sproti z dogovori, s sprotnim opominjanjem dolžnikov, vlaganjem izvršb in tožbami, kjer je mogoče pa tudi z ustavitvijo dobave. Skupina oblikuje popravke vrednosti terjatev.

➤ Sredstva, izpostavljena kreditnemu tveganju

	v EUR	
	31.12.2023	31.12.2022
Nekratkoročna posojila	1.351.652	1.096.008
Nekratkoročne poslovne terjatve	5.185	3.872
Dana posojila	1.018.345	1.090.847
Kratkoročne poslovne terjatve	88.699.112	82.715.262
Denar in denarni ustrezniki	3.509.935	8.575.061
Skupaj sredstva	94.584.229	93.481.050

Večino sredstev, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju, predstavljajo kratkoročne poslovne terjatve. Konec leta 2023 so nekoliko višje glede na konec predhodnega leta, kar je v glavnini posledica višjih prodajnih cen.

- Poslovne terjatve do kupcev po zapadlosti na dan 31. 12. 2023 (vrednosti niso zmanjšane za popravek vrednosti terjatev)

v EUR

	Vrednost zapadlih terjatev	Struktura zapadlih terjatev v %
do 30 dni	2.699.451	20,6
31-60 dni	1.834.397	14,0
61-90 dni	582.223	4,4
nad 91 dni	7.986.473	61,0
Stanje zapadlih terjatev	13.102.544	100,0

- Poslovne terjatve do kupcev po zapadlosti na dan 31. 12. 2022 (vrednosti niso zmanjšane za popravek vrednosti terjatev)

v EUR

	Vrednost zapadlih terjatev	Struktura zapadlih terjatev v %
do 30 dni	6.106.975	39,0
31-60 dni	1.282.968	8,2
61-90 dni	746.629	4,8
Od 91 dni	7.533.026	48,0
Stanje zapadlih terjatev	15.669.598	100,0

Zapadle terjatve do kupcev na dan 31. 12. 2023 znašajo 13.102.544 EUR (31. 12. 2022: 15.669.598 EUR) in so v primerjavi s predhodnim letom nižje zaradi nižjega zneska terjatev, zapadlih do 30 dni.

Tveganje neporavnanih terjatev se ocenjuje z oblikovanjem popravka vrednosti terjatev. Popravek vrednosti terjatev do kupcev se v konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine, ocenjuje po modelu pričakovanih kreditnih izgub (ECL) za celotno dobo trajanja poslovnih terjatev (vseživljenjske kreditne izgube).

- Gibanje popravka vrednosti terjatev do kupcev v letu 2023

v EUR

	Stanje 31.12.2023	Novo oblikovani popravek	Izbrisi in ostali odpisi terjatev	Stanje 1.1.2023
Popravek vrednosti terjatev	7.385.074	2.989.307	-1.194.975	5.590.742

- Gibanje popravka vrednosti terjatev do kupcev v letu 2022

v EUR

	Stanje 31.12.2022	Novo oblikovani popravek	Izbrisi in ostali odpisi terjatev	Stanje 1.1.2022
Popravek vrednosti terjatev	5.590.742	1.230.705	-1.075.087	5.435.124

Poslovne terjatve do kupcev večinoma niso posebej zavarovane.

Zavarovanja z ustreznimi finančnimi instrumenti na dan 31. 12. 2023 so podana za naslednje poslovne terjatve:

- terjatve za prodajo električne energije v skupni višini 5.279.593 EUR so zavarovane z menicami v celotni višini (31. 12. 2022: terjatve v višini 4.376.298 EUR so zavarovane z menicami do višine 3.999.472 EUR);

- terjatve za omrežnino, ki se zaračunava dobaviteljem plina, ki izstavljajo končnim odjemalcem skupni račun, so zavarovane v celotni višini 616.737 EUR (31. 12. 2022: 595.885 EUR);
- terjatve do poslovnih odjemalcev s slabšo plačilno sposobnostjo v skupni višini 138.047 EUR so zavarovane z menicami do višine 50.000 EUR (31. 12. 2022: polno zavarovane terjatve do kupcev v višini 12.579 EUR);
- terjatve do kupcev iz naslova polnitve in prodaje enotne mestne kartice Urbana v skupni višini 330.967 EUR so zavarovane z menicami v celotni višini (31. 12. 2022: terjatve do kupcev v skupni višini 130.675 EUR zavarovane z menicami do višine 130.434 EUR);
- poslovne terjatve iz naslova najema oglasnih površin v avtobusih mestnega potniškega prometa so zavarovane v celotni višini z menico in bančno garancijo v višini 72.809 EUR (31. 12. 2022: 101.505 EUR).

Na osnovi navedenega izpostavljenost Skupine kreditnemu tveganju ocenjujemo kot zmerno.

➤ **Plačilno sposobnostno tveganje**

Obveznosti skupine na dan 31. 12. 2023 in denarni tokovi iz naslova odplačil teh obveznosti:

	Knjigovodska vrednost	Skupaj	Pogodbeni denarni tokovi				
			do pol leta	pol leta do 1 leto	1-2 leti	2-5 let	nad 5 let
v EUR							
Stanje na dan 31.12.2023							
Nekratkoročne finančne obveznosti	165.598.214	185.993.497			25.711.300	68.734.139	91.548.058
do bank	91.647.166	112.042.448			21.861.809	58.556.509	31.624.130
iz najemov	3.907.237	3.907.238			1.316.844	2.167.958	422.436
iz infrastrukture	70.043.811	70.043.811			2.532.647	8.009.672	59.501.492
Nekratkoročne poslovne obveznosti	87.871	87.871			87.871	0	0
Kratkoročne finančne obveznosti	123.099.664	134.484.387	45.940.848	88.543.539			
do bank	110.637.720	122.020.799	39.194.947	82.825.852			
do drugih	1.006.120	1.007.764	1.007.764	0			
iz najemov	1.409.655	1.409.655	710.820	698.835			
iz infrastrukture	9.981.467	9.981.467	4.962.615	5.018.852			
iz terminskih poslov	64.702	64.702	64.702				
Kratkoročne poslovne obveznosti (brez predujmov, obv. do države in zaposlencev)	59.434.743	59.434.743	59.434.743	0			
Skupaj	348.220.492	380.000.498	105.375.591	88.543.539	25.799.171	68.734.139	91.548.058
Stanje na dan 31.12.2022							
Nekratkoročne finančne obveznosti	177.470.245	190.964.855			29.058.735	55.436.919	106.469.201
do bank	89.194.661	102.689.271			18.180.425	45.935.979	38.572.867
iz najemov	1.837.289	1.837.289			780.026	997.635	59.628
iz infrastrukture	86.438.295	86.438.295			10.098.284	8.503.305	67.836.706
Nekratkoročne poslovne obveznosti	102.955	102.955			102.955	0	0
Kratkoročne finančne obveznosti	90.274.568	95.563.096	52.154.346	43.408.750			
do bank	78.242.043	83.530.571	45.491.718	38.038.853			
iz najemov	854.159	854.159	441.923	412.236			
iz infrastrukture	9.864.809	9.864.809	4.907.148	4.957.661			
iz terminskih poslov	1.313.557	1.313.557	1.313.557	0			
Kratkoročne poslovne obveznosti (brez predujmov, obv. do države in zaposlencev)	70.705.929	70.705.929	70.705.929	0			
Skupaj	338.553.697	357.336.835	122.860.275	43.408.750	29.161.690	55.436.919	106.469.201

Plačilno sposobnostno oziroma likvidnostno tveganje je tveganje, da Skupina v določenem trenutku ne bo imela zadostnih likvidnih sredstev za poravnavo tekočih obveznosti oziroma za redno poslovanje. Skupina to tveganje spremlja tako s kratkoročnega, kot tudi dolgoročnega vidika. Osnovna orodja za uravnavanje likvidnostnih tveganj, ki jih Skupina uporablja, so: načrt in nadzor denarnih tokov, likvidnostna rezerva, uravnavanje ročnosti sredstev in obveznosti, razpršenost virov. Skupina za obvladovanje likvidnostnega tveganja, v skladu s soglasji pristojnih organov, najema tudi kratkoročna in revolving posojila.

V letu 2023 se je zadolženost Skupine do bank povečala za 20,8 %, pri čemer so se nekratkoročne obveznosti do bank povečale za 2,7 %, kratkoročne pa za 41,4 %. Dolgoročna zadolženost se je povečala zaradi financiranja investicij Skupine, kratkoročna pa za zagotavljanje tekoče likvidnosti Skupine.

Obveznosti iz naslova koncesijske infrastrukture in poslovnih najemov se znižujejo skladno z amortizacijskim načrtom. Odlivi se nanašajo na plačila mesečnih najemnin.

Z namenom obvladovanja plačilno sposobnostnega tveganja Skupina pozorno spremlja in načrtuje bodoče denarne tokove ob upoštevanju razmer na trgu.

Likvidnost je Skupina zagotavljala tudi z začasno porabo vseh zbranih sredstev finančnih jamstev, ki so bila zbrana za potrebe zapiranja odlagališča Barje (23.566.947 EUR). Sredstva bodo morala biti zagotovljena do začetka izvajanja zapiralnih del, ki so predvidena za leto 2044.

Skupina ima med kratkoročnimi obveznostmi evidentiran zahtevek za plačilo dodatnega poklicnega pokojninskega zavarovanja voznikov avtobusov v višini 3.884.158 EUR, ki ga bo potrebno v skladu z dogovorom s sindikati odvisne družbe LPP poravnati do konca leta 2024.

Med pogojnimi obveznostmi ima Skupina evidentiran nečrpani del sindiciranega posojila za investicijo PPE-TOL v višini 26.856.743 EUR ter nečrpani del kratkoročnih posojil v višini 35.090.000 EUR.

Skupina je novembra 2023 prejela tožbo dobavitelja premoga v višini 44,6 mio USD (40,4 mio EUR) za izpolnitev dobave 129.405 mt premoga, ki ga mora prevzeti za dokončno izpolnitev pogodbenih obvez na osnovi podpisane dolgoročne pogodbe o dobavi premoga z dne 24. 9. 2008. Po mnenju pooblaščenih odvetniške družbe tožbeni zahtevek ni utemeljen.

Izpostavljenost plačilno sposobnostnemu tveganju Skupina v letu 2023 ocenjuje kot visoko.

➤ Knjigovodske in poštene vrednosti

Tabela vsebuje podatke o razvrstitvi v ravni hierarhije poštene vrednosti le za sredstva in finančne obveznosti, ki so merjene po pošteni vrednosti in za katere se poštena vrednost razkriva.

v EUR

	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. raven	2. raven	3. raven
Stanje 31.12.2023					
Sredstva	9.382.955	9.382.955	3.509.935	0	5.873.020
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	17.838	17.838	0	0	17.838
Nekratkoročna posojila	1.351.652	1.351.652	0	0	1.351.652
Nekratkoročne poslovne terjatve	5.185	5.185	0	0	5.185
Nekratkoročna sredstva za prodajo	3.480.000	3.480.000	0	0	3.480.000
Dana posojila	1.018.345	1.018.345	0	0	1.018.345
Denar in denarni ustrezniki	3.509.935	3.509.935	3.509.935	0	0
Obveznosti	288.785.749	288.785.749	0	0	288.785.749
Nekratkoročne finančne obveznosti	165.598.214	165.598.214	0	0	165.598.214
Nekratkoročne poslovne obveznosti	87.871	87.871	0	0	87.871
Finančne obveznosti	123.099.664	123.099.664	0	0	123.099.664
Stanje 31.12.2022					
Sredstva	12.223.626	12.223.626	8.575.061	0	3.648.565
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	1.457.838	1.457.838	0	0	1.457.838
Nekratkoročna posojila	1.096.008	1.096.008	0	0	1.096.008
Nekratkoročne poslovne terjatve	3.872	3.872	0	0	3.872
Dana posojila	1.090.847	1.090.847	0	0	1.090.847
Denar in denarni ustrezniki	8.575.061	8.575.061	8.575.061	0	0
Obveznosti	267.847.768	267.847.768	0	0	267.847.768
Nekratkoročne finančne obveznosti	177.470.245	177.470.245	0	0	177.470.245
Nekratkoročne poslovne obveznosti	102.955	102.955	0	0	102.955
Finančne obveznosti	90.274.568	90.274.568	0	0	90.274.568

V tabeli niso prikazane kratkoročne poslovne terjatve in obveznosti, saj so te izrazito kratkoročne, zato se poštena vrednost skladno z MSRP 13 ne izkazuje. Knjigovodska vrednost teh bilančnih postavk je enaka pošteni vrednosti.

➤ Upravljanje s kapitalom

v EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Finančne obveznosti	288.697.878	267.744.813
Kapital	379.242.784	368.334.705
Dolg/kapital	0,76	0,73
Dana posojila, denar in denarni ustrezniki	4.528.280	9.665.908
Neto finančne obveznosti	284.169.598	258.078.905
Neto dolg/kapital	0,75	0,70

Ključni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti kapitalsko ustreznost Skupine ter njeno čim večjo finančno stabilnost, dolgoročno plačilno sposobnost za potrebe financiranja poslovanja kot tudi povečati vrednost Skupine z vidika družbenikov.

Skupina deluje pretežno na področju izvajanja obveznih in izbirnih lokalnih gospodarskih javnih služb in nima določene optimalne kapitalske strukture h kateri bi morala težiti, prav tako s strani lastnikov nima določenega donosa na kapital, ki bi ga morala dosegati. Glavni cilj skupine je zanesljivo in kakovostno izvajanje dejavnosti in dolgoročno stabilno poslovanje.

Po stanju konec leta 2023 Skupina izkazuje povečanje zadolženosti glede na leto 2022. Skupni dolgovi v kapitalu dosegajo 76 % (31. 12. 2022: 73 %), neto dolg na kapital pa 75 % (31. 12. 2022: 70 %). Finančne obveznosti na dan 31. 12. 2023 so se glede na stanje konec leta 2022 povečale za 7,82 % (31. 12. 2022: za 16,6 %).

Pojasnilo 30 - Posli s povezanimi osebami

➤ Posli z občinami, lastnicami obvladujoče družbe

Med prihodki Skupine do občin, lastnic obvladujoče družbe predstavljajo največji delež drugi poslovni prihodki iz naslova subvencij s strani Mestne občine Ljubljana kot nadomestilo za izvajanje dejavnosti javnega prevoza potnikov v višini 12.785.388 EUR (2022: 12.785.388 EUR) ter s strani drugih občin za izvajanje te dejavnosti v višini 1.208.203 EUR (2022: 1.167.760 EUR).

Skupina je dosegla prihodke do občin z opravljanjem gospodarskih javnih služb in drugih dejavnosti, v največji meri za Mestno občino Ljubljana.

Na odhodkovni strani predstavljajo glavnino odhodki za uporabo koncesijske infrastrukture.

V spodnji preglednici so prikazani posli z občinami, lastnicami obvladujoče družbe.

v EUR

	2023	2022
Prihodki	31.549.104	31.265.537
Občine, lastnice JHL	31.549.104	31.265.537
Mestna občina Ljubljana	29.867.108	29.684.622
Občina Brezovica	318.959	303.184
Občina Dol pri Ljubljani	50.754	53.474
Občina Dobrova - Polhov Gradec	274.418	266.040
Občina Horjul	17.737	6.202
Občina Medvode	388.559	362.139
Občina Škofljica	631.569	589.876
Odhodki*	12.423.016	13.202.965
Občine, lastnice JHL	12.423.016	13.202.965
Mestna občina Ljubljana	11.030.976	11.939.905
Občina Brezovica	158.864	129.418
Občina Dol pri Ljubljani	119.637	114.346
Občina Dobrova - Polhov Gradec	113.481	107.872
Občina Horjul	68.233	65.951
Občina Medvode	598.005	489.837
Občina Škofljica	333.820	355.636
Terjatve na dan 31.12.	9.991.494	12.949.977
Občine, lastnice JHL	9.991.494	12.949.977
Mestna občina Ljubljana	9.733.261	12.717.901
Občina Brezovica	65.492	66.795
Občina Dol pri Ljubljani	15.924	16.988
Občina Dobrova - Polhov Gradec	54.578	49.435
Občina Horjul	924	912
Občina Medvode	42.140	36.098
Občina Škofljica	79.175	61.848
Obveznosti na dan 31.12.	330.145	119.723
Občine, lastnice JHL	330.145	119.723
Mestna občina Ljubljana	244.153	4.746
Občina Brezovica	30.907	1.616
Občina Dol pri Ljubljani	6.366	6.366
Občina Dobrova - Polhov Gradec	2.247	11.516
Občina Horjul	2.954	6.734
Občina Medvode	43.518	60.218
Občina Škofljica	0	28.527

*Med odhodki so, zaradi evidentiranja najemov in koncesijske infrastrukture po MSRP, prikazane vrednosti dejanskih plačil, ki se nanašajo na zaračunane storitve v letih 2023 in 2022.

Vse transakcije so bile opravljene pod običajnimi tržnimi pogoji.

➤ **Posli z družbami, kjer ima večinski lastnik neposredno ali posredno prevladujoč vpliv**

Skupina posluje z družbami, kjer ima Mestna občina Ljubljana kot največja lastnica obvladujoče družbe, prevladujoč vpliv. S temi družbami je Skupina v letu 2023 dosegla 19.484.873 EUR prihodkov (2022: 20.930.188 EUR) in 997.829 EUR odhodkov (2022: 749.654 EUR). Skupina je po stanju 31.12.2023 do teh družb izkazovala 3.395.290 EUR terjatev (31.12.2022: 5.212.889 EUR) in 1.514.593 EUR obveznosti (31.12.2022: 320.995 EUR).

V spodnji preglednici so prikazani posli z družbami, kjer ima Mestna občina Ljubljana neposredno ali posredno prevladujoč vpliv in ki skupno presegajo 150.000 EUR.

v EUR

	2023	2022
Prihodki		
JAVNI ZAVOD ŠPORT LJUBLJANA	3.310.124	4.042.317
Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o.	2.062.800	1.986.244
ŽALE Javno podjetje, d.o.o.	1.712.907	1.604.475
ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA	1.102.557	1.270.321
JAVNI ZAVOD LJUBLJANSKI GRAD	542.845	627.684
JAVNI ZAVOD LEKARNA LJUBLJANA	464.128	563.999
TURIZEM LJUBLJANA	335.979	202.570
MESTNA KNJIŽNICA LJUBLJANA	319.509	378.812
GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE d.o.o.	286.733	305.482
ŽIVALSKI VRT LJUBLJANA	262.720	308.433
MUZEJ IN GALERIJE MESTA LJUBLJANE	245.520	288.236
VRTEC CICIBAN	239.649	266.488
OSNOVNA ŠOLA DANILE KUMAR	211.865	218.242
CENTER ZA USPOSABLJANJE, VZGOJO IN IZOB. JANEZA LEVCA LJUBLJANA	211.447	211.271
VRTEC NAJDIHOJCA	189.734	212.438
KONZERVATORIJ ZA GLASBO IN BALET LJUBLJANA	184.878	150.796
VRTEC MOJCA	182.585	179.911
OSNOVNA ŠOLA VALENTINA VODNIKA	181.621	190.133
VRTEC ZELENA JAMA Vzgojno izobraževalni zavod za predšolsko vzgojo	180.402	210.998
OSNOVNA ŠOLA N. H. MAKSA PEČARJA	175.765	175.664
OSNOVNA ŠOLA KOLEZIJA	173.334	177.519
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA	161.122	168.294
VRTEC PEDENJPED	161.108	163.351
VRTEC HANSA CHRISTIANA ANDERSENA	161.038	185.592
VRTEC MLADI ROD	151.930	159.334
Odhodki		
TURIZEM LJUBLJANA	267.384	136.745
FESTIVAL LJUBLJANA	188.016	148.873
ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA	173.829	226.349
Terjatve - na dan 31.12.		
JAVNI ZAVOD ŠPORT LJUBLJANA	773.950	1.219.670
Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o.	234.872	358.953
ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA	228.551	350.566
Obveznosti - na dan 31.12.		
ŽALE Javno podjetje, d.o.o.	1.006.250	34.582
Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o.	351.845	162.327

Vse transakcije so bile opravljene pod običajnimi tržnimi pogoji.

Posli z drugimi družbami, kjer ima Mestna občina Ljubljana prevladujoč vpliv ne predstavljajo pomembnih vrednosti.

➤ Posli s skupinami oseb

Prejemki vodstva Skupine so prejemki vodstva obvladujoče družbe Javni holding.

- Skupni znesek vseh prejemkov skupin oseb, prejetih za opravljanje funkcij oziroma nalog za leto 2023

v EUR

Skupina oseb	Prejemki	od tega za plače
Vodstvo Skupine	236.154	119.615
Direktorji odvisnih družb	299.505	262.342
Člani nadzornega sveta in revizijske komisije	136.616	-
Skupaj	672.275	381.957

- Skupni znesek vseh prejemkov skupin oseb, prejetih za opravljanje funkcij oziroma nalog za leto 2022

v EUR

Skupina oseb	Prejemki	od tega za plače
Vodstvo Skupine	115.315	110.416
Direktorji odvisnih družb	305.385	283.770
Člani nadzornega sveta in revizijske komisije	136.747	-
Skupaj	557.447	394.186

Vodstvo Skupine je do 5. 1. 2023 predstavljala direktorica Javnega holdinga ter v preostalem letu 2023 direktor družbe.

Zneski prejemkov direktorjev odvisnih družb in obvladujoče družbe vključujejo plače, nadomestila plač, regres za letni dopust, povračila stroškov za prehrano med delom ter prevoz na delo in z dela, bonitete, premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje. Med zneski prejemkov direktorice obvladujoče družbe je tudi odpravnina, denarno nadomestilo za spoštovanje konkurenčne klavzule po prenehanju pogodbe o zaposlitvi in nadomestilo za neizkoriščen letni dopust za leto 2022.

Prejemki direktorjev odvisnih družb in obvladujoče družbe so bili izplačani v skladu z Zakonom o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti RS in samoupravnih lokalnih skupnostih.

Znesek prejemkov članov nadzornega sveta in revizijske komisije vključuje osnovna plačila za opravljanje funkcije, sejnine, bonitete in povračila za potne stroške.

Del izplačila spremenljivega prejemka je v skladu z veljavno zakonodajo odložen. Iz naslova odloženih obveznosti do direktorjev odvisnih družb in obvladujoče družbe za izplačilo spremenljivih prejemkov Skupina na dan 31. 12. 2023 nima izkazanih nekratkoročnih poslovnih obveznosti (31. 12. 2022: 15.084 EUR), kratkoročne poslovne obveznosti pa so izkazane v višini 14.738 EUR (31. 12. 2022: 16.672 EUR) in se nanašajo na zadržani izplačili direktorju odvisne družbe za leti 2021 in 2022.

Skupina ni prejela in tudi ni odobrila predujmov, posojil ali poroštev v tem poglavju navedenim skupinam oseb in do njih na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2022 ne izkazuje nobenih terjatev iz teh naslovov in obratno.

Pojasnilo 31 - Razmerja z revizorjem

Pogodbeni znesek za revizijo računovodskih izkazov za leto 2023 znaša 71.110 EUR. Revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. za Skupino v letu 2023 ni opravljala drugih storitev.

3.3.7 Poslovni dogodki po dnevu izkaza finančnega položaja Skupine

- Odvisna družba Energetika Ljubljana je z dne 1. 1. 2024, skladno z Aktom o metodologiji za oblikovanje cen toplote za daljinsko ogrevanje, uskladila variabilno ceno vroče vode, s tem dnem pa sta se spremenili tudi variabilna in fiksna cena pare za oba parovodna sistema.
- Svet ustanoviteljev je na svoji dopisni seji 22. 2. 2024 potrdil Izjavo upravljavca odlagališča odvisne družbe VOKA SNAGA, za zagotovitev finančnega jamstva za izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje Odlagališča nenevarnih odpadkov Barje, za leto 2024, v znesku 13.903.904 EUR. Podpisana izjava s strani občin je bila skupaj s preostalo dokumentacijo marca 2024 posredovana Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo, Agenciji Republike Slovenije za okolje.
- Svet ustanoviteljev je na svoji dopisni seji 22. 2. 2024 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja odpadne komunalne in padavinske odpadne vode in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2024 dalje. Na isti seji je potrdil tudi cene posebne storitve oskrbe s pitno vodo ter cene posebne storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode, ki se uporabljajo od 1. 3. 2024 dalje.
- Svet ustanoviteljev je na svoji dopisni seji 22. 2. 2024 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov in Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2024 dalje.
- Svet ustanoviteljev je na svoji dopisni seji 22. 2. 2024 potrdil Metodologijo za obračun posebne storitve ravnanja z nekomunalnimi odpadki v RCERO Ljubljana. Na isti seji je potrdil tudi cene posebne storitve ravnanja oziroma odlaganja nekomunalnih odpadkov, ki se uporabljajo od 1. 3. 2024 dalje.
- Svet RCERO LJUBLJANA⁷ (v nadaljevanju: Svet RCERO) je na dopisni seji dne 28. 2. 2024 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za občine Ig, Velike Lašče, Vodice in Cerklje na Gorenjskem in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2024 dalje.
- Svet RCERO je na dopisni seji dne 28. 2. 2023 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2024 dalje.
- Odvisna družba Energetika Ljubljana je 25. 1. 2024 sklenila pogodbo za prodajo 9,77 % deleža v družbi Resalta B.V. v okvirni višini 3.480.000 EUR. Izpolnitev pogodbe in dokončna prodajna vrednost bo znana po izpolnitvi vseh odložnih pogojev.
- Skupina je obnovila kratkoročno zadolžitev v januarju 2024 v višini 20.000.000 EUR in v marcu 2024 v višini 15.000.000 EUR.

⁷ Svet RCERO je skupni organ občin koncedentka za usklajevanje odločitev v zvezi z zagotavljanjem obveznih gospodarskih javnih služb obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v okviru RCERO Ljubljana, ki so ga ustanovili občinski sveti in v katerem sodelujejo tudi občine, ki so že ustanovile skupni organ ustanoviteljic – Svet ustanoviteljev. Svet ustanoviteljev je za odločanje na skupnem organu Svet RCERO pooblastil župane občin ustanoviteljic. V primeru, če je občina koncedentka odvisni družbi VOKA SNAGA kot upravljavcu objektov in naprav RCERO Ljubljana podelila tudi koncesijo za gospodarsko javno službo zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, je Svet RCERO pristojen tudi za potrditev cene za navedeno gospodarsko javno službo, pri čemer občine koncedentke, ki odvisni družbi VOKA SNAGA niso podelile koncesije za izvajanje obvezne gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, nimajo pristojnosti glasovanja o ceni za navedeno gospodarsko javno službo.

3.4 Izjava posloводства

Posloводство družbe potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov, končanih na dan 31. 12. 2023, dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da so v skladu z ZGD- 1 in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Posloводство Javnega holdinga izjavlja, da v celoti potrjuje Konsolidirano letno poročilo za leto 2023 in s tem poslovno poročilo za leto 2023, računovodske izkaze prikazane v pričujočem konsolidiranem letnem poročilu ter pripadajoča pojasnila na straneh od 76 do 141.

Ljubljana, 23. april 2024

Krištof Mlakar
Direktor

Javni holding Ljubljana
1 JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.
Verovškova ulica 70, 1000 Ljubljana